

NATIONALE BANK
VAN BELGIË

DIENST
voor

Economische Studiën

TIJDSCHRIFT

voor Inlichting en Documentatie

Verschijnt maandelijks

XVe Jaar, 1^e Band, N^r 2

Februari 1940

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De bijdragen geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de meening der Bank.

INHOUD : Economische toestand van België (Januari 1940). — Economische wetgeving. — Statistieken.

ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIË

(Januari 1940.)

I. — ALGEMEEN OVERZICHT.

Uit de voorloopige cijfers van onzen buitenland-
schen handel voor de maand Januari blijkt, dat de
invoeren van de Belgisch-Luxemburgsche Econo-
mische Unie een totaal van 15.174.680 metr. centenaar
hebben bereikt, voor een waarde van *fr* 1.271 miljoen,
terwijl de uitvoeren 12.248.023 metr. centenaar be-
loopen voor een waarde van *fr* 1.715 miljoen, zoodat een
batig saldo van *fr* 444 miljoen kon worden geboekt.
T.o.v. December, staan we dus vóór een nieuwe
inkrimping van onzen ruilhandel. Deze cijfers beves-
tigen terdege de tendentie waarop we verleden
maand, bij de bespreking van de gegevens over de
eerste helft van Januari, hebben gewezen.

Onder de statistische cijfers betreffende de econo-
mische conjunctuur van het land, zijn vooral deze
over onze handelsbetrekkingen met het buitenland
van groote beteekenis. Wij moeten dus een waakzaam
oog in het zeil houden en tevens voorzichtig zijn en
met name niet al te veel belang hechten aan de ver-
gelijkingen van de eene maand op de andere; trou-
wens deze laatste kunnen zoodanig door toevallige en
voorbijgaande factoren, zooals b.v. door seizoenbe-
wegingen, beïnvloed worden, dat ze niet meer een
juist beeld van den toestand geven. Aldus zien we
meestal onze uitvoeren aanmerkelijk stijgen in
December, doch terugloopen in Januari.

Dit jaar is evenwel deze teruggang aanzienlijk en
geconstateerd wordt, dat onze invoeren bijna even
sterk zijn geslonken, zoodat het zeker is, dat hier
andere oorzaken in het spel zijn, waarvan er ten
minste eene vóór ieders geest staat.

Op het stuk der invoeren, bestrijkt de teruggang
vrij gelijkmatig al de herkomstlanden, met uitzon-
dering nochtans van de invoeren uit Belgisch-Congo,
de Vereenigde Staten en Britsch-Indië.

De teruggang van de uitvoeren is vooral te wijten
aan vermindering in de verschepingen naar de Veree-
nigde Staten, Duitschland, Zwitserland en Neder-
land. Voor deze twee laatste landen, ligt hij in de
eerste plaats aan het feit, dat ze ons in den loop van
het laatste kwartaal van 1939, reuzentonnages metaal-
producten voor hun legerbehoefden hadden gekocht en,
dat nu dit koopen van de baan is. Daarentegen zijn
we meer aan Frankrijk, Engeland, Canada en Noor-
wegen gaan verkoopen. Het onlangs tusschen de Bel-
gisch-Luxemburgsche Economische Unie en Frankrijk
en Engeland afgesloten economisch accoord — waar-
over we elders in dit blad spreken — laat het beste
hopen voor onzen afzet aan deze markten. Met
Duitschland is onze ruilhandel allesbehalve ver-
ruimd, inzonderheid op het gebied der Duitsche
steenkolenvoorraden aan België, die van 197.000 t. in

December gevallen zijn op 3.000 t. in Januari; ook tal van producten der metaalindustrie zijn terugge-loopen. Geen wonder dus, dat de handelsbalans tus-schen de Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie en het Reich, thans voor dit laatste duidelijk debet staat.

Dooreengenomen, mag niet worden gezegd, dat onze buitenlandse handel er slecht voor staat; integen-deel, hij is nog bevredigend. Spijts den teruggang waarvan wij t.o.v. de voorafgegene maanden in den loop der jongste tijden getuige zijn geweest, wijken onze uitvoeren van Januari 1940 niet bijster veel af van deze van Januari 1939 en liggen evenmin ver beneden het maandgemiddelde van 1938 en 1939. Wat wellicht meer onrustbarend is, is de teruggang van onze invoeren, doch laten we niet vergeten, dat hij voor een goed deel te wijten is aan vermindering van de ingevoerde weeldeartikelen. Deze teruggang bevestigt evenwel, dat het probleem der organisatie onzer invoeren van het allergrootste belang is en bij hoogdringendheid moet worden opgelost. In verband hiermede, wezen wij, in October 1939 (1), op de bezwaren die voor onze uitvoerders besloten lagen in het feit, dat de verpanding van cognossementen op naam aan de beschikkingen van het Burgerlijk Wetboek onderworpen waren, weshalve de overdracht der documenten moeilijk werd, vrij kostelijk en vaak practisch onuitvoerbaar. Zoo pas werd een besluit-wet (2) uitgevaardigd die zegt, dat bij verpanding, aan een bank, van een op naam luidend cognosse-ment, de door het gemeen recht voorgeschreven betee-kening aan den scheepskapitein, in handen van den

(1) *Tijdschrift voor Inlichting en Documentatie*, October 1939, blz. 327.

(2) Besluit-wet van 30 Januari 1940, zie *Staatsblad* van 3 Februari 1940.

havencommissaris, mag worden gedaan, zoo het cognossement een Belgische haven aangeeft, onver-schillig of het de inschepingshaven is of de haven van bestemming. Sedert er vaker gebruik wordt gemaakt van cognossementen op naam, moest er trouwens een middel worden gevonden om de betee-kening mogelijk te maken wanneer de kapitein onbe-kend is of niet te bereiken, of wanneer de reederij geen huis in België heeft. Daar het om een afwij-king van het gemeen recht gaat, werd uitdrukke-lijk gezegd, dat de besluit-wet alleen zou gelden voor den duur van den oorlog.

Wat de toestanden betreft waarin onze productie-nijverheden thans verkeerden, gezegd mag worden, dat ze nog steeds veranderen naar gelang van de groe-pen, zooals we het verder omstandig uiteenzetten.

De steenkolenproductie is in Januari met 243.000 t. t.o.v. December gestegen en deze verhooging bestrijkt al de kolengebakkens. En toch blijft nog steeds de opdel-ving onder het cijfer van Januari 1939; de leveringen hebben de productie nog met 85.000 t. overschreden. Veranderingen in het productietempo van de ijzer-en staalindustrieën zijn er om-zeggens niet te ver-melden. De hoogovens konden niet worden aange-stoken bij gebrek aan cokes. Bij de metaalfabrieken komen de bestellingen regelmatig toe. Ook bij de textielen is weinig of niets veranderd; goed bedeed zijn ze niet en bedrijvig alleen degene die voor het leger werken.

De slechte weergesteldheid heeft den arbeid in de nijverheden welker werkkrachten onder den blooten hemel werken, aanzienlijk vertraagd, met het gevolg dat werkloosheid toenam en wel zoodanig, dat in de laatste week van Januari, het daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werkloozen tot ca. 250.000 gestegen is.

II. — FINANCIËLE MARKTEN.

DE WISSELMARKT.

Contant. — Nadat de vraag naar deviezen aan het begin van de tweede helft van Januari, eenigszins ruimer was geworden, is de markt opnieuw aan het verkoopen gegaan, en dit heeft geduurd tot 6 Februari. In de vier volgende dagen moesten wederom eenige deviezen worden afgestaan, doch naderhand zijn de koersen opnieuw op het goudin-voerpunt gaan liggen. Gezegd mag worden, dat alles bijeengenomen, de goudtoevloeiingen het ruim van de afvloeiingen hebben gewonnen.

Van deze ontwikkeling in de marktendentie, is de dollarkromme het spiegelbeeld. Van *bg* 5,94375 schreed de dollar vooruit tot *bg* 5,94625, doch liep daarna hand over hand terug tot *bg* 5,89125. Vervolgens wist

hij evenwel het verloren terrein te heroveren tot *bg* 5,945 en nestelde zich ten slotte in de buurt van *bg* 5,92.

Het pond sterling, dat eerst van *bg* 23,595 tot *bg* 23,41 was achteruitgelopen, en zich naderhand weder oprichtte tot *bg* 23,70, moest evenwel deze positie weer prijsgeven en liep terug tot *bg* 23,42.

De Fransche franc ging met het pond sterling mee : van *bg* 13,38 viel hij op *bg* 13,2625, richtte zich terug op tot *bg* 13,4225 en werd ten slotte verhandeld tegen *bg* 13,28.

Van 15 Januari tot 1 Februari, is de gulden voort-durend gedaald en wel van *bg* 316,85 tot *bg* 312,20. Naderhand, nam hij een deel van de verloren positie weer in en ging tot *bg* 316,50, doch moest vervolgens opnieuw wijken tot nog geen *bg* 315.

De Zwitsersche frank daalde eerst van *bg* 133,325 tot *bg* 132,10, klom weer de helling op tot *bg* 133,35, doch kwam tenslotte terug tot *bg* 132,80.

Volgende opstelling geeft een beeld van de evolutie dezer valuta's tusschen 15 Januari en 14 Februari 1940 :

	Notering per 15 Januari	Notering per 14 Februari	Hoogste	Laagste
			tusschen beide data	
Dollar	5,94375	5,92	5,94625	5,89125
Pond sterling	23,595	23,42	23,70	23,41
Fransche franc	13,38	13,28	13,4225	13,2625
Gulden	316,85	314,70	316,50	312,20
Zwitsersche frank	133,325	132,80	133,35	132,10

Tijdens de eerste week van de referentieperiode, deed de Reichsmark onveranderd *bg* 239. Daarna is zij geleidelijk teruggelopen tot *bg* 236,20, en is ten slotte tusschen *bg* 237 en *bg* 238,50 blijven hangen.

De Italiaansche lira werd verhandeld tegen ten hoogste *bg* 30,0075 en ten laagste tegen *bg* 29,7442.

De Skandinavische kronen werden lichtjes lager genoteerd dan voorheen. Stockholm schommelde van *bg* 140,35 tot *bg* 141,65, Oslo van *bg* 134,10 tot *bg* 135,10 en Kopenhagen van *bg* 113,40 tot *bg* 115.

De Canadeesche dollar is blijven terugloopen. Van *bg* 5,24, begaf hij trapsgewijze tot *bg* 5,14.

De escudo, die eerst was omhooggegaan van *bg* 21,88 tot *bg* 22, is geleidelijk tot *bg* 21,68 teruggekeerd.

Termijn. — Het dollaragio, dat voor éénmaandsdollars van *fr* 0,15 op *fr* 0,175 was gaan liggen en van *fr* 0,45 op *fr* 0,55 voor driemaandsdollars, is terug gedaald tot resp. *fr* 0,15 en *fr* 0,40. Voor dezelfde perioden, is het agio op den gulden dat eerst van resp. *fr* 0,04 tot *fr* 0,035 en van *fr* 0,15 tot *fr* 0,12 was gedaald, terug gestegen tot *fr* 0,06 en *fr* 0,18; het bleef daarna op resp. *fr* 0,05 en op *fr* 0,16. Het pond sterling, dat aan het begin der laatste maand, lichtjes onder den contantkoers werd verhandeld, is gedurende een goed deel van de maand opgeld gaan doen : eerst *fr* 0,25 voor éénmaandsponden en *fr* 0,675 voor driemaandsponden, daarna resp. *fr* 0,15 en *fr* 0,40. Het deel dat de Fransche franc op drie maanden moest bijpassen, is van *fr* 0,55 op *fr* 0,25 gevallen. Fransche éénmaandsfrancs staan thans pari met de contantmarkt.

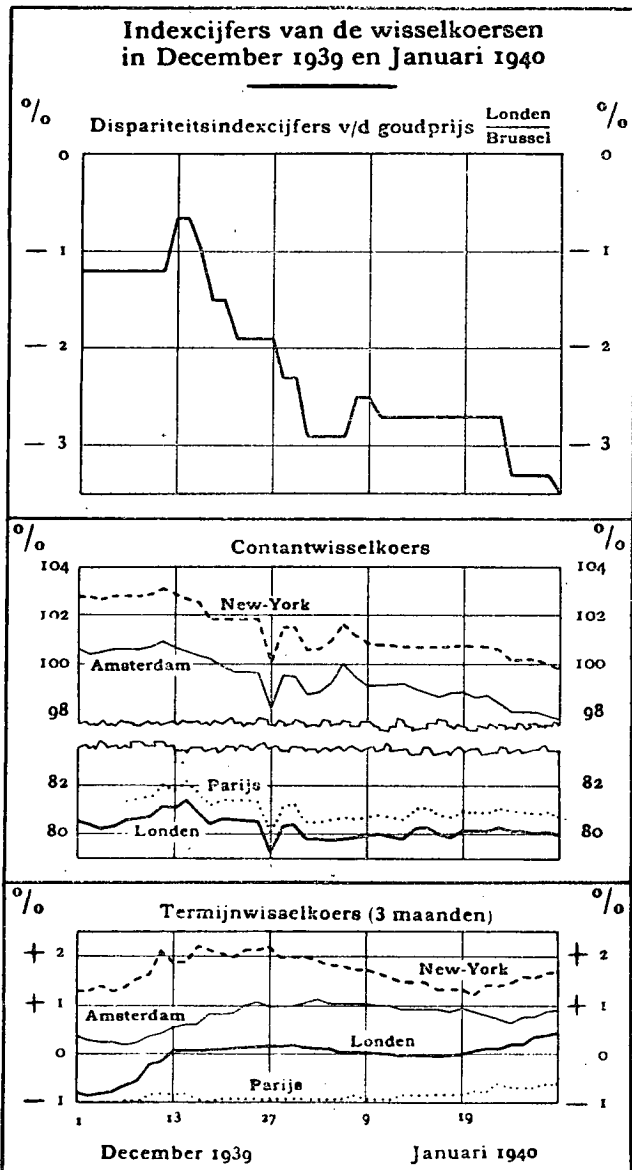
Agio en disagio van de voornaamste deviezen op termijn genoteerd

(in pCt. per jaar van den contantkoers).

	LONDEN		PARIJS		AMSTERDAM		NEW-YORK	
	1 mnd	3 mnd	1 mnd	3 mnd	1 mnd	3 mnd	1 mnd	3 mnd
1939 Maand-gemiddelde	-0,17	-0,85	-0,52	-0,97	+1,64	+1,38	+ 3,43	+ 4,37
October	-1,84	-0,96	-1,03	-1,71	+1,55	+1,40	+ 4,29	+ 4,40
November	-0,91	+0,70	-1,90	-3,50	+3,33	+2,49	+ 8,55	+ 7,35
December								
1940								
Januari	+0,53	+0,49	-3,39	-3,16	+3,22	+3,73	+ 6,31	+ 6,41
8 Januari	+0,48	+0,24	-2,76	-3,32	+3,—	+4,28	+ 7,08	+ 7,04
15 »	-0,12	pari	-4,08	-3,28	+3,—	+3,80	+ 6,—	+ 6,04
22 »	pari	+0,32	-4,44	-3,—	+3,—	+3,56	+ 6,—	+ 5,04
29 »	+1,32	+1,52	-4,44	-2,68	+2,64	+3,08	+ 5,28	+ 6,44
5 Februari	+1,80	+1,88	-1,80	-2,08	+4,56	+4,32	+ 7,32	+ 7,44

GELD- EN KAPITAALMARKT.

De liquiditeitszorg, sedert ettelijke maanden kenmerkend voor het verloop van de geldmarkt en oorzaak van de aanzienlijke uitzetting van de fiduciaire circulatie, deed ook in Januari haar invloed gelden. Aandacht verdienen evenwel de daling van den rente-

(1) Het dagelijksch dispariteitsindexcijfer van den goudprijs te Londen en te Brussel wordt berekend met behulp van onderstaande formule :

$$\frac{\text{Sterlingprijs van één kg. fijn-goud te Londen} \times \text{Pondenkoers te Brussel}}{\text{fr. 33.193,50}}$$

De indexcijfers van den contantwisselkoers worden op willekeurige basis berekend.

De indexcijfers der termijnwisselkoersen op drie maanden worden berekend in procenten van den contantwisselkoers.

voet ult. Januari en het onthaal van de Onafhankelijkheidsleening, waarvan de inschrijving op 31 Januari werd opgesteld.

De bankbiljettenomloop bedroeg, per 8 Februari, fr 28.563 miljoen tegen gemiddeld fr 28.271 miljoen in Januari en fr 27.878 miljoen in December. Ook het totaal der onmiddellijk opvraagbare verbintenissen vertoonde een gelijkaardige ontwikkeling: per 8 Februari bedroeg dit cijfer gemiddeld fr 29.463 miljoen tegen gemiddeld fr 29.194 miljoen, in Januari en fr 28.857 miljoen in December.

Deze stijging weerspiegelt grootendeels het verloop van het door de circulatiebank verleende binnenlandsche crediet.

Sedert het einde van het jaar, gaf de portefeuille met Overheidsfondsen geen wijzigingen van betekenis te zien; de voorschotten op Overheidsfondsen daarentegen liepen geleidelijk terug van fr 1.138 miljoen per 28 December tot fr 701 miljoen per 8 Februari, zegge een vermindering van fr 337 miljoen. Binnen zelfde data, verhoogden binnenlandsche wissels met fr 691 miljoen, mitsdien deze post op fr 5.578 miljoen ging liggen. Over het geheel vertoonde, tusschen 28 December en 8 Februari, het binnenlandsche crediet, onder vorm van disconto en voorschotten, een uitzetting van fr 354 miljoen.

De goud- en deviezenvoorraad van de Nationale Bank in Januari, bleef ongeveer op het peil van December, doch sedert het einde van Januari is, in verband met het verloop in de wisselmarkt, een aangroei van fr 250 miljoen waar te nemen.

**Aanbestedingen van Schatkistcertificaten
op drie maanden voor rekening van den Staat**
(in millioenen franken).

DATA	Aan- geboden bedragen	Verhouding van de gevraagde tot de aangeboden bedragen	GEMIDDELTE RENTESTANDEN		In omloop zijnde bedrag
			van de inschrij- vingen	van de toe- wijzingen	
1939					
1 December.	40	1,125	2,74888	2,74875	500
8 —	40	1,—	2,75	2,75	500
15 —	40	1,325	2,5592	2,50	500
22 —	40	1,25	2,498	2,4975	500
29 —	40	1,375	2,497	2,49625	500
1940					
5 Januari...	50	1,22	2,494	2,4928	500
12 —	40	1,55	2,486	2,4784	500
26 —	40	1,80	2,40	2,39375	500
2 Februari..	40	1,25	2,358	2,35	500

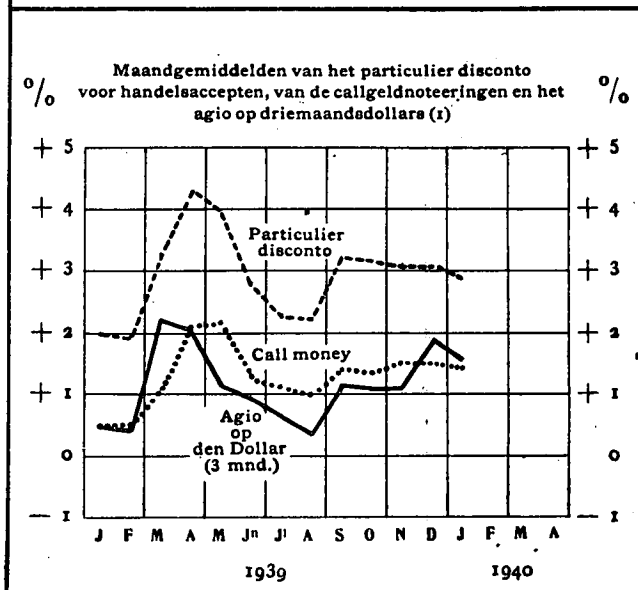
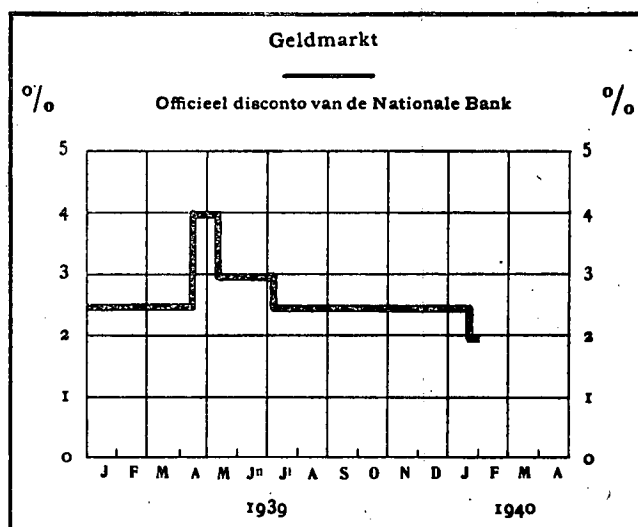
De lichte spanning waarvan aan het einde van het jaar de markt blijk gaf, hield gedurende de eerste weken van Januari aan, zulks om internationale redenen. Tegen het einde van de maand, trad een duidelijke ontspanning in, zoodat de rentetarieven dadelijk en goed afgeteekend onder de sedert den inzet der vijandelijkheden in Europa geldende

niveau's gingen liggen. De Bank heeft haar rentetarieven herzien en dezen vanaf 25 Januari als volgt vastgesteld:

1 1/2 pCt. voor geaccepteerde of documentaire wissels en bankaccepten in vertegenwoordiging van verkoop in het buitenland van in België gefabriceerde producten;

2 pCt. voor geaccepteerde wissels en warrants; beleeningen en voorschotten in rekening-courant op Overheidsfondsen met ten hoogste 120 dagen looptijd; disconto van coupons van Belgische leeningen waarvan den vervaldag de 120 dagen niet overschrijdt;

3 pCt. voor niet geaccepteerde wissels en promessen; aan- en verkoop van wissels in buitenlandse deviezen; beleeningen en voorschotten in rekening-courant op Overheidsfondsen met meer dan 120 dagen looptijd.

(1) De agio's zijn uitgedrukt in procenten van den contantkoers op basis van drie maanden.

**Vergelijkende staat van de Nationale Bank van België
in Januari 1940.**

(Maandgemiddelden, in millioenen franken.)

	T. o. v. December 1939	T. o. v. Januari 1939
ACTIVA.		
Goud en deviezen.....	— 80	— 661
Wissels op België.....	+ 687	+ 4.453
Voorschotten op overheidsfondsen.....	— 184	+ 636
PASSIVA.		
Bankbiljetten in omloop.....	+ 393	+ 6.330
Rekening-courantsaldi:		
Schatkist.....	— 54	— 402
Diversen.....	— 2	— 1.374
Totaal.....	— 56	— 1.776
Onmiddellijk opvraagbare verbintenissen.....	+ 337	+ 4.554

Het bedrag der beleeningen en voorschotten in rekening-courant is bepaald als volgt:

95 pCt. op de effecten waarvan de vervaldag de 120 dagen niet overschrijdt;

90 pCt. op de effecten waarvan de vervaldag meer dan 120 dagen bedraagt zonder de twaalf maanden te overschrijden;

80 pCt. op de effecten waarvan de vervaldag de twaalf maanden overschrijdt.

Sedert ult. Januari, schommelt het particulier disconto tusschen 2,625 en 2,6875 pCt. tegen 3,0625 pCt. begin Januari. Het daggeld is van 1,5 pCt. tot 1,25 pCt. teruggelopen, terwijl de gemiddelde rentevoet van de wekelijksche aanbestedingen van schatkistcertificaten gedaald is van 2,5 pCt. aan het begin van het jaar tot 2,35 pCt. bij de eerste twee inschrijvingen van Februari.

Op 31 Januari werd de Onafhankelijkheidsleening voor inschrijving opengesteld en gunstig onthaald (1).

De monetaire gevolgen van deze financieele operatie zijn reeds duidelijk merkbaar in den weekstaat van de Nationale Bank van België per 15 Februari. Vergelijken met den staat van 8 Februari, is inderdaad, de binnenlandsche portefeuille met *fr* 189 millioen verminderd, zoodat zij ongeveer op het peil van begin Januari is teruggekeerd. In verband met het verlagen van het discontocrediet dat door de centrale bank wordt verstrekt, verminderde de biljettenomloop met *fr* 163 millioen. De minder belangrijke teruggang van het totaal der onmiddellijk opvraagbare verbintenissen (*fr* 74 millioen) is te wijten aan een verhooging van de voorschotten op Overheidsfondsen met *fr* 39 millioen, en een aangroei van de goud- en deviezenvoorraad met nagenoeg *fr* 27 millioen.

Sedert October 1938, is de Onafhankelijkheidsleening de eerste financieele operatie van eenigen omvang waarvoor bij het publiek wordt aangeklopt.

In 1939, werd inderdaad noch door het Rijk, noch door provinciën of gemeenten, openbaar op de kapitaalmarkt beroep gedaan en werden geen stukken op halflangen of langen termijn uitgegeven. Onder de

instellingen van openbaar nut, dient alleen vermeld de hervatting, in Maart 1939, van de uitgifte van 4 pCt. obligatiën door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, obligatiën met zes à tien jaar looptijd. Buitendien was publiek aanbod voor inschrijving of voor verkoop van effecten van handelsvennootschappen feitelijk nul: *fr* 21.610.000 in het eerste en *fr* 4,6 millioen in het tweede halfjaar.

Het verloop bij de liquidatiekassen der Brusselsche Beurs bevestigt de lusteloosheid van de kapitaalmarkt: het gemiddelde der geliquideerde bedragen per zitting, op de contantmarkt, was geslonken tot *fr* 13,5 millioen in de tweede helft van 1939, tegen *fr* 19,3 millioen in de eerste helft en *fr* 20,8 millioen in de tweede helft van 1938. Op termijn bedragen deze cijfers resp. *fr* 17,8 millioen, *fr* 24,5 millioen en *fr* 34,7 millioen.

**Bedrag van het openbaar beroep op de kapitaalmarkt
(in duizenden franken).**

	Aandeelen	Obligaties	Totaal
1 ^o halfjaar 1936.....	122.559	127.100	249.659
2 ^o halfjaar 1936.....	182.422	57.420	239.842
1 ^o halfjaar 1937.....	999.914	574.450	1.574.364
2 ^o halfjaar 1937.....	654.950	654.287	1.309.237
1 ^o halfjaar 1938.....	61.843	119.083	180.926
2 ^o halfjaar 1938.....	266.542	20.680	287.222
1 ^o halfjaar 1939.....	11.810	9.800	21.610
2 ^o halfjaar 1939.....	4.600	—	4.600

**Bij de Liquidatiekassen van de Brusselsche Beurs
geliquideerde bedragen.**

Gemiddelden per beurstijd (in millioenen franken).

	CONTANT			TERMIJN		
	1937	1938	1939	1937	1938	1939
Juli.....	37,5	19,7	12,6	52,7	33,7	13,5
Augustus.....	53,2	16,5	13,1	106,9	33,3	19,0
September.....	43,3	17,5	19,8	103,2	43,1	29,4
October.....	48,3	30,8	11,6	105,0	46,9	18,5
November.....	32,0	21,5	11,7	45,2	26,8	12,3
December.....	27,9	19,3	12,1	49,6	23,5	14,1
Tweede halfjaar.....	40,5	20,8	13,5	77,0	34,6	17,8
Eerste halfjaar.....	72,8	29,0	19,3	96,9	47,9	24,5

Volslagen lusteloos, is de markt ook uiterst atonisch, zooals trouwens blijkt uit het koersverloop der niet-vastrendeende waarden in den loop der laatste maanden. Sedert September, schommelt het desbetreffende indexcijfer binnen zeer enge grenzen en op een uiterst laag peil, zonder dat ook maar een poging tot redres wordt aangewend. Betere stemming gaven de vastrendeende fondsen te zien. De 4 pCt. geünificeerde schuld verbeterde haar positie op 79,25, hetgeen een rendement van 5,05 pCt. beteekent. De andere vastrendeende waarden voeren een gelijkaar-

(1) Zie dit Tijdschrift, blz. 98.

dige beweging uit : getuige het indexcijfer van de gemiddelde beurswaarde der industrieobligaties, dat van 73,2 begin December, tot 77,7 begin Februari gestegen is.

Onderstaande vergelijkende opstelling over beurswaarde en rendement van al de te Brussel aan het begin van 1939 en 1940 genoteerde vastrendeende waarden (1), stelt de belangrijke stijging van de geldpacht, van het eene jaar op het andere, duidelijk in het licht.

Dit verdient des te meer aandacht, daar voorheen de kapitalisatievoet reeds vrij hoog was.

Gemiddelde beurswaarde en dito netto-rendement der op de Beurs te Brussel genoteerde obligaties.

OBLIGATIES BEHOORENDE TOT DE VOLGENDE CATEGORIEËN	GEMIDDELTE BEURSWAARDE pCt.		GEMIDDELD NETTO-RENDEMENT pCt.	
	3 Januari 1939	2 Januari 1940	3 Januari 1939	2 Januari 1940
1 ^o Staatsobligaties en preferente aandelen der N. M. B. S. (1)	86,06	75,90	4,45	5,05
2 ^o Kolonie (Staat en instellingen van openb. nut (2)	83,12	71,10	4,67	5,38
3 ^o Provincies, steden, gemeenten, instellingen van openbaar nut (3)	83,57	71,47	4,64	5,43
4 ^o Private obligaties (4)	95,03	76,69	4,87	6,06
5 ^o Obligaties allerhande	85,62	74,35	4,54	5,23

- (1) Excl. lotenleeningen.
- (2) Excl. « Congo Supérieur aux Grands Lacs », 6 pCt., met gemak van inwisseling.
- (3) Excl. premieleeningen.
- (4) Excl. « Chemin de fer Mons à Hautmont » (thans 8 pCt.).

Op het stuk der Staatsobligaties en preferente aandelen, is de gemiddelde beurswaarde van de fondsen t.t.z. de verhouding van de globale beurswaarde tot de globale nominale waarde, teruggelopen van 86,1 pCt. op 75,9 pCt., terwijl het gemiddelde netto rendement van 4,5 pCt. op 5,1 pCt. is gaan liggen.

De gemiddelde beurswaarde van de leeningen der Kolonie viel van 83,1 pCt. op 71,1 pCt., terwijl het gemiddelde netto-rendement van 4,7 pCt. tot 5,4 pCt. toenam.

Leeningen van provinciën, steden, gemeenten en instellingen van openbaar nut, vertoonen in hun gemiddelde beurswaarde een daling van 83,6 pCt. tot 71,5 pCt., en een netto-rendementsverhoging van 4,6 pCt. op 5,4 pCt.

De gemiddelde beurswaarde van de industrieobligaties viel, van het eene jaar op het andere, van 95 pCt. op 76,7 pCt., terwijl de gemiddelde netto-rendementen van 4,9 pCt. op 6,1 pCt. gingen liggen.

Alles bijeengenomen, beantwoordt, voor de gezamenlijke vastrendeende waarden, aan een verminderde

(1) Excl. leeningen met loten.

gemiddelde beurswaarde van 85,6 pCt. op 74,4 pCt., een stijging van het gemiddelde netto-rendement, van 4,5 pCt. tot 5,2 pCt.

Ondanks de lichte vermeerdering van de nominale waarde der te Brussel genoteerde vastrendeende fondsen, liep de globale beurswaarde terug van fr 46.662 miljoen op fr 40.599 miljoen, zegge een vermindering ad 13 pCt.

Bij de aandelen, is de daling nog meer opvallend. Tegenover een nagenoeg ongewijzigde nominale waarde, werd een teruggang geboekt van fr 43.078 miljoen op fr 33.138 miljoen, of 23,1 pCt. Bij tal van aandelen, is van het aangekondigde dividend, de kapitalisatievoet ruim hoger dan deze der obligaties.

**GEZAMENLIJKE TOESTAND DER BANKEN
PER 31 DECEMBER 1939.**

Plaatst men de weekstaten der Belgische banken per 30 September en 31 December naast elkaar, dan valt het oog onmiddellijk op de aanzienlijke vermindering die zich in de deposito's en rekeningen-courant heeft voorgedaan : fr 1.049 miljoen voor de deposito's op zicht en op ten hoogste één maand, en fr 219 miljoen voor deze op langeren termijn. De neiging tot krimpen die, in den loop van het voorafgegane jaar, alvast zonder onderbreking kon worden waargenomen, is dus gedurende het laatste kwartaal blijven aanhouden.

Rekening gehouden met de wijzigingen aan de voorstelling der bankstaten, zijn de fondsen van derden door de banken beheerd, sedert Juni 1937 — datum waarop ze hun maximum hadden bereikt — met meer dan 7 milliard afgenomen.

Op één jaar afstand, geven de vergelijkende cijfers het volgende te zien : deposito's op zicht en op ten hoogste één maand, zijn met fr 2.658 miljoen, zegge met 18,2 pCt., geslonken, terwijl de deposito's op langeren termijn, met fr 501 miljoen, zegge met 29,1 pCt. terugliepen. In samenhang met dezen teruggang der fondsen van derden, zijn de liquide middelen der banken, zegge hun kasgelden, tegoed op de Nationale Bank en in postgirorekening, met fr 472 miljoen afgenomen.

Ondanks de inkrimping van hun actiemiddelen, is, op één jaar afstand, het door de banken verstrekte crediet niet zoo bijster veel verminderd. De debetstaande rekeningen buiten tel gelaten, vertoonen trouwens prolongaties en voorschotten op effecten een daling van slechts fr 330 miljoen, zegge van 5,4 pCt. Daarentegen slinkt de effectenportefeuille met fr 844 miljoen, zegge met 22,6 pCt. Hier tegenover vertoont van het eene jaar op het andere het door de

Bank verstrekte binnenlandsche crediet een aanzienlijke uitzetting: *fr* 3.808 miljoen voor de binnenlandsche wissels en *fr* 848 miljoen voor voorschotten op Overheidsfondsen.

De inkrimping — ad *fr* 592 miljoen — van prolongaties in voorschotten op effecten, is meer schijn dan werkelijkheid. Ze is het spiegelbeeld van de aanpassingen waartoe is moeten overgegaan worden tenge-

volge van het failleren van een buitenlandsche bankinstelling. De aangroei van de portefeuille met buitenlandsche publieke fondsen ad *fr* 208 miljoen, vertolkt anderdeels dezelfde invloeden.

Ad *fr* 3.012 miljoen, vertoont de portefeuille met Belgische publieke fondsen een teruggang van *fr* 698 miljoen, die, voor een goed deel, louter van boekhoudkundigen aard is.

Gegroepeerde balansen van de Belgische banken op 30 September en 31 December 1939
(in duizenden franken).

ACTIVA	30 Sept. 1939	31 Dec. 1939	+	-	PASSIVA	30 Sept. 1939	31 Dec. 1939	+	-
A. — Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit n° 42).					A. — Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit n° 42).				
B. — Beschikbare en vlottende middelen:					B. — Opvraagbaar:				
Kas, Nationale Bank, Postrekening	1.281.262	1.634.248	352.986	—	Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeischers	687.219	701.631	14.412	—
Daggeld	388.089	277.878	—	110.211	Daggeld	34.567	6.053	—	28.509
Bankiers	2.621.637	2.515.503	—	106.134	Bankiers	1.175.280	1.195.878	20.598	—
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	359.048	372.227	13.179	—	Medermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen ..	174.448	142.898	—	31.550
Andere te innen waarden op korten termijn	1.284.636	1.135.055	—	149.581	Geaccepteerde wissels	937.119	773.533	—	163.586
Wissels	3.681.674	2.903.020	—	778.654	Andere te betalen waarden op korten termijn	484.689	403.693	—	80.996
Prolongaties en voorschotten op effecten	862.494	699.900	—	162.594	Crediteuren wegens wissels ter incasso	766.229	712.424	—	53.805
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	935.784	767.149	—	168.635	Deposito's en crediteuren:				
Diverse debiteuren	5.207.482	5.046.705	—	160.777	a) Dadelijk opvraagbaar en op ten hoogste dertig dagen ..	12.982.985	11.934.041	—	1.048.944
Effecten:					b) Op meer dan 30 dagen ..	1.439.966	1.220.557	—	219.409
a) Wettelijke reserve	149.394	149.179	—	215	Obligaties en kasbons	28.971	28.740	—	231
b) Belgische overheidsfondsen ..	3.589.564	3.012.476	—	577.088	Nog te storten bedragen op effecten en deelnemingen ..	252.117	251.712	—	405
c) Buitenlandsche overheidsfondsen	308.431	252.414	—	56.017	Diversen	358.630	336.233	—	22.397
d) Bankaandeelen	332.905	315.530	—	17.375					
e) Andere fondsen	713.822	757.652	43.830	—	Totaal opvraagbaar ..	19.322.220	17.707.398	—	1.614.822
Diversen	240.817	535.016	294.199	—	C. — Niet opvraagbaar:				
Niet gestort kapitaal	53.256	53.205	—	51	Kapitaal	2.649.762	2.636.955	—	12.807
Totaal beschikbare + vlottende middelen	22.010.295	20.427.157	—	1.583.138	Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	64.219	64.059	—	160
C. — Vastgelegde middelen:					Wettelijke reserve (artikel 13, koninklijk besluit n° 185) ..	151.546	151.626	80	—
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	6.725	5.279	—	1.446	Beschikbare reserve	390.608	357.661	—	32.947
Gebouwen	328.480	327.871	—	609	Reservefonds	46.389	119.521	73.132	—
Participaties in dochtermaatschappijen voor immobiliën ..	170.213	169.965	—	248	Totaal niet opvraagbaar ..	3.302.524	3.329.822	27.298	—
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobiliën ..	95.722	94.428	—	1.294	Totaal Passiva ..	22.624.744	21.037.220	—	1.587.524
Materieel en meubilair	13.309	12.520	—	789					
Totaal van de vastgelegde middelen	614.449	610.063	—	4.386					
Totaal Activa ..	22.624.744	21.037.220	—	1.587.524					

III. — OPENBARE FINANCIËN.

Op het gebied der openbare financiën, zijn drie dingen te vermelden: de codificatie van de tijdelijke extra-belasting op de buitengewone winsten, ingevoerd bij de wet van 10 Januari 1940 (1), de openstelling, voor het publiek, van de inschrijving op de Onafhankelijkheidsleening, in dato Woensdag 31 Januari 1940 (2), de financiële toestand der gemeenten, welke door de hogere instanties grondig werd onder-

zocht en over welk onderzoek de eerste resultaten zoo pas in het licht werden gezonden (3).

* * *

De tijdelijke extra-belasting op de buitengewone winsten wordt gelicht op dit deel van de winst dat, vergeleken met de uitkomsten van de laatste drie dienstjaren, door den wetgever als buitengewoon wordt beschouwd. Ze vult bij uitzondering en in een

(1) *Belgisch Staatsblad* van 15 en 16 Januari 1940, blz. 161, zie hier, zeldzame blad.

(2) Ministerieel besluit van 20 Januari 1940, genomen in uitvoering van de toelating tot leenen gegeven aan de Regering en met name bij de wet van 6 Juli 1939, art. 6 en bij de wet van 7 September 1939, art. 4, *Staatsblad* van 26 Januari 1940, blz. 302.

(3) Verslag der Commissie, uitgebracht door den heer R. De Man, over de begroting van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, voor 1940. Parlementaire bescheiden, Kamer van Volksvertegenwoordigers, 1939-1940, nr 114.

tijd van abnormale noodwendigheden, het stelsel der bedrijfsbelasting aan.

Het vaststellen van het taxeerbaar gedeelte van de winst is niet zoo eenvoudig als dit op het eerste gezicht mocht blijken. Men is dan ook tal van gevallen apart gaan behandelen, om, in de mate van het mogelijke, elken toestand op zichzelf te kunnen beoordeelen. Ter bepaling van hooger bedoeld taxeerbaar gedeelte, kunnen drie formules onder het oog worden genomen :

a) Is taxeerbaar (eerste formule), het inkomen dat hooger is dan :

1° Zoo het gaat om belastingsplichtigen die een boekhouding per kalenderjaar houden, ofwel het resultaat van hun bedrijvigheid gedurende het jaar 1936, ofwel het gemiddelde resultaat van de jaren 1936 en 1937 of 1938;

2° Zoo het gaat om andere belastingsplichtigen, ofwel het resultaat van hun bedrijvigheid gedurende het boekjaar afgesloten in den loop van het jaar 1938 of 1939, voor zoover de balans over 1939 werd goedgekeurd door de algemeene vergadering uiterlijk op 15 November 1939, of het gemiddelde resultaat der bedrijfsjaren afgesloten in 1936 en 1937 of 1938; ofwel het gemiddelde resultaat van de bedrijfsjaren 1937 en 1938 of 1939, voor zoover de balans over 1939 werd goedgekeurd door de algemeene vergadering, of zoo er regelmatig uiterlijk op den datum van 15 November 1939 afgesloten schrifturen bestaan;

b) Is eveneens taxeerbaar (tweede formule), de winst die de gemiddelde resultaten overschrijdt van de jaren 1936 à 1938 of van de bedrijfsjaren 1937 à 1939;

c) Is nog taxeerbaar (derde formule) : 8 pCt. van het nog terug te betalen werkelijk gestorte maatschappelijk kapitaal, alsmede van de reserves zooals zij bestonden op 1 Januari 1939 of bij den aanvang van het in 1939 afgesloten boekjaar (4) zooals ze blijken uit de bescheiden die voor de toepassing van de inkomstenbelasting hebben gediend.

Van deze drie formules, mag de belastingschuldige er een uitkiezen.

In strijd met de regels die bij het aanrekenen der beroepstaxe worden gevolgd, mogen van de taxeerbare winsten worden afgetrokken, noch de in het buitenland behaalde en krachtens een internationale overeenkomst vrijgestelde winsten, noch de helft der vrijgestelde winsten die n.l. besteed worden aan het bouwen van werkmanswoningen, noch de bedrijfsverliezen (4bis), noch de reeds getaxeerde inkomsten.

(4) Dit bedrag wordt event. vermenigvuldigd met de in art. 15, § 2, van de samengeordende wetten op de inkomstenbelasting vermelde coëfficiënten. Dienen bovendien uit kapitaal en reserves uitgesloten, de sommen overeenstemmende met de herschatting-meerwaarden, bedoeld in art. 26, § 2, 4°, laatste alinea, in art. 27, § 2bis, en in art. 86, § 1, van diezelfde samengeordende wetten.

(4bis) Art. 9, § 3, voorziet evenwel, dat de belastingschuldige die, in den loop van het jaar of van het bedrijfsjaar volgend op dit tijdstip hetwelk de belastbare extra-winsten behaald zijn, een beroepsverlies ondergaat ad ten minste 30 pCt. van het bedrag van gezegde extra-belasting, vermindering zal bekomen of terugbetaling van de extra-belasting, tot een bedrag gelijk aan dit van het geleden verlies.

In geval het gaat om belastingschuldigen met rechtspersoonlijkheid, dan komen ook als resultaten in aanmerking, de bezoldigingen toegekend aan beheerders, commissarissen en vereffenaars van maatschappijen op aandelen, de uitgereikte dividenden, alsmede de om 't even welke bezoldigingen en voordeelen toegekend aan zaakvoerders, aan werkende vennoten en andere.

Bij de afschrijvingen van de nieuwe in den loop der belastbare periode gedane beleggingen, zal rekening worden gehouden met de onderscheidene waardeverminderingen wegens slijtage en benutting voortvloeiend uit de bijzondere bestemming welke die nieuwe beleggingen heeft gerechtvaardigd of veroorzaakt en, met name de beleggingen in materieel en gereedschap.

Vrijstellingen op dit gebied zijn niet voorzien, behalve degene welke de Minister van Financiën mag toestaan naar rato van het extra-gedeelte van de winsten dat voortkomt van den aanmaak van nieuwe producten. Zulke vrijstelling wordt toegestaan aan den belastingschuldige die met deze fabricage begonnen is, zoolang het buitengewoon deel der winst niet — behalve een rente ad 8 pCt. van het kapitaal — het noodige bedrag overschrijdt om, met 75 pCt. de beleggingswaarde van de nieuwe voor den aanmaak van het nieuwe product dienende installaties af te schrijven.

Het aanslagpercentage van de extra-belasting is 70 pCt. op dat gedeelte van de inkomens, — zelfs van buitenlandschen oorsprong, — welk de vastgestelde quotiteit, vermeerderd met 5 pCt., met minimum van 10.000 frank en maximum van 50.000 frank overschrijdt. Voor de buitenlands behaalde en belaste winsten, wordt dit percentage tot één vierde verlaagd.

De belasting is niet toepasselijk, wanneer voor de aanslagperiode het belastbaar bedrijfsinkomen, niet hooger is dan 15.000 frank. Zij wordt met de helft verminderd voor degenen wier belastbaar bedrijfsinkomen niet hooger is dan 40.000 frank.

De extra-belasting wordt voor het eerst geheven op de winsten blijkend uit de schrifturen die na 30 December 1939 zijn afgesloten.

Ze zal voor de laatste maal worden toegepast op het buitengewoon gedeelte van de winsten gemaakt tot het einde, hetzij van het kalenderjaar tijdens hetwelk het leger opnieuw op vredesvoet zal worden geplaatst, hetzij van het boekjaar afgesloten gedurende bedoeld jaar of tijdens het volgende, bijaldien het gaat om belastingsplichtigen die boekhouden per kalenderjaar of om andere belastingsplichtigen.

Hier is stof voorhanden bij welker verhandeling de bestuursjurisprudentie de hoofdrol zal te spelen hebben.

* * *

De formule die ten grondslag ligt aan de Onafhankelijkheidsleening — kortlopende operatie, zoo goed als 't maar eenigszins mogelijk was aangepast aan den stand van de markt — is de volgende : doorlopende emissie van Schatkistcertificaten aan houder, met een looptijd van vier, acht en twaalf maanden, naar goeddunken van den opnemer; stukken van 1.000 en 10.000 frank, belastingsvrije rente uitbetaald bij de inschrijving : 2,40 pCt. 's jaars voor de viermaands-certificaten, 2,70 pCt. 's jaars voor de achttmaands-certificaten en 3 pCt. voor de twaalfmaands-certificaten; terugbetaling op zicht aan houder, in al de agentschappen van de Nationale Bank van België, dag aan dag volgens den creatiedatum.

Met deze formule werd het volgende beoogd : het groote publiek de gelegenheid geven daadwerkelijk deel te nemen aan de financiering der mobilisatie met zijn spaargelden en disponibel toe te vertrouwen aan den Staat. Tot dusver werd alleen het bankstelsel aangesproken. De medewerking van de massa was evenwel tot een noodwendigheid uitgegroeid, zoo wegens de aldoor wassende Schatkistbehoefden als om monetair-politieke redenen waaruit blijkt, dat investering der opgepotte kapitalen gewenscht is.

Voor deze leening wordt beroep gedaan op de daadwerkelijke en vrijwillige medewerking van al de groepen der maatschappij. Vandaar haar vorm die aan de voornaamste drangredenen van de oppotting beantwoordt.

Tal van voordeelen zijn aan deze leening verbonden die aan de redenen van de liquiditeitszorg beantwoorden : geld bij de hand hebben in geval van oorlog en er over kunnen beschikken als de nood aan den man komt.

De houder van biljetten die geen verbintenissen op langen termijn wenscht aan te gaan, behoudt bovendien, bij het opnemen van certificaten, de volle beschikkingsvrijheid over zijn kapitalen, daar hij ze steeds op de Nationale Bank kan laten verzilveren. Geweten is trouwens, dat inderdaad deze laatste de voorwaarden heeft verruimd onder dewelke ten harent voorschotten op nationale overheidsfondsen worden verstrekt. Voor de voorschotten op effecten met maximaal 120 dagen looptijd, is de rente verlaagd van 2 1/2 pCt. tot 2 pCt. en voor deze op stukken met meer dan 120 dagen looptijd, van 3 1/2 pCt. op 3 pCt. (5).

Tegelijk verhoogde de Bank de quotiteit der beleeningen en voorschotten en met name in dezer voege : 95 pCt. op effecten met maximaal 120 dagen looptijd; 90 pCt. op effecten met meer dan 120 dagen looptijd zonder evenwel twaalf maanden te overschrijden; 80 pCt. op effecten met meer dan twaalf maanden looptijd.

(5) Sedert de tariefwijziging die 25 Januari 1940 in zwang werd gebracht; zie dit Tijdschrift, blz.

Daarenboven betalen de certificaten welke door de opnemers van voorschotten in pand werden gegeven, geen bewaargeld.

De Regeering heeft de inschrijving op de Onafhankelijkheidsleening zoo verlokkelijk mogelijk willen maken en gebruikte daartoe nog de twee volgende middelen : a) vrijstelling van taxe op de beursoperaties, voor alle verrichtingen van aankoop, verkoop of overdracht, voor iedere aflevering aan den inschrijver, van Schatkistcertificaten (6); b) mogelijkheid tot aanwending der certificaten van de Onafhankelijkheidsleening — voor hun netto-waarde — bij de afdraging van een gelijkwaardig bedrag aan directe belastingen of ermede gelijkgestelde taxes, met inbegrip van alle opcentimes. Onder netto-waarde wordt verstaan, de bij de intekening betaalde prijs vermeerderd met de interesten berekend naar rato van het aantal volle maanden tijdens dewelke de certificaten in bezit werden gehouden (7).

In dato 24 Februari, beliep het ingeteekende bedrag fr 983.583.000.

* * *

De toestand van de gemeentefinanciën staat heden ten dage meer dan ooit op het voorplan. 't Is trouwens niet de eerste maal, dat op dit gebied voorstellen tot hervorming van het vigeerende regime werden gedaan, vooral in verband met de steeds stijgende ingewikkeldheid van het gemeenteleven en de aldoor toenemende kosten van de bestuurlijke techniek.

De wet van 22 Januari 1931, die ons gemeentelijk belastingstelsel heeft omgewerkt, is, vanaf de eerste dagen harer toepassing, het voorwerp geweest van heftige critiek (8).

De uitgebreidheid van onze gemeentelijke autonomie is voor de oplossing van het probleem, een uitermate kiesch element, want grootere financiële hulp vanwege den Staat, beteekent onvermijdelijk versterkte tusschenkomst van het Staatsgezag.

Thans heeft de Regeering de zaak opnieuw ter hand genomen, verplicht als ze zich voelde een gezonde en duurzame basis te zoeken waarop de financiële verhoudingen tusschen Staat en gemeenten zouden kunnen geregeld worden.

Een comité van ambtenaren kreeg opdracht dit vraagstuk vooraf in te studeeren. Over de vrucht van dezen arbeid wordt thans, in aanwezigheid van een afvaardiging van den Bond van Steden en Gemeenten van België, beraadslaagd en wellicht zullen, eerlang, de resultaten van deze studies en discussies aan de Regeering, onder den vorm van een vóór-ontwerp van wet, kunnen worden voorgelegd.

(6) Ministerieel besluit van 31 Januari 1940, Belgisch Staatsblad van 2 Februari 1940, blz. 429.

(7) Koninklijk besluit van 5 Februari 1940, Belgisch Staatsblad van 7 Februari 1940, blz. 513.

(8) Zie F. BAUDHUIJN : *Une enquête sur les finances communales*. Edit. Comité Central Industriel de Belgique, Juni 1932, blz. 79.

Het verslag uitgebracht door den heer R. De Man, over de Begrooting van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, voor het jaar 1940 (9), geeft dienaangaande tal van bijzonderheden ten beste, die we niet onopgemerkt willen voorbijgaan.

Laten wij evenwel eerst de voornaamste punten van de thans bestaande wetgeving onder het oog nemen, om des te beter het andere te kunnen begrijpen (10).

De gemeenten, en trouwens ook de provinciën, hebben op het stuk van hun financieel beheer, de meest volledige vrijheid, w.t.v. onder de contrôle van het Staatsgezag. In zake belasting, b.v.b., worden ze door niets gehinderd, behalve door de voorschriften en de tradities, die dan nog in hoofdzaak steunen op het welbegrepen algemeen belang.

De gemeenten mogen geen belastingen leggen op goederen welke van Staatstaxes zijn vrijgesteld; dit is echter een restrictie met bijster weinig om het lijf. De bases waarop de belasting op de inkomens wordt geheven, mogen zij evenmin aanslaan. Maar de opcentimes die ze hier mogen heffen zijn thans omzeggens onbeperkt, wat tot in 1931 niet het geval was.

Ook de grondslag van de registratierechten mag door de gemeente niet worden belast. Aan den anderen kant, kunnen de gemeenten geen andere goederen belasten dan degene die binnen hun grenzen liggen.

Daarenboven heeft de wetgever zijn voorzorgen genomen tegen de herinvoering, steelsgewijze, van het octrooi. Hier werden de gemeenten den voet dwarsgezet, waar ze poogden belastingen te heffen die aan deze bron van inkomsten eenigszins herinnerden. Stemmingen van taxes op het slachten of op de markten werden verboden, zoo ze den prijs van den bewezen dienst overtroffen. Krachtens hetzelfde grondbeginsel, werd de taxatie der steenkolenmijnen ad zooveel de opgedolven ton, verworpen. Zijn eveneens verboden welkdanige fiscale maatregelen waarbij beproefd zou worden den vischhandel te belasten.

Wat de gemeentebegrootingen betreft, deze worden opgemaakt door den Raad der gemeente, doch moeten aan de goedkeuring van de Bestendige Deputatie worden onderworpen.

Van den Staat ontvangen de gemeenten twee subsidies.

De eerste houdt verband met het octrooi, stelsel dat sedert drie kwart eeuws verdwenen is.

In België, was het aantal gemeenten waar het octrooi nog in zwang was, niet bijster groot, toen men de afschaffing van dit laatste in overweging is gaan nemen. Er moest evenwel een tegenhanger voor het verlies worden gevonden. In 1860, vond men daarop het *Fonds des communes*, dat men stijfde uit het provenu der posterijontvangsten, uit de inkomrechten op de koffie en uit zekere accijnzen.

Al de gemeenten zouden van het *Fonds* een zeker bedrag ontvangen, maar aan degene die hun octrooi hadden zien afschaffen, werd zekerheid gegeven, dat hun deel nooit minder zou bedragen dan het octrooi hun in 1859 had gegeven.

In 1889, werd een *Fonds spécial des communes* opgericht; tot verhooging van de plaatselijke hulpmiddelen. Het werd gevoed uit een vergunningsrecht op de dranksluiterijen en uit een inkomrecht op vee en vleesch.

In 1922 worden deze twee *Fonds* tot één enkel omgevormd en de bestaansmiddelen van het nieuwe en dezer verdeeling omgewerkt. De wet van 22 Januari 1931 bracht een nieuwe wijziging aan. Sindsdien, heeft het *Fonds* nagenoeg het vierde van de fiscale ontvangsten onzer gemeenten geleverd. Het gaat hier feitelijk om een toelage uit het provenu der belastingen geïnd door den Staat.

Vanaf 1931, werd het *Fonds* bedacht met een gift van fr 150 miljoen, die telken jare met fr 5 miljoen wordt verhoogd, alsmede met een bedrag uit het provenu der belasting op de inkomens.

Aan den anderen kant, is de wet van 1931, het part der gemeenten in de hoofdsom der belasting op de inkomens komen afschaffen, terwijl ze anderdeels de hooge lasten van de gemeenten afnam, zoo b.v.b. in zake pensioenen. Hun part in het provenu der mobilientaxe op de dividenden werd evenwel behouden.

De tweede subsidie welke door den Staat wordt uitgekeerd, is de terugbetaling door hem, van de uitgaven voor het lager onderwijs, die voorheen door de gemeenten werden gedragen, althans voor een goed deel. Heden ten dage hebben deze lasten alvast weinig of geen beteekenis meer voor de gemeenten. Er zijn er evenwel die, buiten de wedden uitbetaald door den Staat, nog een bijslag uitkeeren.

De wet van 1931 laat, in zake opcentimes, aan de gemeenten, de handen vrij. In feite gaat het hier om supplementen op de Staatsbelastingen, uitgedrukt in percenten van de oorspronkelijke belasting, van de « hoofdsom » zooals men zegt.

De opcentimes worden samen met de hoofdsom geïnd; de verdeeling wordt later gedaan door de rekenplichtigen van den Staat, mits 3 1/2 pCt. aftrek — forfaitair — voor inningskosten. Er zijn evenwel opcentimes die rechtstreeks door den gemeenteteontvanger worden geïnd: o.a. de wegenistaxe, de taxe op het huispersoneel, paarden en rijtuigen, alsmede de speciale opcentimes op wedden en pensioenen.

De vraagstukken die thans op een oplossing wachten, hebben betrekking tot de éénmaking van de boekhoudkundige methodes der gemeenten, tot de invoering van een stelsel dat meer evenwicht in de begrotingen brengt, en ten slotte tot een rationeele schif-

(9) *Parlementaire Bescheiden*, 1939-1940, nr. 114.

(10) Zie F. BAUDHUIJN, *op. cit.*, bl. 6-10.

ting der gemeente- en Staatsuitgaven. Ziehier hoe het verslag over de Begrooting van het Ministerie voor Binnenlandsche Zaken zich dienaangaande uitlaat.

« Kan er een betere verdeling worden gevonden van de financiële lasten van plaatselijken of van algemeenen aard, welke door den wetgever aan de gemeenten zijn opgelegd?

» Sedert lang wordt aangedrongen opdat de Staat een deel dezer uitgaven op zich zou nemen.

» Het overnemen door den Staat, van de lasten van het Gemeen Fonds, van de werkloosheidsonkosten, van de afhouding der 2,50 pCt. in zake inning van de belastingen, van de uitgaven voor het onderhoud der bedelaars en landloopers en voor den socialen bijstand, van het deel der gemeenten in de bezoldiging van het onderwijzend personeel (*ad interim* en op non-activiteit), zou evenwel slechts 2,5 à 5 pCt. van de gezamenlijke gemeentelijke begrotingsuitgaven vertegenwoordigen en dit is alles wat de Staat normaliter te zijner laste zou kunnen nemen. »

Deze vermindering van lasten zou dus voor de gemeenten geen zoo groote verlichting zijn als op het eerste gezicht wel had kunnen blijken. Ten bewijze, de volgende opstelling waarvan de cijfers slaan op den financiële toestand van de zes en dertig voornaamste gemeenten van het land in den loop van het jaar 1939. In deze opstelling, is een type van fiscaliteit de determineerende grondslag van de begrotingstekorten: 100 opcentimes en een wegenis-taxe op het maximum, zegge 100 pCt. Aldus is elke afwijking van gemeente tot gemeente, die een objectieve bepaling van de reële financiële behoeften der gemeenten erg bemoeilijkt, uitgeschakeld, althans wat de voornaamste inkomstenbronnen betreft.

Hoe nu die begrotingstekorten aangevuld?

« Er is geen denken aan, aldus de verslaggever, de gemeenten met deficitaire begrooting te helpen in rechtstreeksche verhouding tot hun tekort; dit zou neerkomen op een totaal uitschakelen van het verantwoordelijkheidsbegrip en den Staat nopen elk jaar zijn tusschenkomst met ettelijke millioenen te verhoogen. Men moet er dus kunnen toe komen de verhooging der ontvangsten en de vermindering der uitgaven in verhouding te brengen met het eigen tekort op elke begrooting » (11).

Wat er ook van zij, er moeten andere middelen onder het oog worden genomen, zelfs indien de Staat hooger bedoelde uitgaven van algemeen belang voor zijn rekening nam: er zullen aanvullende gemeentelijke belastingen moeten worden gestemd, wat in tal van gevallen de gemeenten nog niet doen; daarbij zullen sommige fiscale bases moeten worden verruimd.

Dienstjaar 1939.

GEMEENTEN (2)	BEDRAG DER		TEKORT ONDANKS TYPE-FISCALITEIT (1)	
	opcentimes in pCt.	wegenis- taxe in pCt.	(a) in absolute cijfers	(b) in pCt. van het netto- bedrag der gewone uitga- ven
Antwerpen	165	100	45.242.986	19,2
Brussel	100	72	26.767.096	10,5
I. — Gent	115	100	29.990.818	31,8
Luik	11/5.110	100	35.218.614	28,7
Anderlecht	125	100	7.023.084	13,7
Elsene	70	fac. ± 35	—	—
Molenbeek	100	100	4.229.230	12,4
Sint-Gillis	105	83	—	—
Sint-Joost-ten-Noode	100	100	1.864.460	8,0
Schaarbeek	125	100	1.513.439	2,2
II. — Berchem	135	100	776.624	5,1
Borgerhout	175	100	2.742.330	15,7
Deurne	80	100	3.278.739	22,8
Hoboken	135	100	1.334.333	15,7
Mechelen	130	100	4.431.893	22,5
Merksem	105	100	636.228	5,6
Wilrijk	135	100	1.469.810	21,2
Etterbeek	100	65	—	—
Vorst	75	25	—	—
Sint-Pieters-Jette	80	90	—	—
Leuven	90	83	745.091	5,5
Ukkel	90	100	2.607.501	8,9
St-Lambrechts-Woluwe	80	66	719.277	7,3
Brugge	100	83	1.996.784	12,2
Kortrijk	100	100	2.635.891	20,7
Moeskroen	120	100	1.546.436	21,8
Oostende	80	33	922.558	2,8
Roeselare	110	100	1.128.587	16,7
Aalst	150	100	3.270.490	27,6
Sint-Amandsberg	80	100	534.078	11,2
Sint-Niklaas	130	100	2.078.635	21,0
Doornik	80	66	—	—
Herstal	100	100	620.792	8,1
Seraing	140	100	5.530.662	28,7
Verviers	120	100	2.019.094	10,2
Namen	120	100	3.332.329	21,2
			196.207.889	

(1) De berekening der tekorten steunt alleen op de werkelijke uitgaven van het dienstjaar 1939. Met de tekorten of de overschotten van de voorafgegane dienstjaren werd geen rekening gehouden. Klaarlijkkelijke extra-ontvangsten en *ditto* uitgaven zijn, in de totalen der ontvangsten en uitgaven, weggelaten, wat niet belet, dat de grootste omzichtigheid werd in acht genomen. Door den band werden de budgetaire ramingen of begrotingsontwerpen genomen zooals ze de gemeentebesturen hadden opge-maakt.

(2) Naar de volgorde van het Departement voor Binnenlandsche Zaken.

Categorie 1a. — Brussel en Antwerpen.

Categorie 1. — Gent, Luik en de zes gemeenten van het Brusselsche.

Categorie 2. — Gemeenten met meer dan 30.000 inwoners en de gemeenten uit de vier groote agglomeraties, met meer dan 20.000 inwoners, behalve de hooger vermeldde.

Categorie 3. — Gemeenten met 20.001 à 30.000 inwoners, en de gemeenten uit de vier groote agglomeraties hebbende van 1.001 tot 2.000 inwoners.

Categorie 1a. — Industriële gemeenten met 5.001 à 20.000 inwoners.

Categorie 1b. — Niet-industriële gemeenten met 5.000 à 20.000 inwoners.

Categorie 5a. — Industriële gemeenten met 5.000 inwoners en minder.

Categorie 5b. — Niet-industriële gemeenten met 5.000 inwoners en minder.

Onder de voorgelegde nieuwe taxatiebases, zijn er twee waarbij de verslaggever blijft stilstaan: de opcentimes op de auto's en de gemeentelijke aanvullende personeele belasting. Naar dit middel zou slechts in uitersten nood mogen worden gegrepen, t.t.z. na uitputting van al de andere door de wet aan te duiden bronnen.

(11) Hooger bedoeld verslag.

De gevolgen dezer voorstellen, excl. de gemeentelijke personeele belasting, die slechts in enkele buitengewone gevallen mag worden geheven, blijken uit de cijfers van volgende opstelling :

GEMEENTEN	Tekort (in pCt. van het totaal der netto-uitgaven)	Ontlasting en nieuwe inkomsten (in pCt. van het totaal der netto-uitgaven)	Voortbestaande tekort (in pCt. van het totaal der netto-uitgaven)	Voortbestaande (in absolute cijfers)
Ia. — Antwerpen	19,2	5,9	13,3	31.287.675
Brussel	10,5	4,9	5,6	14.274.953
I. — Gent	31,8	6,4	25,4	23.927.532
Luik	28,7	4,8	23,9	29.259.405
Anderlecht	13,7	5,7	8,0	4.063.875
Elsene	—	8,7	—	—
Molenbeek	12,4	7,5	4,9	—
Sint-Gillis	—	7,5	—	—
Sint-Joost-ten- Noode	8,0	5,9	2,1	495.074
Schaarbeek	2,2	6,9	—	—
II. — Berchem	5,1	8,6	—	—
Borgerhout	15,7	8,4	7,3	1.269.848
Deurne	22,8	8,2	14,6	2.090.895
Hoboken	15,7	9,6	6,1	510.841
Mechelen	22,5	8,5	14,0	2.739.093
Merksem	5,6	9,0	—	—
Wilrijk	21,2	10,7	10,5	722.368
Etterbeek	—	8,3	—	—
Vorst	—	10,3	—	—
St-Pieters-Jette	—	6,8	—	—
Leuven	5,5	8,1	—	—
Ukkel	8,9	7,2	1,7	512.907
Sint-Lambrechts- Woluwe	7,3	7,9	—	—
Brugge	12,2	8,6	3,6	580.553
Kortrijk	20,7	8,4	12,3	1.561.019
Moeskroen	21,8	10,8	11,0	780.204
Oostende	2,9	5,6	—	—
Rooselare	16,7	10,4	6,3	424.419
Aalst	27,6	8,8	18,8	2.221.710
Sint-Amandsberg	11,2	11,0	0,2	8.757
Sint-Niklaas	21,0	9,9	11,1	1.102.794
Doornik	—	10,4	—	—
Herstal	8,1	8,7	—	—
Seraing	28,7	5,4	23,3	4.478.435
Verviers	10,2	9,2	1,0	204.562
Namen	21,2	7,0	14,2	2.237.637
				126.424.440
				=====

Dit totaal van fr 126.424.440 vertegenwoordigt het tekort zooals het uit de begrotingscijfers te voorschijn treedt. In zijn geheel genomen, blijkt de toestand evenwel minder slecht te zijn, zoo men aan-

neemt, dat er een afwijking van 20 pCt. is. Aldus zou het tekort van de zes en dertig gemeenten op zowat een 90 miljoen neerkomen.

Indien, aldus de Verslaggever, alle verhoudingen in acht genomen, het tekort voor de gezamenlijke gemeenten van het land hetzelfde was, dan zouden de gemeenten een tekort aangeven van iets meer dan 20 miljoen.

Voor al de gemeenten van het geheele land, zou het gezamenlijk tekort zowat een 110 miljoen frank bedragen, w.o. 72 miljoen voor de vier groote steden, welker toestand een eigen adequate oplossing vergt.

Waar de Verslaggever nagaat hoe het voortbestaande tekort van de gemeentebegrotingen zou kunnen worden weggewerkt, vraagt hij aandacht voor event. verhooging der dotatie van het Fonds der Gemeenten, alsmede voor wijziging der verdeelingscriteria.

Geschat wordt, dat de verhooging zowat een 25 miljoen zou moeten zijn.

Wat de wijzigingen aan de verdeelingscriteria betreft, ziehier wat wordt vooruitgezet : 1° toekenning van een vast bedrag van fr 20 per inwoner; 2° saldo te verdeelen als volgt : 50 pCt. naar rato van het gebouwd kadastraal inkomen; 16 pCt. naar rato van het ongebouwd kadastraal inkomen; 18 pCt. naar rato van het tekort der Commissies voor Openbaren Onderstand; 16 pCt. naar rato van de wegenisuitgaven (12).

Om, ten slotte, het evenwicht te herstellen in de begrotingen van Brussel, Antwerpen, Gent en Luik, zouden hier de ontvangsten moeten worden verhoogd, en de uitgaven verminderd, met ten minste fr 72 miljoen.

Voor Antwerpen, Gent en Luik zou dus hetzelfde moeten worden gedaan als voor Brussel reeds gedaan werd, t.t.z. hun toestand apart onderzoeken en voor elke stad apart adequate maatregelen voorleggen.

(12) De organisatie van den openbaren onderstand wordt geregeld bij de wetten van 10 Maart 1925, van 19 Juni 1928 en van 14 Januari 1930.

IV. — DE GRONDSTOFFENMARKTEN.

De nagenoeg algemeene inzinking der grondstoffenmarkten waarvan wij aan het einde van 1939 ooggetuige zijn geweest, is gedurende de geheele maand Januari en de eerste helft van Februari blijven aanhouden. Dit blijkt althans uit de noteeringen op de herkomstmarkten. Daarentegen is op de verbruiksmarkten de evolutie soms anders, wegens de huidige verbrokkeling van de internationale markt en met name van de Europeesche markt, tot een menigte onbeduidende marktjes, waarmede de betrekkingen allesbehalve gemakkelijk zijn, ja zelfs gevaar lopen te worden afgesneden tengevolge van de contrôle der

belligerenten en de hinderpalen die de goederenbeweging in den weg worden gelegd.

Deze buitengewone toestand wordt op sprekende wijze weergegeven door de relatieve bewegingen van de indexcijfers der grondstoffeprijzen in de verschillende landen. Uit dit oogpunt, zijn de prijsindexen van vijftien grondstoffen voor Groot-Brittannië en voor de Vereenigde Staten, welke op de Bank van Engeland worden uitgerekend, van allergrootst belang, vooral als men ze gaat vergelijken met een analoog cijfer, dat op onze kantoren werd uitgerekend en wij in een naaste kroniek zullen verklaren.

Geconstateerd wordt aldus, dat, van December op Januari, op basis van de gemiddelde noteringen van de week rond den 15^{en} van elke maand, het Amerikaansche indicium met 1,7 pCt. daalde, terwijl het Engelsche met 5,6 pCt. steeg. Na correctie voor variatie in de wisselkoersen, beteekenen deze bewegingen een baisse van 4 pCt. in Belgische franks voor het Amerikaansche cijfer en een hausse van 4,6 pCt. voor het Engelsche. In den loop van dezelfde periode steeg het Belgische indexcijfer met 2,7 pCt.

De gegevens over de Engelsche en Amerikaansche markten voor Februari, zijn ons tot dusver nog onbekend. Voor de Belgische markt vertoont de index een lichte hausse t. o. v. van Januari, hausse die moet worden toegeschreven aan de stijging van de prijzen der voedingswaren, dit met name in verband met de hausse op de vracht, alsmede met den opslag in diverse nijverheidsstoffen (wol, leder, rubber). T. o. v. medio-Augustus, wijst thans dit indicium op een verhooging van 53,4 pCt.

Op de haussestemming tijdens de laatste maanden van 1939, volgde in de internationale tarwemarkt een geleidelijke koersdaling. Deze omslag in de tendentie is voor een deel te wijten aan seizoensinvloeden. Door den band, gaat er in dezen tijd van het jaar niet bijster veel om op de markt en blijven koopers en verkoopers terughoudend. Behalve het uitblijven van de vraag, hebben ook nog andere factoren als daar zijn de winstnemingen te Chicago en te Winnipeg, de plaatselijke regens en de vele sneeuwvallen in de Vereenigde Staten — bevorderlijk voor de wintertarwe — de goede oogst in Australië, een drukkenden invloed op de markt uitgeoefend.

De officieele eindraming van den Canadeeschen oogst voor 1939, belooft ca. 490 miljoen bushels, tegen 350 miljoen in 1938 en 180 miljoen in 1937. In 1914, bedroeg aan den vooravond van den oorlog, de oogst slechts 162 miljoen bushels. De behoeften van Canada en de op 1 Augustus jl. voorhanden zijnde stocks in aanmerking genomen, zijn de voor uitvoer beschikbare hoeveelheden op 431 miljoen bushels geschat. De *George Broomhall's Corn Trade News* acht het weinig waarschijnlijk, dat de werkelijke uitvoer meer dan 250 miljoen bushels zal bedragen, zoodat Canada aldus met een overschot ad 180 miljoen bushels zou blijven zitten, tegen 102 miljoen op 1 Augustus jl.

Naast de schitterende resultaten van den Canadeeschen oogst, dient de jongste schatting te worden geplaatst van den Argentijnschen: 14,7 miljoen quarters, tegen 18,4 miljoen (een eerste raming) en 42 miljoen quarters in 1938 (eindresultaat). Wordt dit nieuwe cijfer bevestigd, dan zal, dit jaar, de Argentijnsche oogst slechts een onbeduidend overschot voor den uitvoer laten, het binnenlandsch verbruik wordende trouwens op minimum 13 miljoen

quarters geraamd. Bovendien zijn gemiddeld 5,5 miljoen quarters voorbehouden aan de buurstaten: Brazilië, Peru, Paraguay. Rekening gehouden met de voorradige 9 miljoen quarters en aangenomen, dat deze spijs hun langdurige stockeering, nog verkoopbaar zijn, zal er maximum 5,5 miljoen quarters naar Europa kunnen uitgevoerd worden. Wat er ook van zij, geoordeeld wordt, dat de Argentijnsche tarwe, in den loop van dit seizoen, geen factor van depressie in de markt zal uitmaken.

Tarwe- en tarwemeelverschepingen.

Bron: *Broomhall's Corn Trade News.*

TIJDVAK (1)	VERSCHEPINGEN (2)		
	naar Europa	naar de andere landen	Totaal
	(in duizenden quarters)		
1935-1936	44.790	17.304	62.094
1936-1937	59.614	14.809	74.423
1937-1938	51.100	12.889	63.989
1938-1939	56.631	18.476	75.107
1938-1939 (3)	29.574	7.437	37.011
1939-1940 (3)	24.010 (4)	5.032 (4)	29.042 (4)

- (1) Het tarwejaar begint 1 Augustus.
 (2) Tarwemeel werd herleid tot tarwe in korrel tegen 70 pCt.
 (3) Van begin Augustus 1939 tot 3 Februari 1940.
 (4) Onvolledige cijfers.

Maisverschepingen.

Bron: *Broomhall's Corn Trade News.*

TIJDVAK (1)	VERSCHEPINGEN		
	naar Europa	naar de andere landen	Totaal
	(in duizenden quarters)		
1935-1936	39.548	5.349	44.897
1936-1937	38.352	8.963	47.315
1937-1938	40.115	7.901	48.016
1938-1939	34.348	369	34.717
1938-1939 (2)			31.782
1939-1940 (2)			22.324

- (1) Het maisjaar begint 1 April.
 (2) Van begin April 1939 tot 3 Februari 1940.

Gerst- en haververschepingen.

Bron: *Broomhall's Corn Trade News.*

TIJDVAK (1)	GERST	HAYER
	Verschepingen in duizenden quarters	
1935-1936	10.056	3.095
1936-1937	8.286	3.647
1937-1938	9.827	3.995
1938-1939	9.646	2.890
1938-1939 (2)	5.979	1.440
1939-1940 (2)	3.064	1.836

- (1) Het graanjaar begint 1 Augustus.
 (2) Van begin Augustus 1939 tot 6 Februari 1940.

In tegenstelling met de opeenvolgende ramingen van den Argentijnschen oogst, die op teruggang neerkomen, wijzen, in Australië, de herziene ramingen op verhooging der resultaten. Naar luid van de laatste berichten, zou deze oogst zoowat een 210 miljoen bushels bedragen tegen 154 miljoen in 1938 en 188 miljoen in 1937. Op 4 miljoen bushels na, zijn de topcijfers van de jaren 1930 en 1932 bereikt. Voorts wordt bevestigd, dat de aankoop, door de Britsche regeering, van 1.650.000 t. Australische tarwe, afgehandeld werd voor de helft tegen 3 s. 11 5/8 d. per bushel voor tarwe in zakken en tegen 3 s. 8 5/8 d. per bushel voor storttarwe. Voor het saldo, zal de prijs dan later worden vastgelegd.

Spijts de rampspoedige mislukking van den Argentijnschen oogst, hebben zich de uitvoerbare overschotten over de wereld, niet gevoelig gewijzigd. Naar het *George Broomhall's Corn Trade News* schrijft, zouden deze overschotten voor het loopende seizoen dat 31 Juli a.s. eindigt, 130 miljoen quarters bedragen, tegen 112 miljoen in 1938-1939 en 79 miljoen in 1937-1938 en 1936-1937.

Sedert het begin van het jaar, was te Antwerpen de omzet maar kalmetjes en waar zaken werden gedaan, was het vooral in disponibel, en in eerlang verwachte tarwe. Op min of meer veraf liggende posities, was onthouding algemeene regel. De noteeringen zijn vrij belangrijk teruggelopen, dit in verband met de vermindering der vrachtprijzen van Noord-Amerika op West-Europa. Doch in Februari volgde op de vrachtenhousse redres van de *cif*-noteeringen, die op enkele punten na, op hun peil van rond Nieuwjaar zijn gaan liggen. Anderdeels, blijven de voorraden ruim toereikend. Ult. Januari, werden zij geraamd op 82.000 t. tegen 69.000 t. ult. December en 52.000 t. ult. Januari 1939.

In de *maïsmarkt* was in verband met de gunstige berichten over de progressie van den Argentijnschen oogst, de stemming min of meer flauw. Uit de ingekomen rapporten blijkt, inderdaad, dat genoemde oogst wel deze uit de beste tijden zou kunnen evenaren, met name 1935, dat 52,8 miljoen quarters gaf, tegen slechts 22,5 miljoen voor 1939. Worden de

vooruitzichten bewaarheid, dan zal vast en zeker Argentinië voor vrij vervelende moeilijkheden komen te staan. Trouwens, in 1935, ontbrak het Argentinië aan afzetgebieden noch aan scheepsruimte voor het vervoer. De toenmalige misoogst in de Vereenigde Staten van Amerika was. nl. een welkome gelegenheid om aldaar aanzienlijke hoeveelheden aan den man te brengen. Doch heden ten dage zijn de Vereenigde Staten van Amerika zelf ruim voorzien en staan zij zelf vóór een overvoerde markt. Bovendien heeft de uitvoer niet alleen te kampen met moeilijkheden in verband met het vinden van voldoende scheepsruimte, doch vooral met de hooge transportkosten. De ervaring van de laatste maanden, leert ons inderdaad, dat de graannoteringen op de verbruiksmarkten verreweg gevoeliger zijn aan de schommelingen van de vrachttarieven, dan aan de noteeringen op de productiemarkten. Aan de maïshousse in Februari op de Antwerpsche markt, liggen dergelijke factoren ten grondslag.

In verband met de vermindering van den *gerstoogst* in Europa, weet het Internationaal Landbouwinstituut (Rome) te melden (1), dat zij ruim werd geneutraliseerd door de productie in de andere werelddeelen. De wereldproductie voor 1939 wordt geraamd op 372 miljoen centenaar tegen 346 miljoen in 1938 en een gemiddelde van 321 miljoen voor de vijf voorgaande jaren. Zij neemt de eerste plaats in onder de oogsten van het laatste decennium. Het verloop van de gerstproductie sedert 1928, wijst op een duidelijk afgeteekende strekking tot productiekrimping in de uitvoerlanden, met name de Donaulanden, Polen, Tsjechoslowakije en de U.S.S.R., en een productieuitbreiding in de invoerlanden, inzonderheid in Duitschland, en ook in Nederland, Ierland, Finland en Griekenland, doch in mindere mate. In Frankrijk en Italië, blijft de toestand onveranderd, terwijl in Groot-Brittannië achteruitgang op te merken valt. In die landen die nu eens in- en dan weer eens uitvoeren, is de gerstcultuur over 't algemeen ongewijzigd.

(1) *Bulletin mensuel de Statistique agricole et commerciale*, December 1939.

Noteeringen voor uitheemsch graan, te Antwerpen.

(Noteering « cif » beschikbaar, omgerekend in Belgische franken.)

GRAANSOORT	29 November 1939	13 December 1939	27 December 1939	3 Januari 1940	10 Januari 1940	17 Januari 1940	24 Januari 1940	31 Januari 1940	7 Februari 1940
Manitoba III Atlantic ..	115	132	145	150	143	142	139	135	144
Rosafé	103	124	136	140	132	132	131	130	138
Hardwinter I	114	129	143	148	140	135	136	137	145
Lijnzaad	207	240	244	238	228	221	218	218	217
La Plata-Mais	103	120	125	120	117	115	115	114	122
Gerst 64/65 kg.	103	123	126	125	118	117	117	116	123
Rogge 72/73 kg.	97	120	122	118	118	117	118	116	123

Wekelijksche middenprijzen van enkele landbouwproducten op de toonaangevende markten van België.

WEEK	TARWE	ROEGE	HAVER	GERST	SPELT	BOTER	EIEREN	AARDAPPELEN		CICHOOREI	STROOVLAS
	Goede handelssoort							Gelderse Muizen	Industrie-aardappelen		
	100 kg.	100 kg.	100 kg.	100 kg.	100 kg.	de kg.	per stuk	100 kg.	100 kg.	100 kg.	100 kg.
1939 December 4 tot 10	134,20	107,66	83,50	139,25	96,—	23,25	0,64	33,—	36,59	106,—	163,75
11 tot 17	134,50	118,—	87,80	144,25	99,—	24,37	0,57	35,—	35,77	107,—	166,25
18 tot 24	134,75	125,50	95,60	149,25	103,50	23,40	0,56	35,60	37,82	110,—	178,75
26 tot 31	137,—	128,25	106,—	160,25	106,—	24,48	0,57	38,60	39,25	115,—	189,—
1940 Januari 1 tot 7	135,—	124,66	106,—	161,—	108,—	25,63	0,63	39,60	41,08	116,—	195,—
8 tot 14	135,—	121,—	108,60	158,80	110,—	24,89	0,62	40,80	41,24	120,—	201,25
15 tot 21	137,50	119,—	106,—	160,20	110,50	23,64	0,58	42,66	43,58	122,50	207,50
22 tot 28	140,—	120,33	108,60	162,20	111,—	24,13	0,64	44,—	44,—	129,—	200,62
29 Januari tot 4 Februari	142,60	122,33	108,—	162,—	110,50	25,66	0,65	47,—	49,58	135,—	200,62
Februari 5 tot 11	143,50	122,—	109,—	162,40	110,—	25,46	0,74	47,75	50,78	139,—	208,75

De wereldproductie aan *haver*, excl. de U.S.S.R., zou in 1939, 477 miljoen quintaal beloopt, tegen 504 miljoen in 1938 en een gemiddelde van 448 miljoen over de vijfjarenperiode 1933-1937. Evenals voor gerst, zijn deze cijfers onvolledig wegens gemis aan officieele statistische gegevens. Getoetst aan de ervaring der laatste twaalf jaren, vertoont deze productie een duidelijk afgeteekende tendens naar omlaag. De voornaamste uitvoerlanden zijn Argentinië en Canada, vervolgens de groep der Donaulanden, Polen en Tsjechoslowakije. Dank zij den buitengewoon rijken oogst in Argentinië, overtreft het beschikbaar voor den uitvoer in 1939 dit van de vier vorige jaren.

Een blik op de vergelijkende *suikernoteeringen* van de eene maand op de andere, te New-York, volstaat om zich van de futloosheid der internationale markt een idee te vormen. De koersen die, aan het begin van Februari, lichtjes onder deze van rond Nieuwjaar lagen, vertoonen, op één jaar afstand, 30,8 pCt. baisse. De hausse van September is dus spoedig buiten adem geweest.

De overvloed aan suiker over de wereld en inzonderheid in Europa, mede de zwakke vraag naar het product na het Septembeergebeuren, verklaren deze ongunstige conjunctuur. Tot zelfs de aanzienlijke inkoop van Cubaansche en Dominicaansche suiker door Groot-Brittannië, aan het einde van December, zijn niet bij machte geweest de markt ietwat op te monteren.

Het Wereldverbond voor Suikerstatistiek heeft de resultaten in het licht gezonden van zijn navorschingen in zake quantum bewerkte suikerbieten en ruwe suikerproductie voor de campagne 1939-1940. Deze cijfers bevestigen de ramingen van den heer F.-O. Licht en wijzen op aanzienlijken aangroei van de productie in het meerendeel der landen.

Van de eene campagne op de andere, is de productie van ruwe suiker gestegen: met 122 pCt. in

Turkije, met 39 pCt. in Zuidslavië, met 36 pCt. in België, met 32 pCt. in Denemarken, met 9 pCt. in Duitschland en met 6 pCt. in Zweden. De cijfers voor Engeland, Ierland, Frankrijk, Polen en Italië zijn ons niet bekend. Bohemen en Moravië, alsmede Finland, wijzen op lichtjes teruglopende uitkomsten.

Suikernoteeringen
(koersen begin van de maand).

DATA	Markt van New-York (1) Beschikbaar (Cubaansche) kosten vracht	BELGISCHE MARKT (2)	
		Ruwe suiker basis 88° gewoon (3)	Gekristalliseerde suiker gewoon (4)
1939 Januari	1,95	179,0	209,0
Februari	1,88	175,0	204,5
Maart	1,90	175,0	204,5
April	1,98	187,0	218,5
Mei	1,99	210,0	246,5
Juni	2,—	199,0	232,5
Juli	2,—	202,0	236,0
Augustus	2,—	199,0	231,0
September	2,—	205,0	238,5
October	2,7025	198,0	232,0
November	1,45	192,0	226,0
December	1,45	198,0	232,0
1940 Januari	1,32	206,0	242,0
Februari	1,30	217,0	254,0

(1) Noteeringen in cents per lb. voor ruw centrifugaal 95° polarisation.

(2) Noteeringen in franken per 100 kg., excl. accijns.

(3) Nominale noteeringen.

(4) Gemiddelden der koop- en verkoopnoteeringen.

De suikerrantsoeneering in sommige landen heeft eveneens de inzinking van de markt in de hand gewerkt, markt die meer dan rijkelijk voorzien is, zoals duidelijk blijkt uit de productiestatistieken. In Groot-Brittannië, heeft de Regeering besloten ook de industrieconsumptie op rantsoen te zetten, nadat ze het directe huishoudelijk verbruik al tot ca. 75 pCt. van de normale consumptie had beperkt. Deze maatregel is genomen niet wegens schaarschte aan het product, maar om de spanning in de vrachten- en in de wisselmarkt ietwat lossier te maken. De sterke inkrimping der consumptie die daarvan het gevolg zal zijn, zal naar alle waarschijnlijkheid een gevaar

worden voor het evenwicht dat de Internationale Suikerraad in de markt heeft gebracht. Vooral uitvoerlanden, als Cuba en Java, zullen daarvan de schadelijke gevolgen dragen.

Suikerproductie, -verbruik en -voorraad in België (1) (in tons).

Bron : Ministerie van Financiën.

TIJDVAK (2)	Productie	Verbruik	Voorraad op het einde van het tijdvak
1935-1936	240.947	244.815	63.177
1936-1937	343.101	250.019	52.242
1937-1938	239.440	252.095	73.995
1938-1939	194.986	247.533	27.122
1938-1939 (3).....	193.901	83.655	172.865
1939-1940 (3).....	264.243	104.001	192.180

(1) De herleiding van witte suiker in ruwe suiker wordt gedaan op de volgende basis : 9 ruwe suiker = 8 witte suiker.

(2) Het suikerjaar begint 1 September.

(3) Eerste vier maanden.

Naar we uit Amerika vernemen, is de New-Yorksche markt allesbehalve vast, wat de Belgische wèl is. In den loop van Januari, konden nieuwe hausses worden geboekt. Gerekend vanaf November, vertegenwoordigt de hausse op de prijzen 10 pCt., en op één jaar afstand, 24 pCt.

Ondanks de vrij sterke consumptie in den loop van de eerste vier maanden van het jaar, blijkt de Belgische markt ruimschoots voorzien. Trouwens de productie van ruwe suiker is op 264.000 t. geschat,

tegen 194.000 t. in 1938-1939. Schoon de zichtbare consumptie voor de eerste vier maanden van het suikerjaar, op één jaar afstand met meer dan één vierde gestegen is, beliepen de voorraden aan het einde van het jaar, 192.000 t. tegen 173.000 t. aan het einde van 1938. Het zichtbare jaarlijksche suikerverbruik bedraagt zowat een 250.000 t. Aan den anderen kant vernemen wij, dat, voor 1940, het suikerbietenareaal vermoedelijk 9 pCt. grooter zal zijn dan in 1939.

Zoals algemeen verwacht, heeft het Internationaal Rubberregelingscomité de uitvoercontingenten voor het tweede kwartaal van het jaar bepaald op 80 pCt. van de basistonnages, zegge dezelfde quota als voor het eerste kwartaal. De betrekkelijke schaarschte aan disponibel op de Londensche markt, in de laatste maanden, is trouwens grootendeels toe te schrijven aan de prijzendispariteit tusschen de Engelsche markt en de Amerikaansche, in den herfst van vorig jaar. Hierdoor werd laatstgenoemde markt ruim voorzien van voorraden die normaliter op eerstgenoemde moesten aangevoerd worden. De koersstijging te Londen heeft evenwel gedeeltelijk deze afwijkingen uitgewischt, zoodat de prijsverhoudingen nu ook gunstiger zijn gaan worden voor regelmatigere voorziening van de Britsche markt. Aan den anderen kant, is het wereldaanbod bezig met stijgen en zal dit feit, bij uitblijven van een belangrijk toenemend verbruik, vroeg of laat al de andere markten beïnvloeden.

Ruwe rubber.

Bron : International Rubber Regulation Committee.

Quota van het eerste kwartaal 1940 = 80 pCt.

Quota van het tweede kwartaal 1940 = 80 pCt.

TIJDVAK	EXPORTEN OP DE WERELDMARKT				VERBRUIK		VOORRADEN		Notering te Londen voor Standard ribbed smoked sheet (in pence per lb. van 0,4536 kg.)		
	Gecontroleerde gebied.		Niet gecontroleerde gebieden	Totaal netto-exporten	Zichtbaar wereldverbruik	Overschot (+) of tekort (-) van de totale exporten t. o. v. het verbruik	aan het eind van het tijdvak	Verhouding in procenten tot het verbruik van de jaarperiode eindigend op de aangegeven maand	Gemiddelde notering	Hoogste	Laagste
	Netto exporten	Overschot (+) of deficit (-) t. o. v. de toegelaten exporten									
(in duizenden Engelsche tons van 1.016 kg.)											
1937	1.131,7	- 1,6	32,7	1.164,4	1.095,1	+ 69,3	644,8	58,9	9 1/2	13 7/16	6 11/16
1938	838,4	+ 26,8	32,0	870,4	933,6	- 63,2	594,8	63,8	7 7/32	8 1/2	5 5/16
1939	950,8	- 15,6	36,8	987,6	1.075,0	- 87,4			9	12	7 9/16
1939 Januari.....	83,4	+ 14,2	3,7	87,1	88,4	- 1,3	584,0	61,4	7 31/32	8 3/16	7 9/16
Februari.....	68,0	- 2,1	2,9	70,9	83,1	- 12,1	567,5	58,5	7 31/32	8 1/4	7 11/16
Maart.....	66,6	- 2,5	3,1	69,7	91,2	- 21,5	543,9	55,2	8 5/32	8 3/8	7 7/8
April.....	71,5	+ 4,5	2,8	74,4	85,9	- 11,5	517,2	51,7	7 31/32	8 1/16	7 7/8
Mei.....	65,2	- 3,8	2,7	67,9	88,5	- 20,5	510,3	50,5	8 1/16	8 5/16	7 7/8
Juni.....	58,9	- 9,5	2,4	61,4	90,1	- 28,7	499,3	48,5	8 1/4	8 5/16	8 3/16
Juli.....	93,4	+ 13,3	2,8	96,2	86,6	+ 9,6	496,9	47,7	8 9/32	8 7/16	8 3/16
Augustus.....	82,1	- 1,6	2,9	85,0	95,8	- 10,8	477,4	44,9	8 5/8	8 13/16	8 7/16
September.....	90,8	+ 8,2	3,1	93,9	83,9	+ 10,0			9 25/32	10 3/4	9 1/4
October.....	110,5	+ 10,5	3,3	113,8	94,3	+ 19,5			10 5/32	11 3/16	9 1/2
November.....	78,7	- 22,7	3,0	81,7	96,6	- 14,9			11 9/32	11 3/4	11 1/16
December.....	81,7	- 24,3	3,9	85,6	87,6	- 2,0			11 5/8	12	11 1/16
1940 Januari.....									(1)11 27/32	12 1/16	11 11/16

(1) Voorloopig gemiddelde.

Noteeringen van enkele koloniale producten, te Antwerpen.

Bron : N. V. Bunge, Antwerpen.

SOORT	Basis van de noteering	2 Januari 1940	9 Januari 1940	16 Januari 1940	23 Januari 1940	30 Januari 1940	6 Februari 1940	13 Februari 1940
Rubber : Kongo smoked sheets	fr./kg.	15,75	15,75	15,50	16,—	16,—	15,75	16,—
Palmpitten Kongo	fr./1.016 kg.	2.287,50	2.250,—	2.150,—	2.075,—N	1.925,—	1.900,—	1.900,—N
Palmolie :								
Plantage Kongo	fr./100 kg.	330,—	310,—	310,—	290,—N	235,—	285,—N	275,—
Kongo gewone soort	fr./100 kg.	270,—	255,—	250,—	235,—N	225,—	220,—	210,—
Grondnoten Kongo	fr./1.016 kg.	3.150,—N	3.100,—N	3.000,—N	2.900,—N	2.800,—N	2.650,—N	2.650,—N
Kopal Kongo, gewone ongesorteerd	fr./100 kg.	315,—	317,50	330,—	330,—	330,—	320,—	320,—
Cacao, gewone soort (1)	fr./50 kg.	315,—	315,—	315,—	315,—	315,—	320,—N	
Santos-koffie	fr./kg.	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50	
Koffie Kongo Robusta, gewone soort	fr./kg.	5,75	5,75	5,90	5,90	5,90	6,30	

(1) Gemiddelde prijs van Akkra, Bahia, Thomé en/of Kongo.

In disponibel is de Londensche markt evenwel nog steeds even krap, getuige de momenteele koers van 13 d. per medio-Februari, die steun geeft aan het vermoeden, dat het aanbod in disponibel moeilijk de marktbehoefden kan bevredigen. Daarentegen zijn de noteeringen op termijn heel wat vaster, zoodat voor lange leveringstermijnen, het disagio vrij aanzienlijk is. Desniettemin, werd aan deze ontwikkeling, die gedeeltelijk aan speculatieve invloeden toegeschreven wordt, weinig aandacht geschonken. Mangel aan statistieken betreffende de voorraden, alsmede de onzekerheid nopens het werkelijke en vermoedelijke verbruik, schijnen aan deze zenuwachtige marktstemming niet vreemd te zijn.

In verband met de tendens te Londen, geeft, van de eene maand op de andere, de Antwerpsche markt voor Congorubber een lichte stijging te zien. De vraag blijft goed, vooral in plantage-rubber, doch de toevoer is veeleer beperkt.

In *koffie*, was op de wereldmarkten, in Januari, de stemming aanvankelijk rustig. Afgezien van de schommelingen in verband met vrachtprijzbewegingen, kon hetzelfde van de verbruiksmarkten worden gezegd. Antwerpen was de Congoleesche koffie's wilig gestemd, getuige het gedeeltelijke herstel van de Robustanoteeringen; de koersen voor Congo Arabica bleven evenwel achterwege, daar hen de prijzen van de gelijksoortige koffie's van andere herkomst, in den weg stonden. Rond medio-Februari, is nieuwe hausse op de vrachten den omzet nog komen bemoeilijken, wat de positie van Congo Robusta nog heeft versterkt.

Van de eene maand op de andere, zijn geen noemenswaardige veranderingen in de cacao-noteeringen aan te stippen. Vergunningen voor Accra zijn, in den loop der laatste weken, van Groot-Brittannië moeilijk los te krijgen, met het gevolg, dat de markten een vaster stemming aan den dag zijn gaan leggen.

Palmpitten, palmolie en grondnoten zijn lusteloos, en de transacties worden tegen gevoelig gezakte noteeringen afgesloten.

Te oordeelen eensdeels naar de bedrijvigheid van de Amerikaansche textielindustrie en anderdeels naar de katoenuitvoeren, geeft het loopende bedrijfsjaar een veelbeteekenenden omkeer te zien in de ongunstige tendenties welke sedert enkele jaren het kenmerk zijn van de evolutie in de Amerikaansche *katoen* op de wereldmarkt. Uitgesloten is het trouwens allerminst, dat in den loop van het dit seizoen de wereldconsumptie van Amerikaansche katoen oploopt tot 13,5 miljoen balen tegen 11,3 miljoen balen in 1938-1939, wat het hoogste verbruikscijfer zou zijn dat sedert 1933-1934 ooit te zien is geweest. Dat een zulke evolutie in de Vereenigde Staten welkom zou worden geheeten, valt niet te betwijfelen, want dit zou voor de States een beste gelegenheid zijn om over te gaan tot de mobielmaking van een gedeelte der reuzenvoorraden welke in den loop der jongste jaren door de Regeering van dit land werden aangelegd met het oog op het verleenen van steun aan de markt.

Deze bemoedigende tendenties hebben de Amerikaansche regeering tot afschaffing doen besluiten van de subsidies aan den uitvoer, welke sedert 27 Juli 1939 in zwang waren. Oorspronkelijk vastgesteld op 1,5 cent per lb., zijn ze reeds in December tot 0,2 cent per lb. verlaagd. In dato 18 Januari, kon het equivalent van zoowat een 6.130.000 balen worden uitgevoerd, dit onder begunstiging van bedoelde subsidies die en aan de grondstof en aan het uitgevoerde gefabriceerde product, te stude kwamen.

Op de *behaard-ledermarkt*, gingen de noteeringen aanvankelijk ietwat terug t.o.v. deze van begin Januari. Deze afwijkingen hebben evenwel weinig om het lijf en de stemming blijft willig met geregeld zakenverloop, inzonderheid voor Engeland en de Vereenigde Staten van Amerika. Medio-Februari deden bevroren Argentijnsche ossen 14,25 cents *FOB*, tegen 15,5 cents aan het einde van vorig jaar.

De schaarschte aan exotische leders op de markt te Antwerpen, heeft er elke bedrijvigheid lamgelegd. Sedert het begin van den oorlog is de invoer van ruwe huiden tot uiterst minieme hoeveelheden geslon-

ken. Sprekend zijn in dit opzicht de cijfers medege-
deeld door den Voorzitter van de Lederbeurs te Brus-
sel, op de algemeene statutaire vergadering van
19 Januari jl. Op basis der aangevoerde hoeveel-
heden in September, October, November en Decem-
ber van 1938 en 1939, bedraagt thans de leemte
85 pCt. voor ruwe ossen-, koeien- en buffelshuiden,
87 pCt. voor ruwe kalfsvellen, 93 pCt. voor ruwe
schapenvachten, 61 pCt. voor geiten- en geitjesvellen,
85 pCt. voor de andere kleine vellen en 92 pCt. voor
de andere groote huiden.

Gehoopt wordt, dat tengevolge van de onderteeke-
ning der Fransch-Engelsch-Belgische accoorden in
zake de regeling van de navy-certskwestie, de
affaires op inschepping zullen kunnen hervat worden.
Inmiddels richt de vraag zich naar inheemsche leders,
die dan ook een aanhoudend opwaartsche prijzenbe-
weging te zien geven.

Bij den openbaren verkoop, te Brussel, op
9 Februari, zijn de prijzen met zoowat 12 à 15 pCt.
t.o.v. Januari gestegen. Van Augustus tot einde 1939,
had men reeds een hausse geboekt van 36 pCt. op
kalvers, 33 pCt. op runders, 50 pCt. op schapen en
lammeren en 45 pCt. op paarden.

De markt voor kleine behaarde vellen, is sedert het
begin van het jaar zwak gestemd. Vanaf September
hadden de Vereenigde Staten belangrijke hoeveelheden
snijvellen (vooral witte) en vervellen (witte
en grijze) aangekocht, doch daar de kwaliteit
van deze soorten minder is dan deze van de win-
tervellen, waren er de uitvoerders vast van overtuigd,
dat ze de beste huiden van het seizoen tegen vaste
prijzen op de Amerikaansche markt zouden ver-
koopen. Tot dusver bleven evenwel de koopers afzij-
dig, wat dan ook zijn terugslag zal hebben op de
markt van witte konijnenvellen — waarvan de Veree-
nigde Staten van Amerika de voornaamste afnemers
zijn —, alsmede op deze van de goede soorten vervel-
vellen.

Voorts blijft Engeland belang stellen in zekere
vervellen en snijvellen. Wanneer men bedenkt,
dat voorheen de beste vellen hoofdzakelijk in de
Vereenigde Staten van Amerika, Canada, Polen en
Letland aan de man werden gebracht en, dat nu de
twee laatstgenoemde afzetgebieden gesloten zijn en de
Amerikaansche koopers van de markt wegblijven, is
het duidelijk, dat de uitvoer weinig gunstige vooruit-
zichten biedt.

Ook op de Belgische markt is een aarzelende stem-
ming waar te nemen, inzonderheid in vervellen,
die in dit seizoen 60 à 80 pCt. van de productie ver-
tegenwoordigen. Een lichte baisse trof de snijvellen,
met het gevolg, dat op het nieuwe peil, de zaken
ietwat drukker zijn gaan worden.

Sedert het begin van het jaar, heeft de markt der
niet-ijzerhoudende metalen niets van haar loomheid
verloren; integendeel, op de geheele lijn, zijn de

noteeringen aan 't dalen, aldus het bewijs leverend
van een sterk gebrek aan evenwicht tusschen een
aanbod dat in den loop der laatste maanden uitermate
fel is toegenomen en een vraag die uitblijft omdat
blijkbaar de behoeften voor een min of meer langen
tijd bevredigd zijn. Dit gebrek aan evenwicht doet
zich stellig niet in alle landen voor, wegens de hin-
derpalen die thans de internationale handelsbetrek-
kingen in den weg liggen. Met name op het vaste-
land en vooral in de neutrale landen, heerscht nog
een zekere schaarschte aan metaal. Wat niet belet, dat
de opgang der wereldproductie in den loop der
laatste maanden van dien aard is, dat vermoed mag
worden — althans momentaneel — dat het niveau der
absorptiecapaciteit van de markten overtroffen is. De
vermindering van de *tin*-uitvoercontingenten voor het
tweede kwartaal, de geruchten over beslissingen geno-
men door sommige Amerikaansche maatschappijen
die voornemens zouden zijn hun koperproductie
vanaf 1 Maart te verlagen, zijn, evenals de alge-
meene teruggang der noteeringen, zooveel bewijzen
van hooger bedoeld fundamenteel onevenwicht.

Gemiddelde kopernoteeringen te Londen en te New-York.

Bronnen : { Koper te Londen : *The Metal Bulletin*,
Koper te New-York : *Wirtschaft und Statistik*.

TIJDVAK	GEMIDDELDE KOPERNOTEERINGEN		
	te Londen		te New-York
	Standard contant	Electrolytisch	Electrolytisch
	in £ per Engelsche ton van 1.016 kg.		in cents per lb. van 0,4536 kg.
1937.....	54-10-7 1/5	60-1-7	13,17
1938.....	40-14-11 9/10	45-16-10	10,00
1939.....			10,70 (3)
1939 Januari ..	43-3-3 9/14	48-18-1 1/7	10,01
Februari ..	42-4-6	47-16-9	9,80
Maart	42-19-6 18/23	48-11-3 15/23	9,96
April	42-1-5 1/12	48-5-0	9,89
Mei	41-13-11 17/44	47-18-8 7/22	9,82
Juni	42-0-5 35/44	47-19-0 9/22	9,84
Juli	42-18-9 5/14	49-2-9 4/7	10,06
Augustus ..	44-14-5 23/44	50-18-3 6/11	10,31
September ..	46-0-0 (1)	51-0-0 (1)	11,40
October ..	46-0-0 (1)	51-0-0 (1)	11,48
November ..	46-0-0 (1)	51-0-0 (1)	12,90
December ..		62-0-0 (2)	12,88 (3)
1940 Januari ..		62-0-0 (2)	12,30 (3)

(1) Officieele maximumprijs tot 17 December 1939.
(2) Officieele maximumprijs vanaf 18 December 1939.
(3) Voorloopige cijfers.

Op de Amerikaansche markt zijn in den loop van
Januari, de *koper*-noteeringen gevoelig aan het dalen
gegaan. Electrolytisch koper, dat aan het begin der
maand, 12,50 deed, stond nog geen 12 cents aan het
begin van Februari. Tijdens de eerste helft van
dezelfde maand, is daarin allesbehalve beternis geko-
men, bij zoover, dat medio Februari men 11,25 cents
deed. Bij den uitvoer is de baisse lichtjes minder
aanzienlijk, daar hier de noteeringen maar hebben
begeven van 12,50 cents *f.a.s.* aan het begin van
Januari, tot 11,5 cents *f.a.s.* medio Februari.

Voor de markt is dit een verrassing geweest, des te meer daar voor de loopende maanden de industrie belangrijke bestellingen had aangekregen, waardoor ze in staat werd gesteld haar bedrijvigheid onder zeer bevredigende voorwaarden in stand te houden. Naar het *American Bureau of Metal Statistics* schrijft, zou in Januari de koperproductie 89.861 t. blister bedragen en 91.428 t. geraffineerd koper, tegen resp. 69.170 t. en 66.316 t. in Januari 1939. De voorraden geraffineerd koper vertegenwoordigden trouwens aan het begin van Februari, maar 135.441 t. meer tegen 159.485 t. aan het begin van het jaar en 301.244 t. aan het einde van Januari 1939.

Over deze strakke terughoudendheid der markt, doen allerlei meeningen de ronde. Gezegd wordt o.a., dat ze te wijten is aan de reuzenbestellingen koper die in den loop der jongste maanden werden aangekregen, en heden ten dage de onmiddellijke behoeften der cliënteel meer dan dekken. De vrij lage cijfers over het koperverbruik in de Vereenigde Staten, tijdens de maand December, worden eveneens hiermede in verband gebracht. Wat er ook van zij, het lijkt wel, dat deze baissebeweging aan den gang werd gebracht door de kleine voortbrengers en, dat, spijts hun verlangen de koersen te steunen, de groote producenten noodgedwongen hun nieuwe noteringen aan de voorwaarden van de markt hebben moeten aanpassen. Vernomen wordt zelfs, dat sommige ondernemingen besloten hebben in Maart, hun productie te

verminderen, wat er schijnt op te wijzen, dat het metaalaanbod ten minste even hoog ligt als de nationale en internationale vraag.

Naar *Metal Bulletin* schrijft, beliep, in 1939, de wereldkoperproductie, 2.331.500 t. tegen 2.195.755 t. in 1938. Het verschil zit hem grotendeels in den aangroei der productie in de Vereenigde Staten.

Aan den anderen kant, zou, van het eene jaar op het andere, het wereldverbruik van 1.975.700 m. t. op 2.284.000 m. t. zijn gaan liggen.

In Groot-Brittannië, is blijkbaar de markt goed voorzien en blijven de officieele maximale prijzen van het geraffineerde en het electrolytische koper ongewijzigd, behalve dat, sedert 19 Februari, een bijslag geautoriseerd is voor de leveringen van nog geen vier ton. Standaard-koper, dat officieel niet genoteerd wordt, schijnt van de hand te gaan tegen £ 54 à £ 55 de ton.

Blijkens het statistische bulletijn uitgegeven door *International Tin Research and Development Council* wordt de wereldtinproductie voor Januari op 17.000 t. geraamd, wat t.o.v. de maand December een vermindering van 10.000 t. zou zijn. Voor de eerste vijf oorlogsmaanden, komt de productie op gemiddeld 22.700 t. per maand neer. Daarentegen, wordt de zichtbare tinconsumptie in Januari, op 22.600 t. geschat. Sedert het begin van de vijandelijkheden, vertegenwoordigt ze gemiddeld 17.200 t. per maand en

Tin.

Quota : eerste kwartaal 1940 = 120 pCt.

Bronnen : Verbruik, productie, exporten en voorraden : *Statistical Bulletin of the International Tin Research and Development Council*.
 Noteering te Londen : *The Metal Bulletin*.
 Noteering te New-York : *Wirtschaft und Statistik*.

TIJDVAK	Zichtbaar wereldverbruik (1)	Wereldproductie (1)	EXPORTEN OP DE WERELDMARKT		TOTAAL DER VOORRADEN (3)		GEMIDDELDE TINNOTEERING		
			Reële exporten (2)	Overschot(+) of tekort (-) der geautoriseerde exporten (2)	Absolute cijfers (4)	In pCt. van het jaarlijksche verbruik	te Londen	te New-York	
							Standard contant	Straits	
(in duizenden Engelsche tons van 1.016 kg.)							pCt.	(in £ per Eng. ton van 1.016 kg.)	(in cents per lb. van 0,4536 kg.)
1937.....	199,1	209,1	179,7	- 32,5	36,3	18	242- 6- 6	7/10	54,34
1938.....	151,5	149,7	119,4	+ 5,5	49,4	33	189-12- 0		42,30
1939.....	165,7 (*)	183,7 (*)	153,3 (*)	- 7,5 (*)	45,5	28			48,97 (*)
1939 Januari.....	11,3	16,0	13,3	+ 5,1	52,0	35	215-11- 4	3/7	46,44
Februari.....	11,1	10,2	7,7	- 0,5	49,5	33	214- 0- 8	1/4	45,70
Maart.....	13,5	8,6	5,0	- 3,3	50,9	34	215-10- 2	14/23	46,21
April.....	14,2	11,8	9,1	+ 1,8	50,1	33	218-10- 7	1/2	47,07
Mei.....	13,7	9,1	6,9	- 0,3	43,8	28	225-14- 9	3/11	49,02
Juni.....	11,4	7,5	5,3	- 2,0	39,4	24	227-12-10	1/11	48,84
Juli.....	12,2	14,4 (*)	12,2	- 8,6	39,5	23	229-18- 4		48,54
Augustus.....	15,0	9,7 (*)	7,2	- 13,6	34,6	20	229-18- 9		48,74
September.....	11,1	24,0 (*)	20,9	-	39,4	23	229- 8- 9		nominaal
October.....	13,2	25,4 (*)	22,3 (*)	+ 5,0 (*)	46,6	27	229-19- 5	19/22	55,20
November.....	16,3	19,4 (*)	17,1 (*)	- 0,2 (*)	50,6	29	230- 0- 0		52,28
December.....	22,7 (*)	27,6 (*)	25,2 (*)	+ 7,8 (*)	50,4	28	249- 2- 7	11/19	50,62 (*)
1940 Januari.....							240-18- 0 (*)		46,75 (*)

(1) Productie of verbruik der bij het Kartel aangesloten of niet-aangesloten landen met uitsluiting alleen van het ter plaatse, in China, geraffineerde en verbruikte tin.

(2) Exporten van de bij het Kartel aangesloten landen : Belgisch-Kongo, Bolivia, Fransch Indo-China, Malakka, Nederlandsch-Indië, Nigeria en Siam.

(3) Hierin begrepen de gezamenlijke zichtbare wereldvoorraden, plus het carry-over in Malakka en in Europa, alsook de voorraden der smelterijen.

(4) Jaarcijfers : gemiddelde van de voorraden aan het einde der maand; maandcijfers : voorraden aan het einde der maand.

(*) Voorloopige cijfers.

vermits het werkelijk tinverbruik in de industrie, op zoowat een 15.000 t. per maand wordt geschat, komt men tot het besluit, dat van September tot Januari het bij de cliëntelee voorradige quantum tin met ca. 11.000 t. gestegen is. De zichtbare tinvoorraden zijn, in den loop derzelfde periode, eveneens gestegen en wel met ca. 15.000 t. zoodat alles bijeengenomen het over de wereld verspreid liggende disponibel nog met een 26.000 t. is toegenomen. Zooals hooger bedoeld statistisch bulletijn laat opmerken, was tengevolge van de afsluiting der markten deze verhooging een noodzaak geworden. Trouwens, grooter verbruik eischt normaliter ruimer voorziening.

Zoo te Londen als te New-York, helt door den band de tinprijs naar baisse over. Van gemiddeld £ 249,1 in December, zijn te Londen, de koersen aan het dalen gegaan tot £ 240,9 in Januari, terwijl ze te New-York, gemiddeld, van de eene maand op de andere, van 50,6 cents op 46,7 cents zijn gaan liggen. Het lijkt wel, dat evenals, voor het koper, de Engelsche en Amerikaansche markten ruim van tin voorzien zijn, wat dan ten slotte wel zou kunnen verband houden met de loomheid in de prijzen. En toch is het niet overal zoo. Aan het einde van Januari, werd met name vernomen, dat op de Belgische markten, tin tegen ± fr 38,5 per kg. werd betaald, wat overeenstemt met £ 300 per t. en neerkomt op een veel hooger prijs dan door de Engelsche noteeringen wordt aangewezen. Over 't algemeen, trouwens, bestaat er nog over het vasteland en de neutrale landen een zekere schaarschte aan metaal.

Aan het einde van Januari, kwam er wat nieuw leven in de markt tengevolge van de beslissing genomen door de Britsche regeering opnieuw uitvoervergunningen toe te staan. De noteeringen die 22 Januari op ca. £ 231 waren gevallen, zij hand over hand opnieuw aan het stijgen gegaan. Dit redres nam nog toe in Februari, onder den invloed eener — verwachte — vermindering der uitvoerquota's voor het tweede kwartaal van het jaar. Aan het einde van de maand, werd het contingent vastgesteld op 80 pCt., wat als een aanzienlijke reductie te beschouwen is vergeleken met het quota voor het eerste kwartaal dat 120 pCt. was. Rond medio-Februari, was de koers van standaard-tin, te Londen, in de buurt van £ 243 teruggekomen.

Tegenover Londen, stond New-York veeleer zwak, wat te wijten is aan de geringe bedrijvigheid in de blikindustrie alsmede aan de onzekere vooruitzichten op het stuk der automobielnijverheid. Medio-Februari, deed tin, te New-York, 45,6 cents.

Blijkens de ramingen van *Metal Bulletin* zou, in 1939, de wereldloodproductie 1.723.000 m. t. bedragen hebben, tegen 1.705.042 m. t. in 1938. Daarentegen, zou het loodverbruik van 1.634.600 t. in 1938, op 1.780.500 t. gaan liggen zijn in 1939, zoodat de inte-

ring van de stocks op zoowat een 57.000 t. zou neerkomen. Daar eensdeels deze stocks vrij hoog waren geschat en anderdeels de waargenomen reductie vooral in de Vereenigde Staten heeft plaats gevonden, die normaliter in de internationale markt niet tusschenbeide komen, schijnt het niet, dat, naar algemeen wordt gedacht, dit resultaat relatieve metaalschaarschte zal aanbrengen. En feitelijk wordt reeds vernomen, dat de stocks aan het groeien zijn in Mexico, dat reeds minder gemakkelijk haar productie afzet, om reden dat enkele harer beste afzetmarkten thans niet te bereiken zijn. Waar inderdaad Groot-Brittannië slechts nog bij de producenten uit haar Imperium bestelt, is de Deutsche markt door de blokkade afgezonderd. Wij oordeelen het niet ondienstig er hier terloops op te wijzen, dat de inzinking — die in de Engelsche bouwnijverheid waar te nemen is — voor Engeland een loodbesparing vertegenwoordigt van zoowat een 5.000 t. per maand.

In de Vereenigde Staten is de teruggang in de loodnoteeringen de geheele maand Januari en de eerste helft van Februari blijven aanhouden. Rond medio-Februari, stond te New-York het lood 5 cents tegen 5,5 cents aan het begin van het jaar. Te Londen, bleven sedert de in December afgekondigde verhoging der maximakoersen, de noteeringen onveranderd. Voor zooveel er nog van een internationale loodmarkt kan sprake zijn, zou er thans bij de Engelsche prijzen neiging bestaan om, al pari, plaats te nemen naast de internationale.

Gemiddelde lood- en zinknoteeringen.

Bronnen : Noteeringen te Londen : *The Metal Bulletin*.
Noteeringen te New-York : *Wirtschaft und Statistik*.

TIJDPAK	LOOD		ZINK	
	te Londen	te New-York	te Londen	te New-York
	Good soft pig, current month	Spot	Good ordinary Brands, current month	East St-Louis spot
	in £ p. Eng. ton van 1.016 kg.	in cents per lb. van 0,4536 kg.	in £ p. Eng. ton van 1.016 kg.	in cents per lb. van 0,4536 kg.
1937 ...	23- 6- 6 1/8	6,01	22- 5- 1 19/20	6,52
1938 ...	15- 5- 3 4/5	4,74	13-19- 9 1/2	4,61
1939 ...		5,05		5,11 (3)
1939 :				
Januari.	14-10- 8 3/14	4,83	13-13- 7 4/7	4,50
Februari.	14- 5- 7 7/8	4,80	13-10- 5 1/4	4,50
Maart ..	14-13- 2 11/23	4,82	13-14- 6 18/23	4,50
April ...	14- 6- 8 5/6	4,78	13- 8-10 1/4	4,50
Mei	14- 9- 7 10/11	4,75	13-14- 4 7/44	4,50
Juni	14-11- 3 15/44	4,80	14- 0- 5 5/11	4,50
Juli	14-15- 0 5/7	4,85	14- 4- 8 3/7	4,52
Augustus	16- 0- 9 6/11	5,04	14-12- 6 15/22	4,72
Septemb.	16-12- 6 (1)	5,47	15- 0- 0 (1)	6,10
October .	16-12- 6 (1)	5,50	15- 0- 0 (1)	6,50
Novemb. .	16-12- 6 (1)	5,50	15- 0- 0 (1)	6,50
Decemb. .	25- 0- 0 (2)	5,50	25-15- 0 (2)	6,03 (3)
1940 :				
Januari .	25- 0- 0 (2)	5,47 (3)	25-15- 0 (2)	5,66 (3)

(1) Officieele maximumprijs tot 17 December 1939.
(2) Officieele maximumprijs vanaf 18 December 1939.
(3) Voorloopige cijfers.

Te New-York, zijn de *zinknoteeringen* eveneens naar baisse georiënteerd. Rond medio-Februari, deed men 5,5 cents tegen 6 cents aan het einde der maand. Dat deze gang van zaken de markt — die zeer terughoudend blijft — niet beter heeft gestemd, is allicht te begrijpen.

Op de Engelsche markt, is er van de eene maand op de andere, weinig of geen verandering te noteeren. Hier en daar begint men zich evenwel af te vragen of onder de nieuwe uit den oorlogstoestand voortvloeiende voorwaarden, de beperking van de zinkproductie op 60.000 t. 's jaars, wel zal worden volgehouden. Buiten kijf staat trouwens, dat de bewerking van een grooter tonnage ertsen in Groot-Brit-

tannië voor dit land heel wat voordeelen zou opleveren, en in de eerste plaats op het stuk der deviezenbesparing. Aan den anderen kant laat men opmerken, dat de zwaarte der ertsen zekere moeilijkheden zou kunnen berokkenen aan het vervoerwezen en, dat metaal invoeren op dit gebied alleszins voordeliger uitvallen.

Naar *Metal Bulletin* schrijft beliep in 1939 de wereldzinkproductie 1.664.000 t. tegen 1.589.290 t. in 1938. Van het eene jaar op het andere, zou het verbruik gestegen zijn van 1.487.200 t. tot 1.750.000 t., wat steun geeft aan het vermoeden, dat de stocks welke de voortbrengers onder zich houden, flink werden ingeteerd.

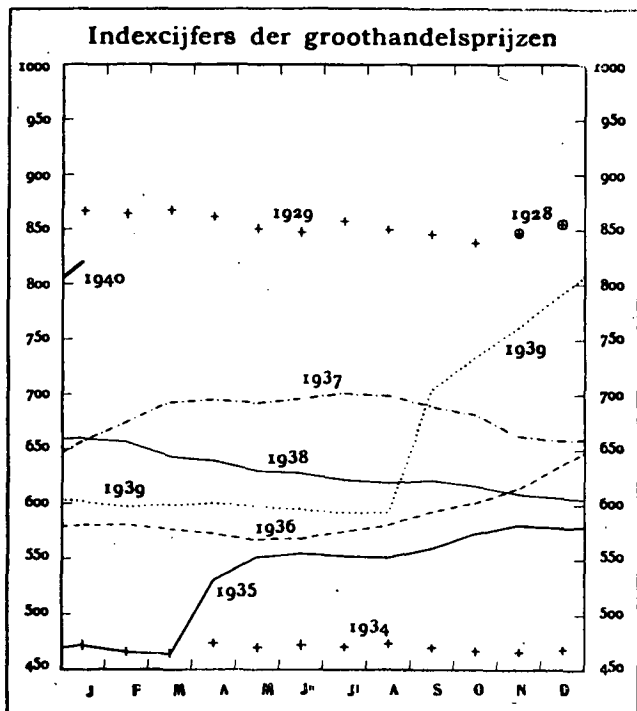
V. — GROOT- EN KLEINHANDELSPRIJZEN.

Het indexcijfer der groothandelsprijzen voor Januari, vertoont een stijging van 3,6 pCt. t.o.v. December, zoodat nu de gezamenlijke hausse sedert Juli jl. 38,4 pCt. bedraagt.

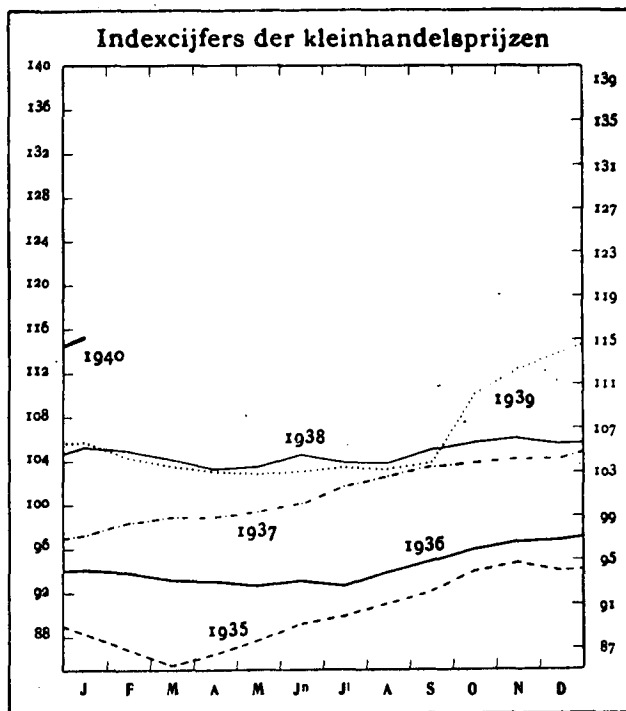
Zooals voorheen reeds gezegd, bestrijken de bewegingen die wij in den loop der laatste twee-drie maanden hebben kunnen waarnemen, slechts enkele productengroepen. Behalve in de textielproducten, huiden en leder, resp. gestegen met 9,5 pCt. en met 8,7 pCt., is de hausse alleen noemenswaardig in de voedingsproducten (+ 6,2 pCt.), in de metaalproducten (+ 7,6 pCt.) en in de chemicaliën (+ 4,8 pCt.). Wat de textielproducten betreft, is de hausse vooral te wijten aan de vlasproducten welker gedeeltelijk index, van de eene maand op de andere, een verhoging ad 18,1 pCt. vertoont; ook de wolsoorten zijn

gestegen en wel met 10,3 pCt. Daarentegen zijn katoen en jute gedaald. De indexen van de andere rubrieken zijn feitelijk onveranderd gebleven, behalve deze van de chemische meststoffen, die met 4,9 pCt. terugliepen.

Waar de Minister van Economische Zaken, van Middenstand en Ravitailleering, de ontwikkeling van den index der groothandelsprijzen in den loop der laatste maanden, commentarieert, zegt hij in een desbetreffende nota, dat, uit hoofde zelf van de elementen waarop hij wordt berekend, de Belgische index uitermate gevoelig is aan het prijzenverloop in de producten komende uit het buitenland. Trouwens, het stijgen van de indexcijfers der groothandelsprijzen, berekend op een grooter aantal zorgvuldig uitgekozen producten, is bij lange niet te vergelijken met de

* Maxima- en minimapunten bereikt door de indices.
Basis: April 1914 = 100.

Jaar 1935 tot 1938: Oud indexcijfer 1914 teruggebracht op basis van het nieuw indexcijfer: jaar 1936 tot 1938 = 100.
Jaar 1939: nieuw indexcijfer.

hausse aangetoond door het officieele cijfer. Zoo komt het, dat de cijfers van het *Research Institute* te Leuven, in Januari en t.o.v. Juli, een hausse van slechts 21 pCt. vertoonen wat betreft de landbouwproducten en van 31 pCt. wat betreft de industriele.

Van December tot Januari, is de index der kleinhandelsprijzen met 1,3 pCt. gestegen. Op één jaar afstand, bedraagt de hausse 9,1 pCt.; ze belooft 11,5 pCt. t.o.v. Augustus, doch hier komt ca. 1 pCt. seizoensinvloed tusschenbeide.

De aandacht waarmede de jongste bewegingen in het indexcijfer der kleinhandelsprijzen werden gevolgd, geeft een zekere beteekenis aan de gegevens van tabel II. Trouwens, ze zijn een vingerwijzing voor het bepalen van de voornaamste kenmerken der hausse op de kleinhandelsprijzen, evenals voor het nagaan der afwijkingen in de tendenties, die zich al naar gelang van den aard en de herkomst der beschouwde producten, hebben voorgedaan.

Om met des te meer zin deze nieuwe gegevens te kunnen verklaren, achten wij het niet ondienstig hier even te herinneren, dat het nieuwe financieele indexcijfer van de kleinhandelsprijzen een zekeren weegfactor insluit, die in verhouding staat tot de demografische beteekenis van de centra waar de gegevens werden ingezameld (1). Om nu den invloed van deze ponderatie op de beweging in het indexcijfer te kunnen nagaan, is men tot de herberekening van dit laatste overgegaan en wel in dezen zin, dat voor elke maand een eenvoudig rekenkundig gemiddelde van de

(1) Cfr. A. JULIN, *Hervorming van het verhoudingscijfer der kleinhandelsprijzen*, Mei 1939.

aparte indexcijfers der gemiddelde prijzen van de zes en vijftig producten die de bewerking van het indexcijfer ten grondslag liggen, opgemaakt werd. Op één jaar afstand, vertoont deze nieuwe index een hausse die ietwat kleiner is dan deze aangewezen door het officieele cijfer, wat laat vermoeden, dat de prijsstijging buitengewoon gevoelig is geweest in de groote volkscentra.

Uit dezen index van de kleinhandelsprijzen, waarin geen enkele weegfactor voorkomt, kan de invloed der seizoensveranderingen geweerd worden. Daarom, heeft men de aparte indexcijfers van de prijzen der landbouwproducten met seizoenprijzen, gecorrigeerd en wel met behulp van de coëfficiënten berekend door den heer Wibail (2). Deze seizoensproducten zijn de volgende: aardappelen, volle melk, eieren, hoeveboter en melkerijboter.

Daarna werden voor verscheidene productengroepen gedeeltelijke indexcijfers berekend. Deze groepen zijn: voedingsproducten, kledingsartikelen, verwarming en verlichting, en ten slotte, de producten voor het onderhoud van den huisraad.

Tot de voedingsproducten toe werden geschift en wel op de volgende wijze: a) naar hun inheemschen aard en volgens hun uitheemschen of exotischen; b) naar gelang zij tot de hoeveproducten behooren, tot den vischinmaak of tot andere gedroogde, ingemaakte of klaargemaakte producten. Wat de hoeveproducten betreft, werden voor de landbouwvoortbrengselen met seizoenprijzen, alsmede voor vet en vleesch, aparte seizoencijfers opgemaakt.

(2) Cfr. *Arbeidsblad*, October 1938, blz. 1222.

Indexcijfers der groothandelsprijzen in België.

Basis: April 1914 = 100.

CATEGORIËN VAN PRODUCTEN	Aantal producten	ABSOLUTE INDEXCIJFERS			ABSOLUTE VERSCHILLEN T.O.V.		RELATIEVE VERSCHILLEN T.O.V.		Relatieve verschil t.o.v. Juli 1939
		Januari 1940	December 1939	Januari 1939	December 1939	Januari 1939	December 1939	Januari 1939	
Algemeen indexcijfer	124	822	793	604	+ 29	+ 218	pCt. + 3,6	pCt. + 36,1	pCt. + 38,4
Voedingswaren	16	704	663	515	+ 41	+ 189	+ 6,2	+ 36,7	+ 41,1
Brandstoffen	4	982	982	855	0	+ 127	0	+ 14,9	+ 16,8
Teer en derivaten	3	715	715	534	0	+ 181	0	+ 33,9	+ 43,6
Metaalproducten	14	954	887	667	+ 67	+ 287	+ 7,6	+ 43,0	+ 42,2
Petroleum en derivaten	7	1.422	1.419	906	+ 3	+ 516	+ 0,2	+ 57,0	+ 55,4
Ceramische producten	9	860	847	852	+ 13	+ 8	+ 1,5	+ 0,9	- 0,5
Glasproducten	2	626	626	549	0	+ 77	0	+ 14,0	+ 2,0
Chemische producten	12	705	673	578	+ 32	+ 127	+ 4,8	+ 22,0	+ 24,8
Kunstmeststoffen	4	507	533	527	- 26	- 20	- 4,9	- 3,8	+ 0,8
Vetstoffen	7	657	673	414	- 16	+ 243	- 2,4	+ 58,7	+ 59,9
Textielproducten (gezamenlijke)	19	1.063	971	583	+ 92	+ 480	+ 9,5	+ 82,3	+ 93,6
<i>Wolproducten</i>	5	931	844	560	+ 37	+ 371	+ 10,3	+ 66,2	+ 73,0
<i>Vlasproducten</i>	5	1.748	1.480	929	+ 268	+ 819	+ 18,1	+ 88,2	+ 144,5
<i>Jutewaren</i>	2	951	964	400	- 13	+ 551	- 1,3	+ 137,7	+ 101,5
<i>Katoenproducten</i>	7	712	737	480	- 25	+ 232	- 3,4	+ 48,3	+ 48,3
Bouwmaterialen	13	846	846	775	0	+ 71	0	+ 9,2	+ 10,6
Harsproducten	2	856	848	532	+ 8	+ 324	+ 0,9	+ 60,9	+ 76,5
Huiden en leder	9	701	645	466	+ 56	+ 235	+ 8,7	+ 50,4	+ 48,8
Tabak	1	775	773	545	+ 2	+ 230	+ 0,3	+ 42,2	+ 42,2
Papier	1	756	756	644	0	+ 112	0	+ 17,4	+ 17,4
Rubber	1	195	193	130	+ 2	+ 65	+ 1,0	+ 50,0	+ 41,3

Indexcijfers van de kleinhandelsprijzen in België.

Basis : 1936/38 = 100.

CATEGORIEËN VAN PRODUCTEN	Aantal producten	ABSOLUTE INDEXCIJFERS			ABSOLUTE AFWIJINGEN T. O. V.		RELATIEVE AFWIJINGEN T. O. V.	
		Januari 1940	December 1939	Januari 1939	December 1939	Januari 1939	December 1939	Januari 1939
								pCt.
Officieel indexcijfer	56	115,4	113,9	105,8	+ 1,5	+ 9,6	+ 1,3	+ 9,1
Eenvoudig rekenkundig indexcijfer	56	115,3	113,7	107,2	+ 1,6	+ 8,1	+ 1,4	+ 7,5
Rekenkundig indexcijfer, seizoensinvloed uitgeschakeld		114,6	112,8	106,4	+ 1,8	+ 8,2	+ 1,6	+ 7,7
I. — Voedingsproducten	34							
Algemeen indexcijfer		115,4	113,7	107,4	+ 1,7	+ 8,0	+ 1,4	+ 7,4
Algemeen indexcijfer, seizoensinvloed uitgeschakeld		114,3	112,1	106,3	+ 2,2	+ 8,0	+ 2,0	+ 7,5
1) <i>Inheemsche voedingsproducten</i>	20							
Bruto indexcijfer		109,7	108,4	109,7	+ 1,3	—	+ 1,1	—
Indexcijfer, seizoensinvloed uitgeschakeld		107,8	105,8	107,7	+ 2,0	+ 0,1	+ 1,9	+ 0,1
2) <i>Uitheemsche of exotische voedingsproducten</i>	14	123,5	121,1	104,3	+ 2,4	+ 19,2	+ 2,0	+ 18,4
1) <i>Hoefproducten</i>	14							
Bruto indexcijfer		111,1	110,1	113,2	+ 1,0	— 2,1	+ 0,9	— 1,8
Indexcijfer, seizoensinvloed uitgeschakeld		108,3	106,4	110,4	+ 1,9	— 2,1	+ 1,7	— 1,9
a) <i>Landbouwproducten tegen seizoensprijs</i>	5							
Bruto indexcijfer		111,5	109,1	112,4	+ 2,4	— 0,9	+ 2,2	— 0,8
Indexcijfer, seizoensinvloed uitgeschakeld		103,8	98,6	104,4	+ 5,2	— 0,6	+ 5,3	— 0,6
b) <i>Vet en vleesch</i>	9							
Gezamenlijk indexcijfer ..		110,8	110,6	113,7	+ 0,2	— 2,9	+ 0,1	— 2,6
Ossenvet en -vleesch	4	110,4	110,4	106,9	—	+ 3,5	—	+ 3,3
Varkensvet en -vleesch	3	111,7	111,9	122,8	— 0,2	— 11,1	— 0,1	— 9,0
2) <i>Verduurzaamde visch</i>	2	115,7	112,8	102,7	+ 2,9	+ 13,0	+ 2,5	+ 12,6
3) <i>Gedroogde, ingemaakte of klaargemaakte eetwaren</i>	18	118,8	116,6	103,5	+ 2,2	+ 15,3	+ 1,9	+ 14,8
II. — Kledij	12	109,8	108,8	103,4	+ 1,0	+ 6,4	+ 0,9	+ 6,2
III. — Verwarming, verlichting	3	116,0	115,4	109,7	+ 0,6	+ 6,3	+ 0,5	+ 5,7
IV. — Onderhoudsproducten	5	118,8	116,7	98,0	+ 2,1	+ 20,8	+ 1,8	+ 21,2

Desgevallend, werden naar hoger aangehaalde methode, de bruto indexcijfers gecorrigeerd voor seizoensverandering.

Op de basis dezer diverse gegevens, constateert men, dat op één jaar afstand, de prijzen der voedingsproducten met 7,4 pCt. gestegen zijn, tegen 6,2 pCt. voor de kleding en 5,7 pCt. voor de verwarming en de verlichting. De onderhoudsproducten zijn hunnerzijds met 21,2 pCt. gestegen, bijna uitsluitend onder de inwerking van de zee prijzen.

Terwijl, evenwel, van het eene jaar op het andere, de prijzen der inheemsche voedingsproducten vrijwel hun peil houden, loopen de buitenlandse of de exotische met 18,4 pCt. naar omhoog. Vooral de hoeveproducten wijzen baisse aan en wel van 1,8 pCt., die zelfs 2,6 pCt. bereikt voor vet en vleesch, wat te wijten is aan het dalen der varkensvleeschprijzen (- 9 pCt. van het eene jaar op het andere).

Daartegenover staat, dat de gedeeltelijke index der gedroogde, ingemaakte of klaargemaakte voedingswaren met 14,8 pCt. gestegen is, wegens de uit-

heemsche of exotische herkomst van tal van producten die bij de berekening van denzelfden in aanmerking komen.

Deze enkele gegevens geven steun aan de bewering, dat de producten van nationalen oorsprong uitermate stabiel zijn gebleven, waar de buitenlandse of de exotische zich min of meer vlug aan de verhooging der groothandelsprijzen hebben aangepast, verhooging die te wijten is of aan de hausse bij den oorsprong, of aan deze voortvloeiend uit den aangroei der vervoerkosten (vrachten en molestverzekeringen). Geoordeeld wordt, dat de jongste fiscale maatregelen (forfaitaire taxe, overdrachtaxe) een weerslag van zoowat 1,5 pCt. op den index der kleinhandelsprijzen zullen hebben, terwijl de verhooging van de rechten op koffie en lucifers denzelfden index reeds voor 0,7 punt heeft beïnvloed.

De stijging van den index der kosten van levensonderhoud (IIIe categorie) die in December en Januari is ingetreden, is ongeveer van dezelfde

grootte als deze van de kleinhandelsprijzen : ca. 1,6 pCt. Ze vertolkt, in de allereerste plaats, een verhooging op den kostprijs der eetwaren, van zowat 2,6 pCt.

Sedert Augustus jl., bedraagt de hausse op den prijs van het levensonderhoud nagenoeg 8 pCt., waarvan 2,5 pCt. voortkomt van seizoensinvloed. De woorden welke de heer Minister van Economische Zaken in den Senaat, bij de bespreking van zijn begroting, heeft uitgesproken, laten vermoeden, dat deze hausse als werkelijk veel reëler mag worden beschouwd dan deze vertoond door de indexgetallen van de kleinhandelsprijzen. Afgezien, trouwens, van het feit, dat de ponderatiecoëfficiënten welke in het berekenen van den index van den prijs van levensonderhoud tusschenbeide komen, reeds vrij oud zijn, toch mag worden gezegd, dat zijn representatief karakter veel minder door de hedendaagsche abnormale omstan-

digheden werd geschonden dan dit van den gewonen index. Het grooter aantal producten die voor zijn berekening in aanmerking komen evenals het beginsel zelf van de weging, billijken deze zienswijze.

Nadat ze het werk der « verjonging » van den gewonen index der kleinhandelsprijzen had voltooid, werd de Commissie voor het Indexgetal van de kleinhandelsprijzen belast met het gereedmaken der hervorming van den index der kosten van levensonderhoud, dit met het oog nl. op het herzien van de lijst der producten die voor zijn berekening worden gebezigd. Haar werd daarenboven nog opgedragen, na onderzoek, de ponderatiecoëfficiënten aan te passen aan de wijzigingen welke zich in den loop der laatste twintig jaar in den levensstandaard der bevolking, en inzonderheid in dien der arbeidende klasse, hebben voorgedaan.

VI. — DE INDUSTRIELE BEDRIJVIGHEID.

STEENKOLENINDUSTRIE.

De steenkolenmarkt geeft nog steeds blijk van een levendige bedrijvigheid. In huisbrand, was de vraag uitermate dringend, tengevolge natuurlijk van de nijpende koude die de geheele maand Januari door heeft geheerscht. Bijna overal viel vertraging in de leveringen waar te nemen. In industriebrand, is somwijlen de toestand buitengewoon ernstig geweest, daar de normale voorziening der nijverheidsondernemingen vaak achterwege bleef, wegens momentaneel gebrek aan disponibel bij de mijnen of tekort aan spoorwagens, de bevaarbare waterwegen waarlangs de mijnen, in normale tijden, een groot deel van hun vervoer lieten gaan, zijnde toevroren. Aan het uiterste einde van de maand, trad evenwel lichte ontspanning in.

Niet minder dringend in alle categorieën, was de vraag bij den uitvoer. Wegens het toevriezen der waterwegen, konden onmogelijk de leveringen aan Frankrijk even regelmatig als voorheen worden gedaan. Aan den anderen kant, heeft de Regeering den uitvoer van vette kolen naar Zwitserland ingeperkt. Naar eierkolen is de vraag vanwege Frankrijk uitermate sterk; trouwens de regeering van dit land zet den kolenhandel aan het gebruik van deze brandstof aan te prijzen, uit hoofde van het huidige tekort aan geklasseerde kolen op de Fransche markt.

De voorloopige cijfers over de Januariproductie, geven 2.619.000 t. opgedolven steenkolen aan, tegen 2.373.000 t. in December. Dit verschil in plus is o.m. te wijten aan het feit, dat de maand Januari een grooter aantal werkdagen telt en, dat in December de productie was teruggelopen tengevolge van werkstaking.

Het aantal opdelvingsdagen steeg van 22,1 in December tot 25,9. Het aantal werklieden liep echter terug van 127.698 in December, tot 125.765.

In den loop van de maand Januari, zijn 2.701.130 t. opgedolven tegen 2.578.000 t. in December. Eens te meer dus, is er een 84.900 t. moeten genomen worden op de stocks, die aan het einde van de maand nog slechts ca. 1.235.390 t. bedroegen.

De nieuw getroffen maatregelen in zake arbeidsduur, werden ten uitvoer gebracht in Februari en, men rekent aldus op een productieverhoging van ongeveer 8 pCt.

De getalsterkte der mijnarbeiders blijft toenemen. Meer dan 5.500 mijnarbeiders zijn thans gedemobiliseerd, en meer dan waarschijnlijk zullen er nog enkele duizenden huiswaarts worden gestuurd.

METAALNIJVERHEID.

De bedrijvigheid in dit compartiment heeft niets van haar animo verloren, ofschoon bij den uitvoer het rythme der bestellingen lichtjes is gaan vertragen. Gemeld hebben we reeds, dat ondanks de huidige moeilijkheden en de vervoerduurte, de Amerikaanse industrie er toe komt Denemarken en sommige landen uit het Middellandsche zeegebied te bevoorraden tegen prijzen die niet zóó ver van de onze — althans deze van zekere ondernemingen — af liggen. Voor den uitvoer, zijn nieuwe officieele prijzen vastgesteld : zoo wordt b.v.b. stafijzer tegen *fr* 1.600 verkocht, zwaar plaatijzer tegen *fr* 2.000, dun plaatijzer tegen *fr* 2.000 à *fr* 2.100. Hier verschillen de prijzen tamelijk veel van deze voor leveringen aan het binnenland.

De vraag houdt aan in al de artikelen, al is er ietwat verslapping voor dun plaatijzer. Gezocht wordt vooral kwaliteitsstaal, dat hoe langer hoe minder door de bewapening kan worden gemist, en de levertijd wordt nog verlengd. De productie van ruw staal in December, ad 318.000 t., heeft het peil der gemiddelde maandproductie van 1937, dat als uitermate gunstig mag worden beschouwd, voorbijgestreefd. Na de gevoelige en begrijpelijke inzinking van de Septemberproductie, is er de voortbrenging vlug en gestadig op vooruitgegaan. Gerekend wordt, dat Januari zowat een 350.000 t. zal geven, doch wij voegen er onmiddellijk aan toe, dat zonder veel moeite de productiecapaciteit der fabrieken 400.000 t. per maand zou kunnen geven.

In gietijzer, hellen de prijzen nog steeds duidelijk naar hausse over. Zoo deed b.v.b. aan het einde van Januari, grauw ruwijzer fr 875 per ton, tegen fr 800 aan het begin van dezelfde maand. Hematiet boekte eveneens nieuwe vorderingen. Ult. de maand, werd dit product van fr 1.200 à fr 1.350 per t. betaald tegen fr 1.100 à fr 1.250 één maand te voren.

De Belgische, Luxemburgsche en Fransche producenten hebben zoo pas onder mekaar tot oprichting besloten van een algemeen kantoor voor phosphorhoudend en semi-phosphorhoudend gietijzer. Bedoeld kantoor zal opgericht worden in den schoot der Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie, onder de benaming *Comptoir des Fontes de Moulage* en zijn zetel te Brussel hebben.

De beterschap in de constructiewerkplaatsen, waarvan we voorheen reeds gewag hebben gemaakt, gaat traagzaam haar gang. Het tempo der bestellingen schenkt op dit oogenblik bevrediging, zoo op het stuk van den aanbouw van rollend materieel als op dit van de werktuigmachines. In sommige werkplaatsen, wordt geklaagd over tekort aan gespecialiseerde werkkrachten.

Een bestelling platte spoorwagens voor Afrika is zoo pas door een constructieonderneming uit het Centrum opgenomen kunnen worden. Aan den anderen kant, wordt de mogelijkheid ingezien, dat er hier en daar wel een bestelling zou los te krijgen zijn voor Spanje, schoon hier Engeland als voornaamste leverancier van rollend materieel, wagens en locomotieven, optreedt.

Wij vernemen, dat een aanzienlijke bestelling wagens bestemd voor China, die tengevolge van de gebeurtenissen in het Verre-Oosten niet uitgevoerd is kunnen worden, in Duitschland en Zweden kon worden geplaatst.

GROEVEN, AARDEWERK- EN BOUWNIJVERHEID.

De strenge winter heeft in tal van groeven nagenoeg allen arbeid lamgelegd; ook gaf deze sector een hoog werkloosheidscijfer te zien en ondervond het vervoer te water een sterke stremming.

Doch deze gedwongen inactiviteit valt samen met het uitblijven van bestellingen in verband met de uiterst gevoelige verslapping in het bouwbedrijf, wegeaanleg en -herstelling.

Trouwens de statistieken betreffende de gemeentelijke bouwvergunningen, wijzen op een nagenoeg verticale inzinking.

Vanzelfsprekend ondervinden de steenbakkerijen hiervan een gevoeligen terugslag; alleen stockeering houdt bij enkele ondernemingen nog een weinig bedrijvigheid in het leven.

Sinds het begin van het jaar, betrachten de steenbakkerijen, te Boom, de oprichting van een syndicaat, waarbij al de producenten van de streek zouden aangesloten zijn en waarvan de oprichting van een verkoopkantoor, onder de leiding van een onafhankelijk organisme, het voornaamste bestanddeel zou uitmaken.

Tot dusver is dit ontwerp — trouwens niet het eerste van dien aard — doode letter gebleven.

GLASNIJVERHEID.

Terwijl de binnenlandsche markt nog steeds uitermate slap is, schijnen de leveringen van glasartikelen eenigszins te willen hernemen. De huidige verslapping in den omzet moet trouwens aan seizoensinvloeden worden toegeschreven, althans voor een deel.

Door den band, komt de verbetering slechts rond einde Februari.

In holle glaswaren, blijft het bij het oude, of m.a.w. gezegd blijft de toestand slecht, ja, werd nog slechter in Januari. In de Borinage, liggen alle fabrieken stil, daar de stocks wat al te aanzienlijk waren geworden. In het Centrum, werd de productie nog ingekort; heel wat ondernemingen hebben momentaneel hun deuren gesloten, doch houden hun ovens aan, onder klein vuur, derwijze, dat ze zonder al te groote kosten opnieuw kunnen van wal steken, zoodra het oogenblik gunstig wordt geacht.

Geoordeeld wordt, dat de huidige holle-glaswarenproductie het derde van de gezamenlijke capaciteit niet overschrijdt.

De Engelsche markt werd, bij het losbarsten der vijandelijkheden, onmiddellijk gesloten, doch men blijft contact houden in de hoop, dat ten langen laatste dan toch invoervergunning voor een zekere tonnage zal worden bekomen.

Tot dusver hebben de onderhandelingen tot geen uitkomst geleid. Begunstigd door de tijdsomstandigheden, is Frankrijk nu holle glaswaren naar Engeland gaan uitvoeren.

Enige kleine bestellingen zijn ons in de laatste tijden uit Amerika toegekomen. Veel hebben ze weliswaar niet om het lijf, doch zijn misschien de voorboden van wat beters.

TEXTIELNIJVERHEID.

In alle sectoren van de textielnijverheid zijn de transacties gering; alleen dank zij de aanbestedingen van het Ministerie van Landsverdediging, kunnen de ondernemingen een goede orderpositie handhaven.

Katoennijverheid.

Daar nieuwe bestellingen zeldzamer zijn en vaak minder omvangrijk, is de bedrijvigheid t.o.v. vorige maand, ietwat afgenomen. De uitvoering van de opdrachten ontvangen bij het begin der vijandelijkheden, wordt thans afgewikkeld en voorts wordt niet zonder onrust, op nieuwe orders gewacht. In den prijs der katoenen spinsels is lichte baisse merkbaar.

De positie van de weverijen is daaromtrent dezelfde als deze van de spinnerijen. Het afwerken van de bestellingen voor het leger, vergt nog steeds volle rendement van de fabrieken van militaire stoffen. Doch weverijen die voor den privaten sector werken, en inzonderheid degene die speciale weefsels op de markt brengen, zijn veel slechter bedeed en liggen dan ook gedeeltelijk stil. De binnenlandsche markt legt weinig bedrijvigheid aan den dag en ook het buitenland toont zich weinig kooplustig wegens de hooge prijzen in verband met de aanhoudende hausse der vrachttarieven en der verzekeringspremies.

De positie van de gespecialiseerde weverijen in stoffeerweefsels en katoenen tapijten, is weinig schitterend. Om volledige stillegging en werkloosheid van het personeel te vermijden, wordt er evenwel stilletjes doorgewerkt, doch men denkt er niet aan al te aanzienlijke stocks aan te leggen.

Wolnijverheid.

De toestand in de wolnijverheid is nagenoeg dezelfde als deze in de katoenindustrie.

In Januari, ontvingen de invoerders hun wolopdrachten uit Zuid-Afrika en Argentinië, doch onzekerheid omtrent de aanvoeren, verwekt een aarzende marktstemming.

In dit verband en mede wegens de tarievenhausse in vrachten en verzekeringen, verhoogden de prijzen der kamwol. Het tijdschrift *Textilis* schrijft, dat waar het Antwerpsche termijntype *fr 25* per kg. stond in Juli jl., ditzelfde type *fr 45* doet ult. November, *fr 50* ult. December, en ten slotte *fr 55* in de eerste helft van Januari. Genoemd tijdschrift laat trouwens het fictieve van deze cijfers uitschijnen, daar de kamwolpartijen meer en meer aan de markt onttrokken worden. Op heel zeldzame uitzonderingen na, worden de *cross breds* niet meer te koop geboden. De hooge prijzen staan den verkoop van breigarens in den weg en ook de weverijen ondervinden hiervan het nadeel.

Alle kammerijen werken op vertraagd tempo en gemeld wordt, dat een groote onderneming haar bedrijvigheid wegens grondstoffengebrek heeft moeten stopzetten.

Voor alle spinnerijen, buiten diegene die garens voor militair laken voortbrengen, laat de voorziening te wenschen over. Door den band, gaat het bij de kamwolspinnerijen veeleer stilletjes; de restricties bij den uitvoer, samen met een veel te enge binnenlandsche markt, liggen hieraan ten grondslag.

Ook de weverijen, behalve zij die militair laken voortbrengen, bevinden zich in een weinig bevredigende positie. Ondanks de hausse op de wolprijzen en de schaarschte aan bestellingen, worden de prijzen betwist.

VLAS- EN JUTENIJVERHEID.

De Belgische vlamarkt is minder vast gestemd. Reactie naar baisse had een heilzame uitwerking: de sedert enkelen tijd slecht voorziene markt zag thans speculanten met groote stocks opdagen en hun waar te koop bieden. Daar de koopers voor buitenlandsche rekening, order hadden niet te koopen boven een zeker peil, gingen de noteeringen aan het dalen, doch matig.

De aan vergunning onderworpen uitvoer vindt slechts in kleine partijen plaats.

Spinnerijen werken op vertraagd tempo, schoon sommige ondernemingen een bevredigende activiteit aan den dag leggen.

Bij de weverijen vertoonen de fabrieken met legeropdrachten een vrij hooge bedrijvigheid.

In Januari, was de toestand in de jutenijverheid allesbehalve zeker. De grondstofprijzen liep lichtjes terug en de markt was beter georiënteerd, doch zonder nut voor de spinnerijen wegens gebrek aan bestellingen. Ook bij de weverijen heerscht dezelfde schaarschte aan orders. Deze tak geeft zich thans veel moeite voor den export: de uitvoervergunningen die bij de Septembermobilisatie afgeschaft werden, zijn thans weer ingevoerd. Doch de buitenlandsche cliënteel is slechts tot hernieuwing van de vóór vijf maanden geannuleerde contracten bereid, als de prijzen onveranderd blijven of slechts lichtjes verhoogd worden. Hieruit volgt, dat alleen een meer afgeteekende baisse van den juteprijs, den zakengang zou kunnen doen hernemen.

ZEEVISSCHERIJ.

De gebeurtenissen van September 1939, zijn voor de Belgische zeevisscherij beroerde dagen geweest.

Toen het gevaar van een gewapend conflict omzeggens niet meer was af te wenden, stonden onze visschers besluiteloos en lieten hun booten voor anker, in de havens. Deze periode was evenwel van korten duur. Langzamerhand hernam de bedrijvigheid, schuchter en omzichtig eerst, algemeen daarna.

Wegens de aanwezigheid van talrijke mijnevelden in de Noordzee, werd er met het visschen in volle zee opgehouden en gingen onze visschers niet buiten de kustwateren. Aan den anderen kant, werd er evenmin nog des nachts uitgevaren, wegens het gevaar voor drijvende mijnen.

Ook het binnenlandsche verbruik en onze buitenlandsche handel hebben den terugslag van de gebeurtenissen aangevoeld. De vraag naar visch is, in België, plots gaan dalen, bij zooverre, dat ze op zekere oogenblikken nog slechts zoowat de twee derden van het normale bedroeg.

Aan den anderen kant, werd de uitvoer naar Frankrijk lamgelegd tengevolge van het sluiten der grenzen. Voorts gaat de uitvoer naar andere landen, zooals Zwitserland en Italië, niet meer zoo gemakkelijk, wegens hun geografische ligging.

Het verlies dat onze visscherij aldus leed tengevolge van de verenging onzer eigen markt en van het stilvallen onzer uitvoeren naar Frankrijk, werd gelukkig opgevangen door grootere aankopen vanwege Duitschland en Nederland en, sedert einde October, door de afschaffing der contingenteeringsmaatregelen in Engeland. Het openstellen der Engelsche markt heeft onze visscherij heel wat moeilijkheden uit den weg genomen met het gevolg, dat haar bedrijvigheid volledig kon worden in stand gehouden. Dat de visch rechtstreeks in Engeland kan worden afgezet, tegen loonende prijzen, beteekent gewin aan tijd, minder onkosten en grootere veiligheid voor de bemanning. Vanaf November reeds, nam deze afzet zulkdanige afmetingen, dat op onze eigen markt schaarschte begon te heerschen en er ingegrepen moest worden. Besloten werd, dat om de schaarschte te keer te gaan, en om den last der inheemsche marktvoorziening over al de ondernemingen te verdeelen, vanaf 1 Januari 1940, de vangst van elke uitvaart om de beurt zou afgezet worden, de eerste aan Engeland, de volgende aan de eigen markt. Onze reeders zijn ervan overtuigd, dat deze beschikkingen zullen volstaan om de voorziening van onze markt op peil te houden.

Laten we evenwel opmerken, dat al is voor onze reeders deze toestand verre van nadeelig, hun bedrijfskosten door de huidige omstandigheden fel worden verzwaaard. De verzekeringen zijn verhoogd tot de huidige vervangingswaarde der eenheden. Bij de gewone bedrijfskosten zijn dan nog gekomen de verzekeringspremiën voor boot en bemanning tegen oorlogsrisico's. Deze lasten drukken vooral zwaar op den kleinen visschersbaas die niet buiten de kustwateren vaart, en wiens winst in normale tijden al maar magertjes was.

In zake prijzen, hebben door den band de internationale gebeurtenissen eerder gunstig nagewerkt. Wat de voorzitter van de Oostendsche reederij (N. V.), op de gewone algemeene vergadering der aandeelhouders van 15 November jl., dienaangaande verklaarde is kenteekend:

« 't Is slechts aan het einde van het bedrijfsjaar, dat tegen alle verwachting in, de toestand omsloeg. Toen we het bedrijfsjaar zagen ten einde loopen, waren we werkelijk door vrees bevangen, want de haringcampagne was sedert jaren reeds ramspoedig geweest. Dank zij het internationale gebeuren, hebben wij dan toch de voorheen geleden verliezen kunnen inhalen, zoodat wij U thans een balans kunnen voorleggen die met een batig saldo sluit, saldo dat wel is waar kleiner is dan dit van het voorafgegaane jaar, maar toch nog zeer bevredigend, rekening gehouden met de benarde tijden die we beleven. »

« 't Is slechts aan het einde van het bedrijfsjaar, dat tegen alle verwachting in, de toestand omsloeg. Toen we het bedrijfsjaar zagen ten einde loopen, waren we werkelijk door vrees bevangen, want de haringcampagne was sedert jaren reeds ramspoedig geweest. Dank zij het internationale gebeuren, hebben wij dan toch de voorheen geleden verliezen kunnen inhalen, zoodat wij U thans een balans kunnen voorleggen die met een batig saldo sluit, saldo dat wel is waar kleiner is dan dit van het voorafgegaane jaar, maar toch nog zeer bevredigend, rekening gehouden met de benarde tijden die we beleven. »

Volgende opstelling geeft een klaren kijk op de uitwerkselen van de tijdsomstandigheden :

Uitkomsten van het jaar 1939.

	Kilos	Frank	Gemiddelde prijs
<i>Diepzwemmende visch :</i>			
Tot ult. Augustus	20.596.835	68.832.567	3,34
Van September tot December	5.746.997	22.009.311	3,83
Totaal van het jaar.....	26.343.832	90.841.878	—
<i>Pelagische visch :</i>			
<i>Sprot</i> : tot ult. Augustus....	1.062.986	568.839	0,53
Van September tot December	1.386.717	1.809.028	1,31
Totaal van de sprotvangst in 1939	2.449.703	2.377.867	—
<i>IJle haring</i> (lentevangst) ...	2.111.885	1.594.523	0,76
<i>Versche haring</i> (herfstvangst)	5.642.066	12.197.725	2,16
<i>Makreel</i>	453.220	984.780	—
	10.656.874	17.154.895	—
<i>Schaaldieren en weekdieren :</i>			
<i>Garnaal</i> : tot ult. Augustus..	1.983.040	10.010.433	5,05
Van September tot December	745.015	1.763.586	2,37
Totaal garnaal in 1939.....	2.728.055	11.774.019	—
<i>Andere vischsoorten</i>	270.131	742.806	—
	2.998.186	12.516.825	—

Wat de diepzwemmende visch betreft, had men kunnen vaststellen, dat vóór de gebeurtenissen, de productie er nog was op vooruitgegaan t.o.v. de vorige jaren, doch dat de prijzen aan het terugloopen waren, wat steun geeft aan de bewering, dat de behoeften van het verbruik door de productie waren voorbijgestreefd. Deze baisse op de prijzen was vrij verontwaardig, daar de gemiddelde prijs van fr 3,34 den kostprijs zeer dicht was gaan naderen.

De sedert 1 September geboekte hausse van fr 0,49, is juist van pas gekomen, gezien vooral de inwerking van de gebeurtenissen op den kostprijs. De zoo aanzienlijke als onverwachte winst waarop de voorzitter van de Oostendsche reederij zinspeelt, komt dus minder voort van de getijdevischvangst als van de herfstharingvangst die dit jaar de stoutste verwachtingen heeft overtroffen. Versche haring is de

eenige haringsoort welke de buitengaats visschende booten aan wal brengen. Deze campagne heeft 5 miljoen 642.066 kg. visch gegeven, die tegen den nooit geëvenaarden prijs van fr 2,16 per kg. afgezet is kunnen worden. Deze onverhoedsche hausse op den verschen haring is een gevolg van de opeisching der visscherijvloeten in de oorlogvoerende landen en van de aarzelende houding der Nederlandsche visschers, die maar eerst later hun bedrijvigheid hebben hernomen.

Zoo dus de internationale gebeurtenissen in het voordeel der reeders en der visschersbazen zijn uitge-

vallen, hebben zij het, aan den anderen kant, den kleinen ondernemer die niet buiten de kustwateren uit visschen gaat, niet gemakkelijker gemaakt, wel integendeel. Tal van sloepen werden, in afwachting van betere tijden, opgelegd.

Schoon heel wat visschers zich thans onder de wapens bevinden, mag niet worden gezegd, dat er schaarschte aan arbeidskrachten is.

Aan de uitermate groote voorzichtigheid van de bemanning hebben wij het te danken, dat tot aan het einde van 1939 geen enkele boot noch menschenleven wegens oorlogsfeiten verloren is gegaan.

VII. — LANDBOUW.

LANDBOUWPRIJZEN.

Ingrijpende stoornissen ondervonden de landbouwprijzen bij de internationale gebeurtenissen van de laatste vijf maanden. Afgezien van het piekmoment in Mei en Juni 1938, naar aanleiding van de abnormale aardappelenhausse, helde sedert den zomer van 1937, het indexcijfer der plantaardige producten — bijzonder gevoelig aan de algemeene conjunctuurbewegingen — naar baisse over. De prijzen der dierlijke producten daarentegen handhaafden zich, sedert Juni 1939, op een vrij hoog peil. Voor den Belgischen landbouw, in hoofdzaak gericht op omzetting van plantaardige producten, in dierlijke, zooals rund- en varkensvleesch, boter en eieren, was, in zijn geheel genomen, deze toestand vrij gunstig.

Doch de plotse hausse op graan en veevoeder vanaf September 1939, heeft een totalen ommekeer tewegegebracht. Het indexcijfer van de plantaardige producten liep verticaal naar omhoog, deels onder invloed van den aanzienlijken opslag, bij den invoer, in deze producten, deels ook in verband met de sterke vraag naar cichoreiboonen en vlas.

De winstmarge van de veehouderij, werd door deze hausse op haar grondstoffen, alsmede door een tijdelijke en plaatselijke schaarste aan enkele onder hen, plots in het gedrang gebracht, met het gevolg, dat vee, varkens en pluimgedierte in overvloed en tegen welken prijs ook tekoop werden geboden. Hierin is sindsdien gaandeweg verbetering gekomen. Bij sommige voortbrengselen van de veehouderij en met name in boter en eieren, kan inkrimping der productie worden waargenomen doch gehoopt wordt dat zij slechts kortstondig zal zijn. De oorzaak hiervan ligt misschien wel in hoofdzaak aan den strengen en langdurigen winter, dien we nu achter den rug hebben. Het indexcijfer van de dierlijke producten, lag op 99,7 in September, op 108,5 in December en 115,3 in Januari 1940. Dit van de plantaardige producten daarentegen, liep op van 104,5 in September tot 136,8 in Januari. Deze verhouding tusschen de twee indexen is, voor den landbouw, niet de gunstigste,

omdat ze een hoog niveau van de grondstoffenprijzen omvat. Op de basis van 1936, is het evenwicht tusschen het indexcijfer der verkoopprijzen van de landbouwproducten en dit van de productiekosten bijna hersteld, zooals trouwens blijkt uit de desbetreffende cijfers voor Januari jl. (120,7 en 121,4).

De vergelijking van het indexcijfer der verkoopprijzen van landbouwproducten, met dit van de groothandelsprijzen, laat toe de in groothandelsprijzen uitgedrukte ruilkracht van de landbouwproducten te meten. In 1938, was de verhouding 107,6; ergo, gunstig voor den landbouw.

Landbouwindexcijfers.

Veehouderij : Index der groothandelsprijzen.

1937	94,1
1938	107,6
1939 Januari	107,8
Februari	105,5
Maart	106,4
April	108,0
Mei	106,0
Juni	105,5
Juli	105,0
Augustus	99,7
September	84,0
October	82,6
November	82,2
December	83,2
1940 Januari	86,3

Deze twee indexen zijn niet zonder voorbehoud onderling te vergelijken.

De evolutie in deze verhouding tijdens de maanden December en Januari, wijst op een neiging tot herstel van het verstoorde evenwicht.

LANDBOUWPRODUCTIE.

Rundvleesch.

De productie van het geslachte volwassen vee, t.o.v. den bestaanden rundveestapel, is vrij hoog voor België. In de laatste jaren, slaat trouwens de statistiek der vleeschproductie op nagenoeg 500.000 koppen, op een gemiddelden veestapel van 1.750.000 koppen.

Wil men zich nu een idee vormen van wat onze veestapel aan rundvleesch kan voortbrengen, dan dienen bij de vorige cijfers nog de 350.000 per jaar geslachte kalveren gevoegd. Zoo de statistieken over het aantal slachtingen, waarvan de cijfers per gemeente worden bijgehouden, bevredigend kunnen worden genoemd, mag dit niet gezegd worden van deze over den levenden veestapel. Deze laatste statistiek wordt opgemaakt aan de hand van de cijfers opgegeven door agronomen, die het aantal runderen per kanton tellen. De laatste statistische gegevens over zulke telling dateeren van 31 December 1929, toen de veestapel zich nog aan 't heroprichten was, na de verliezen van tijdens den oorlog 1914-1918. Vermoedelijk zijn de cijfers betreffende den rundveestapel, heden ten dage, ietwat hooger dan de hierboven vermelde. De landbouw telling in de aanstaande lente zal ons zeggen wat er van is.

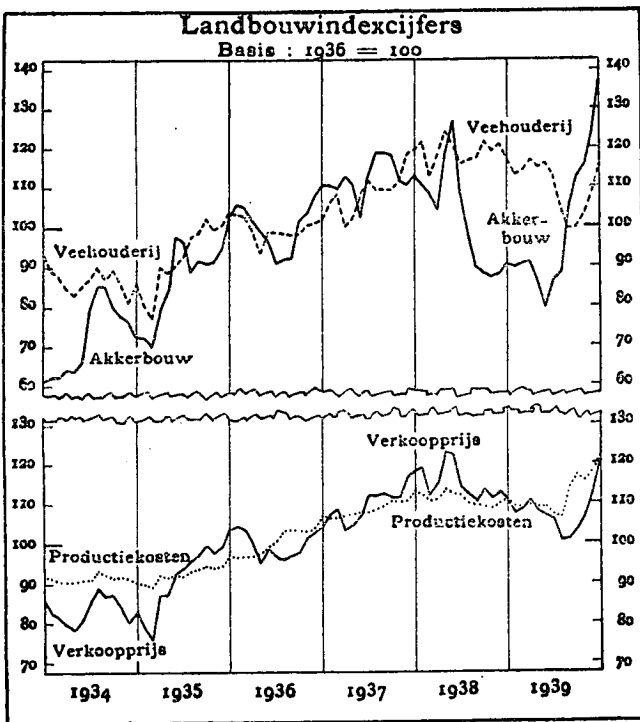
De aanvoeren van volwassen vee en kalvers op de Kuregemsche markt, geven ons nadere aanwijzingen omtrent de jongste ontwikkeling van het aantal slachtingen, alsmede van de rundvleeschproductie. Deze plaats is, inderdaad, toonaangevend voor de markt van versch rund- en varkensvleesch, zoo voor de hoeveelheden als voor het prijzenpeil.

Het aantal op deze markt verkochte stuks volwassen vee bedroeg 119.607 in 1937, 121.912 in 1938 en 134.792 in 1939.

Voorts is bekend, dat de verkoop van slachtvee voor den winkel vrij sterk den seizoensinvloed ondergaat. Vee komt er het minst op de markt in April en Mei; toen wordt het immers de wei ingestuurd. Het drukt wordt verkocht in September en November; dan komt immers het vee uit de wei terug.

Kuregemsche markt	Groot vee Week- gemiddelde	Kalveren Week- gemiddelde
<i>Stuks</i>		
1937 Jaar	2.300	1.642
1938 Jaar	2.344	1.444
1939 Jaar	2.592	1.544
1939 Januari	2.473	1.399
Februari	2.424	1.626
Maart	2.513	1.594
April	2.359	1.651
Mei	2.477	1.753
Juni	2.559	1.745
Juli	2.441	1.698
Augustus	2.299	1.675
September	2.862	1.614
October	2.942	1.407
November	3.054	1.232
December	2.737	1.068
1940 Januari	2.636	986

Gedurende de eerste week van Februari 1940, bedroeg het aantal aangevoerde stuks vee te Kuregem, 3.135 koppen groot vee en 1.016 kalveren. Dat sedert den inzet der vijandelijkheden, de aanvoeren van groot vee boven het normale zijn gaan liggen, zal wel buiten kijf staan. De aanzienlijke hausse op de voedingsmiddelen en het veevoeder, heeft op de rendabiliteit der rundveehouderij diep ingewerkt. Trouwens het indexcijfer « voedingsmiddelen », steeg van 95,3 in Augustus, tot 145,2 in October en 161,3 in Januari 1940. Voorts, werd het aan het begin van de crisis, hier en daar betwijfeld of invoer van vee-koeken, zemelen, maïs en andere voedergewassen van buitenlandsche herkomst, nog langer mogelijk zou zijn. Doch, naderhand, bleek deze vrees ongegrond te zijn, daar over 't algemeen, de invoer van voedingsmiddelen en veevoeder terug als vrij normaal mag worden beschouwd. Dit hebben wij te danken aan de handelsbesprekingen met verscheidene landen. Doch, vast staat dat de hausse op de producten, talrijke veehouders tot lichte inkrimping van hun veestapel heeft aangezet, wat de prijzen van levend vee heeft teruggedrongen. Vooral sterk is de baisse op de kalverprijzen, waarvan het indexcijfer van 119,4 in Juli op 92 is gaan liggen in September. Nochtans volgde op

De slachtingsstatistieken worden opgemaakt per kwartaal en — met vertraging — bekend gemaakt door het Centraal Bureau voor Statistiek. Zoodat de jongste voorhanden zijnde cijfers deze zijn van de eerste helft van 1939. Vóór het uitbreken der vijandelijkheden, ging de vleeschproductie hier ten lande er afgeteekend op vooruit.

	Slachtingen		Vleeschproductie	
	Volwassen vee	Kalveren	Volwassen vee	Kalveren
	<i>Stuks</i>		<i>Tons</i>	
1936	488.247	379.761	117.109	19.955
1937	488.187	372.517	119.306	20.112
1938	502.597	336.028	124.566	18.532
1ste kwartaal 1938	245.267	179.000	61.849	9.605
1ste kwartaal 1939	262.874	205.519	63.975	11.101

deze eerste paniekstemming een ernstig redres, zoo op het stuk van den afzet die opnieuw normaal is gaan worden, als op dit van de marktprijzen.

De onberaden slachting van kalveren, die voor de toekomstige rundvleesch- en melkproductie werkelijk een gevaar dreigde te worden, schijnt dus gestuit te zijn.

Stellig is tijdens de mobilisatieperiode het rundvleeschverbruik grooter dan in vreedstijd. Het rantsoen vleesch van den gemobiliseerde is verre van gering te zijn. De legeraankopen zijn dan ook zoo op de veemarkt als bij de landbouwers, door opeisching, vrij belangrijk.

Legeraankopen van groot vee.

1939 September (26 Augustus tot 30 September)	19.995 stuks
October	19.144 »
November	17.859 »
December	12.580 »
1940 Januari (1 tot 15)	5.602 »

Vanaf 1 December, werd twee maal per week, bevroren vleesch in het rantsoen opgenomen, wat de vermindering in de legeraankopen verklaart.

Het ware een vergissing, het huidige rundvleeschverbruik te willen meten met de zoowat een 40.000 stuks die, in normale tijden, gemiddeld maandelijks worden geslacht, samen te tellen met de legeraankopen.

Immers, van de 40.000 stuks per maand dient afgetrokken de normale consumptie van den gemobiliseerde in vreedstijd. Besloten mag worden, dat er vanaf de maand September zoowat een 6.000 à 7.000 stuks per maand meer werden geslacht. Dit cijfer vertoont van December op Januari neiging tot dalen. Op grond van deze gegevens, mag na één jaar mobilisatie, de teruggang van den veestapel met 80.000 stuks, of 5 pCt., redelijk worden geacht.

Varkensvleesch.

In varkensvleesch is de productiecycclus niet meer zoo ver verwijderd van de topcijfers der hausseperiode van de productie, periode die ten slotte overeenstemt met de dalingsphase der prijzen.

De uiterste punten van den vorigen cyclus liggen in April 1937 met een gemiddelden wekelijkschen aanvoer op de markt te Kuregem van 3.804 stuks en in

Augustus 1938 met 2.515 stuks per week. Over de laatste maanden, vertoonen de gemiddelde wekelijkse aanvoeren volgend beeld :

1939 Augustus	2.955 stuks
September	3.253 »
October	3.582 »
November	3.264 »
December	3.169 »
1940 Januari	3.242 »

De aanvoeren gedurende de laatste twee maanden zijn wegens de groote koude lichtjes teruggelopen.

De verkoop van varkens voor de slachthuizen, schijnt niet uitermate door de gebeurtenissen beïnvloed te zijn, wat van den biggenverkoop niet mag worden gezegd. Biggen werden trouwens in grooten getale verkocht en tegen bespottelijke prijzen, of werden geslacht om de teelt te verminderen, daar de hausse op de prijzen der voedergewassen, zoodanig op de financieele resultaten bleek in te werken, dat ze deficitair dreigden te worden. Nu uitvoer geautoriseerd is, zou thans het peil der varkensprijzen wel eenigszins kunnen stijgen. Uit het oog mag evenwel niet worden verloren, dat saneering van de varkensmarkt slechts mogelijk wordt, na een periode van deficitaire uitbating der varkenshouderijen. Dit is inherent aan den cyclus zelve van de varkensproductie.

Boter.

Het afgelopen jaar kende een vrij rijke boterproductie, die in de eerste plaats toe te schrijven is aan de nagenoeg algeheele verdwijning van mond- en klauwzeer, evenals aan het aanhoudend streven naar betere selectie van het vee. Nagenoeg kg. 5 miljoen boter werden in koelinrichtingen ondergebracht. Dit reuzenquantum is zwaar over de botermarkt blijven hangen. In dato 15 Januari 1940, bedroeg de voorraad nog kg. 1.649.691 tegen kg. 309.513 op 15 Januari 1939.

Voorts is wegens de schralere voeding van de melkkoeien, de boterproductie aan het teruggaan; vermoedelijk zullen de boeren er tegen opzien aan de koeien dure koeken te voederen waar de ingedrukte boterprijzen zulks niet loonen.

Waarschijnlijk is, dat de recente stijging van de landbouwprijzen en inzonderheid van de boterprijzen, de normalisatie van de productie zal in de hand werken. Deze verschillende factoren wijzen er trouwens op, dat een nieuw evenwicht tusschen productie en prijzen wordt nagestreefd.

VIII. — VERVOER.

WEGVERVOER.

Gedurende de geheele maand Januari, hebben vorst en sneeuw het wegvervoer bemoeilijkt en de binnenscheepvaart lamgelegd. Geen wonder dus, dat men voor het goederenvervoer bij het spoor is komen aankloppen en dat de N. M. B. S. een aanzienlijke vraag naar spoorwagens te bevredigen heeft gehad.

Hieronder de vergelijkende cijfers over verkeer en ontvangsten voor de maand December van de jaren 1938 en 1939 :

	December 1938	December 1939	Vershil (pCt.)
Reizigerkilometers (miljoenen)	449,8	492,8 (1)	+ 9,6
Zware goederen (miljoenen tons)	5.226,0	5.441,5	+ 4,1
Kleine goederen (miljoenen tons).....	98,5	86,4	- 12,3
Ontvangsten uit het verkeer (in miljoenen franken)	202,4	206,8	+ 2,0

(1) Incl. 90,8 miljoen reizigerkilometer militair vervoer.

Voor het geheele jaar, zijn de financieele uitkomsten van de N. M. B. S. als volgt :

	1938	1939	Vershil
(In miljoenen franken)			
Ontvangsten uit het verkeer :			
a) Reizigers	839,7	783,0	- 56,7
b) Goederen	1.640,8	1.741,6	+ 100,8
c) Allerlei	61,9	88,1	+ 26,2
Te zamen...	2.542,4	2.612,7	+ 70,3
Uitgaven (incl. financieele lasten)	2.825,9	2.758,7	- 67,2
Financieele uitkomsten	- 283,5	- 146,0	+ 137,5

Het verkeer geeft, voor dezelfde periode, de volgende uitkomsten :

	1938	1939	Vershil (pCt.)
(In miljoenen eenheden)			
A. — Reizigerkilometers :			
Gewone biljetten en biljetten tegen verminderden prijs.	2.222,0	2.150,8	- 3,2
Gewone abonnementen en schoolabonnementen	1.722,2	1.584,7	- 8,0
Biljetten aan verenigingen en abonnementen voor 5 en 15 dagen	254,6	213,1	- 16,3
Werkmansabonnementen	1.932,8	1.837,5	- 4,9
Te zamen...	6.131,6	5.786,1	(1) - 5,6
B. — Tonkilometers :			
Zware goederen	5.143,7	5.610,0	(2) + 9,1
Kleine goederen	109,6	100,0	- 8,8
Te zamen...	5.253,3	5.710,0	+ 8,7

(1) Voor het verkeer der burgerlijke reizigers alléén, bedraagt de vermindering 10,5 pCt.
(2) Voorloopige cijfers.

Voor Januari 1940, doet zich de toestand der Belgische spoorwegen minder gunstig voor. Naar wordt voorzien, zouden de ontvangsten uit het verkeer zowat 208 miljoen belopen, tegen 217 miljoen in Januari 1939.

ZEESCHEEPVAART.

Verloren gegane tonnemaat.

Gedurende de maand Januari en de eerste helft van Februari, is de vrachtenmarkt net zoo vast, maar op het stuk der transacties ook net zoo weifelend en even terughoudend gebleven, als wij dat in onze vorige kroniek hebben beschreven.

Twee kenmerkende feiten : nieuwe methode bij het kelderen van koopvaardij-schepen en aanzienlijke verliezen bij de neutrale scheepvaart.

Na de torpedo en de mijn, zou de vliegtuigbom die in de reeden en in de druk bevaarde wateren terecht komt, een ernstig gevaar voor de scheepvaart kunnen opleveren. Het convooienstelsel heeft, in de verdediging tegen het torpedeeren, merkbare uitlagen mogen boeken. Het gebruik van paravanes heeft het gevaar voor geankerde mijnen fel verminderd; patrouille-diensten gaan voort met het vernietigen van vlot-tende of losgeraakte mijnen; voorts schijnt men er reeds in geslaagd te zijn de uitwerking van de aan den ingang van havens en stroomen in het water gelaten magnetische mijnen, door aanwending van nieuwe methodes, sterk in te dijken.

Maar het molestisico is in oorlogstijd aanmerkelijk grooter wegens het gevaar dat ligt in de maatregelen zelf, die door de oorlogvoerenden tot bescherming van hun wateren of tot blokkeering van deze van den vijand worden getroffen. De dooving der vuren te land en aan boord, het binnenhalen der lichtschepen, het wegnemen der boeien, het aanleggen van uitgestrekte mijnenvelden die de bevaarbare straten al maar door inperken, gevoegd bij een buitengewoon slechten tijd van mist en orkanen, hebben het eigenlijk molestgevaar op zee op onrustbarende wijze verhoogd.

Zekere normale veiligheidsvoorwaarden ter zee werden door den staat van oorlog uitgeschakeld. De totale verliezen tengevolge van stranding op de banken en de rotsen, alsmede de vele avarijen die hiervan het gevolg zijn geweest, of werden veroorzaakt door aanvaring tijdens de convooivaart, of in de contrôlehavens, of met oorlogsbodems, stellen aan de assuradeurs van gewone risico's op zee, nieuwe vraagstukken. Het toenemen der risico's, de steeds stijgende kostprijs der herstellingswerken, hebben de Engelsche assurantemaatschappijen in overleg met Lloyds, tot verhooging hunner tarieven verplicht. In September, werd tot heffing eener bijkomende belasting van 10 pCt. besloten; in Januari, kwam een nieuwe overbelasting van 15 pCt.; al naar gelang van den weg, werden de tarieven met 1/8 pCt., 3/4 pCt. en 1/2 pCt. verhoogd.

De door Londen opgegeven verliezen, tengevolge van oorlogrisico's, beliepen, aan het begin van

Februari, 358.000 t. voor de neutralen, 542.000 t. voor de Engelschen, 62.000 t. voor de Franschen en 143.000 t. voor de Duitschers; zegge : 1.105.000 t. alles bijeengenomen.

Hoe groot de als oorlogsrisico's beschouwde maar uit oorlogsfeiten voortspruitende verliezen kunnen zijn, kan thans moeilijk worden gezegd, doch zij moeten zeer zwaar zijn. Verondersteld mag evenwel worden, dat zij niet de proportie bereiken van de verliezen geleden door de Belgische vloot, waar op 11 gezonken schepen, ad 48.032 dw.t., er slechts 4, of 18.395 t., onbetwistbaar het oorlogsrisico, ten offer vielen en 7, of 29.637 t., het zeevaartrisico, zegge 48.000 t. op de 502.000 die de vloot bij het losbreken der vijandelikheden voerde.

De verhouding der neutrale verliezen, vergeleken met deze der belligerenten, is in den loop der jongste weken buitengewoon groot geweest. De laatste week van Januari gingen slechts één Engelsche schip, ad 1.523 t. en 2 Fransche schepen, ad 6.588 t., tengevolge van een oorlogsrisico verloren, tegen 10 neutrale met een gezamenlijke tonnage ad 20.990 t. Voor de niet oorlogvoerende landen, is het probleem van zoo groot belang, dat het wel niet ondienstig zal zijn, een korte samenvatting te geven van wat er in de Deutsche pers verscheen omtrent de onlangs door het Hamburger Prijzenhof genomen beslissingen. Zes vóór het Hof gebrachte gevallen, zijn door hetzelfde opgelost. Het ging er om te weten of de prijsmaking gerechtvaardigd was, of schip en lading vrij gelaten zouden worden, of nog of de reeder recht op vergoeding had. Om zooveel mogelijk de prijsmakingen te rechtvaardigen, hebben de rechtsmachten den vooruitgang der techniek ingeroepen, die de lijst der voor den oorlog dienstige producten reusachtig verlengt. In dit geval verkeerden met name de cellulose, de mechanische houtpapp, die, al dient zij niet bij de poederfabricage, dan toch papier kan geven voor munitieverpakking. Ergo, zoo de neutralen het gevaar niet willen loopen, op dergelijke ladingen te zien beslag leggen, moeten zij ophouden met het leveren van cellulose aan Engeland, aan Frankrijk en aan hun koloniaal gebied. Het volstaat dus, dat een schip op zijn reis van de eene neutrale haven naar de andere, een vijandelijke haven heeft aangedaan, om zijn lading voor den vijand bestemd te heeten. Dit was nl. het geval met een stoomer, varende van Malmö naar Baltimore, die, wegens het tempeest dat zijn bunkers leegbrandde, een Kanadeesche haven moest aandoen om nieuwen voorraad steenkolen aan boord te nemen.

Aan den anderen kant, heeft het zijn belang er even op te wijzen, dat bij het kelderen van het Nederlandsche schip *Armskerk* dat met algemeene goederen van Belgische herkomst van Antwerpen naar de Kaap stevende, gebléken is, dat het in hoofdzaak Noorsche, Zweedsche, Finsche, Grieksche, Belgische en Nederlandsche schepen zijn, die als slachtoffer van de Deutsche onderzeeërs vallen, terwijl tot

duisver schepen van andere neutrale landen, Italiaansche, Japansche, Spaansche en Amerikaansche, verschoond bleven. Men zou de *Armskerk* getorpedeerd hebben alleen maar omdat goederen aan boord waren bestemd voor Zuid-Afrika. Deze oorlogsdaad schorste stante pede de Nederlandsche vaart op Zuid-Afrika.

Nieuwbouw.

Tengevolge van de verliezen aan tonnage wegens oorlogsdaden, wordt, op het gebied der nieuwbouwen, van de landen een reuzenkrachtsinspanning geveerd. Elkeen wil ten minste zijn vloot op peil houden.

Sommige landen hadden trouwens in de voorafgegane periode hun middelen sterk ontwikkeld.

De Deutsche vloot, die na de uitvoering van het Verdrag van Versailles, zoo goed als niet meer bestond, bedroeg, einde 1938, 2.466 schepen met een gezamenlijke tonnage van meer dan 4.500.000 bt. Bij het uitbreken der vijandelikheden, waren 400 cargo's in een neutrale haven gevlucht; enkele onder hen zijn er in gelukt langs het Noorden, tusschen Groenland en IJsland, en door de Noorsche wateren, een Deutsche haven te bereiken; 20 werden prijsgemaakt door de vijandelijke strijdmachten en 18 andere hebben zich zelf doen zinken. Gezamenlijk bedragen deze verliezen 225.000 b.t. of 5 pCt. van de vloot.

Ook Griekenland wiens koopvaardijvloot 475 schepen telde, in 1915, ad 893.500 t. en tengevolge van oorlogsdaden geslonken was tot 115 eenheden, ad 126.000 t., aan het einde van 1918, heeft een groote krachtsinspanning gedaan. Reeds in 1919, meet de Grieksche vloot 430.000 t.; 685.000 t. in 1921, 930.000 in 1926 en, in 1938, 607 schepen ad 1.867.700 t.

Even als Deutschland, heeft in den loop der laatste jaren, *Noorwegen* heel wat scheepsruimte laten bijbouwen. In 1939, zijn er 121 motorschepen ad 313.945 b.t. onder Noorsche vlag, van stapel geloopt. In Januari, zijn 3 schepen ad 8.400 dw.t., een tankschip ad 16.000 b.t., een cargo ad 5.500 b.t. het aantal eenheden der vloot nog komen verhoogen, zoodat 1 Januari 1940, deze laatste 4.391 booten telde, van meer dan 4.800.000 b.t.

Een goed deel dezer schepen zijn op buitenlandsche werven gebouwd. In 1939, bouwden de Noorsche werven 40 schepen ad 130.000 t. Net als de reederij, die in tal van handen zit, is in Noorwegen de scheepsbouw over twaalf werven verspreid. De voornaamste onder hen heeft een personeelbezetting van slechts ca. 1.650 man; drie andere tellen ongeveer 1.000 man, nog drie andere, ongeveer 500 man en de vijf overige nagenoeg 200 man.

Een zelfde krachtsinspanning ziet men elders aanwenden. *Zweden* was op dit gebied het jaar 1939 een recordjaar : 250.000 b.t. werden in den loop van dit jaar te water gelaten, zegge 50 pCt. meer dan in 1938.

Wij hebben alreeds de aandacht gevestigd op het bouwprogramma dat, in 1939, Engeland heeft uitgewerkt. Dat in den loop der laatste tijden, deze bedrijvigheid allesbehalve stil is gevallen, spreekt van zelf. De bouwers klagen evenwel over de schaarschte aan geschoolde arbeiders en onderhandelingen zijn aan den gang om de vrijlating te verkrijgen van een deel der 5.000 gespecialiseerde arbeiders die thans onder de wapens zijn.

Aan den anderen kant, is de aanbouw van handels-eenheden in handen gegeven van de Britsche Admiraliteit die aldus den geheelen Engelschen aanbouw, evenals de herstellingen, zal kunnen leiden en nagaan.

Deze beslissing is kenteekend. Ze is vooral zwanger van gevolgen, daar aldus op dit gebied alle krachten zullen kunnen worden samengebundeld, wat in een zeemacht als Engeland zelden of nooit is gebeurd.

Voor de tweede maal sedert den wereldoorlog 1914-1918, is de Regeering der Vereenigde Staten zich met den aanbouw eener handelsvloot gaan bezighouden. In 1919 en daarna, heeft Amerika een groot bouwprogramma laten afwerken en tusschen 1921 en 1925, werden tal van tijdens den oorlog gebouwde schepen van de hand gedaan. Ford kocht er 200 van, tegen \$ 1.697.470, waar elke eenheid van 600.000 à 2 miljoen dollar gekost had. In Maart 1926, bleven er nog 700 opgelegde booten over en, zes jaar later, in 1932, bezat *Shipping Board* er nog 357 stuks, w.o. 240 in de havens geankerd liggen.

Samen met deze gedwongen liquidatie, werd een nieuwbouwpolitiek gevoerd. Men wou een nieuwe handelsvloot bouwen en het fonds voor crediet aan den scheepsbouw, opgericht in 1920, werd, in 1928, met 250 miljoen dollar verhoogd en mocht, aan de reeders, 75 pCt. van de bouwkosten, voor een termijn van twintig jaar en tegen 3,5 pCt., worden voorschoten. Dank zij deze beschikking, konden 42 schepen, met een gezamenlijk tonnemaat van 460.000 b.t., worden gebouwd.

In 1936, kwam de Zeevaartcommissie tot stand die de werking overnam van *Shipping Board* en in 1937 werd de nieuwe politiek ingeluid. De Commissie gaf een eerste bouwopdracht in 1937: één schip. Daarna werden 12 groote petroleumtankschepen gebouwd ad 16.700 dw.t. en naderhand, om te sluiten, werkte de Commissie een programma uit voor den aanbouw van schepen naar een standaard-type.

Negen en twintig booten van het type C. 1 — 7.400 t. voor de stoombooten en 6.400 t. voor de motorbooten — werden, in November 1939, nog besteld en wel tegen den prijs van \$ 435.000 voor de motorbooten en \$ 390.000 voor de stoombooten. Daarenboven nog 42 booten van het type C. 2 van 9.000 t. tegen gemiddeld \$ 450.000. Tot het type C. 3 behooren de vluggere booten, van nagenoeg dezelfde

tonnage, doch kunnende eveneens passagiers meemen; deze booten met een ruimte van ca. 11.900 dw.t., kostten ongeveer \$ 650.000.

Sedert in 1937 met de uitvoering van het programma werd aangevangen, zijn 28 schepen te water gelaten. Besteld waren er 141, voor een gezamenlijke ruimte van 1.440.000 dw.t. en een totaal bedrag aan geld van meer dan 345 miljoen dollar. Deze booten zijn bestemd voor de verschillende waterwegen van de Amerikaansche lines. Vier van het type C. 2, zouden op de lijn Noord-Amerika-Antwerpen en Rotterdam varen; 71 moesten slechts geleverd worden in 1941, en nog 10 in 1942.

Dit programma wordt thans regelmatig afgewerkt. Wij vernemen, dat de Amerikaansche Commissie aan de werven van New-York, vier cargoboten heeft besteld ad 8.775 dw.t.

In België, is in den loop der laatste jaren de scheepsbouw wat meer bedrijvigheid gaan vertoonen. Op het stuk van den nieuwbouw van enkele moderne eenheden voor de handelsvloot, is met behulp der credieten toegestaan door den dienst voor economisch redres (*Orec*) een eerste programma van Staats-interventie kunnen afgewerkt worden. De voorschotten — te verdeelen over de jaren 1936, 1937 en 1938 — beliepen een totaal bedrag ad fr 151.500.000, en werden aan de Belgische reederijen verstrekt tegen 2 pCt. Volgende schepen zijn op de Belgische werven gebouwd:

De *Copacabana*, de *Piriapolis*, de *Mar del Plata*, alle 7.750 t.;

De *Moanda*, 7.415 t.;

De *Prince de Liège* en de *Princesse Maria-Pia*, 4.215 t.;

De *Brabant*, de *Limburg*, 4.200 t.;

De *Escout*, 1.740 t.;

De *René*, 1.350 t.;

De *Maral*, 650 t.;

De *Marie-Flore* en *René-Paul*, 740 t.;

De *Francine*, 745 t.;

De *Nelly*, 700 t.

Dank zij de wet van 1 Februari 1939, houdende organisatie van het Zeevaartercrediet voor de uitbreiding van de handelsvloot, konden tot dusver van de volgende booten de kielen worden gelegd:

4 motorbooten van 8.400 dw.t. behoorende tot het *van Opstal*-type;

2 booten van 2.700 t. en 1 van 1.500 t.

Andere nieuwbouwen zijn in 't vooruitzicht gesteld. De bouwcapaciteit van de Belgische werven belooft ongeveer van 15 à 20 zeeschepen, gaande van 400 tot 10.000 t., voor een totaal van 80.000 t. Op het grootste onder hen kon, met een en ander te schikken, 30.000 t. ketelwerk worden aangebracht, wat beteekent, dat 8 schepen van het type 8.400 t. zouden kunnen worden gebouwd of 10 schepen van 6.000 t.

Heden ten dage, zijn 2.000 man aan den arbeid; dit cijfer zou kunnen opgevoerd worden tot 6.500 t.

In *Nederland*, is het de *Benas* die de steunpilaar is geweest van de Nederlandsche reederijen. De *Benas* werd opgericht 23 September 1932, met een kapitaal groot 5 miljoen gulden. Reederijen die credit krijgen moeten aandeelhouder worden; afgezien van den Staat, hebben 34 aandeelhouders lidmaatschap in de maatschappij.

Tot October 1936, had *Benas* voor 12.800.000 gulden aan hypotheekcredit toegestaan; in dato 1 Augustus 1939, was dit bedrag gestegen tot 24.200.000 gulden.

Al deze nieuwbouwen, die ten slotte onontbeerlijk zijn voor de vervanging van de wegens oorlogsomstandigheden verloren gegane eenheden, evenals voor de onontbeerlijke verhooging der tonnage als gevolg van het minder rationeel gebruik van de schepen, zijn van dien aard, dat ze, na den oorlog, dezelfde problemen kunnen stellen als degene die wij, na den wereldbrand van 1914-1918, vanaf 1920, hebben zien opduiken.

Toen zijn, tengevolge van het tonnageoverschot, de waarden zoodanig laag gezakt, dat het een echte ramp is geweest. Op alle verkeerswegen is de strijd al scherper en scherper gaan worden. De gewezen oorlogvoerenden, die zich van sommige markten hadden zien verdringen, hebben een reuzeninspanning gedaan om hun posities opnieuw te kunnen veroveren. De Staten zijn financieel tusschenbeide gekomen om hun reederijen te steunen en jaren lang zijn we ooggetuige geweest van een zeer scherpe crisis in het reedersbedrijf voor de zeevaart.

Het staat spijs deze ervaring vast, dat er den geheelen duur der vijandelijkheden al meer en meer zal gebouwd worden, alleen maar uit noodzakelijkheid des gebods: de ravitailleering. Van belang is, dat de reederijen financieel sterk worden, om weerstand te kunnen bieden aan de inzinking, wier komst niet uitgesloten is.

De verhooging aan tonnemaat door middel van aankoop van schepen, heeft niet veel om het lijf. Een schip verandert niet zoo gauw van vlag als men wel moge denken, en de eenige koopmogelijkheden die zich thans voordoen zijn Amerikaansche schepen die twintig jaar oud zijn en waarvan de Amerikaansche Commissie zich altijd heeft willen ontdoen. Vernomen wordt evenwel, dat acht van deze schepen, metende van 6.000 à 9.650 t.d.w., naar de Engelsche vlag verhuisd zijn en, dat de Britsche regering er zes stuks van aangekocht zou hebben, metende 8.000 dw.t., tegen ca. \$ 50 per t. Aan den anderen kant wordt ons gemeld, dat de verkoop van 8 Amerikaansche schepen aan een Noorsch consortium niet is kunnen doorgaan.

De verkoop, aan neutrale landen, van Duitsche vluchtschepen, die in de havens van die landen een toevluchtsoord hebben gezocht, vertoont een gansch bijzonder aspect, wegens de juridische door de belli-

gerenten opgeworpen moeilijkheden. Noch Frankrijk noch Engeland hebben tot dusver soortgelijke transacties willen erkennen. Tijdens den oorlog 1914-1918, zijn aldus tal van Duitsche schepen, die in neutrale handen waren overgegaan, voor goeden buit verklaard.

Huren van schepen.

Buiten den nieuwbouw, hebben sommige regeeringen, niet zonder eenige bezorgdheid, uitgezien naar *huur-tonnage*. Het Engelsch-Noordsch accoord van November voorziet, dat 150 petroleumtankschepen, ad 1.500.000 dw.t., Groot-Brittannië ter beschikking zullen worden gesteld; ter beschikking van dit land werden reeds gesteld 449.000 dw.t. cargobooten; 140 duizend b.t. zullen het worden vóór 1 Maart en dan nog 249.000 t. later.

De *time-charter*-tarieven zijn vastgesteld als volgt: voor de petroleumtankschepen 14/6 à 17/6, naar de tonnemaat en den aard der machines (motor of stoom); voor de *tramps* 12/6 à 24/- naar de tonnemaat die gaat van 1.500 t. tot 10.000 dw.t. De bevrachters betalen de molestverzekering en de oorlogspremie aan de bemanning; 10.000 Noorsche kronen, aan het varende personeel, in geval van sterfte of kwetsuren wegens oorlogsfeiten.

Frankrijk bezit voor haar steenkolenvervoer, dat zowat een 80.000 t. per maand belooft, een chertepartij voor een dertigtal dezer schepen.

Vrachttarieven.

Zooals in den aanhef dezer kroniek reeds vermeld, zijn in de laatste weken geen sterke haussebewegingen in de vrachttarieven aan te stippen; de neutralen blijven terughoudend en aarzelend op het stuk der verbintenissen voor de toekomst.

De vrachten van La Plata op Antwerpen bleven zich tusschen \$ 21 en \$ 22 handhaven, doch een nieuwe hausse tot \$ 26, heeft zich onlangs voorgedaan, zoodat nu de graanverschepingen duurder komen te staan dan de waarde van de goederen in de inschepingshavens. Voor de nieuwe campagne zijn de vooruitzichten dezer markt allesbehalve zeker. Wegens den sterken regenval in December en den laattijdigen vorst daarna, is de oogst daar te lande karig. De tarweproductie wordt op 4 miljoen t. geraamd tegen 9 miljoen t. in het seizoen 1938-1939. Dank zij een 1.800.000 t. grooten voorraad, zal in 1940 3 miljoen t. kunnen uitgevoerd worden, zegge, het gemiddelde van de laatste jaren.

Ook voor pyriet, zijn de vrachtprijzen onveranderd dezelfde gebleven: van Setubal op Antwerpen, 55/- en van Huelva op Antwerpen, 57/-; voor oliehoudende zaden uit Indië, is de vrachtprijs van Madras op Antwerpen, tot 137,6 gestegen. Mangaanladingen uit Zuid-Afrika deden 95/- per t.

Het meest kenmerkend voor de vrachtenmarkt in de laatste weken, is de sterke vraag naar scheepsruimte voor steenkolenverscheppingen uit Engeland.

Wat België betreft, ligt dit aan het stopzetten der kolenverzendingen uit Duitschland, die voorheen 160.000 t. per maand bedroegen. Van de Tyne op Antwerpen, is de vrachtprijs tot ± 25/- per t. gestegen, dan wanneer hij in Augustus slechts 3/- stond. De Engelsche opgeëischte schepen vervoeren evenwel steenkolen tegen tarieven die 50 pCt. lager liggen dan deze van de vrije markt : van 7/9 à 10.

Van uitermate groote beteekenis op het stuk der wereldtonnage, zijn de interventies van de Engelsche Overheid; 't is trouwens zij die in zake tonnage ten behoeve van en Frankrijk en van Groot-Britannië, alles schikt en regelt. Het volstaat, dat voor een of andere verkeer scheepsruimte wordt vrijgegeven, opdat onmiddellijk ontspanning in den toestand intreedt, zooals dit nl. het geval was voor de katoenindustrie van Groot-Britannië, die aanzienlijke ladingen uit Noord-Amerika verwachtte.

Om zich een beeld te vormen van de veranderingen in de vrachtprijzen, tijdens de laatste vier maanden, dan volstaat het even den Decemberindex na te gaan van de vrachttarieven te Londen, met als basis de noteeringen van 1923.

(1923 = 100.)

Europa	Noord-Amerika	Zuid-Amerika
245,59 pCt.	245,43 pCt.	182,94 pCt.
Voor het geheele verkeer : 212,26 pCt. of 15,47 meer dan in November.		
Enkele interessante bestemmingshavens :		
Van de Engelsche Oostkust naar	Rotterdam	315,79 pCt.
	Antwerpen	384,— pCt.
	Havre	280,87 pCt.
Van South Wales naar	Antwerpen	195,69 pCt.
	Rouen	174,84 pCt.
Van Huelva naar	Rotterdam	509,97 pCt.
Van de Vereenigde Staten van Amerika naar het Continent (graan)		406,57 pCt.
Van de Golf naar het Continent/U. K. (graan)		221,28 pCt.

Deels is verhooging van deze vrachtprijzen gewetigd door den aanzienlijken aangroei van alle, reeds vroeger vermelde uitgaven. Wat de bemanningen van de handelsvloot, in de Noorsche landen betreft, werden haar vaartpremiën toegekend, die naar gelang van de doorgevaren zones, 60 tot 250 pCt. bedragen. Dit laatste cijfer krijgt de bemanning voor vaarten in de Noordzee en in den Noord-Atlantischen Oceaan, terwijl haar voor de vaart op de Hollandsche en Belgische havens, 125 pCt. wordt uitbetaald.

In België, werd bij de Beroepscommissie van de Handelsvloot, die reeds voorheen den *war bonus* op 70 pCt. had vastgesteld, een nieuw aanzoek om aanzienlijke verhooging van den *bonus* ingediend.

Het havenverkeer.

Bij voortdoring ondervinden inzonderheid de havens den terugslag van de vijandelijkheden. Sommige havens hebben een aanzienlijk verkeer verloren, andere er een bij gewonnen. Onder de eerste, bevinden zich deze van Antwerpen en Gent waarover wij reeds gegevens hebben verstrekt.

Gemeld zij evenwel, dat voor Antwerpen, het verkeer der laatste maanden geconsolideerd is.

Rotterdam zag 70 pCt. van haar verkeer teloor gaan. Het transitoverkeer bij de invaart, dat voorheen 1.500.000 t. per maand bedroeg, is volledig stilgevallen; bij de uitvaart was het in November met 76 pCt. geslonken; sedertdien, is, tengevolge van de blokkade, het resteerende deel nog ingekrompen.

Het eigen verkeer, dat voorheen een maandgemiddelde van 830.000 t. bedroeg, zegge, één vierde van het geheele verkeer, is met 28 pCt. bij den invoer en 20 pCt. bij den uitvoer, afgenomen.

De Fransche en Italiaansche havens hebben, daarentegen, hun verkeer in ruime mate zien toenemen. Frankrijk heeft, bij decreet, de instelling van een aantal vrije havens voorzien, met voorrechten geldig voor den ganschen duur van den oorlog. De vrije zones zijn afgebakend bij decreet, alsmede de lijst der goederen vatbaar voor entreposage. De in de vrije zone opgeslagen goederen betalen geen douanerechten, of zijn vrij van sommige heffingen op den invoer en ontsnappen aan de opeisching. Deze inrichting is met name een goede zaak voor Zwitserland, inzonderheid wat betreft zijn invoer van levensmiddelen.

Onder de Italiaansche havens, trekken Triest of Venetië thans de verscheppingen tot zich van het gewezen Oostenrijk, en dit ten nadeele van de Duitsche havens; Fiume neemt voor zich het verkeer van en naar Hongarije ten nadeele van Frankrijk wiens spoorwegen de concurrentie niet kunnen volhouden; op het Italiaansche net zijn dan ook de verminderde tarieven ingetrokken. Tenslotte, ziet Genua haar deel in het transitoverkeer naar Zwitserland, gaandeweg en aanzienlijk verhoogden en neemt tevens nog een deel op van het Skandinavische vervoer over de Duitsche havens van de Baltische zee en over de Duitsche spoorwegen, terwijl daarenboven nog Belgische en Nederlandsche goederen langs haar haven verscheept worden. De Italiaansche zeevaartbelangen hebben getracht verminderde tarieven te bekomen om al dit verkeer over Zwitserland en Italië om te leiden. Op de Molo Vecchio en op de Columbus- en Ethiopiekaaien, zijn groote opslagplaatsen ter beschikking van de Zwitsersche Federale Kamer voor Koophandel gesteld, terwijl het vervoer van Nederlandsche en Belgische goederen bij den Erythreadam wordt samengetrokken. Ook de Amerikaansche *United States Lines*, die eerst aan Lissabon had gedacht, heeft nu eveneens Genua als terminus in Europa gekozen.

IX. — BUITENLANDSCHE HANDEL.

In ons Decemernummer, hadden wij het hier over de principes waarop, sedert den inzet van de vijandelijkheden, onze handelspolitiek steunt. Ze zijn vijf in getal, en met name de volgende (bondig herhaald) :

1. Uitvoer van sommige goederen, onmisbaar voor 's lands economie en weerbaarheid, alsmede voor de voorziening van de bevolking, was radicaal verboden ;

2. Andere, met name in de contrabandalijsten voorkomende goederen, mochten slechts binnen de grenzen der normale handelstroomen worden uitgevoerd. Op het economische plan, is dit stelsel niets anders dan de naleving van de verbintenis die wij op de conventie van Den Haag hebben aangegaan, waar wij ons woord hebben gegeven in zake uitvoervergunningen alle belligerenten op gelijken voet te behandelen ;

3. Voor andere, eveneens contrabandagoederen, doch van zeer kieschen aard (niet ijzerhoudende metalen, wol, katoen jute, hennep, chemicaliën, leders en huiden) bestonden geen duidelijke bepalingen. Derhalve was voorloopig vorige paragraaf op de desbetreffende goederen toepasselijk ;

4. Het transitoverkeer is en blijft volledig vrij ;

5. Blijft eveneens vrij de handel met de neutrale landen mits verzekeringen van niet-heruitvoering naar de oorlogvoerenden.

Dit programma werd reeds in October den belligerenten voorgelegd. Frankrijk en Groot-Brittannië hebben het deugdelijk bevonden, zoodat beide mogelijkheden, die het meerendeel van onze ingevoerde grondstoffen leveren of controleeren, het aannemen en ons in ruil vrijen doorgang van de ons geadresseerde goederen verzekerden.

Deze verbintenis bestreek evenwel niet de goederen (*sub 3*) waarvan het uitvoerregime nog niet duidelijk vastgelegd was en waarvoor er nog maar een voorloopig statuut bestond.

Hiermede was dus de voorlegging aan de Fransche en Engelsche overheden van de zoo geheeten *Statutory declarations*, of bewijzen van niet-heruitvoer, van de baan. Trouwens, waren deze bewijzen met hun steeds scherper wordende bepalingen, een ware belemmering voor den export. Dank zij het nieuwe regime, werden in sommige inschepingshavens, en met name in Zuid-Amerika, nagenoeg automatisch *navycerts* of vrijgeleiden verleend, waardoor de onverbiddelijke toezichtsmaatregelen konden vermeden worden.

Het nieuwe accoord op 13 Februari jl. te Parijs ondertekend, verlengt dit van 11 December. Eigenlijk gezegd, kan in beide gevallen minder van een accoord dan wel van een uitwisseling van verklaringen sprake zijn.

België beteekent aan de verbondenen haar uitvoerregime, zooals het dit zelfstandig doch in overeen-

stemming met de voorzieningsmogelijkheden in grondstoffen aan den eenen kant en haar neutraliteitspolitiek aan den anderen kant, heeft vastgelegd. In ruil krijgen wij van de verbondenen, den hooger genoemden waarborg, die evenwel op ieder oogenblik kan worden ingetrokken.

De uitwisseling der nota's welke inhoud 13 Februari werd ondertekend, is de leemte in het accoord van 11 December komen aanvullen. Hierdoor komt in de plaats van de goederenlijst C — waarvan regime nog moest worden vastgelegd — of de lijst A (uitvoerverbod), of de lijst B (uitvoer naar de belligerenten) beperkt tot het normale verkeer volgens het gemiddelde van de jaren 1936, 1937 en 1938) of een nieuw algemeen statuut voor het ruilverkeer naar de belligerenten, dat vermindering van het normale goederenverkeer voorziet. Het verminderingspercentage of -quantum, is uiterst verschillend; het gaat van 20 pCt. tot 25 pCt. (sommige leders) tot 100 pCt. m.a.w. tot prohibitie (sommige vellen bruikbaar voor oorlogsdoeleinden, nikkel, aluminium en ruwe zink).

Voor gewasschen wol en kamwol bedraagt de vermindering 60 pCt. en zal elke maand met 5 pCt. verhoogd worden tot 75 pCt. Voor wolgarens is zij 55 pCt.

De Fransche en Engelsche antwoorden op de Belgische verklaring, bevestigen de verzekeringen van 11 December jl. en maken ze tevens algemeen.

's Lands voorziening aldus verzekerd zijnde, kan de Belgische regeering een actieve handelspolitiek voeren en haar uitvoer op een vaste grondslag inrichten.

In onze Decemberkroniek verschenen de aan onze verklaring van 11 December toegevoegde lijsten A en B. Daar de nieuwe verklaring hieraan vrij aanzienlijke wijzigingen heeft gebracht, geven wij hieronder een nieuwe opstelling benevens de bijzondere goederenlijst waarvan de uitvoer alleen *beneden* het normale verkeer geautoriseerd is.

* * *

LIJST A.

Producten waarvan de uitvoer verboden is.

Tarifnummer	AANDUIDING VAN DE PRODUCTEN
1 excl. 1f	Lovende dieren, excl. dez. van het paardenras.
2 excl. 2c 3	Versch vleesch zelfs afgekoeld of bevroren, behalve versch varkensvleesch.
14b	Vet van dieren van het paardenras, voor nijverheidsgebruik.
15b	Vet van dieren van het rundvee, schapen- of geitenras voor nijverheidsgebruik.
16	Varkensvot, enz.
19b 2A	Vischoliën en vetten voor nijverheidsgebruik, walvischolie.
20	Vetten.
25a	Zweetwol.
51	Graangewassen.
105c	Palmpitten.
110a	Ruwe of uitgekorrelde katoen.
Ex. 110	Kapok.
110b	Gebloekte, geverfde of gekaarde katoen.

Tariefnummer	AANDUIDING VAN DE PRODUCTEN
110c 1	Linters.
111a	Ruwe, in vezeltjes of geschildte katoen.
111b	Gekamde jute.
111c	Jutewerk.
113	Chineesch gras.
114a	Sisalhennepe.
117c 8A	Ruwe palmolie.
117c 9	Ricinusolie.
Ex. 118b 3	Natuurlijke lakgom.
120a, b	Ruwe rubber, gutta-percha, balata en dergelijke producten, excl. herstellde rubber (120 a 2).
121	Kamfer.
123	Voeder, stroo, enz.
Ex. 149	Kwarts.
151	Ruwe grafiet, enz.
164	Talk, enz.
166	Ruwe mica, enz.
Ex. 167	Natuurlijk kalkphosphaat.
170a	Ruwe zwavel.
173	Ruwe borax.
182 excl. g	Metaalertsen, excl. ijzererts.
Ex. 182g	Geroost pyriet en « purple-ore ».
Ex. 183	Asschen, afvalproducten bevattend de metalen vermeld onder ex. 287.
195 excl. d2	Petroleum-, lei- en bruinkoololiën, en andere dergelijke minerale oliën, excl. smeerolie.
245	Margarine en bereide eetbare vetten.
281	Vloeibaar broom.
285	Kwikzilver.
286	Rode en witte fosfor.
Ex. 287	Enkelvoudige lichamen, elders niet genoemd noch begrepen : Chroom; Mangaan; Molybdeen en zijn zouten; Titanium; Tungsteen en zijn zouten; Uranium; Vanadium en zijn zouten; Natrium; Bismuth.
Ex. 305	Tinoxyde, antimoniumoxyde, benzolylperoxyde, cadmiumoxyde, nikkeloxyde, titaniumoxyde.
384a	Geraffineerde borax.
384f	Koolstoftetrachloruur.
Ex. 384a	Titaniumtetrachloruur.
400 excl. a	Looistoffen, excl. run van eikeboomen.
401	Looizuur, enz.
422a	« Carbon black ».
426	Grafiet voor den kleinverkoop.
457 excl. d	Zeepen excl. toiletzeepen en geneeskrachtige zeepen.
Ex. 477	Leder in banden gesneden voor hoeden, zelfs gefatsoeneerd en voor het leger bruikbaar.
Ex. 484	Bindstukken voor kanonremmen, en bindstukken van leder voor drijfstangen (1).
494	Afgewonden of getweerde zijde.
495	Enkele of getwijnde garens van vlokzijde.
Ex. 634	Mijnhout.
Ex. 637	Absorptiekolen.
Ex. 639	Dwarsliggers voor spoorwegen excl. reeds gebruikte.
640	Gezaagd hout, enz.
658	Hout voor geweren, enz.
787	Mica.
867a	Ferrometallieke legeringen.

(1) Deze lijst mag naderhand aangevuld worden.

LIJST B.

Goederen waarvan de uitvoer naar de belligerenten slechts toegelaten is binnen de grenzen der normale handelsstromen.

Tariefnummer	AANDUIDING VAN DE PRODUCTEN
4	Levend of gedood wild.
6a	Versche of bevroren visch, schaaldieren en weekdieren, haringen.
8	Versche room en melk.
10	Kaas.
11	Honig.
13	Bijenwas.
14a	Eetbare vetten van dieren tot het paardenras behoorend.
15a	Eetbare vetten van dieren tot het rundvee, schapen- of geitenras behoorend.
17	Beender- en afvalvet.
19 excl. b2A	Vischoliën en -vetten excl. walvischvetten en -oliën voor nijverheidsgebruik.
23	Kleine dierenvellen.
25d	Afval van het wolkommen, enz.

Tariefnummer	AANDUIDING VAN DE PRODUCTEN
25e	Woluitrafelingen.
25f	Gekaarde wol, zelfs geverfde.
26a	Kameelgeitenhaar.
47	Darmen, enz.
52 tot 58	Bijproducten van graangewassen.
Ex. 59	Mostaardmeel.
62a	Cacaoboonen.
63	Koffie.
64	Specerijen.
72	Gedroogde groenten.
105 excl. 105e	Oliehoudende zaden en vruchten, excl. palmpitten.
109	Hennepe.
111d	Juteafval.
114b	Manillahennepe.
114c	Kunstwol.
114d	Kokosvezels.
114e	Niet genoemde weefbare stoffen.
116	Cacaovet.
117 excl. c8A en c9	Plantenoliën en -vetten.
118a	In de geneeskunde gebruikte gom.
118b2	Terpentijn.
Ex. 118 b3	Niet genoemde gom, excl. natuurlijke lak.
Ex. 120a	Herstellde rubber.
122	Terpentijngeest.
150	Schuurmiddelen.
155	Magnesite (magnesiumkoolzuur-zout, lemolie of dolomiet in natuurlijke staat; witheriet (barytkoolzuur-zout).
165	Ruw asbest.
171	Steen-, saline- en zeezout.
172	Ruwe magnesia.
Ex. 183	Metaalslakken, ijzerschuim, enz., voor wegbeharding.
190 tot 194	Producten uit de distillatie van steenkolen en van koolteer.
197	Andere residuën der minerale oliën, enz.
198	Vast pek of eigenlijk asfalt.
200	Ozokeriet.
202	Meel van graangewassen en zetmeel, enz.
203	Deegwaren.
204	Cerealine, gepelde maïs, enz.
205	Brood, scheepsbesluit en andere producten van de gewone bakkerij.
209	Leverpastei van alle soort, al dan niet getruffeerd.
211	Ingemaakt wild of ingemaakt pluimgedierte.
213	Ingelegd vleesch niet genoemd.
215	Vaste of vloeibare vleeschextracten.
219	Visch, schaaldieren en weekdieren, op allerlei wijze ingemaakt, enz.
220 tot 222	Vermorzelde cacao, cacaoschillen en -poeder.
223	Chocolade.
235 tot 243	Suiker en suikergoed.
Ex. 266	Etylalcohol.
271 tot 276	Afval van de voedingsnijverheid.
279	Metaalachtig arsenik.
284	Magnesium.
290	Chloor.
294	Watervrije ammoniak.
297	Magnesiumoxyde.
303	Watervrij arsenikzuur.
Ex. 305	Watervrij azijnzuur.
307c1	Gewoon zoutzuur.
307g1 en g2	Gewoon en geconcentreerd citroenzuur.
307h	Oliezuur.
307i	Stearinezuur.
307m1	Gewoon zwavelzuur ad. 60° Baumé en minder.
307m2B	Zwavelzuur : oléum.
307m2C	Chemisch zuiver zwavelzuur.
311	Bijtende soda.
Ex. 315e	Calciumhypochloriet.
Ex. 316c	Sodachloraat.
322d	Chroomaluin en andere aluinen elders niet genoemd.
323b	Kalkacetaten.
326	Witte magnesia.
328	Potasch- en sodachromaat en bichromaat.
330	Mangaanzouten.
334	Geraffineerd potaschnittraat.
341	Zilverzouten.
Ex. 345	Dinitrotoluen.
Ex. 346	Diméthylaniline.
360	Mierenaldehyd.
Ex. 372	Butylphtalaat.
384c	Ethylphtalaat.
Ex. 384d	Geraffineerde of gedistilleerde glycerine.
	Phtalisch alcohol.
	Dinitrochlor benzeen.
	Chlorobenzeen.
	Dyphenilamine.
	Geraffineerd ammoniaknittraat.
407	Koperoxyde.
418	Uraniumoxyde en -protoxyde.
422b	Roet en ander mineraal zwart.
431	Vernis, enz.
441	Beenderlijm, enz.
457d	Toiletzeepen en geneeskrachtige zeepen.

Tariefnummer	AANDUIDING VAN DE PRODUCTEN
458	Olieachtige stoffen en producten van de distillatie van koolteer, enz.
461	Witgelooid en hard gedroogde geitjesvellen.
462	Gelooid en getouwde huiden met haar, enz.
464	Perkamentachtig gemaakt leder, enz.
465	Allerlei leder.
Ex. 466a	Geverfd of als marokijn bewerkt leder, elders niet genoemd : met chroom gelooid schapenvellen, in andere dan in blauw, grijs of kaki kleuren geverfd.
Ex. 466a	Geverfd of als marokijn bewerkt leder elders niet genoemd : niet met chroom gelooid geiten- en geitjes- of schapenvellen niet gedrukt of geverfd.
467	Vernist of verlakt leder.
469	Nagemaakt leder of kunstleder.
471 tot 476	Werken van vel of van leder.
Ex. 477	Leder in banden gesneden voor hoeden, zelfs gefatsceneerd, niet bruikbaar voor militaire doeleinden.
478 tot 482 en 485 tot 488	Werken van leder.
496	Kunstzijdegarens.
511	Andere weefsels van natuurlinnen elders niet genoemd.
540 tot 543	Katoenen weefsels.
547	Katoenen dekens.
Ex. 559	Garens van hennep.
Ex. 563	Hennepgarens voor den verkoop in 't klein.
Ex. 570	Weefsels waarin hennep verwerkt is.
578a1	Pharmaceutische watten.
594	Weefsels van katoen voor filterpersen.
597	Amarildoek.
599	Drijfriemen, enz.
600	Buizen voor brandweerpompen.
Ex. 601	Koorden en touwtjes, excl. touwwerk.
Ex. 605	Lompen en vodden, excl. kruiswollen en katoenen vodden geklasseerd van 1 tot 3.
Ex. 633	Timmerhout (van naaldbomen).
Ex. 638	Gezaagd hout (van naaldbomen).
700-701	Rubber in bladen.
703	Rubberdraden, enz.
704a	Rubberbanden voor voertuigwielen en volle banden.
Ex. 704b2	Rubberbanden voor voertuigwielen : buitenbanden voor rijwielen.
Ex. 704b3	Rubberbanden voor voertuigwielen : binnenbanden voor rijwielen.
705 tot 721	Uit rubber vervaardigde werken.
723	Vodden- en houtpapier.
737	Amarilpapier.
793	Kunstmolensteenen van amaril.
801 tot 804	Papier, karton, draden, weefsels en werken uit asbest vervaardigd.
805	Vuurvaste baksteenen van alle soort.
866a1B	Platina.
Ex. 866a2 en c2	Nikkelanoden.
Ex. 960	Werken van aluminium.
992 tot 1001	Schietkatoen.
1199a	Gebruikte jutezakken.
Ex. 1215b	

LIJST S.

Goederen waarvan uitvoer naar de belligerenten slechts geoorloofd is « buiten » het normale verkeer (veranderlijke vermindering)

Ex. 22	Ruwe vellen van vreemde herkomst.
Ex. 22	Ruwe vellen afkomstig uit B. L. E. U.
24	Lijm, huidafknipsel.
25b en c	Gewassen, gekamde wol, zelfs geverfd.
110c2	Katoen : afval, andere dan linters.
118b1	Copal.
280	Cadmium.
Ex. 287	Sélenium, boibium, cérium, zirconium, béryllium, iridium.
307m2A	Geconcentreerd zwavelzuur.
Ex. 460	Gelooid en hard gedroogde geiten- en schapenvellen, wegend 65 gr. per vierkanten voet.
Ex. 466	Gezeemtouwde, gelooid en hardgedroogde geiten- en schapenvellen, wegend 65 gr. en meer per vierkanten voet.
Ex. 463	Gezeemtouwde vellen excl. deze met wondnaden of gaten, met ten minste één naad of één doorboring per vierkanten voet.
Ex. 463	Gezeemtouwde vellen met wondnaden of gaten met ten minste één naad of één doorboring per vierkanten voet.

Tariefnummer	AANDUIDING VAN DE PRODUCTEN
Ex. 466	Geverfd of als marokijn bewerkt leder elders niet genoemd :
	a) Met chroom gelooid schapenvellen niet grijs, blauw of kaki geverfd.
Ex. 466	Geverfd of als marokijn bewerkt leder :
	a) Niet met chroom gelooid geiten-, geitjes- of schapenvellen die niet gedrukt of geverfd zouden zijn.
Ex. 466b	Geverfd of als marokijn bewerkt leder, elders niet genoemd, andere.
Ex. 468a	Anders bereid leder :
	Geiten-, geitjes- en schapenvellen en andere kleine vellen minder dan 50 gr. wegend per vierkanten voet.
Ex. 468a	Anders bereid leder :
	Geiten-, geitjes- en schapenvellen en andere kleine vellen meer dan 50 gr. per vierkanten voet wegend.
Ex. 468b1 en b2	Anders bereid leder, niet genoemd, gansche huiden en plaatleder met een dikte boven de 4 1/2 mm.
Ex. 468b2	Anders bereid leder, niet genoemd, plaatleder, met een dikte gelijk aan of minder dan 4 1/2 mm.
470a	Afval en snippers van leder en van huiden, oud leder : bruikbaar voor lederwerk.
470b	Afval en snippers van leder en van huiden, oud leder, andere.
483	Drijf- of vervoerriemen, banden en bandjes voor drijf- en vervoerriemen.
Ex. 484	Buizen, emmers, vervoerbakjes, enz., andere dan deze dienstig voor 's Lands weerbaarheid.
512 en 513	Gekamde en gekaarde wolgarens.
534 tot 539	Katoengarens.
560	Jutegarens.
562	Abacagarens.
574	Juteweefsels.
Ex. 601	Touwwerk.
Ex. 605	Lompen en vodden : vodden van gekruiste wol en van katoen (van 1 tot 3 gerangschikt).
Ex. 630	Jutezakken.
704b1	Rubberbanden voor voertuigwielen, buitenbanden voor automobielen en motorrijwielen.
Ex. 704b2	Rubberbanden voor voertuigwielen, excl. banden voor rijwielen.
Ex. 704b3	Rubberbanden voor voertuigwielen : binnenbanden voor automobielen, motorrijwielen en andere voertuigen, excl. binnenbanden voor rijwielen.
960 tot 964 en 967	Nikkel en werken van nikkel, excl. anoden.
968	Ruw zink in klompen, enz.
969 tot 972	Werken van zink.
982 tot 987	Tin en werken van tin.
991	Ruw aluminium, enz.
	Duraluminium.
1153	Gemeene rijglaarzen, enz.
1079 en 1080	Kabels en draden voor het overbrengen van elektrische kracht.
Ex. 287	Cobalt.
Ex. 287	Radium.
935 tot 953	Koper en werken van koper.
975 tot 979	Lood en werken van lood.

De buitenlandse handel van België heeft sedert den inzet van de vijandelijkheden, zoo in zijn betekenis als in zijn richting, grondige wijzigingen ondergaan. Ook zijn structuur, werd door de contrabandamaatregelen en door den ommekeer in 's lands behoeften fel geschokt.

Hieronder volgt de opstelling van de globale maandcijfers van onzen ruilhandel sedert September. Als vergelijking, hebben wij er deze van Augustus — dit laatste reeds abnormaal wegens de politieke spanning — aan toegevoegd. De inzinking valt dadelijk in het oog en is aanzienlijk.

	Invoer	Uitvoer
Augustus	1.776	2.031
September	904	1.464
October	1.152	1.808
November	1.473	1.672
December	1.442	1.895
Januari	1.271	1.715

In totaal, beliep van 1 September 1939 tot 31 Januari 1940, de invoer *fr* 6.242 miljoen, de uitvoer *fr* 8.354 miljoen, terwijl in de overeenkomstige periode van vorig jaar, de cijfers resp. *fr* 9.652 miljoen en *fr* 9.477 miljoen waren. Hieruit is op te merken, dat voor den invoer de daling 35 pCt. en voor den uitvoer slechts 12 pCt. bedraagt. De meer afgeteekende inzinking van den invoer, vloeit voort uit de contrôle der Verbonden die het vooral op de goederen met een event. Duitse bestemming, t.t.z. goederen voorheen door ons ingevoerd, gemunt hebben.

September vertoonde in de beschouwde periode verreweg het laagste cijfer. Naderhand trad herstel in tot Juli, waarna een teruggang in Januari op te merken valt in verband met den harden winter en den verscherpten duikbootenoorlog.

	1 September 1938 tot 1 Februari 1939		1 September 1939 tot 1 Februari 1940	
	Waarde (in miljoenen franken)	pCt. van den geheelen uitvoer	Waarde (in miljoenen franken)	pCt. van den geheelen uitvoer
Duitsland	1.074	10,3	711	8,5
Frankrijk	1.342	14,0	925	11,0
Groot-Brittannië.	1.253	13,0	990	11,9
Nederland	1.210	12,9	1.729	20,7
Zwitserland	276	2,8	568	6,7
Vereenigde Staten van Amerika.	689	7,25	781	9,4
Argentinië	338	3,5	272	3,2

Ook de richting van onzen buitenlandschen handel geeft een grondig gewijzigd beeld te zien. Getuige daarvan bovenstaande opstelling van den uitvoer naar de voornaamste markten, vergeleken met vorig jaar.

Over het algemeen, is onze uitvoer naar de belligerenten, vooral naar Duitschland en Frankrijk, teruggelopen, deze naar Nederland en Zwitserland daarentegen uitgesproken toegenomen, zoo in relatieve als in absolute waarde.

Hetzelfde kan trouwens gezegd van de Vereenigde Staten van Amerika, doch niet van Argentinië dat een lichte daling te zien geeft.

Hieronder een tabel voor dezelfde periode, doch ditmaal voor den invoer :

	1 September 1938 tot 1 Februari 1939		1 September 1939 tot 1 Februari 1940	
	Waarde (in miljoenen franken)	pCt. van den geheelen invoer	Waarde (in miljoenen franken)	pCt. van den geheelen invoer
Duitschland	1.071	11,0	756	12,1
Frankrijk	1.527	15,8	933	15,0
Nederland	955	9,9	647	10,3
Groot-Brittannië.	805	8,3	493	7,9
Zwitserland	107	1,1	88	1,4
Vereenigde Staten van Amerika..	938	9,7	644	10,3
Argentinië	356	3,6	592	9,4

De veranderingen zijn hier veel minder uitgesproken : voor alle landen blijft nagenoeg de relatieve waarde ongewijzigd, behalve voor Argentinië, waar ze gevoelig gestegen is.

ECONOMISCHE WETGEVING.

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officieele berichten die voor de algemeene economie van het land een bijzonder belang vertoonen en in het Belgisch Staatsblad werden gepubliceerd in den loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de belangrijkste wetten en besluiten worden in extenso overgenomen. De overige wetteksten worden eenvoudig vermeld, met een verklarende nota.

Ten einde het raadplegen te vergemakkelijken,

zijn deze wetten en besluiten onder de volgende hoofden gerangschikt :

- I. Algemeene economische en sociale wetgeving.
- II. Wetgeving betreffende openbare en private financiën.
- III. Binnenlandsche handelswetgeving.
- IV. Buitenlandsche handelswetgeving.
- V. Nijverheidswetgeving.
- VI. Arbeidswetgeving.
- VII. Internationale wetgeving.

II. — WETGEVING BETREFFENDE DE OPENBARE EN PRIVATE FINANCIËN.

Besluit-wet van 2 Januari 1940

houdende wijziging van de bepalingen van de wet van 12 Juni 1930 en van het koninklijk besluit n° 159 van 16 April 1935 betreffende den omloop van kleinmunt (Staatsblad, 7 Januari 1940, blz. 69).

VERSLAG AAN DEN KONING.

Sire,

Voor de uitgifte door den Staat van kleinmunt werd, bij de wet van 12 Juni 1930 houdende oprichting van een Muntfonds, de grens van 1.200.000.000 frank gesteld. Onder die munt waren ten dien tijde de 5-frank- en 20-frankstukken en dito biljetten begrepen.

Bij koninklijk besluit n° 159 van 16 April 1935, werd onder die kleinmunt het 50-frankbiljet opgenomen en het totaal van de geoorloofde circulatie op 1.500 miljoen frank gebracht. Edoch, doordat er voor 525 miljoen frank 50-frankbiljetten bestonden, werd in werkelijkheid de bij de wet van 12 Juni 1930 geoorloofde omloop van de 5-frankstukken en dito biljetten van 1.200 miljoen tot 975 miljoen verlaagd.

Deze verlaging had haren grond in 1935, toen de loopende behoeften geen circulatie vergden ten beloope van de in 1930 vastgestelde « maximumgrens ».

Dezen maatregel mangelde het evenwel aan soepelheid; trouwens, sedert dit tijdstip werd het maximum van 975 miljoen bereikt en kon sedertdien alle nieuwe uitgifte slechts tegen een daartegen opwegende intrekking van andere kleinmunt geschieden.

De jongste gebeurtenissen hebben aanleiding gegeven tot een grooter behoefte aan specie, en thans is het bij dringendheid noodig de Nationale Bank te voorzien van nieuwe munt, inzonderheid van 50-frankstukken. De practijk van compensatie-intrekkingen kan niet verder worden doorgezet zonder bovenmatig de circulatiereserve te doen slinken welke ter beschikking van de kassen van de Bank moet worden gesteld.

Een verhooging van het circulatiemaximum is derhalve dringend noodig. Wellicht zal het in den beginne volstaan den omloop matig op te voeren, edoch de regeering moet in het onverwachte voorzien en het is billijk haar een marge van 250 miljoen frank, zegge circa 15 pCt. van het huidig cijfer, te verzekeren.

De huidige toestand brengt insgelijks de regeering er toe de intrekking vóór te stellen van de slotbepaling van de tweede alinea, artikel 1, van het koninklijk besluit n° 159 van 16 April 1935, bepaling waarbij de intrekking van het 50-frankbiljet vóór 1 Januari 1940 wordt voorzien.

Inderdaad, het is niet mogelijk thans aan de intrekking, vóór dezen zeer nabijgen datum, van de 50-frankbiljetten welke normaal in omloop zijn, te denken; de door dergelijken maatregel aangebrachte verstoring zou groot zijn; de onmiddellijke vervanging van de biljetten door metaalmunt zou bovendien zeer omvangrijke aankopen van zilver en voor de Schatkist ongelegenen uitbetalingen vergen.

Gelet op de wet van 7 September 1939, waarbij aan den Koning bijzondere machten worden verleend; — Gelet inzonderheid op artikel 1, 3°, van evenbedoelde wet; — Gelet op de wet van 12 Juni 1930, houdende oprichting van een Muntfonds; — Gelet op het koninklijk besluit n° 159 van 16 April 1935, houdende machtiging tot de overneming door den Staat van de door de Nationale Bank van België uitgegeven 50-frankbiljetten; — Aangezien ter verdediging van 's lands economische en financieele belangen, de regeering noodzakelijk en dringend in staat dient gesteld om in de uit de huidige gebeurtenissen ontstane bijkomende behoeften aan specie te voorzien; — Op de voordracht van Onze in Raad vergaderde Ministers, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. De grens welke voor de uitgifte van kleinmunt werd gesteld bij artikel 1 der wet van 12 Juni 1930, zooals dit werd gewijzigd bij artikel 4 van het koninklijk besluit n° 159 van 16 April 1935, wordt op 1.750 miljoen frank gebracht.

Art. 2. In de tweede alinea van artikel 1 van voormeld koninklijk besluit van 16 April 1935, n° 159, vallen de woorden « in alle geval vóór 1 Januari 1940 » weg.

Art. 3. Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat den dag van zijn bekendmaking in het Staatsblad in werking treedt.

Wet van 30 December 1939

houdende verhooging en opvoering tot 3.100.000.000 frank van het bij de wet van 7 September 1939 geopend bijzonder krediet (Staatsblad, 13 Januari 1940, blz. 137).

Wet van 10 Januari 1940

tot instelling van een militaire belasting (Staatsblad, 14 Januari 1940, blz. 150).

Wet van 10 Januari 1940

houdende wijziging van de samengeordende wetten op de inkomstenbelastingen en invoering van een bijzondere en tijdelijke belasting op de uitzonderlijke winsten (Staatsblad, 15-16 Januari 1940, blz. 161).

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. Er wordt een bijzondere en tijdelijke belasting gelegd op de uitzonderlijke winsten binnen- of buitenlands gemaakt, in om 't even welke nijverheids-, handels- of landbouwbedrijven, aangewezen in artikel 25, § 1, 1°, der samengeordende wetten op de inkomstenbelastingen, of uit winstgevend bezigheden in nijverheid, handel of landbouw, waarvan sprake in hetzelfde artikel 25, § 1, 3°.

Art. 2. § 1. Wordt beschouwd als hebbende een uitzonderlijke winst gemaakt, in den zin van artikel 1, de belastingplichtige wiens inkomsten uit een der bij dit artikel bedoelde activiteiten hooger zijn dan :

a) Hetzij het resultaat van bedoelde activiteiten gedurende het jaar 1938, hetzij het gemiddeld resultaat van bedoelde activiteiten gedurende het jaar 1936 en een der jaren 1937 of 1938, zoo het gaat om belastingplichtigen die boekhouden per kalenderjaar, of zoo het gaat om andere belastingplichtigen :

1° Gedurende het boekjaar afgesloten in 1938 of gedurende het boekjaar afgesloten in 1939 zoo de balans door de algemeene vergadering werd goedgekeurd vóór 15 November 1939, of gedurende de boekjaren afgesloten in den loop van het jaar 1936 of van een der jaren 1937 of 1938;

2° Gedurende de boekjaren afgesloten in den loop van het jaar 1937 en van een van de jaren 1938 of 1939, voor zoover de balans van 1939 door de algemeene vergadering uiterlijk op 15 November 1939 werd goedgekeurd, of zoo er regelmatige schrifturen bestaan, uiterlijk op dien datum afgesloten en zulks overeenkomstig de statutaire of andere op dien datum toepasselijke regelen of gebruiken;

b) Hetzij het derde van het totaal van de gunstige resultaten van bedoelde activiteiten, gedurende een van de drie perioden van drie jaren of van drie boekjaren vermeld in littera a;

c) Hetzij 8 pCt. van het nog terug te betalen werkelijk gestort maatschappelijk kapitaal, alsmede van de reserves zooals zij bestonden op 1 Januari 1939 of bij den aanvang van het in 1939 afgesloten boekjaar; het kapitaal wordt eventueel vermenigvuldigd met de in artikel 15, § 2, van de samengeordende wetten op de inkomstenbelastingen vermelde coëfficiënten; dienen uit kapitaal en reserves uitgesloten, de sommen overeenstemmende met herschattingsmeerwaarden bedoeld in artikel 26, § 2, 4°, laatste alinea, in artikel 27, § 2bis, en in artikel 86, § 1, van de samengeordende wetten op de inkomstenbelastingen.

§ 2. De belastingplichtige geeft in zijn aangifte zijn voorkeur te kennen voor een van de formules a, b of c. Formule c kan slechts worden toegepast op het bedrag van maatschappelijk kapitaal en reserves, zooals deze blijken uit de bescheiden die voor de toepassing van de inkomstenbelastingen hebben gediend.

§ 3. De in § 1 vastgestelde quotiteiten worden *pro-rata temporis* verlaagd tegenover de belastingplichtigen wier voor de heffing van de bijzondere belasting te beschouwen bedrijvigheid slechts gedurende een deel van het jaar werd uitgeoefend.

§ 4. Ter vaststelling van de tijdens het in § 1, litt. a, aangewezen tijdperk behaalde winsten, kan er geen rekening worden gehouden met na datum van deze wet gedane rectificatiën van inkomsten, welke door den betrokkene, na 15 November 1939, spontaan mochten zijn gedaan.

§ 5. Voor den belastingplichtige die, tijdens het gansche jaar 1938 of een deel daarvan, of het gansche in 1938 afgesloten boekjaar of een deel daarvan, geen in artikel 1 bepaalde activiteit of bezigheid heeft uitgeoefend, is de winst die tot vergelijkingsgrondslag strekt, gelijk aan 8 pCt. van het kapitaal belegd door den belastingplichtige zelf op het tijdstip waarop deze activiteit een aanvang heeft genomen, zonder dat evenwel deze winst lager dan 15.000 frank mag zijn.

§ 6. Wanneer een onderneming door een anderen persoon wordt voortgezet of, na overname, met hetzelfde kapitaal en dezelfde bedrijfsmiddelen wordt gevoerd, wordt de tot vergelijkingsgrondslag strekkende winst vastgesteld, alsof de onderneming niet van titularis ware veranderd.

§ 7. Voor den belastingplichtige welke, van 1940 af, zijn belegd kapitaal vermeerderd of vermindert, wordt de winst die tot grondslag van de vergelijking strekt, vermeerderd of verminderd met 8 pCt. van de vermeerdering of van de vermindering van het belegd kapitaal vastgesteld op den eersten dag van het jaar of van het boekjaar, gedurende hetwelk de uitzonderlijke winst werd gemaakt. Komen slechts in aanmerking de vermeerderingen van belegd kapitaal, welke uit een regelmatige boekhouding blijken.

Art. 3. § 1. De tot vaststelling van het belastbare excedent als grondslag te nemen inkomsten zijn die inachtgenomen voor de toepassing van de bedrijfsbelasting, zonder aftrek :

a) Noch van de buitenslands behaalde en krachtens een internationale overeenkomst vrijgestelde winsten;

b) Noch van de helft der winsten welke vrijgesteld zijn, bij toepassing van artikel 27, § 2, laatste alinea, der samengeordende wetten op de inkomstenbelastingen en namelijk tot het bouwen van werkmanswoningen worden gebruikt;

c) Noch van de in artikel 32, § 1, 2° alinea, derzelfde samengeordende wetten bedoelde bedrijfsverliezen, waarmede rekening werd gehouden om de belastbare winsten vast te stellen van het in artikel 2, § 1, litt. a en b, van deze wet aangewezen tijdperk;

d) Noch van de reeds aangeslagen inkomsten aangeduid in artikel 52 derzelfde samengeordende wetten.

§ 2. Wat de belastingplichtigen betreft, die rechtspersoonlijkheid bezitten, zijn de te vergelijken winsten — behalve de in § 1 aangeduide inkomsten — de bezoldigingen toegekend aan de personen vermeld bij artikel 25, § 1, 2°, litt. b, van de samengeordende wetten, de uitgedeelde dividenden alsmede de om 't even welke bezoldigingen en voordeelen toegekend aan de zaakvoerders, aan de werkende vennoten en anderen.

§ 3. Voor hen die de bijzondere belasting verschuldigd zijn, zal bij de afschrijving van de in den loop der belastbare periode gedane nieuwe beleggingen, rekening worden gehouden met de onderscheidene waardeverminderingen wegens slijtage en benutting voortvloeiend uit de bijzondere bestemming welke die beleggingen heeft gerechtvaardigd of veroorzaakt en, namelijk, de beleggingen in materieel en gereedschap.

Art. 4. § 1. Het aanslagspercentage van de bijzondere belasting is 70 pCt. op dat gedeelte van de inkomsten, zelfs van buitenlandschen oorsprong, welk de in artikel 2 vastgestelde quotiteit vermeerderd met 5 pCt., met minimum van 10.000 frank en maximum van 50.000 frank, te boven gaat. Dit percentage wordt tot een vierde verlaagd voor de buitenslands behaalde en belaste winsten.

§ 2. De bijzondere belasting is niet toepasselijk, wanneer het belastbaar bedrijfsinkomen, voor de periode van aanslag, niet 15.000 frank te boven gaat. Zij wordt met de helft verminderd voor degenen wier belastbaar bedrijfsinkomen niet 40.000 frank te boven gaat.

§ 3. De Minister van Financiën mag vrijstelling van de bijzondere belasting verleen, naar rato van het uitzonderlijk gedeelte van de winsten, dat voorkomt van den aanmaak van nieuwe producten; de aanvragen tot vrijstelling moeten bij den Minister van Financiën worden ingediend, van zoodra deze aanmaak heeft aanvang genomen.

De vrijstelling wordt slechts verleend aan den belastingplichtige die als eerste met den aanmaak van het nieuw product begonnen is, en zij wordt hem toegestaan zoolang het uitzonderlijk deel der winsten niet, behalve een rente van 8 pCt. van het kapitaal, het noodig bedrag overschrijdt, om met 75 pCt. de beleggingswaarde af te schrijven van de nieuwe installaties dienend voor den aanmaak van het nieuw product.

§ 4. Geen vermindering wegens persoonlijke lasten wordt op de bijzondere belasting toegestaan.

Art. 5. De bijzondere belasting wordt gelegd ten bezware van diegenen welke aan de bedrijfsbelasting onderhevig zijn of het, bij gebrek aan wettelijke ontlasting, zullen worden.

Het bedrag van die belasting moet bij voorrang op de belastbare winsten worden geheven.

Met betrekking evenwel tot de belastingplichtige rechtspersonen, wordt de bijzondere belasting, ten bezware van den rechtspersoon zelf, gezet op den grondslag van de gezamenlijke inkomsten zooda, overeenkomstig de bepalingen van artikel 3, § 2, van deze wet, vastgesteld zijn.

Art. 6. Overeenkomstig de modaliteiten die gelden voor de rechtstreeksche belastingen kan de bijzondere belasting slechts in vermindering worden gebracht, in de mate van het quotum dat, in de bijzondere belasting, fictief overeenstemt met het bedrag der rechtstreeksche belastingen, waaraan, — krachtens artikel 7, § 2, van deze wet, — het uitzonderlijk gedeelte van de winsten wordt onttrokken.

Art. 7. § 1. De bijzondere belasting wordt uitsluitend ten behoeve van den Staat geheven.

Provinciën en gemeenten mogen noch opcentimes noch iets dergelijks op deze belasting heffen.

§ 2. Het aan de bijzondere belasting onderworpen gedeelte der winsten kan, in hoofde van den belastingplichtige, noch in de bedrijfsbelasting, noch in de nationale crisisbelasting, noch in de aanvullende personeele belasting worden aangeslagen. Het moet nochtans in de aangifte van die belastingen worden begrepen.

§ 3. Wanneer inkomsten onderhevig aan de bijzondere belasting, ten laste van belastingplichtigen die rechtspersoonlijkheid bezitten, uitgekeerd worden aan vennootschappen of aan vennoten, dan worden deze inkomsten, in afwijking van artikel 3, in den persoon van bedoelde begunstigden, van dezelfde belasting vrijgesteld ten beloope van het netto toegekend bedrag.

§ 4. Naar de bij koninklijk besluit vastgestelde modaliteiten, wordt het bedrag van de bijzondere belasting ten behoeve van provinciën en gemeenten een quotiteit afgenomen, welke gelijk is aan de opbrengst van de opcentimes op de bedrijfsbelasting, waarvan zij krachtens vorenstaande paragraaf verstaan zijn.

Art. 8. Mochten er redenen bestaan om te vreezen dat de rechten der Schatkist in gevaar verkeer, dan kan het bestuur de onmiddellijke betaling van de

bijzondere belasting vorderen, ofwel een zekerheidsstelling ten bedrage van de verschuldigde of vermoedelijke belasting die onmiddellijk het voorwerp van een conservatoiren aanslag uitmaakt.

De beslissing van aanslag wordt onder aangeteekenden omslag aan den belastingplichtige genotificeerd; zij is executoir bij provisie.

De belastingplichtige kan daartegen in verzet gaan, binnen den termijn van tien dagen te rekenen van den dag van de aangifte ter post, vóór den voorzitter van de inkortgeding zetelende rechtbank van eersten aanleg.

Het verzet schorst de vorderbaarheid niet van de betaling van de belasting, noch die van het stellen in de plaats daarvan van een zekerheid.

Art. 9. Voor zoover vorenstaande bepalingen er niet van afwijken, zijn de voorschriften betreffende aangifte, zetting, heffing, invordering, bezwaren en verhalen inzake bedrijfsbelasting, van toepassing op de bijzondere belasting op de uitzonderlijke winsten.

Art. 10. § 1. De bijzondere belasting wordt voor het eerst geheven op de vastgestelde of vermoedelijke winsten blijkend uit de schrifturen die, na 30 December 1939 afgesloten zijn overeenkomstig de statutaire of andere op 15 November 1939 van toepassing zijnde regelen of gebruiken.

§ 2. De belastingplichtigen worden aangeslagen op de winst van een zelfde aantal kalender- of boekjaren. De bijzondere belasting wordt voor de laatste maal toegepast op het uitzonderlijk gedeelte van de winsten, gemaakt tot het einde, hetzij van het kalenderjaar tijdens hetwelk het leger opnieuw op vredesvoet wordt geplaatst, hetzij van het boekjaar afgesloten gedurende genoemd jaar of gedurende het volgende jaar, bijaldien het gaat om belastingplichtigen die boekhouden per kalenderjaar of over andere belastingplichtigen.

§ 3. Hij die de bijzondere belasting verschuldigd is en die, in den loop van het jaar of van het boekjaar volgende op datgene gedurende hetwelk de belastbare uitzonderlijke winsten werden verworven, een bedrijfsverlies lijdt, dat ten minste 30 pCt. van het bedrag van gezegde bijzondere belasting bereikt, bekomt een ontlasting of teruggave van de bijzondere belasting, welke gelijk is aan het bedrag van het bedrijfsverlies. In dat geval, wordt de toepassing van artikel 7, §§ 2 en 4, retroactief herzien, met inachtneming van de aldus toegestane ontlasting of teruggave.

Kondigen de tegenwoordige wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel bekleed en door het *Staatsblad* bekendgemaakt worde.

Ministerieel besluit van 20 Januari 1940.

Onafhankelijkheidsleening. Uitgifte van Schatkistcertificaten (Staatsblad, 26 Januari 1940, blz. 302).

De Minister van Financiën,

Gelet op de aan de regeering verleende machtigingen, inzonderheid op diegene welke het voorwerp uitmaken van de wet van 6 Juli 1939, houdende de begroting van buitengewone ontvangsten en uitgaven voor het dienstjaar 1939, alsmede van artikel 4 van de wet van 7 September 1939 tot opening van een bijzonder krediet van 2 milliard frank; — Gelet op de in bovenbedoelde teksten vervatte bepalingen waarbij de Minister van Financiën ertoe gehabilliteerd wordt Schatkistbons ten beloope van de aan te gane leeningen uit te geven en er alle fiskale vrijstelling aan te verbinden, — Besluit:

Artikel 1. Van 31 Januari 1940 af wordt er overgegaan tot de uitgifte van Schatkistcertificaten die à pari zullen worden gecedeerd in al de agentschappen van den Rijkskassier (Nationale Bank van België).

Art. 2. Drie onderscheiden categorieën van certificaten worden tot stand gebracht, te weten :

Certificaten op vier maand na dato, rendearend 2,40 pCt. 's jaars;

Certificaten op acht maand na dato, rendearend 2,70 pCt. 's jaars;

En certificaten op één jaar na dato, rendearend 3 pCt. 's jaars.

Art. 3. De bij de inschrijving betaalbare rente wordt afgetrokken van de tot het bekomen van de certificaten te volbrengen storting.

De gediscoteerde intresten zijn vrijgesteld van om het even welke, tegenwoordige of toekomstige, zakelijke belastingen of taxes ten behoeve van Staat, provinciën en gemeenten.

Art. 4. Voor elke categorie van certificaten worden er stukken van 10.000 frank en van 1.000 frank tot stand gebracht; er mogen ook coupures van een hooger nominaal bedrag worden uitgegeven.

Art. 5. De certificaten van 10.000 frank en van 1.000 frank moeten overeenstemmen met de bij dit besluit gevoegde modellen.

Zij dienen voorzien van den naamstempel van den Directeur-Generaal der Thesaurie en Staatsschuld en van dien van den Directeur der Schuld aan toonder; zij dienen door het Rekenhof geïseerd; de speciale controlestempel van de Staatsschuld en die van het Rekenhof worden deels op den titel, deels op de souche aangebracht.

Om geldig te zijn moeten de certificaten voluit de aanduiding van plaats en datum van uitgifte dragen en bij de uitreiking door een gedelegeerde van den Rijkskassier worden ondertekend; zij moeten tevens den met vetten inkt aangebrachten afdruck van den dateerstempel van de Nationale Bank van België dragen.

Art. 6. De terugbetaling van de certificaten wordt op zicht, aan toonder, gedaan in al de agentschappen van de Nationale Bank van België, vier maand, acht maand of één jaar na den datum van derzelver uitgifte, volgens de categorie waartoe zij behooren.

Deze terugbetaling geschiedt daags voor den vervaldag, als deze samenvalt met een rustdag.

De Directeur-Generaal der Thesaurie en Staatsschuld is belast met de uitvoering van dit besluit.

Ministerieel besluit van 24 Januari 1940.

Uitvoering van het koninklijk besluit n° 71 van 30 November 1939, betreffende het leuren met roerende waarden en goederen of eetwaren (Staatsblad, 26 Januari 1940, blz. 303).

De Minister van Financiën,

Gelet op artikel 2 van het koninklijk besluit n° 71 van 30 November 1939, betreffende het leuren met roerende waarden en demarchage met roerende waarden en goederen of eetwaren, — Besluit :

Artikel 1. Elke demarcheur optredend voor rekening van de in 2° van artikel 2 van het koninklijk besluit n° 71 van 30 November 1939 bedoelde onder-

nemingen voor hypotheekleningen of van die in 3° van dit artikel bedoelde personen, inrichtingen of instellingen van openbaar nut moet houder zijn van een licentie van bijgaand model uitgereikt door den persoon, de onderneming of de instelling voor wiens rekening hij optreedt.

Art. 2. De licentie mag slechts worden afgeleverd aan meerderjarige personen die geen veroordeeling, zelfs voorwaardelijk, opgelopen hebben als daders of medeplichtigen van een der inbreuken of van een poging tot het plegen van een der inbreuken bedoeld bij koninklijk besluit n° 22 van 24 October 1934, bij koninklijk besluit n° 225 van 7 Januari 1936, of bij hoofdstuk III van titel V van boek I van het Wetboek van koophandel.

De in strijd met deze bepaling verleende licenties zijn van geener waarde.

Twée afschriften van de licentie dienen door den persoon, de onderneming of de instelling die ze afgeleverd heeft, aan den Minister van Financiën overgemaakt, binnen de drie dagen na deze aflevering.

Art. 3. De licenties mogen geen verwijzing naar een contrôle of een waarborg vanwege de regeering, noch naar een ministerieele machtiging inhouden, noch melding doen van wetten en besluiten betreffende het demarcheeren of de bedrijvigheid van de vennootschappen waarvan de titels het voorwerp van het demarcheeren uitmaken.

Art. 4. De licentie is slechts geldig ten hoogste voor één jaar en moet desvoorkomend worden vernieuwd. Zij kan ten allen tijde worden ingetrokken. Zij dient afgehaald op louter verzoek vanwege den Minister van Financiën.

Zij moet aan den persoon, de onderneming of de instelling die ze uitgereikt heeft worden terugbezorgd, binnen de drie dagen nadat de demarcheur daartoe aangetekend wordt verzocht, door den persoon, de instelling of de onderneming, optredend hetzij spontaan, hetzij op vordering vanwege den Minister van Financiën.

Zij gaat te niet bij het verstrijken van dezen termijn en, als de persoon, de onderneming of de instelling in gebreke blijft aan de vordering van den Minister van Financiën binnen de acht en veertig uren te voldoen, den vijftien dag na deze vordering.

Art. 5. Wanneer de machtiging tot demarchage of acquisitie door den Minister van Financiën bij toepassing van artikel 2, 3°, verleend wordt aan een persoon of aan een organisme niet optredend voor rekening van de inrichting van openbaar nut waarvan de titels geplaatst worden, vervangt deze machtiging de in artikel 1 bedoelde licentie. Edoch, zoo de aldus geautoriseerde personen of organismen de diensten van demarcheurs aanwenden, moeten deze houders zijn van de in artikel 1 bedoelde licentie en zijn de artikelen 2, 3 en 4 van toepassing. Deze licenties zijn slechts geldig voor den duur van de aan den werkgever verleende machtiging; deze moet op de licentie den datum van het verstrijken derzelve vermelden.

Art. 6. De personen die slechts bij de bankiers, wisselagenten en wisselagenten-correspondenten aan demarchage doen zijn van het houden van de licentie ontheven.

Art. 7. Dit besluit treedt in werking den dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

III. — BINNENLANDSCHE HANDELSWETGEVING.

Ministerieel besluit van 16 Januari 1940

houdende afschaffing van het ministerieel besluit dd. 19 September 1939, tot vaststelling van den verkoopprijs der inlandsche tarwe (Staatsblad, 18 Januari 1940, blz. 218).

Het ministerieel besluit dd. 19 September 1939, tot vaststelling van den verkoopprijs der inlandsche tarwe, wordt ingetrokken.

IV. — BUITENLANDSCHE HANDELSWETGEVING.

Ministerieel besluit van 22 Januari 1940

betreffende den uit- en doorvoer van zekere goederen (Staatsblad, 31 Januari 1940, blz. 393).

De uit- en doorvoer van navermelde producten worden, vanaf 1 Februari 1940, onderworpen aan het voorafgaandelijk overleggen van een machtiging afge-

leverd overeenkomstig de beschikkingen van artikel 2 van de Overeenkomst dd. 25 Mei 1935 :

Timmer- en meubelhout, geschaafd, met inbegrip van het hout voorzien van groeven of messingen (nr 647 van het toltarief);
Fineerhout, enkel gezaagd, gesneden of ontroid (nr 648);
Bladen van fineerhout op elkaar liggend en geplakt; bladen van fineerhout op ander hout gelegd (nr 649);
Schrijnwerkstukken al dan niet samengevoegd met of zonder ijzerwerk, voor gebouwen (deuren, vensterramen, trappen, rolgordijnen, lambriezeeringen, parketvloeren, enz.) (nr 671);
Bewerkte stukken van timmerwerk en wagenmakerij (nr 672);
Werken in hout, elders-niet-genoemd noch begrepen (nr 685).

DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Voor Inhoudstafel, zie op de laatste bladzijde van het Tijdschrift.)

BEVOLKINGSSTATISTIEK VAN BELGIË.

Bron : Ministerie van Binnenlandsche Zaken — Centrale Dienst voor de Statistiek.

TIJDVAK	Geboorten	Sterfgevallen	Geboorte-overschot	BINNEN- EN BUITENLANDSCHE TREK		Bevolking op het einde van het jaar	Aantal huwelijken
				Immigratie	Emigratie		
1934.....	131.736	96.851	34.885	15.994	18.486	8.275.552	62.692
1935.....	126.304	102.132	24.172	16.397	16.240	8.299.940	63.160
1936.....	125.511	101.595	23.916	17.655	13.510	8.330.959	64.749
1937.....	125.495	104.163	21.332	22.185	14.199	8.361.220	63.435
1938.....	130.604	108.682	21.922	14.491	16.110	8.386.553	61.402
1938 Tien eerste maanden	109.600	90.334	19.266				52.522
1939 Tien eerste maanden	108.555	96.976	11.579				47.162
1939 Maart.....	11.688	14.001	- 2.313 *				2.257
April.....	11.192	10.164	1.028				7.209
Mei.....	11.259	9.285	1.974				6.085
Juni.....	10.594	8.579	2.615				4.609
Juli.....	11.105	7.828	3.277				5.477
Augustus.....	10.738	7.561	3.177				6.032
September.....	10.247	7.193	3.054				4.098
October.....	10.045	8.586	1.459				3.607

(*) Overschot der sterfgevallen op de geboorten.

GELDMARKT.

I. — DISCONTOVOET EN RENTESTAND VOOR BELEENINGEN (in %).

TIJDVAK	OFFICIEEL RENTETARIEF VAN DE NATIONALE BANK					PARTICULIER DISCONTO Bank-accepten	CALL MONEY in de markt	PROLONGATIERENTE op Belgische fondsen ter Beurs van Brussel genoteerd (gemiddeld. jaarrente)	
	Disconto			Beleeningen en voorschott. op Belgische fondsen	Voorsch. op Belgische overheidsfondsen met ten hoogste 120 dagen looptijd			Eerste helft van de maand	Tweede helft van de maand
	Accepten en warrants (1)	Buitenlandsche wissels (*)	Niet geaccepteerde wissels en promessen (1)						
Jaargemiddelden :									
1938.....	2,61		3,20	3,70		2,386	0,760	4,57	
1939.....	2,69		3,69	3,94		2,957	1,311	5,28 (5)	
Maandgemiddelden :									
1938 November.....	2,50		3,50	4,—		2,008	0,518	4,40	
December.....	2,50		3,50	4,—		2,213	0,50	3,66	
1939 Januari.....	2,50		3,50	4,—		2,—	0,50	3,52	
Februari.....	2,50		3,50	4,—		1,98	0,52	4,42	
Maart.....	2,50		3,50	4,—		3,28	1,06	4,—	
April.....	3,28 (2)		4,28 (2)	4,78 (2)		4,28	2,125	8,53	
Mei.....	3,37 (3)		4,37	4,87		3,99	2,203	6,87	
Juni.....	3,—		4,—	4,50		2,794	1,38	4,24	
Juli.....	2,58 (3)	1,50 (4)	3,58 (3)	3,66 (3)	2,50 (4)	2,297	1,142	3,33	
Augustus.....	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	2,242	1,026	4,11	
September.....	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	3,222	1,4013	—	
October.....	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	3,188	1,375	—	
November.....	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	3,109	1,50	—	
December.....	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	3,107	1,50	—	
1940 Januari.....	2,39 (6)	1,50	3,39 (6)	3,39 (6)	2,39 (6)	2,9375	1,44	—	
Weekcijfers :									
1940 Januari 1.....	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	—	—	—	
8.....	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	3,0625	1,50	—	
15.....	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	—	1,50	—	
22.....	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	3,1875	1,50	—	
29.....	2,— (6)	1,50	3,— (6)	3,— (6)	2,— (6)	2,6875	1,25	—	

(1) Tot en met 26 October 1938, gold het disconto voor accepten eveneens voor de bij een bank gedomicilieerde niet-geaccepteerde wissels. Vanaf dezen datum geldt voor hen het disconto voor niet-geaccepteerde wissels. Sedert 2 Januari 1939, worden alle wissels getrokken ter gelegenheid van verkoopen op afbetaling tegen het maximum-tarief gediscoonteerd.

(2) Van 17 April, tot 10 Mei, 4 - 5 - 5,50 %.

Vanaf 11 Mei, 3 - 4 - 4,50 %.

(3) Vanaf 6 Juli, 2,50-3,50-3,50 %.

(4) Nieuw tarief sedert 6 Juli 1939.

(5) Gemiddelde van de eerste vijftien maandhelften van het jaar.

(6) Vanaf 25 Januari 1940 : 2-3-2 %.

(*) Geaccepteerde en documentaire wissels en bankaccepten ter vertegenwoordiging van verkoopen in het buitenland van in België vervaardigde producten (deze discontorente is slechts toepasselijk op in Belgische muntsoort gesteld papier).

II. — RENTEVOET DER INSCHRIJVINGEN VAN SCHATKISTCERTIFICATEN EN BONS
OP KORTEN TERMIJN (in %).

3

TIJDVAK	STAAT (Certificaten op 3 maanden)		KOLONIE (1) (3 maanden)		HERDISCONTEERING- EN WAARBORGINSTITUUT.				Regio der Telegrafen en der Telefonen (Kasbons op 3 maanden)
	van	tot	van	tot	2 maanden		3 maanden		
					van	tot	van	tot	
Jaarcijfers (uiterste rentestanden) :									
1938.....	1,316	2,81	3,—	3,25	1,375	1,75	1,625	1,70	—
1939.....	2,297	2,396	—	—	—	—	—	—	—
Maandcijfers (uiterste rentestanden) :									
1938 November.....	1,61	2,02	—	—	—	—	—	—	—
December.....	1,56	1,81	—	—	1,65	1,75	1,70	1,875	—
1939 Januari.....	1,51	1,67	—	—	—	—	1,53	1,625	1,96
Februari.....	1,48	1,54	—	—	—	—	—	—	—
Maart.....	1,91	2,49	—	—	—	—	—	—	—
April.....	2,49	2,50	—	—	—	—	—	—	—
Mei.....	2,48	2,49	—	—	—	—	—	—	—
Juni.....	2,475	2,50	—	—	—	—	—	—	—
Juli.....	2,27	2,44	—	—	—	—	—	—	—
Augustus.....	2,23	2,50	—	—	—	—	—	—	—
September.....	2,50	2,62	—	—	—	—	—	—	—
October.....	2,73	2,75	—	—	—	—	—	—	—
November.....	2,7444	2,75	—	—	—	—	—	—	—
December.....	2,75	2,49625	—	—	—	—	—	—	—
1940 Januari.....	2,4928	2,35	—	—	—	—	—	—	—
Jongste openbare inschrijvingen :									
1939 1 December.....	—	2,74875	—	—	—	—	—	—	—
8 —.....	—	2,75	—	—	—	—	—	—	—
15 —.....	—	2,50	—	—	—	—	—	—	—
22 —.....	—	2,4975	—	—	—	—	—	—	—
29 —.....	—	2,49625	—	—	—	—	—	—	—
1940 5 Januari.....	—	2,4928	—	—	—	—	—	—	—
12 —.....	—	2,4784	—	—	—	—	—	—	—
26 —.....	—	2,39375	—	—	—	—	—	—	—

(1) De vlottende schuld van de Kolonie bestaat gedeeltelijk uit Schatkistbons, onderhandsch of bij openbare inschrijving geplaatst.

III. — RENTESTANDEN VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOED TER ALGEMEENE SPAAR-
EN LIJFRENTKAS.

Netto interestvoet, in %.

4

TIJDVAK	BANKEN. — Depositorerekeningen : (1)					ALGEM. SPAAR- EN LIJFRENTKAS (tegoed op spaarboekjes)			NATION. MAATSCH. VOOR KREDIET AAN DE NIJVERHEID	
	da- delijk opvraag- baar	met vijftien dagen vooropzeg	op één maand	op drie maanden	op zes maanden	tot 20.000 fr.	20.000 tot 100.000 fr.	méér dan 100.000 fr.	op één jaar	op twee jaar en méér
Jaargemiddelde :										
1938.....	0,50	1,16	1,40	1,60	2,12	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
1939.....	0,50	1,20	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,67	2,67
Maandcijfers :										
1938 November.....	0,50	1,15	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
December.....	0,50	1,15	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
1939 Januari.....	0,50	1,15	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
Februari.....	0,50	1,15	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
Maart.....	0,50	1,13	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
April.....	0,50	1,15	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,— (2)	2,— (2)
Mei.....	0,50	1,18	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
Juni.....	0,50	1,18	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
Juli.....	0,50	1,18	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
Augustus.....	0,50	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
September.....	0,50	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
October.....	0,50	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
November.....	0,50	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
December.....	0,50	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
1940 Januari.....	0,50	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—

(1) Gemiddelde rentetarieven der voornaamste credietinstellingen.
(2) Sedert 10 Mei, rentetarief gewijzigd als volgt : 3 pCt. netto.

WISSELMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN.

I. — NOTEERINGEN VAN EDELE METALEN TE LONDEN.

9

DATUM	Goud		ZILVER		Verhouding goud zilver
	In sh. en d. per ons (1) fijn goud (fixingkoers te Londen om 11 uur)	In franken per kg. (3) fijn goud	In d. per ons (1) voor 222/240 fijn	In franken (2) per kg. fijn	
1937 4 Januari	141/8	33.114,01	21 1/4	447,49	74,—
1938 3 Januari	139/5	33.043,32	19 1/4	411,03	80,39
1938 1 December	148/6 1/2	33.065,92	20 1/16	402,34	82,18
1939 3 Januari	150/0 1/2	33.146,57	21 1/8	420,44	78,84
1 Februari	148/7 1/2	33.063,57	19 15/16	399,58	82,75
1 Maart	148/5	33.225,99	20 7/16	412,19	80,61
1 April	148/6	33.211,82	20	402,97	82,42
1 Mei	148/6	32.871,64	20 3/16	402,58	81,65
1 Juni	148/5	32.811,44	19 15/16	397,09	82,65
1 Juli	148/6 1/2	32.877,88	18 1/16	360,17	91,28
1 Augustus	148/6 1/2	32.898,77	16 13/16	335,46	98,07
6 September	168/0 (4)	31.827,31	21 1/16	359,48	88,54
3 October	168/0	32.171,64	21 5/8	373,08	86,23
1 November	168/0	32.642,98	23 1/4	405,74	80,21
1 December	168/0	32.779,29	23 1/2	413,08	79,35
1940 2 Januari	168/0	32.239,16	22	380,34	84,76
1 Februari	168/0	32.036,61	21 3/4	373,66	85,74

(1) 1 ons troy = 31,103481 gram.
 (2) Berekend op grond van den pondenkoers te Brussel, den dag van de noteering. Vanaf November 1938 op den koers van den belga te Londen, om 11 uur.
 (3) Berekend op grond van den pondenkoers te Brussel, den dag van de noteering. Vanaf November 1938 geschiedde deze berekening op de basis van den fixingkoers te Londen, om 11 uur en op den koers van den belga te Londen, om hetzelfde uur. — Met ingang van September 1939 geschiedt de berekening op grond van den door de Bank of England vastgestelden koers.
 (4) Vanaf September, koers door de Bank of England bepaald.

II. — CONTANTWISSELKOERSEN OP DE BEURSEN TE BRUSSEL.

10

TIJDPAK	LONDEN	PARIS	NEW-YORK (kabel)	AMSTERDAM	ZURICH	BERLIN	STOCKHOLM	OSLO	KOPENHAGEN	MILAN	BUKAREST	LISABON	MONTREAL
	1 £ = 48,6111 belg.		1 \$ = 5,8996 belg.	100 fl. = 401,6083 b.		100 Rm. = 237,946 b.	100 Kr. = 267,6893 b.	100 Kr. = 267,6893 b.	100 Kr. = 267,6893 b.	100 Lt. L. = 31,0492 b.	100 lei = 5,9748 b.		
Jaargemiddelde :										(1)	(2)		
1938	28,9306	17,0488	5,9180	325,6103	135,3787	237,7908	149,1259	145,3616	129,1842	31,1373	4,3684	26,2705	5,8877
1939	26,3075	14,8861	5,9360	316,5652	133,7060	237,9385	142,5492	137,8103	120,8939	30,8408	—	23,9876	5,6909
Maandgemiddelde :													
1938 November	27,8214	15,5754	5,9137	321,3200	133,9218	236,9026	143,3321	139,7882	124,2224	31,1049	4,37	25,2403	5,8701
December	27,7277	15,6298	5,9360	322,6733	134,2512	238,0024	142,8190	139,2986	123,8179	31,2250	4,36	25,1800	5,8858
1939 Januari	27,6259	15,6084	5,9205	320,9875	133,6693	237,4364	142,2561	138,7986	123,3455	31,1410	—	25,0564	5,8759
Februari	27,7909	15,7043	5,9307	318,0237	134,4787	238,0137	143,1562	139,6235	124,0940	31,1865	—	25,2110	5,9027
Maart	27,8536	15,7505	5,9437	315,6504	134,4720	238,5304	143,4898	139,9480	124,3674	31,2647	—	25,2739	5,9252
April	27,8059	15,7357	5,9409	315,6094	133,2767	238,4097	143,2578	139,6944	124,1528	31,2603	—	25,1706	5,9157
Mei	27,5048	15,5630	5,8750	314,8821	132,0879	235,7619	141,6600	138,1733	122,7921	30,9192	—	24,9271	5,8555
Juni	27,5298	15,5773	5,8788	312,4907	132,5357	235,9216	141,7480	138,3098	122,8938	30,9313	—	24,9614	5,8663
Juli	27,5517	15,5907	5,8845	313,3465	132,7065	236,2145	141,9237	138,4207	122,9975	30,9591	4,17	24,9770	5,8739
Augustus	27,1133	15,3652	5,8966	314,7900	132,8438	236,6357	141,8607	136,3586	121,3000	30,9834	—	24,8357	5,8769
September	23,3810	13,1889	5,8809	312,6476	132,7684	231,9000	140,3524	133,4286	114,7286	30,2206	—	21,6829	5,2661
October	24,0170	13,6156	5,9800	317,7375	134,1932	239,5602	142,5111	135,9966	115,8659	30,1395	—	21,8345	5,3820
November	23,8170	13,4934	6,0654	322,0711	136,0803	243,8618	144,6355	137,8521	117,5474	30,6122	—	21,9284	5,2983
December	23,6991	13,4408	6,0349	320,5461	135,3591	243,0158	143,7395	137,1197	116,6421	30,4717	—	21,9926	5,2522
1940 Januari	23,5365	13,3398	5,9398	316,0750	133,2034	238,8932	141,4359	134,9795	114,8375	29,9809	—	21,8345	5,2255
Dagnoteeringen :													
1940 Januari 2	23,4725	13,295	5,935	316,10	133,30	239,50	141,20	134,95	114,70	30,0888	—	21,80	5,28
3	23,48	13,29	5,94	316,40	133,30	238,90	141,55	135,30	115,40	29,94	—	21,75	5,295
4	23,465	13,30	5,96	317,60	133,70	239,50	142,35	135,75	115,325	30,0075	—	21,75	5,29
5	23,4775	13,325	5,995	320,20	134,40	240,75	142,55	136,40	116,00	30,0526	—	21,65	5,2775
8	23,4925	13,31	5,9725	318,40	133,90	240,50	142,25	135,00	115,30	30,1523	—	21,90	5,26
9	23,5075	13,32	5,9525	317,30	133,55	240,00	142,00	135,00	115,00	30,1522	—	21,80	5,22
10	23,53	13,3425	5,95	317,35	133,50	239,90	142,00	135,50	115,25	30,0888	—	21,79	5,24
11	23,5025	13,3275	5,9475	317,40	133,425	239,20	141,80	135,25	115,00	30,012	—	21,75	5,21
12	23,475	13,3075	5,94375	317,50	133,275	238,90	141,625	135,25	115,00	30,012	—	21,70	5,21
15	23,595	13,38	5,94375	316,85	133,325	239,00	141,375	135,05	115,00	29,9491	—	21,88	5,22
16	23,615	13,385	5,9425	316,275	133,20	239,00	141,25	135,00	115,00	30,0706	—	21,90	5,24
17	23,5475	13,345	5,9425	315,775	133,25	239,00	141,25	135,05	114,80	29,985	—	21,88	5,22
18	23,50	13,32	5,9425	316,20	133,25	239,00	141,45	135,05	115,00	29,985	—	21,88	5,20
19	23,58	13,3625	5,94625	316,35	133,35	239,00	141,30	135,10	115,00	29,985	—	21,89	5,22
22	23,58	13,36	5,945	315,70	133,25	239,00	141,50	135,00	114,80	30,0075	—	21,92	5,21
23	23,575	13,36	5,94375	315,975	133,25	239,00	141,45	135,00	114,90	30,0075	—	21,83	5,21
24	23,61	13,38	5,93875	315,00	133,10	239,00	141,20	134,90	114,75	30,0075	—	21,88	5,205
25	23,58	13,37	5,9125	313,80	132,60	237,00	140,85	134,40	114,20	29,9043	—	22,00	5,21
26	23,58	13,36125	5,915	313,85	132,65	237,50	141,00	134,10	114,40	29,8329	—	21,90	5,1925
29	23,55	13,345	5,91375	313,725	132,50	237,50	140,79	134,40	114,20	29,8329	—	21,82	5,19
30	23,5675	13,36	5,9025	313,20	132,30	238,00	140,50	134,10	114,00	29,7442	—	21,85	5,18
31	23,52	13,33	5,89125	312,70	132,10	236,50	140,35	134,00	113,40	29,7619	—	21,84	5,18

(1) Italiaansche lira = noteering in uitvoering van het K. B. dd. 11 December 1935, art. 3.
 (2) Geen omzetten.

KAPITAALMARKT.

I. — NOTEERINGEN VAN ENKELE PUBLIEKE FONDSEN (*) (VERGELIJKENDE TABEL).

14

AARD DER EFFECTEN	Noteering voor	NOTEERING PER		
		1 December 1939	2 Januari 1940	1 Februari 1940
A. — Binnenlandsche schuld.				
I. — RECHTSTREEKSCHE BELGISCHE STAATSSCHULD (<i>Rente bij te rekenen</i>).				
2 1/2 % Schuld	100,—	48,10	49,20	49,80
3 % Schuld, 2 ^e reeks	100,—	66,50	67,—	66,—
3 1/2 % Schuld 1937	100,—	65,—	67,25	68,10
Gedunificeerde 4 % Schuld, 1 ^{ste} reeks	100,—	71,—	77,50	79,25
Gedunificeerde 4 % Schuld, 2 ^e reeks	100,—	71,—	77,50	79,25
2 1/2 % Schatkistbons op 5 jaar 1937	100,—	—	—	—
4 % Lotenleening van 1932	525,—	395,—	417,—	434,—
4 % Lotenleening van 1933	1.050,—	800,—	832,—	866,—
Lotenleening (recepissen) 1938 (2)	500,—	387,—	391,—	398,—
II. — INDIRECTE STAATSSCHULD EN DOOR DEN STAAT GEWAARBORDE SCHULD (<i>Rente bij te rekenen</i>).				
4 % Lotenleening der Verwoeste Gewesten 1921	250,—	178,—	188,—	195,—
4 % Lotenleening der Verwoeste Gewesten 1922	262,50	185,—	197,—	209,—
4 % Lotenleening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	391,—	407,—	420,—
6 % preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (Zwitsersche snede)	500,—	482,—	510,—	501,—
6 % preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (Nederlandsche snede)	500,—	482,—	510,—	502,—
4 % preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (Belgische snede)	500,—	350,—	377,—	385,—
(*) 3 % Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, coupon Januari-Juli	100,—	56,75	58,50	59,20
4 1/4 % Intercommunale Maatschappij van den Linker Schelde-Oever (LMALSO)	100,—	—	—	—
4 % Nationale Maatschappij voor Waterdistributie	100,—	69,—	—	—
III. — RECHTSTREEKSCHE KOLONIALE SCHULD.				
Renteloos : Belgisch Congo, Lotenleening 1888	100,—	121,50	123,25	129,50
<i>Rente bij te rekenen :</i>				
2 1/2 % Koloniale Schuld 1887	100,—	—	—	—
3 % Koloniale Schuld 1904	100,—	—	—	—
4 % Koloniale Schuld 1906	100,—	—	—	74,50
4 % Koloniale Schuld 1936	100,—	68,50	72,50	74,50
(*) 3 1/2 % Koloniale Schuld 1937	100,—	63,—	—	66,—
IV. — DOOR DE KOLONIE GEWAARBORDE SCHULD (<i>Rente bij te rekenen</i>).				
6 % Congo Supérieur aux Grands Lacs (met recht tot omwisseling) (1)	500,—	—	—	600,—
4 % Congo Supérieur aux Grands Lacs (zonder recht tot omwisseling)	500,—	328,—	369,—	354,—
(*) 4 % Vervoer te water (Unatra), Winstbedeelende obligatiën	500,—	—	(4) 504,—	—
(*) 4 % Kivu (Spoorweg), kapitaal	1.000,—	—	—	—
(*) 4 % Buurtspoorwegen van Congo, pref.	500,—	357,—	—	326,—
V. — PROVINCIËN EN GEMEENTEN.				
<i>Rente bij te rekenen :</i>				
(*) 4 1/2 % Gemeentekrediet 1871 tot 1879	100,—	—	102,—	—
(*) 3 % " " 1886 tot 1911	100,—	65,—	68,—	65,50
(*) 4 % " " 1912 tot 1918	100,—	68,—	68,50	68,80
4 % " " 1927 tot 1929	100,—	68,—	68,75	(4) 70,—
4 % " " 1931 (Januari-Juli)	100,—	68,—	70,—	71,—
4 % " " 1932	100,—	67,05	68,75	(4) 70,—
4 % " " 1937	100,—	67,05	69,50	71,25
4 % Kasbons Gemeentekrediet 1934, aflosbaar à 103 %	100,—	92,05	92,—	95,95
4 % " " 1938, " " 100 %	100,—	81,50	85,50	86,20
4 % Gemeentekrediet, 1938, Lotenleening (bewijzen)	500,—	425,—	429,—	432,—
<i>Rente in de notering begrepen :</i>				
3 % Provincie Antwerpen 1891	100,—	—	74,—	—
4 % Provincie Oost-Vlaanderen 1936	100,—	68,05	70,40	72,90
4 % Stad Antwerpen 1930 (Januari-Juli)	100,—	68,55	68,55	70,35
4 % " " 1933, aflosbaar à 103 %	100,—	87,30	—	97,50
4 % " " 1936 (coupon 31 December)	100,—	66,50	62,40	66,80
4 % " " 1937	100,—	67,55	69,30	(5) 71,15
4 % Brussel 1930	100,—	(4) 67,55	70,05	73,30
4 % Brussel 1936, aflosbaar à 103 %	100,—	81,25	—	—
4 % Brussel 1938	100,—	86,05	91,—	93,55
4 % Gent 1929	100,—	(4) 68,15	70,05	71,85
4 % Gent 1936 (coupon 31 December)	100,—	66,35	70,50	70,05
4 1/2 % Luik 1917	100,—	73,—	73,50	77,85
4 % Luik 1919	100,—	67,30	69,30	72,40
4 % Luik 1929	100,—	67,55	—	71,25
4 % Luik 1937	100,—	68,35	71,20	70,05
4 1/2 % Luik 1939 (kasbons)	100,—	99,05	99,—	99,05
<i>Lotenleeningen. — Rente in de notering begrepen :</i>				
2 1/2 % Antwerpen 1887, aflosbaar à 110	100,—	(3) 65,25	(5) 67,50	—
2 % Antwerpen 1903, aflosbaar à 110	100,—	53,—	53,25	55,25
2 1/2 % Brussel 1902, aflosbaar à 110	100,—	62,—	—	(5) 62,50
2 % Brussel 1905, aflosbaar à 110	100,—	(4) 50,—	53,—	53,—
(*) 2 % Kanaal en Zeevaartinstellingen van Brussel 1897	100,—	51,75	53,50	52,75
2 % Gent 1896	100,—	—	51,25	51,50
2 % Luik 1897	100,—	49,75	50,—	52,—
B. — Buitenlandsche Staatsschuld.				
I. — LEENINGEN IN \$.				
6 % Belgische Schuld 1955	100 \$	—	(6) 94,75	95,—
6 1/2 % Belgische Schuld 1949	100 \$	—	—	100,50
7 % Belgische Schuld 1955	100 \$	—	(6) 102,50	104,75
II. — LEENINGEN IN £.				
4 % Leening 1936	100 £	60 3/8	63 1/2	59 1/2
4 % Leening 1937	100 £	65 7/16	68,—	61 1/2
III. — LEENINGEN IN FRANSCHE FRANKEN.				
5 1/2 % Buitenlandsche leening 1932 (Fransche goudfranken)	1.000 F.fr.	2.755 Ffr.	2.980 Ffr.	2.875 Ff.
5 1/2 % Buitenlandsche leening 1934 (Fransche goudfranken)	1.000 F.fr.	2.755 Ffr.	2.965 Ffr.	2.875 Ff.
5 % Buitenlandsche conversieleening 1934	1.000 F.fr.	780 Ffr.	774 Ffr.	757 Ff.
IV. — LEENINGEN IN NEDERLANDSCHE GULDENS.				
3 1/2 % Leening 1937	100 N.G.	58 1/4	62,—	60 3/4

(*) In den regel zijn de coupons der leeningen belastingvrij, deze welke aan de belasting van 2 pCt. zijn onderworpen, zijn met een sterretje geteekend.

(1) Interest tot 4 pCt. gewaarborgd.

(2) Huidige rentevoet 3 1/2 pCt.; vanaf het elfde jaar zal de interest op 4 pCt. gebracht worden.

(3) Gewijzigde notering: geboden (argent).

(4) Tegen deze notering werden de koopers niet of slechts gedeeltelijk voldaan.

(5) Tegen deze notering werden de verkoopers niet of slechts gedeeltelijk voldaan.

(6) Notering per 3 Januari 1940.

II. — MAANDELIJSCH E INDEXCIJFERS VAN DE BEURS TE BRUSSEL.

DATUM	VASTRENDEBENDE FONDSSEN (30)					NIET - VASTRENDEBENDE FONDSSEN (120) (**)													
	Algemeen indexcijfer	Recht- en onrechtstr. Belgische Staatsleening.	Provincie- en gemeenteleningen	4 % Obligaties (*) 18, — % belasting	6 % Obligaties belastingvrij	Algemeen indexcijfer	Verzekeringen, banken en financiële instelling.	Onroerende goederen, hypotheeken en hotelwezen	Tramwegen	Buurtspoorwegen	Tramwegen en electric. (Trusts)	Gas- en electriciteit	Metaalnijverheid	Steenkolennijverheid	Zink, lood en mijnen	Glas- en spiegelglasfabrieken	Textielnijverheid en zijdefabrieken	Koloniale waarden	Diversen

Indexcijfer op basis van de notering der vorige maand.

1940 2 Januari	103	106	101	101	102	105	102	97	113	102	112	105	105	111	97	103	104	100
1 Februari	100	102	100	99	99	98	95	102	97	99	102	96	100	95	92	108	95	99

Indexcijfer op basis van de notering op 3 Januari 1928.

1938 1 December	120	116	129	143	104	37	26	23	26	22	56	77	122	22	59	22	29	30
1939 3 Januari	119	114	128	141	104	35	25	23	25	21	55	72	119	21	56	21	27	29
1 Februari	118	115	128	140	103	33	25	22	24	21	55	66	109	19	52	19	24	27
1 Maart	118	113	128	141	103	34	24	23	26	22	55	66	106	20	54	19	25	29
3 April	116	111	125	140	100	32	24	22	25	21	53	60	101	18	49	18	24	27
1 Mei	114	109	123	137	101	31	23	22	25	20	51	63	96	17	45	17	23	27
1 Juni	116	110	125	138	103	33	24	23	25	20	54	74	114	17	49	18	20	28
3 Juli	116	109	125	138	103	30	22	21	23	19	51	61	101	15	45	16	22	25
1 Augustus	116	111	125	138	102	31	22	20	23	19	51	70	103	15	45	17	23	27
4 September	114	110	122	135	101	28	20	20	21	17	48	61	94	13	42	16	21	25
2 October	106	96	116	130	95	27	18	19	18	14	38	53	108	12	36	17	25	20
3 November	106	94	117	128	95	27	18	19	18	14	39	55	109	12	36	17	25	20
1 December	104	93	115	126	93	26	16	19	17	14	36	52	99	12	33	16	24	21
1940 2 Januari	107	99	116	127	95	27	17	19	19	14	40	54	104	13	32	16	25	21
1 Februari	107	101	116	126	95	26	16	19	19	14	41	52	104	13	29	17	24	21

(*) De belasting bedraagt 18,— pCt. sedert 5 Januari 1940 (wet van 31 December 1939).

(**) De indexcijfers over 1939 (voorloopige) van de niet vast rendeende effecten zijn gerectificeerd naar de uitkomsten der berekening van den jaarlijkschen definitieven index op 2 Januari 1940.

III. — NOTEERINGEN, RENDEMENTS EN INDEXCIJFERS VAN DE VOORNAAMSTE OBLIGATIETYPEN.

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN								OBLIGATIES van maatschappijen Allerlei typen		
	Koers				Rendement (t. o. v. den koers alleen)				Gemiddeld netto rendement	Gemiddelde beurswaarde	Index. gemiddelde beursw. 3-1-1938 = 100
	I Gemnific. Schuld 4 %	II Koloniale Schuld 1936 4 %	III Provinc., steden en gemeenten 4 % (1)	IV Nijverheids-ondernem. 4 ½ % (1)	I Gemnific. Schuld 4 %	II Koloniale Schuld 1936 4 %	III Provinc., steden en gemeenten 4 % (1)	IV Nijverheids-ondernem. 4 ½ % (1)			
1938 1 December	89,37	84,35	86,52	95,26	4,48	4,74	4,62	4,72	4,83	96,40	95,25
1939 3 Januari	88,80	84,—	85,36	94,23	4,52	4,75	4,69	4,78	4,87	95,03	93,89
1 Februari	88,75	82,—	86,42	94,14	4,51	4,88	4,63	4,78	4,90	94,28	93,15
1 Maart	87,60	83,—	85,89	92,00	4,57	4,82	4,66	4,86	4,95	93,33	92,21
3 April	86,50	81,25	83,89	88,54	4,62	4,92	4,77	5,08	5,15	89,69	88,62
1 Mei	85,25	82,—	82,—	87,98	4,69	4,88	4,88	5,11	5,16	89,48	88,41
1 Juni	85,25	82,90	84,38	92,41	4,69	4,83	4,74	4,87	5,02	91,98	90,88
3 Juli	84,—	81,50	83,06	90,77	4,76	4,91	4,82	4,96	5,07	90,94	89,85
1 Augustus	86,15	84,50	83,87	90,30	4,64	4,73	4,77	4,98	5,10	90,51	89,43
4 September	86,80	82,—	79,97	87,21	4,66	4,88	5,—	5,16	5,22	88,50	87,44
2 October	72,50	69,50	71,43	74,86	5,52	5,75	5,60	6,01	5,90	78,57	77,63
3 November	71,50	68,—	71,93	71,38	5,59	5,88	5,56	6,30	6,13	76,03	75,12
1 December	71,—	68,50	71,69	69,82	5,63	5,84	5,58	6,45	6,29	74,08	73,19
1940 2 Januari	77,50	72,50	73,09	72,81	5,16	5,52	5,47	6,18	6,06	76,69	75,77
1 Februari	79,25	74,50	74,14	72,80	5,05	5,37	5,40	6,18	5,86	78,65	77,71

N. B. — Voor de samenstelling: zie Maartnummer 1939, op blz. 187.

(1) De cijfers zijn gerectificeerd van Februari 1939 tot Januari 1940, naar de beperkte berekeningen per 2 Januari 1940.

IV. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN.

a) Retrospectief overzicht
(duizenden franken).

17

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamlooze vennootschappen) (commandit. vennootschappen op aandelen) (personenvennootsch. met beperkte aansprak.)			
	naamlooze en commanditaire op aandelen			personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhooging.	Gestort bedrag op nomin. waarde
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde				
1938.....	367	243.321	210.138	1.263	331.881	324.532	321	1.506.970	1.354.377	1.275.638
1939.....	310	238.908	214.155	1.071	250.353	243.256	232	734.615	627.114	519.265
1938 October.....	30	11.606	10.246	96	22.893	22.673	16	39.090	27.983	27.586
November.....	23	22.980	18.664	104	30.123	29.558	19	119.380	67.362	62.141
December.....	34	22.774	21.844	270	66.166	65.613	49	219.946	210.797	199.958
1939 Januari.....	28	26.035	21.335	121	31.059	29.029	26	65.042	40.572	36.706
Februari.....	32	17.029	14.273	86	20.549	20.303	15	27.422	8.412	7.590
Maart.....	32	19.145	17.458	133	21.185	20.651	25	64.747	49.390	42.638
April.....	18	27.415	24.190	118	23.518	23.148	20	168.625	110.317	57.691
Mei.....	30	21.019	18.225	100	18.240	17.657	34	102.226	71.018	65.178
Juni.....	30	10.175	8.833	129	21.825	20.912	18	48.945	39.555	39.357
Juli.....	28	23.979	21.202	124	38.123	37.187	21	37.092	55.173	55.155
Augustus.....	23	12.466	10.826	59	19.320	18.358	12	71.601	45.599	22.130
September.....	9	6.600	5.000	27	6.900	6.582	13	28.200	31.625	30.825
October.....	26	15.995	14.835	55	24.567	24.567	13	58.196	42.514	32.092
November.....	18	19.945	19.576	39	6.958	6.843	11	10.982	8.830	8.104
December.....	31	39.105	38.402	80	18.109	18.019	24	51.537	74.109	71.799

TIJDVAK	OBLIGATIE-UITGIFTEN		Gezamen- lijke uitgiften	UITGIFTE- PREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		UITGIFTEN bestemd voor aflossing van oude leeningen (4)	Netto uitgiften (5)
	Aantal	Nominaal bedrag			Nominaal bedrag	Inbreng in natura (2)		
1938.....	21	392.190	2.321.769	6.375	572.606	808.173	152.500	675.594
1939.....	11	41.200	1.157.575	—	472.660	258.703	—	286.513
1938 October.....	1	49.215	111.697	—	26.655	22.590	—	60.475
November.....	1	2.000	122.465	—	47.533	44.375	—	20.455
December.....	—	—	299.737	—	92.597	25.447	—	69.371
1939 Januari.....	4	16.900	114.566	—	32.236	12.801	—	158.933
Februari.....	—	—	45.990	—	22.135	3.350	—	216.681
Maart.....	2	3.200	92.920	—	38.154	24.692	—	21.101
April.....	2	12.500	173.750	—	53.718	8.750	—	55.061
Mei.....	1	3.000	113.277	—	30.238	46.450	—	27.372
Juni.....	—	—	121.555	—	28.907	80.650	—	9.545
Juli.....	—	—	117.275	—	83.353	6.850	—	23.341
Augustus.....	1	5.000	82.385	—	39.257	1.655	—	15.402
September.....	—	—	45.125	—	17.320	15.000	—	10.087
October.....	1	600	83.676	—	50.820	3.700	—	17.574
November.....	—	—	35.733	—	16.844	6.200	—	11.479
December.....	—	—	131.323	—	59.683	48.605	—	19.932

- (1) In de gestorte bedragen niet begrepen.
- (2) In de oprichtingen en kapitaalsverhoogen begrepen.
- (3) In de kapitaalsverhoogen begrepen.
- (4) In de kapitaalsverhoogen en de obligatie-uitgiften begrepen.
- (5) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatie-uitgiften, de uitgifte-premiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leeningen.

IV. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDSEN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN.

c) Ingedeeld naar de ligging en naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd kapitaal
(duizenden franken).

DECEMBER 1939.

17

INDEELING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.					KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamlooze vennootsch.) (Command. vennootsch. op aandelen) (Personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)			OBLIGATIE- UITGIFTEN		UITGIFTEPREMIËN (in de gestorte bedragen niet begrepen)	ANDERE STORTINGEN		ONTRIN- DINGEN		KAPITAALSVERMINDERINGEN Bedrag	
	naamlooze en commanditaire op aandelen		personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid			Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag		waarvan conversie- leeningen	Inbreng in natura (1)	Inlijving van reserves (2)	Liquidaties		Samensmeltingen
	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag										Gestort bedrag op nominale waarde		Aantal

1. — Naar hun geografische ligging.

België	30	38.605	38.247	80	18.109	18.019	22	44.037	71.159	68.849	—	—	—	57.383	48.605	71.043	2.500	45.920
België en buitenland	1	500	155	—	—	—	2	7.500	2.950	2.950	—	—	—	2.300	—	—	—	125.000
Congo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17.536
TOTAAL	31	39.105	38.402	80	18.109	18.019	24	51.537	74.109	71.799	—	—	—	59.683	48.605	71.043	2.500	188.456

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd kapitaal.

1 miljoen en minder	24	5.855	5.192	79	15.609	15.519	12	6.687	5.473	5.423	—	—	—	16.404	1.585	4.243	—	5.190
van 1 tot 5 miljoen	6	10.250	10.210	1	2.500	2.500	11	37.850	26.636	24.376	—	—	—	21.409	5.020	6.800	2.500	24.016
van 5 tot 10 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.250
van 10 tot 20 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29.000
van 20 tot 50 miljoen	1	23.000	23.000	—	—	—	1	7.000	42.000	42.000	—	—	—	21.870	42.000	—	—	—
van 50 tot 100 mill., ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60.000	—	—
100 miljoen en meer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	125.000
TOTAAL	31	39.105	38.402	80	18.109	18.019	24	51.537	74.109	71.799	—	—	—	59.683	48.605	71.043	2.500	188.456

(1) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.
(2) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

V. — OVERHEIDSLEENINGEN EN LEENINGEN UITGEGEVEN DOOR INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT.

VI. — HYPOTHEEK-
INSCRIVINGEN (1).

18
19

TIJDVAK	RECHTSTREEKSCHE LEENINGEN VAN PUBLIEKRECHTELIJKE LICHAMEN (2)		BANKVERRICHTINGEN VAN HET GEMEENTECREDIET				TIJDVAK	Bedrag naar de gefinde inschrijvings- rechten berekend
	in België	in het buitenland	Voorschotten en terugbetalingen op leeningen toegestaan voor de betaling van :		Gewone uitgaven			
			Buitengewone uitgaven	Uit rekening genomen	Netto terugbetaald	Netto voorschotten		
	(duiz. franken)	(millioenen)	(duizenden franken)					(duiz. frank.)
1938	2.534.875	—	699.505	258.243	231.272	237.796	1938 Maandgem. ...	232.768
1939	50.000	—	488.561	238.926	418.426	233.068	1939 Maandgem. ...	183.754
1938 November ..	675.000	—	52.109	11.470	11.426	38.898	1938 October	210.985
December	—	—	60.431	79.389	17.451	28.864	November ...	190.178
1939 Januari	—	—	29.424	28.897	24.142	28.237	December ...	223.407
Februari	—	—	43.892	19.221	25.173	17.517	1939 Januari	208.370
Maart	—	—	46.030	27.098	22.699	9.724	Februari	173.873
April	50.000	—	33.182	15.771	45.992	10.356	Maart	244.488
Mei	—	—	36.735	11.211	27.813	8.152	April	234.217
Juni	—	—	56.715	12.256	26.336	6.056	Mei	223.450
Juli	—	—	59.545	19.432	20.544	20.395	Juni	209.628
Augustus	—	—	43.594	17.817	23.504	18.158	Juli	163.723
September	—	—	41.636	8.300	37.715	11.142	Augustus ...	275.805
October	—	—	35.563	4.939	41.939	22.927	September ...	154.656
November	—	—	31.009	11.539	71.432	34.465	October	128.854
December	—	—	31.236	64.435	51.137	45.939	November ...	92.273
1940 Januari	—	—	—	—	—	—	December ...	95.707

(1) Incl. de hernieuwingen aan het eind van het vijftiende jaar; deze beloopt ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheek.

(2) Leeningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz.

RIJKSFINANCIËN.

I. — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN (volgens het « Belgisch Staatsblad »).

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar (die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)
(*millioenen franken*).

25

TIJDVAK	Rechtstreeksche belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Globale ontvangsten van het tijdvak	Globale gecumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand
1938.....	3.281	3.059	3.330	9.670	—
1939.....	3.363	2.978	3.187	9.528	—
1938 October.....	391	266	279	936	7.975
November.....	337	255	251	843	8.817
December.....	291	281	281	853	9.670
1939 Januari.....	453	246	269	968	968
Februari.....	197	214	254	665	1.633
Maart.....	217	273	296	786	2.419
April.....	283	245	259	787	3.206
Mei.....	295	244	257	796	4.002
Juni.....	221	277	269	767	4.769
Juli.....	316	265	272	853	5.623
Augustus.....	212	257	264	734	6.356
September.....	203	215	248	666	7.023
October.....	268	236	289	793	7.816
November.....	374	247	246	867	8.683
December.....	323	260	263	845	9.528

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1938 en 1939 vóór 31 December 1939 geïnd
(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)
(*millioenen franken*).

	Begrotingsjaar 1938 (2)		Begrotingsjaar 1939		December 1939	
	Geïnde ontvangsten	Budgetaire ramingen	Geïnde ontvangsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van begrotingsjaar 1938 (2)	Ontvangsten voor rekening van begrotingsjaar 1939
I. Rechtstreeksche belastingen.....	3.141	2.844	2.882	2.752	—	323
II. Douanen en accijnzen.....	3.061	3.094	2.955	3.188	—	260
waarvan douanen.....	1.544	1.650	1.438	1.557	—	104
accijnzen.....	1.297	(1) 1.430	1.358	(1) 1.620	—	133
III. Registratie.....	3.330	3.967	3.187	3.741	—	263
waarvan registratie en overschrijvingen.....	486	515	389	500	—	28
erfenissen.....	244	200	271	300	—	26
zegel en gelijkgestelde taxes.....	2.561	3.225	2.492	2.900	—	207
Totaal...	9.532	9.905	9.024	9.680	—	845
Verschil in vergelijking met de budgetaire ramingen	— 373		— 656			

NOTA. — Het tijdperk van invordering der rechtstreeksche belastingen loopt langer dan het kalenderjaar; het indienen der verklaringen door den belastingplichtige en het opmaken der rollen door het beheer, nemen inderdaad een zekeren tijd in beslag. Voor deze belastingssoort zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

- (1) Accijnzen en bijzondere verbruikstaxes.
(2) Het begrotingsjaar 1938 is geëindigd op 31 Maart 1939.

II. — STAND VAN DE STAATSSCHULD (*)

(*in millioenen franken*).

26

AARD	31 December 1934	31 December 1935	31 December 1936	31 December 1937	31 December 1938	31 December 1939
A. — Geconsolideerde schuld :						
Directe binnenlandsche schuld.....	17.365	22.301	23.108	25.745	26.525	26.240
Indirecte binnenlandsche schuld.....	11.053	9.283	9.260	9.106	9.066	8.948
	28.418	31.584	32.368	34.851	35.591	35.188
Buitenlandsche leeningen.....	8.858	7.582	6.555	6.268	5.827	5.214
Schulden tegenover buitenlandsche regeer.	9.658	13.383	13.276	13.139	13.133	13.065
	18.516	20.965	19.831	19.407	18.960	18.279
B. — Schuld op halflangen termijn (1) :						
Binnenlandsche schuld.....	1.680	1.431	600	700	1.300	700
Buitenlandsche schuld.....	—	—	—	—	—	—
	1.680	1.431	600	700	1.300	700
C. — Schuld op korten termijn (2) :						
Binnenlandsche schuld.....	50	—	831	500	460	4.430
Buitenlandsche schuld.....	966	1.209	775	—	733	722
	1.016	1.209	1.606	500	1.193	5.152
D. — Schuld op zicht (3) :						
Binnenlandsche schuld.....	2.397	2.312	2.721	2.961	3.031	3.167

(1) Effecten welke ten minste na één en ten hoogste na vijf jaar vervallen.

(2) Effecten met vervaltijd voor minder dan één jaar.

(3) Private deposito's in postcheckrekeningen.

(*) Het bedrag der buitenlandsche schulden is vastgesteld volgens de wisselkoersen ter Beurze van Brussel, en met name van de laatste Decemberzitting van elk jaar. De gestempelde obligaties van de dollarleeningen, zijn evenwel, in 1934, berekend tegen fr 35,60 den dollar. Vanaf 1936, zijn de 5 1/2 pCt. leeningen 1932 en 1934 berekend op basis van 195,675 Belgische franken voor 100 Fransche nominaal kapitaal.

III. — DRIEMAANDELIJKSCHE TOESTAND VAN HET FONDS TOT DELGING
DER STAATSSCHULD.

27

	4 ^e kwartaal 1938	1 ^{ste} kwartaal 1939	2 ^e kwartaal 1939	3 ^e kwartaal 1939
Verrichtingen in geld (<i>millioenen franken</i>).				
ONTVANGSTEN.				
Gewone dotaties voor de delging der geconsolideerde (gevestigde) schuld	126	256	145	202
Niet aangewende excedenten van de dotatie van Amerikaansche 6 ½ % te besteden aan het aanleggen van een productieve reserve (artikel 16 der wet van 24 Juli 1927)	—	1	—	175
Geïnde interesten en coupons	—	2	—	2
Netto-opbrengst van de reserve van de 6 ½ % Amerikaansche leening	0,4	5	0,5	4
Cessie van stukken uit de portefeuille	—	2	0,5	1
Cessie van stukken aangekocht krachtens artikel 24 van het koninklijk besluit van 11 Mei 1935. Interesten op fondsen verworven krachtens het koninklijk besluit van 11 Mei 1935	302	218	180	270
Cessie van fondsen verworven krachtens art. 11, 2 ^e lid, der wet van 23 Juli 1926	—	21	3	6
Cessie van fondsen verworven krachtens art. 11, 2 ^e lid, der wet van 23 Juli 1926	1	—	—	—
Interesten en amortisatie van de portefeuille der oude pensioenkassen (artikel 1 van de koninklijke besluiten n ^{os} 221 en 222 van 27 December 1935)	8	26	5	16
Ontvangsten van het kwartaal...	438	531	334	676
UITGAVEN.				
Kostprijs der stukken van de geconsolideerde (gevestigde) schuld voor de delging ingekocht of terugbetaald	171	127	231	173
Terugbetaling aan de Schatkist van een deel der dotatie aangaande geconverteerde Amerikaansche leeningen	0,2	—	—	—
Kosten betreffende de delging der geconsolideerde schuld	0,2	0,3	—	—
Algemeene onkosten	0,1	0,1	—	—
Kostprijs der stukken verworven krachtens artikel 24 van het koninklijk besluit van 11 Mei 1935. Kostprijs der stukken aangekocht krachtens artikel 11, 2 ^e lid, der wet van 23 Juli 1926	290	198	169	311
Storting in het Regularisatiefonds door afhoudingen van de opbrengst van 1938	2	—	—	1
Storting in de Schatkist van de netto-opbrengst der reserve van 6 ½ % Amerikaansche in 1938. Storting in de Schatkist van de interesten en de amortisatie van de portefeuille der oude pensioenkassen	—	31	4	—
Storting in de Schatkist van de interesten en de amortisatie van de portefeuille der oude pensioenkassen	—	10	—	—
Interestcoupons op stukken aangekocht door het Regularisatiefonds van de Rentemarkt	13	8	26	5
Kostprijs der fondsen verworven voor de portefeuille	2	—	—	—
Uitgaven van het kwartaal...	479	376	430	740
Batig saldo op het einde van het kwartaal...	465	620	524	460

Verrichtingen in effecten
(*millioenen franken*).

DELGING DER GECONSOLIDEERDE (GEVESTIGDE) SCHULD.				
Nominaal kapitaal der stukken ingekocht of terugbetaald voor de delging gedurende het kwartaal	129	143	251	174
CONVERSIE DER VLOTTENDE SCHULD.				
Bedrag der Schatkistbons omgezet in preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen tot op het einde van het kwartaal	4.175	4.175	4.175	4.175
PREFERENTE AANDEELLEN VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN				
Nominaal kapitaal der stukken : a) tegen contanten uitgegeven	824	824	824	824
b) tegen niet afgestempelde Schatkistbons verwisseld	4.175	4.175	4.175	4.175
Beschikbaar saldo op het einde van het kwartaal	4.999	4.999	4.999	4.999
Totaal der eerste uitgifte (artikel 2 der wet van 24 December 1927)	5.000	5.000	5.000	5.000
Niet uitgegeven	5.000	5.000	5.000	5.000
Nominaal kapitaal der aan het Delgingsfonds afgegeven stukken (artikel 11 der wet van 23 Juli 1926)	10.000	10.000	10.000	10.000
EFFECTENPORTEFEUILLE OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden aangekocht krachtens artikel 11, 2 ^e lid, der wet van 23 Juli 1926	120	117	117	117
PORTEFEUILLE VAN DE RESERVE VAN DE 6 ½ % AMERIKAANSCH LEENING OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden aangekocht ter uitvoering van artikel 16 der wet van 24 Juli 1927	269	269	267	267
PORTEFEUILLE VAN HET REGULARISATIEFONDS VAN DE RENTENMARKT OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden verworven ter uitvoering van artikel 24 van het koninklijk besluit van 11 Mei 1935	1.001	1.012	1.005	1.050
PORTEFEUILLE VAN DE OUDE PENSIOENKAS OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden gedeponceerd in het Delgingsfonds ter voldoening aan artikel 1 der koninklijke besluiten n ^{os} 221 en 222 van 27 December 1935	1.040	1.034	1.032	1.027
DEPOSITO'S DOOR STICHTINGEN VOOR DE AFLEVERING VAN INSCHRIJVINGEN, OP NAAM 4 % 3 ^e REEKS.				
Waarden gedeponceerd in het Delgingsfonds krachtens het koninklijk besluit n ^o 267 van 28 Maart 1936	335	335	335	335

**III. — DRIEMAANDELIJSKE TOESTAND VAN HET FONDS TOT DELGING
DER STAATSSCHULD**

(vervolg).

27

	Per 31 Decemb. 1938	Per 31 Maart 1939	Per 30 Juni 1939	Per 30 Septemb. 1939
Balans				
<i>(duizenden franken).</i>				
ACTIVA.				
Banken, postchèquerekening en kas	191.452	210.191	154.230	138.847
Tijdelijke beleggingen in buitenlandse deviezen	918	743	861	802
Delgingsreserve aangelegd bij buitenlandse bankiers	38.066	127.431	38.269	73.276
Terugbetaling van bij uitloting aflosbare stukken, om te slaan	—	47.010	92.621	13.732
Nog te innen vervallen dotaties	142	—	4.757	—
Betalingsordonnantien in portefeuille	5	—	—	—
Te innen voorgeschoten interesten	—	1	—	—
Te innen voorgeschoten belastingen en kosten	29	9	—	135
Beleggingen der reserve van de 6 ½ % Amerikaansche leening	234.911	234.909	233.031	233.031
	465.524	620.294	523.770	459.823
Effectenportefeuille (tegen inkoop prijs)	105.786	105.455	105.117	104.876
Totaal activa...	571.310	725.749	628.887	564.699
PASSIVA.				
Saldi van aan de delging te besteden dotaties :				
a) in Belgische franken	152.756	102.304	195.869	114.178
b) in deviezen	38.066	127.431	38.269	73.276
Reserve van de 6 ½ % Amerikaansche leening	239.238	234.397	234.782	239.192
Regularisatiefonds van de Rentenmarkt	25.063	35.297	45.230	10.028
Opbrengst van de portefeuille van de oude pensioenkassen	8.128	26.405	4.998	15.591
Beschikbaar saldo :				
<i>Niet aangewend deel van de netto-opbrengst der uitgiften van preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen</i>	54.083	54.083	54.083	54.083
<i>Vrijwillige bijdragen</i>	4.104	4.104	4.104	4.104
	58.187	58.187	58.187	58.187
<i>Excedent der inkomsten op de uitgaven</i>	49.872	51.728	51.552	53.646
	108.059	109.915	109.740	111.833
Totaal passiva...	571.310	725.749	628.887	564.699

Winst- en verliesrekening

(duizenden franken).

DEBET.				
Beheerkosten	95	119	101	100
Kosten in verband met de delging	152	333	107	254
Interestcoupons op stukken aangekocht krachtens artikel 11, 2° lid, der wet van 23 Juli 1926	724	—	—	—
	971	452	208	354
<i>Excedent der inkomsten op de uitgaven voor het kwartaal</i>	—	1.856	—	2.084
Totaal...	971	2.308	208	2.448
CREDIT.				
Geinde interesten en coupons	—	2.308	32	2.448
<i>Excedent der lasten op de inkomsten voor het kwartaal</i>	971	—	176	—
Totaal...	971	2.308	208	2.448
Batig saldo op het einde van het kwartaal...	49.872	51.728	51.552	53.646

HET INKOMEN EN HET SPAREN.

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN.

a) December 1939.

30

RUBRIEKEN	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO RESULTAAT		Uitge- keerde bruto winst	Obligataire schuld (2)	Bruto obligaties- coupons (1)
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			

(Duizenden franken)

A. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België.

1a Particuliere banken	3	3	—	50.900	4.516	1.525	—	—	—	—
1b Banken van openbaar nut	1	1	—	20.000	41.565	5.171	—	2.200	112.500	3.937
2. Verzekeringen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Financiële inrichtingen	26	20	6	300.152	83.152	14.450	5.724	10.505	80.155	3.343
4. Invoer, uitvoer	5	4	1	9.400	3.506	—	232	12	—	—
5. Handel in metalen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Handel in klerst. en meubel.	6	5	1	118.970	8.557	4.451	3.300	4.005	15.004	861
7. Handel in eetwaren	4	4	—	21.000	32.932	5.440	—	2.414	3.324	198
8. Diverse handel	27	20	7	17.366	5.089	1.160	354	457	3.955	232
9. Suikerfabrieken	3	3	—	246.430	28.718	16.481	—	14.961	13.828	830
10. Maalderijen	1	1	—	12.000	476	1.457	—	1.190	—	—
11. Bierbrouwerijen	7	5	2	48.745	12.942	3.166	21	2.538	4.300	246
12. Stokerijen	1	1	—	100	78	39	—	—	—	—
13. Andere voedingsnijverheden	10	7	3	56.957	5.527	6.734	1.896	5.748	1.250	62
14. Steengroeven	3	1	2	2.600	197	62	—	59	—	—
15. Kolnmijnen	—	—	—	—	—	—	—	—	37.268	1.885
16. Mijnbouw	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Gas	1	1	—	12.000	922	2.165	—	1.920	12.256	635
18. Electriciteit	2	2	—	13.000	495	1.009	—	540	55.000	2.570
19. Electricische constructie	5	3	2	6.248	753	571	1.086	479	8.859	487
20. Hotels, bioscopen, schouwb.	11	6	5	1.902	262	17	563	7	—	—
21. Drukkerijen, publiciteit	7	6	1	17.318	7.800	1.337	136	1.140	1.000	40
22. Textielnijverheid	26	16	10	249.458	56.424	18.152	1.592	12.749	17.362	843
23. Kunst- en cer. bouwstoffen	7	5	2	37.185	12.435	1.513	869	1.404	12.197	834
24. Metaaln. en mechan. constr.	30	20	10	446.433	136.861	58.525	8.702	51.042	54.146	2.882
25. Gebouw (openb. werken)	4	—	4	16.332	1.530	—	205	—	1.750	87
26. Papiernijverheden	3	3	—	71.640	20.824	2.663	—	1.548	9.020	585
28. Chemische nijverheden	9	8	1	66.538	37.656	11.079	28	5.037	12.625	663
29. Houtnijverheden	2	1	1	1.300	410	32	106	—	550	33
30. Leerlooier. en riemfabrieken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31. Automobielen	2	—	2	220	89	—	42	—	—	—
32. Glasblazerijen en kristalfabr.	1	1	—	100.000	47.015	4.629	—	3.555	—	—
33. Spiegelgieterijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34. Diverse nijverheden	18	14	4	36.477	10.593	3.998	72	3.050	41.747	1.891
35. Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	3.000	195
36. Buurtspoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Scheepvaart en vliegwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38. Telegrafien, telefonen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39. Electricische tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	11.691	715
40. Autobussen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41. Andere vervoerondernemingen	1	—	1	275	173	—	59	—	—	—
42. Diverse andere nijverheden	2	2	—	75	26	5	—	—	—	—
TOTAAL	228	163	65	1.981.081	556.030	166.063	24.833	126.548	512.787	24.054

B. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo.

1. Bank, financ. vennootschap	2	2	—	25.000	19.697	3.601	—	2.232	—	—
2. Handelsvennootschappen	2	1	1	70.000	4.763	10.219	37	—	—	—
3. Nijverheidsvennootschappen	4	3	1	219.813	31.351	10.786	72	13.895	—	—
4. Landbouwvennootschappen	4	1	3	28.900	10.242	—	3.017	—	—	—
5. Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL	12	7	5	343.713	45.569	24.606	3.126	16.127	—	—

C. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland.

1. Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Plant. en kolon. vennootsch.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Diverse vennootschappen	8	7	1	314.128	164.459	22.120	51	17.049	21.520	901
TOTAAL	8	7	1	314.128	164.459	22.120	51	17.049	21.520	901
Algemeen totaal	248	177	71	2.638.922	766.058	212.789	28.010	159.724	534.307	24.955

(1) Daarenboven is er gedurende de maand December betaald: (duizenden franken)

Coupons van binnenlandsche Staatsleeningen	—
Coupons van leeningen van de Kolonie	3.030
Coupons van provinciën en gemeenten	7.012
Coupons van verscheidene leeningen	28.354

TOTAAL 38.366

Coupons van buitenlandsche Staatsleeningen 10.216

(2) De geïelde leeningen slaan op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen.

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN (vervolg)
b) Retrospectief overzicht.

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO RESULTAAT		Uitgekeerde bruto-winst	Obligatie-schuld (1)	Obligatie-coupons (bruto)
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(Duizenden franken)										
Jaar 1938	7.694	5.879	1.815	48.321.151	17.837.626	6.179.386	435.372	4.296.989	8.134.056	384.070
Jaar 1939	7.659	5.432	2.227	48.704.555	16.974.077	5.169.346	803.823	3.984.403	7.798.597	352.864
1938 October	539	404	135	4.448.324	1.218.677	524.528	68.168	355.354	1.007.432	43.252
November	265	207	58	4.307.131	2.175.520	645.802	13.781	462.563	381.990	17.896
December	286	211	75	3.206.246	1.133.301	306.146	28.479	232.467	637.836	31.633
1939 Januari	115	95	20	945.378	241.946	126.774	4.347	77.723	980.310	45.922
Februari	187	145	42	619.122	113.121	42.032	19.707	26.279	567.252	25.659
Maart	1.298	947	351	5.143.110	2.549.165	505.073	45.435	389.062	466.287	22.048
April	1.679	1.183	496	8.792.056	2.010.671	816.296	91.459	620.109	1.029.369	43.312
Mei	1.218	867	351	8.944.179	4.680.939	1.016.669	85.025	805.868	403.807	18.349
Juni	638	453	185	3.185.604	791.710	303.074	31.873	227.661	550.427	25.768
Juli	426	295	131	5.803.852	1.726.228	646.262	47.697	563.657	937.177	44.340
Augustus	167	114	53	1.259.216	320.709	84.672	56.439	65.927	504.196	22.399
September	219	163	56	712.078	194.419	80.259	6.348	50.504	460.389	20.417
October	499	349	150	4.391.498	1.207.431	449.580	316.291	327.509	1.019.906	43.518
November	237	172	65	3.809.018	2.132.835	607.738	20.161	448.107	355.170	16.177
December	248	177	71	2.638.922	766.058	212.789	28.010	159.724	534.307	24.955

(1) Voor de maandelijksche resultaten, slaan de getelde leningen op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen.

II. — ALGEMEENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS.

a) Inlagen op persoonlijke spaarboekjes (1)
(duizenden franken).

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het einde van het tijdvak (2)	Aantal spaarboekjes op het eind van 't jaar
1937	3.501.365	2.800.663	700.702	12.489.170	5.844.595
1938	3.331.391	3.496.925	— 165.534	12.670.559	5.973.360
1938 November	284.011	188.739	95.272	12.317.666	
December	249.353	243.383	5.970	12.323.636	
1939 Januari	317.844	200.562	117.282	12.787.841	
Februari	207.216	215.328	— 8.110	12.779.731	
Maart	193.282	406.173	— 212.891	12.566.840	
April	131.289	442.557	— 311.268	12.255.572	
Mei	224.931	214.043	10.888	12.266.460	
Juni	258.622	186.882	71.740	12.338.200	
Juli	216.926	188.497	28.429	12.366.629	
Augustus	162.573	356.315	— 193.742	12.172.887	
September	72.681	450.865	— 378.184	11.794.703	
October	94.167	172.991	— 78.824	11.715.879	
November	93.744 (3)	170.971 (3)	— 77.227 (3)	11.633.732 (3)	
December	148.879 (3)	167.921 (3)	— 19.042 (3)	11.957.584 (3)	
1940 Januari	150.164 (3)	150.315 (3)	— 151 (3)	11.957.433 (3)	

(1) Deze cijfers geven enkel de bewegingen van het sparen aan.

(2) De tegoeden van de jaren 1937, 1938 en op 31 December 1939 omvatten de gekapitaliseerde renten van het dienstjaar.

(3) Benaderingscijfers.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen ter Lijfrentekas
(duizenden franken).

TIJDVAK	HANDBEIDERS en vrije stortingen, buiten het raam van de verplichte verzekeringswetten (wetten van 16 Maart 1865 en 15 December 1937)	BEDIENDEN (wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	MIJNWERKERS (wetten bij koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 samengeoördend)	Totaal
1937	298.675	44.386	14.241	357.302
1938	317.907	48.116	18.114	384.137
1938 October	26.837	4.148	}	}
November	25.562	3.972		
December	26.814	4.323		
1939 Januari	27.272	3.781	}	}
Februari	25.707	3.778		
Maart	27.435	4.080		
April	26.146	3.914	}	}
Mei	25.493	3.939		
Juni	23.910 (1)	4.006		
Juli	24.172 (1)	3.917 (1)	}	}
Augustus	21.837 (1)	3.825 (1)		
September	24.164 (1)	3.753 (1)		
October			}	}
November				
December				

(1) Benaderingscijfers.

III. — DRIEMAANDELIJKSCH LOONINDEXCIJFER. (Basis : loongemiddelden van 1933 = 100.)

TIJDVAK	ALGEMEN INDEXCIJFER	INDEXCIJFER PER BEDRIJFSKLASSE																							INDEXCIJFERS der gemiddelde uurloonen per nijverheidsgroep				
		Cokesovens	Groeven, cementfabrieken, marmerbewerking	Metaalnijverheden				Aardewerkfabrieken steenbakkerijen	Glasnijverheden	Chemische nijverheden	Voedingsnijverheden	Textielnijverheden			Bouwrijverheid en openbare werken	Hout en meubelen	Huiden en leder	Tabak	Papier		Kunstwerk en gevoelige instrumenten	Vervoer		Gas en electriciteit	productie-goederen	verbruiks-goederen			
				IJzerindustrie	Niet-ijzerhoudende metalen	Gietijzen, machinebouw en metaal-bouw	Samen					Vlas, katoen, hennep en jute	Wol, kapijten, breiwerk, confectie	Samen					Fabrieken	Drukkerij en transformatie		Havenwerkers, sleepers	Spoorwegen (1)				Samen (1)	Nijverheden van	
a) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon.																													
1937 Juni	109	114	104	125	114	104	113	108	105	109	105	105	100	102	106	101	112	104	—	104	105	122	105	108	111	104	111	104	
September	113	118	108	129	119	110	118	112	106	112	108	107	107	107	108	102	113	108	122	106	109	122	107	110	107	107	107	114	107
December	115	121	108	129	121	112	119	115	108	114	108	109	108	109	111	105	115	109	115	106	114	130	113	116	110	117	109	117	109
1938 Maart	116	123	112	130	121	115	121	110	112	115	108	111	110	111	112	108	116	113	115	108	117	127	110	113	111	118	111	118	111
Juni	116	123	111	132	121	113	121	109	112	116	109	112	110	111	112	108	115	112	—	109	115	125	109	112	111	118	111	118	111
September	117	123	108	132	121	113	121	110	110	117	109	112	111	111	114	109	115	113	—	110	115	125	115	116	111	118	111	118	110
December	118	126	114	135	121	113	122	114	113	118	109	114	112	113	115	108	117	113	116	111	112	125	115	117	114	119	112	119	112
1939 Maart	118	123	110	133	120	113	122	114	111	116	109	117	114	116	115	109	117	111	—	109	113	124	116	118	115	119	112	119	112
Juni	118	122	109	135	119	113	122	110	112	115	108	114	111	112	116	109	117	105	—	110	114	122	109	112	113	118	111	118	111
September	118	123	109	133	120	112	121	113	115	116	108	114	109	112	115	111	117	108	116	107	115	119	117	117	113	118	111	118	111
December	* 122	132	112	146	126	117	129	111	122	* 120	* 112	* 111	112	* 111	116	110	125	108	119	108	109	—	—	118	113	118	111	118	111
b) Indexcijfer der loonen van geschoolde of gespecialiseerde werklieden.																													
1937 Juni	111	112	105	127	113	109	116	102	107	109	103	110	96	103	106	106	110	109	—	104	98	122	—	—	106	110	105	105	105
September	115	115	111	136	117	115	123	104	109	111	108	112	101	107	108	107	112	113	124	106	102	126	—	—	107	115	107	107	107
December	117	117	113	133	120	117	123	106	106	114	108	115	102	109	110	111	114	115	127	105	110	128	—	—	111	117	109	109	109
1938 Maart	118	116	114	132	120	120	124	107	112	114	108	116	104	110	111	111	116	115	127	106	112	125	—	—	112	118	111	118	111
Juni	118	114	114	136	120	117	124	106	110	116	107	116	105	111	113	112	114	115	—	107	110	127	—	—	112	117	111	118	111
September	118	114	116	145	120	115	127	106	111	118	107	115	104	110	114	115	116	116	—	108	110	128	—	—	112	119	111	118	111
December	120	117	118	142	120	115	126	108	113	117	108	117	106	111	115	114	116	115	126	108	110	129	—	—	113	120	112	119	112
1939 Maart	120	115	114	140	119	116	125	109	110	115	107	120	109	115	115	112	116	115	—	109	111	126	—	—	114	118	112	119	112
Juni	120	114	115	141	119	116	126	109	111	115	106	118	106	112	116	114	117	111	—	108	113	127	—	—	113	117	112	119	112
September	120	114	115	137	119	116	124	111	113	116	107	117	106	111	115	114	117	115	126	107	115	127	—	—	113	118	111	118	111
December	* 123	122	123	152	124	121	133	110	121	* 118	* 112	* 114	104	* 109	116	114	125	115	129	108	126	—	—	119	113	118	111	118	111
c) Indexcijfer der loonen van werklieden zonder vak of zonder specialisering.																													
1937 Juni	114	112	101	141	116	109	122	114	119	116	106	106	106	109	103	112	108	—	108	122	123	—	—	102	112	108	103	103	103
September	118	115	106	147	121	114	127	116	117	119	108	108	109	108	112	107	115	113	122	110	127	125	—	—	103	115	110	106	104
December	119	117	108	140	123	117	126	112	113	122	109	111	111	111	114	107	116	115	115	110	134	128	—	—	115	117	112	106	106
1938 Maart	120	116	110	142	123	120	128	116	118	122	109	113	111	112	115	109	118	115	115	114	136	123	—	—	116	119	114	107	107
Juni	120	114	107	145	122	118	128	118	116	123	109	112	112	112	116	109	116	115	—	114	133	124	—	—	114	119	113	108	108
September	121	114	107	151	122	118	131	118	119	124	108	113	111	112	118	110	117	116	—	116	134	124	—	—	115	119	113	108	108
December	121	116	110	143	123	119	128	112	119	125	110	115	112	114	118	110	121	116	116	114	133	126	—	—	118	120	114	109	109
1939 Maart	122	116	108	142	121	119	128	112	116	123	109	120	113	116	119	112	120	116	—	114	133	133	—	—	119	119	115	109	109
Juni	121	113	107	144	121	118	128	121	115	123	109	118	112	115	118	110	119	112	—	114	134	122	—	—	118	119	114	108	108
September	121	112	107	144	120	118	128	121	116	122	108	115	113	114	118	111	119	115	116	105	134	121	—	—	118	119	114	108	108
December	* 124	122	111	156	126	119	134	115	125	* 121	* 114	* 118	111	* 115	117	111	126	115	119	110	140	—	—	123	* 123	* 117	* 111	108	108

(1) Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der loonen van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders van de spoorwegen. Alleen het gemiddeld loon is ons bekend.

(2) Regime I: schommelingen volgens het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen of barema's van de verkoopprijzen.

Regime II: partitaire commissies of andere verzoeningsorganismen.

Regime III: individueele beslissingen van werkgevers of vraag en aanbod.

* Voorloopige cijfers.

LOOP DER ZAKEN.

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE VERREKENINGSKAMERS.

TIJDVAK	VERREKENINGSKAMERS					Omloopsnelheid van het geld in de banken (3)	LIQUIDATIEKAS VAN DE BEURS VAN BRUSSEL			
	HOOFDBANK, BIJBANK EN AGENTSCHAPPEN			HOOFDBANK			CONTANT			TERMIJN
	Aantal kamers op het eind v. h. tijd.	Aantal verrekende stuks (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stuks (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)		Aantal zittingen	Aantal deelnemers op het eind v. h. tijd.	Geliquid. bedrag (miljoenen franken) (1)	Geliquid. bedrag (miljoenen franken) (1)
1938 Maandgemiddelde	38 (2)	332	32.201	164	24.275	6,56	21	305 (2)	513	82
1939 Maandgemiddelde	38 (2)	303	31.849	146	24.128	7,29	21	295 (2)	337	42
1938 November	38	320	26.223	157	19.469	—	19	305	409	54
December	38	344	30.484	169	22.346	6,37	21	305	405	47
1939 Januari	38	331	28.298	166	20.949	—	21	305	409	46
Februari	38	300	25.700	147	19.039	—	19	305	332	46
Maart	38	345	36.907	170	28.302	6,50	23	305	617	79
April	38	314	32.919	153	24.757	—	18	305	361	49
Mei	38	331	31.921	162	24.691	—	20	305	351	40
Juni	38	330	33.174	159	25.742	7,10	22	305	304	34
Juli	38	312	31.848	150	24.440	—	20	305	253	27
Augustus	38	300	31.322	142	22.202	—	21	300	276	38
September	38	272	29.426	121	21.960	7,13	21	300	416	59
October	38	299	34.694	140	27.256	—	22	295	256	37
November	38	261	33.797	127	26.076	—	19	295	224	25
December	38	245	32.186	119	24.123	8,44	20	295	243	28
1940 Januari	38	239	38.016	120	30.065	—	22	286	246	33

(1) In dit bedrag zijn de aankopen of de verkoopen maar één maal geteld.

(2) Op 31 December.

(3) Verhouding van het totaal bedrag der in den loop van het aangeduide kwartaal verrekende bedragen tot het saldo, per eind trimester, der deposito-rekeningen op zicht en op minder dan 30 dagen.

II. — POSTCHEQUE EN GIROVERKEER

(miljoenen franken).

TIJDVAK	Aantal rekeningen op 't einde van het tijdvak	Totaal tegoed (Daggemiddelde)	Tegood van particulieren	CREDIT		DEBIT		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van specie pCt.	Omloopsnelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Cheques en diversen	Giro's			
1938 Maandgemiddelde	(1) 433.553	3.594		5.041	12.494	5.016	12.503	35.060	89,0	4,80
1939 Maandgemiddelde	(1) 447.267	3.854	2.858	4.962	13.112	4.916	13.121	36.111	89,0	4,66
1938 November	430.560	3.621	2.587	4.511	11.763	4.471	11.783	32.528	88,3	4,68
December	433.553	3.654	2.678	5.297	12.921	4.833	12.941	35.993	88,5	4,50
1939 Januari	437.067	4.006	2.896	5.194	13.742	5.106	13.755	37.797	88,7	4,53
Februari	439.587	3.964	2.967	4.021	11.541	4.133	11.553	31.249	89,0	4,12
Maart	441.743	3.888	2.920	4.952	13.025	4.875	13.045	35.896	87,7	4,27
April	442.776	4.003	3.008	5.192	13.721	5.269	13.737	37.919	88,5	4,95
Mei	443.009	3.940	2.921	4.548	12.633	4.656	12.637	34.474	89,4	4,39
Juni	443.620	3.746	2.845	4.642	12.504	4.597	12.513	34.254	89,3	4,39
Juli	443.620	3.819	2.867	5.006	13.013	4.885	13.018	35.921	89,1	4,88
Augustus	444.243	3.603	2.800	5.485	14.153	5.686	14.177	39.501	89,7	5,51
September	445.125	3.523	2.544	4.603	12.213	4.755	12.207	33.779	88,3	4,63
October	445.969	3.747	2.839	5.551	14.032	5.168	14.031	38.783	88,8	4,93
November	446.200	3.874	2.786	5.006	13.343	5.014	13.346	36.708	89,7	4,94
December	447.267	4.141	2.900	5.344	13.424	4.853	13.435	37.056	89,7	4,42
1940 Januari	450.895	4.481	3.167	5.687	15.265	5.412	15.266	41.631	89,6	4,44

(1) Op 31 December.

(2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van den debet-omzet tot het gemiddeld dagelijksch tegoed.

III. — GEVAARLIJKE, ONGEZONDE OF HINDERLIJKE INRICHTINGEN.

Bron: Arbeidsblad.

Aanvragen om vergunning.

TIJDVAK	Voor het Rijk	Brabant	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen	Hene-gouwen	Namen	Luxem-burg	Luik
1937	4.272	1.135	722	92	786	480	413	151	42	451
1938	3.744	976	704	100	378	408	472	114	28	564
1938 September	277	80	52	3	17	25	39	14	1	46
October	276	81	42	13	31	21	35	7	2	44
November	248	62	59	9	8	23	44	5	4	34
December	249	76	59	1	27	23	17	10	—	36
1939 Januari	258	80	42	12	25	35	19	4	3	38
Februari	231	50	38	12	25	27	27	9	3	40
Maart	334	73	39	16	47	43	61	11	6	38
April	323	100	45	3	31	38	45	2	2	57
Mei	315	89	43	15	44	37	50	5	6	35
Juni	331	83	32	9	44	43	66	5	3	46
Juli	255	56	40	9	27	42	43	2	1	35
Augustus	307	59	65	7	42	35	62	10	5	37
September	212	68	36	2	16	33	16	7	—	34
October	248	60	50	5	32	25	34	7	—	35
November	114	31	16	4	12	14	17	1	—	19

IV. — VERHOUDING VAN DE ONBETAALDE TOT DE DOOR DE NATIONALE BANK VAN BELGIE
TER INCASSEERING AANGEBODEN WISSELS.

38

TIJDVAK	AANTAL DER			BEDRAG DER		
	Aangeboden wissels	Onbetaalde wissels	%	Aangeboden wissels	Onbetaalde wissels	%
				(duizenden franken)		
1938.....	1.473.634	100.453	6,82	8.145.032	157.898	1,94
1939.....	1.161.691	108.182	9,31	7.915.536	229.647	2,90
1938 October.....	152.369	10.462	6,87	877.433	17.178	1,96
November.....	128.356	7.950	6,19	849.872	13.569	1,60
December.....	113.350	8.406	7,42	674.074	12.114	1,80
1939 Januari.....	80.260	5.934	7,39	379.226	8.810	2,32
Februari.....	72.894	5.704	7,83	296.515	7.829	2,64
Maart.....	96.952	7.470	7,70	629.823	14.042	2,23
April.....	117.728	9.226	7,84	893.051	19.598	2,19
Mai.....	127.107	9.305	7,32	1.124.731	21.386	1,90
Juni.....	114.856	7.991	6,96	957.359	19.723	2,06
Juli.....	90.607	5.748	6,34	682.459	12.148	1,83
Augustus.....	76.142	10.065	13,22	372.922	16.145	4,33
September.....	129.434	17.504	13,52	666.883	40.194	6,03
October.....	101.886	12.297	12,07	655.952	33.162	5,06
November.....	80.581	9.151	11,36	632.873	20.760	3,28
December.....	73.244	7.787	10,63	643.743	15.840	2,46

V. — FAILLISSEMENTEN,
BEKRACHTIGDE ACCOORDEN TOT VOORKOMING VAN FAILLISSEMENT,
ZAKEN ONDER GECONTROLEERD BEHEER,
GEPUBLICEERD IN DEN « MONITEUR DU COMMERCE BELGE ».

a) Retrospectief overzicht.

39

TIJDVAK (13 weken)	Uitgesproken faillissementen			Accoorden tot voorkoming van faillissement		
	1937	1938	1939	1937	1938	1939
Eerste tijdvak.....	165	180	175	39	29	43
Tweede tijdvak.....	138	145	207	23	34	43
Derde tijdvak.....	111	118	140	17	23	42
Vierde tijdvak.....	146	179	182	29	44	40
Totaal...	560	622	704	108	130	168

b) Per bedrijfsgroep.

JANUARI 1940.

GROEP	AANTAL											
	FAILLISSEMENTEN						ACCOORDEN TOT VOORKOMING VAN FAILLISSEMENT					
	Physische personen	Personen-vennootschappen	Naamlooze vennootschappen	Personenvennootschap, met beperkte aansprakelijkheid	Samenwerkende vennootschappen	Totaal	Physische personen	Personen-vennootschappen	Naamlooze vennootschappen	Personenvennootschap, met beperkte aansprakelijkheid	Samenwerkende vennootschappen	Totaal
A. Handelsverrichtingen.....	24	—	1	1	2	28	7	—	1	—	2	10
B. Bankzaken en financiële ver-richtingen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
C. Nijverheden.....	4	—	1	—	—	5	5	—	—	—	—	5
D. Vennootschappen met hoofd-bedrijf in Congo.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal...	28	—	2	1	2	33	12	—	1	—	2	15

PRIJZEN.

I. — INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN.

a) Officieel indexcijfer in België. — Algemeen indexcijfer en per bedrijfsgroep.

Basis : April 1914 = 100.

45

Bron : *Ministerie van Economische Zaken, Middenstand en Landbouw.*

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Voedingsproducten	Brandstoffen	Teer en derivat.	Producten der metaalbedrijven	Petroleum en derivaten	Producten der aardwerkbedrijven	Producten der glasbedrijven	Scheikundige producten	Kunstmeststoffen	Vetten
<i>Aantal producten</i>	124	16	4	3	14	7	9	2	12	4	7
1938 Maandgemiddelde	630	559	873	605	695	987	865	549	617	503	483
1939 Maandgemiddelde	649	555	871	578	724	1.047	854	587	594	524	497
1938 November	610	514	837	560	685	906	859	549	602	520	436
December	607	528	855	538	678	905	847	549	591	524	419
1939 Januari	604	515	855	534	667	906	852	549	578	527	414
Februari	599	508	855	527	666	908	849	549	573	529	414
Maart	600	509	855	512	671	907	854	549	573	532	416
April	602	518	835	512	673	914	852	549	571	533	417
Mei	599	511	835	513	664	914	855	549	571	521	415
Juni	597	504	838	504	668	914	860	549	569	521	416
Juli	591	499	841	498	671	915	864	614	565	503	411
Augustus	594	502	843	498	691	915	859	614	565	500	404
September	706	653	871	683	779	1.115	859	626	615	527	627
October	735	639	871	729	807	1.266	854	626	632	530	706
November	762	638	969	712	842	1.467	846	626	637	531	651
December	793	663	982	715	887	1.419	847	626	673	533	673
1940 Januari	822	704	982	715	954	1.422	860	626	705	507	657

TIJDVAK	PRODUCTEN DER VEZELBEDRIJVEN					Bouwmaterialen	Harsproducten	Producten der huiden en lederb.	Tabak	Producten der papierbedrijven	Ruwe rubber
	Algemeen indexcijfer	Wol	Vlas	Jute	Katoen						
<i>Aantal producten</i>	19	5	5	2	7	13	2	9	1	1	1
1938 Maandgemiddelde	592	606	842	365	520	774	534	476	513	736	125
1939 Maandgemiddelde	641	606	902	573	531	793	627	519	602	677	146
1938 November	567	579	821	361	490	773	520	468	500	650	138
December	571	572	857	357	488	772	520	461	545	644	133
1939 Januari	583	560	929	400	480	775	532	466	545	644	130
Februari	567	547	852	439	469	773	538	462	545	644	133
Maart	563	548	826	449	465	773	555	465	545	644	134
April	570	530	826	538	463	772	548	461	545	644	133
Mei	563	530	788	501	476	772	526	471	545	644	133
Juni	557	529	755	484	483	772	506	471	545	644	135
Juli	549	538	715	472	480	765	485	471	545	644	138
Augustus	534	533	668	472	472	768	510	472	545	644	140
September	672	674	815	585	613	822	722	576	636	715	143
October	722	686	973	585	613	842	894	626	727	747	152
November	842	754	1.196	964	627	841	856	643	727	756	188
December	971	844	1.480	964	737	846	848	645	773	756	193
1940 Januari	1.063	931	1.748	951	712	846	856	701	775	756	195

b) Indexcijfers van groothandelsprijsen in het buitenland.

TIJDVAK	ENGELAND (Board of Trade) Basis : 1930	FRANKRIJK (Statistique Générale de la France) Basis : Juli 1914	NEDERLAND (Centraal Bureau voor de Statistiek) Basis : 1926-1930	ZWITSERLAND (Office fédéral de l'industrie des arts et métiers et du travail) Basis : Juli 1914	ZWEDEN (Kommerskollegium) Basis : 1913	DUITSCHLAND (Statistisches Reichsamt) Basis : 1913	VER. STATEN (Bureau of Labor) Basis : 1926
1937 Maandgemiddelde	109	563	76	111	137	106	86
1938 Maandgemiddelde	101	640	72	107	130	106	79
1938 October	99	654	71	106	128	106	78
November	98	657	70	106	127	106	78
December	98	666	71	106	127	106	77
1939 Januari	97	676	70	106	127	106	77
Februari	97	677	70	105	127	106	77
Maart	97	681	70	105	127	107	77
April	97	682	70	106	128	106	76
Mei	98	693	70	107	129	106	76
Juni	98	695	70	106	130	107	76
Juli	98	677	70	107	131	107	75
Augustus	98	672	70	107	133	107	75
September	105		75	117	143		79
October	111		81	120	150		79
November	117		84	129	153		
December	121		85	130	159		

II. — INDEXCIJFERS DER KLEINHANDELSPRIJZEN EN VAN DE KOSTEN VAN LEVENSONDERHOUD.

a) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België.

Basis : April 1914 = 100.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Middenstand en Landbouw.

46

TIJDVAK	Voor het Rijk	Antwerpen	Brussel	Gent	Luik
1938 Maandgemiddelde	781	801	828	760	766
1938 15 September.....	764	804	828	766	769
15 October.....	769	810	839	771	776
15 November.....	772	813	838	772	776
15 December.....	788	807	835	786	773
1939 15 Januari.....	769	807	835	768	774
15 Februari.....	759	798	826	758	763
15 Maart.....	754	795	822	755	768
15 April.....	751	791	817	752	753

b) Nieuwe indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België.

Basis : 1936-1938 = 100.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Middenstand en Landbouw.

DATUM	Voor het Rijk	Brabant		Antwerpen		Luik		Oost-Vlaanderen		West-Vlaanderen	Hene-gouwen	Lim-burg	Luxem-burg	Namen
		Pro- vincie	Stad Brussel	Pro- vincie	Stad Antwer- pen	Pro- vincie	Stad Luik	Pro- vincie	Stad Gent					
1939 Maandgemidd.	105,8	105,7	105,4	105,3	105,1	106,3	106,0	105,8	106,6	104,9	106,7	106,9	105,2	105,8
1939 15 Januari ...	105,8	105,9	105,6	104,5	103,9	107,0	106,9	105,5	105,8	104,3	106,9	106,8	105,6	106,4
15 Februari ...	104,4	104,2	104,0	103,5	103,1	105,2	104,8	104,2	104,5	103,3	105,5	105,1	104,4	105,0
15 Maart	103,6	103,5	103,4	102,8	102,5	104,4	104,0	103,6	104,1	102,5	104,6	104,4	103,6	103,7
15 April	103,1	103,0	102,8	102,4	102,2	103,6	103,3	103,1	103,8	102,1	103,9	104,1	103,1	103,1
15 Mei	102,9	102,9	102,7	102,3	102,1	103,5	103,3	102,9	103,8	102,0	103,9	103,8	102,6	102,5
15 Juni.....	103,1	102,8	102,5	102,5	102,4	103,8	103,8	103,2	104,1	102,5	104,0	104,3	102,4	102,5
15 Juli	103,5	103,0	102,7	102,8	102,5	103,8	103,7	103,6	104,5	102,9	104,5	104,6	102,8	102,9
15 Augustus...	103,3	102,9	102,6	102,7	102,5	103,7	103,6	103,2	104,2	102,8	104,2	104,6	102,8	103,4
15 September...	103,9	103,5	103,2	103,6	103,7	103,9	103,2	104,1	105,6	103,8	104,6	105,5	102,6	103,7
15 October...	110,1	110,0	109,6	110,2	110,0	110,4	109,9	110,0	111,0	109,1	110,6	110,9	108,8	110,0
15 November...	112,4	112,4	112,1	112,5	112,7	112,4	111,9	112,4	113,2	111,2	113,0	114,1	110,9	112,5
15 December ..	113,9	114,0	113,9	113,4	113,6	113,9	113,1	113,6	114,4	112,7	115,1	114,8	112,8	113,8
1940 15 Januari ...	115,4	115,6	115,5	114,9	114,9	115,0	113,8	114,9	115,6	114,5	116,7	116,8	113,7	115,4

c) Indexcijfers van de kosten van levensonderhoud in België.

Arbeidersbudgetten, 3^e categorie : gezinnen welke beschikken over een inkomen van 30 frank tot minder dan 40 frank, per verbruikseenheid en per veertien dagen.

Basis 1921 = 100.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Middenstand en Landbouw.

TIJDVAK	Algemeen Indexcijfer	Voeding	Huisvesting en huisraad	Verwarming en verlichting	Kleding	Behoeften van hygiënischen, maatschappelijken en zedelijken aard
1938 Maandgemiddelde	205	180	405	194	246	183
1939 Maandgemiddelde	203	176	407	202	251	184
1938 November.....	209	186	405	196	247	183
December.....	208	184	405	198	247	183
1939 Januari.....	209	186	405	199	247	183
Februari.....	205	180	406	199	247	183
Maart.....	203	176	407	199	247	183
April.....	200	172	407	195	247	183
Mei.....	198	168	407	196	249	184
Juni.....	199	170	406	197	249	184
Juli.....	200	171	406	196	249	184
Augustus.....	199	170	407	198	249	184
September.....	199	170	407	201	250	184
October.....	206	179	408	204	257	185
November.....	210	183	410	218	261	185
December.....	212	185	410	221	262	185
1940 Januari.....	215	190	411	223	263	186

d) Indexcijfers van de kosten van levensonderhoud en van de kleinhandelsprizen in het buitenland.

TIJDVAK	GROOT-BRITANNIË (Ministry of Labour)	FRANKRIJK (Statistique Générale de la France)		NEDERLAND (Centraal Bureau voor de Statistiek)	ZWITSERLAND (Office fédéral de l'industrie, des arts et métiers et du travail)	ZWEDEN	DUITSCHLAND (Statistisches Reichsamt)	VEREEN. STAT. (National Industrial Conference Board)
	Kosten van levensonderh.	Detailpr. (gepond. ind. v. 34 artikelen Gemid. v. 300 sted.)	Kost. v. levensonder. (eenvorm. gemaakte type-budgetten)	Kosten van levensonderh.	Kosten van levensonderh. (34 steden)	Kosten van levensonderh. (49 steden)	Kosten van levensonderh.	Kosten van levensonderh.
	Basis : Juli 1914 = 100	Basis : Juli 1914 = 100	Basis : 1930 = 100	Basis : tijdvak 1911/13 = 100	Basis : Juni 1914 = 100	Basis : Juli 1914 = 100	Basis : 1913/14 = 100	Basis : 1923 = 100
1937 Gemiddelde ...	154	572	102,4	137,3	137	162	125,1	88,5
1938 Gemiddelde ...	156	658	116,6	138,6	137	166	125,6	86,4
1938 October	156	—	—	138,3	137	167	124,9	85,8
November	156	690	120,3	137,4	137	—	125,0	85,6
December	155	—	—	138,3	137	—	125,3	85,8
1939 Januari	155	—	—	—	137	167	125,8	85,4
Februari	153	709	122,3	—	136	—	125,7	85,1
Maart	153	—	—	138,2	136	—	126,0	84,9
April	153	—	—	—	136	—	125,9	85,-
Mei	153	698	122,5	—	137	—	126,1	84,8
Juni	156	—	—	136,—	137	—	126,5	84,7
Juli	155	—	—	—	138	109	127,3	84,9
Augustus	155	—	—	136,5	137	—	—	84,5
September	165	—	—	139,1	138	—	—	85,9
October	165	—	—	142,8	140	171	—	—
November	173	—	—	144,3	142	—	—	—
December	174	—	—	—	142	—	—	—

III. — BINNENLANDSCHE GROOTHANDELSPRIJZEN VAN ENKELE INDUSTRIEPRODUCTEN.

(in franken per metr. tons).

TIJDVAK	STEENKOLEN								STEENKOOLO-GRUIS verwerkt tot	COKES	IJZER- EN STAALBEWERKING Bron : Echo de la Bourse						
	HUISBRAND			INDUSTRIEBRAND							Briketten type Belg. Staat	Eierkolen vette, gewassch. 145 gr.	Grove gewasschene type ijzerindustrie	Billettes	Largets	Stafijzer	Profielijzer
	Gezift half-vet	Gezifte vette huisbrand	Magere nootjes, 50/80 anthrac.	Fijne vette 0/10 half gewasschen	Fijne half-vette 0/10 gewasschen	Parelguis half-vet 0,70 klas C Belg. Staat	Magere gewasschen gren. 5/10	Magere stofgruis ruw 0/5	(1)	(1)							
1938 Maandgem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	877	986	1.100	1.100	1.300	1.720
1939 Maandgem.	226,4	239,2	246,8	139,3	131,6	152,7	148,4	94,7	167,2	198,1	216,9	—	—	1.148	1.148	1.355	1.780
1938 November ..	217	235	237	131,5	124	149	140,5	92,75	165	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720
December ..	222	235	242	136,5	129	149	145,5	92,75	165	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720
1939 Januari	222	235	242	136,5	129	149	145,5	92,75	165	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720
Februari ..	222	235	242	136,5	129	149	145,5	92,75	165	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720
Maart	222	235	242	136,5	129	149	145,5	92,75	165	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720
April	222	235	242	136,5	129	154	145,5	92,75	166	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720
Mei	222	235	242	136,5	129	154	145,5	92,75	166	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720
Juni	222	235	242	136,5	129	154	145,5	92,75	166	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720
Juli	222	235	242	136,5	129	154	145,5	92,75	166	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720
Augustus ..	222	235	242	136,5	129	154	145,5	92,75	166	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720
September ..	222	235	242	136,5	129	154	145,5	92,75	166	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720
October	222	235	242	136,5	129	154	145,5	92,75	166	197	225	—	—	1.250	1.250	1.475	1.910
November ..	248,5	260	271	153	144,5	154	163	104,50	175	207	280	—	—	1.250	1.250	1.475	1.910
December ..	248,5	260	271	153	144,5	154	163	104,50	175	200	280	—	—	1.375	1.375	1.610	2.060
1940 Januari	248,5	260	271	153	144,5	172,5	163	104,50	191	200	280	—	—	1.375	1.375	1.610	2.060

(1) Af-mijn. — (2) Geleverd.

IV. — PRIJZEN VAN LANDBOUWPRODUCTEN.

a) Gemiddelde prijzen van granen en andere landbouwproducten op de toonaangevende markten van België (« Belgisch Staatsblad »).

TIJDVAK	TARWE	ROGGE	HAVER	WINTER-GERST	AARDAPPELEN		DROGE CICHOREL-BOONEN (laatste oogst)	TARWE-STROO	RUV VLAS	ONGEZOUT- HOEVE- BOTER (verkocht per kg.)	ONONT- VETTE WOL	VERSCH- EERREN	
	(laatste oogst)				Gelder- sche- maizen	Industrie	(laatste oogst)						
	in franken per 100 kg.											in fr. per kg.	
1938 Maandgemiddelde ..	121,57	90,23	98,47	93,80	39,07	43,10	85,80	23,49	104,44	23,—	16,44	0,63	
1939 Maandgemiddelde ..	120,80	77,89	80,72	94,65	31,73	35,09	84,17	23,23	112,93	19,70	15,41	0,62	
1938 October	111,41	64,43	77,40	75,13	25,62	31,53	81,62	18,89	102,43	24,89	15,12	0,84	
November	109,98	62,54	75,83	73,31	25,29	30,84	68,20	19,09	104,63	25,28	14,81	0,84	
December	109,32	64,17	76,57	74,89	26,76	31,28	67,—	18,81	103,80	26,23	14,25	0,75	
1939 Januari	110,53	63,96	78,85	74,52	31,53	35,34	66,12	19,07	109,28	25,03	13,94	0,70	
Februari	111,62	61,52	76,31	73,61	32,35	35,45	67,50	20,09	113,13	24,80	14,37	0,49	
Maart	116,63	59,93	75,92	74,35	31,55	35,33	71,60	20,92	108,06	22,87	14,40	0,46	
April	119,73	60,47	79,13	75,92	35,65	39,28	75,72	20,37	104,41	19,94	13,50	0,46	
Mei	119,69	58,92	81,31	75,89	29,12	34,63	74,75	20,53	104,90	18,48	13,—	0,46	
Juni	118,23	59,04	80,—	75,38	23,97	30,57	73,30	19,62	101,89	18,87	12,90	0,52	
Juli	117,06	59,40	78,06	73,66	35,25	35,05	75,16	19,44	101,98	18,57	13,31	0,55	
Augustus	117,17	53,77	64,13	68,04	29,09	37,08	77,25	18,04	91,88	18,94	13,20	0,66	
September	123,71	106,70	86,15	117,05	31,30	35,44	106,04	22,27	104,21	19,10	15,69	0,67	
October	134,72	117,93	89,33	143,96	31,66	36,38	108,—	27,70	120,01	19,75	17,—	0,85	
November	134,85	111,04	85,68	137,31	33,94	37,36	107,10	32,65	131,98	20,83	19,86	0,89	
December	120,80	77,89	80,72	94,65	31,73	35,09	84,17	23,23	112,93	19,70	15,41	0,62	

b) Gemiddelde prijzen der granen op de graanbeurzen van Kortrijk, Brussel, Charleroi, Namen en Luik.
Bron: Ministerie van Landbouw.

48

TIJDVAK	TARWE (goede handelskwaliteit)	ROGGE	HAVER	GERST	SPELT
	(in frankes per 100 kg.)				
1938 Maandgemiddelde	120,97	79,50	95,92	91,84	91,59
1939 Maandgemiddelde	122,70	75,86	78,19	94,84	85,55
1938 November	112,10	60,29	72,33	71,73	81,85
December	111,65	61,94	73,94	73,36	83,55
1939 Januari	113,17	61,41	76,02	72,67	82,37
Februari	114,90	57,70	72,45	71,26	78,87
Maart	121,71	57,31	73,35	72,23	76,—
April	123,65	58,63	77,60	73,74	76,—
Mei	123,65	57,70	79,18	74,18	75,50
Juni	122,35	56,81	77,02	73,12	—
Juli	121,74	58,—	74,83	73,—	—
Augustus	105,—	52,33	60,65	68,24	—
September	122,63	106,05	85,22	122,78	86,83
October	134,11	115,56	87,41	148,19	99,—
November	134,20	108,—	83,14	139,87	94,87
December	135,32	120,85	91,40	148,76	100,52
1940 Januari	139,79	121,45	107,50	160,57	109,95

V. — LANDBOUWINDECIJFERS (1).
Basis: 1936 = 100.

a) Indexcijfers voor het Rijk.

Bron: Ministerie van Landbouw.

49

TIJDVAK	INDEXCIJFER DER VERKOOPPRIJZEN VAN AKKERBOUWPRODUCTEN																Akker- bouw algemeen index- cijfer
	ENKELVOUDIG INDEXCIJFER									INDEXCIJFER NA SEIZOENCORRECTIE							
	Tarwe	Rogge	Gerst en wintergerst	Haver	Stroo	Stroovlas	Cichorei-boonen	Suikerbiet	Aardappelen	Tarwe	Rogge	Gerst en wintergerst	Haver	Stroo	Suikerbiet	Aardappelen	
1938	107,4	108,4	105,6	107,8	124,9	125,4	109,9	113,9	90,4	107,4	108,4	105,6	107,8	124,9	110,5	90,4	104,4
1939	106,1	93,6	109,0	87,9	123,6	122,0	108,5	130,7	74,4	106,1	93,6	109,0	87,9	123,6	118,8	74,4	96,0
1938 November	92,5	74,4	82,4	81,3	101,5	114,9	88,0	118,0	61,7	95,4	76,7	84,1	84,7	106,8	112,5	68,6	87,4
December	91,9	76,5	84,3	83,1	100,0	114,2	86,4	121,3	63,8	94,7	78,9	85,2	87,5	101,0	114,1	70,9	88,0
1939 Januari	92,3	75,8	83,5	85,4	101,4	121,2	85,2	118,9	73,6	95,2	79,0	84,5	89,0	98,4	112,9	76,7	90,5
Februari	93,5	71,2	81,9	81,4	106,9	125,5	87,0	118,0	74,6	95,4	74,2	82,9	84,8	103,8	112,5	74,6	89,8
Maart	101,0	70,7	83,0	82,4	111,3	116,7	92,3	122,7	73,6	102,0	72,9	83,0	84,1	107,0	114,8	74,3	90,7
April	101,9	72,4	84,8	87,2	108,4	112,3	97,7	132,6	82,4	100,9	69,6	80,8	81,5	103,2	119,8	77,0	91,2
Mei	101,6	71,2	85,3	89,0	109,2	113,7	96,3	137,3	70,2	98,6	67,8	80,5	81,7	104,0	122,1	64,4	86,5
Juni	100,5	70,1	84,0	86,5	104,4	105,2	94,5	131,8	60,0	95,7	66,8	80,9	78,6	100,4	119,4	51,7	79,8
Juli	100,5	71,6	83,9	84,1	103,4	109,0	96,9	133,2	77,3	93,9	68,8	85,6	77,1	102,4	120,1	68,4	86,2
Augustus	99,1	68,6	83,1	73,2	95,9	99,6	99,6	135,5	72,8	98,1	67,3	85,7	75,5	100,9	121,2	74,3	88,3
September	112,5	130,9	141,1	95,7	118,5	110,0	136,7	138,2	73,4	114,8	132,2	145,5	102,9	128,8	122,6	79,8	104,5
October	123,0	142,7	170,3	98,2	147,3	132,5	136,6	131,9	74,8	126,8	145,6	173,8	104,5	156,7	119,5	83,1	112,5
November	123,1	133,3	160,8	93,4	173,7	142,0	138,0	133,0	78,4	126,9	137,4	164,1	97,3	182,8	120,0	87,1	115,7
December	124,1	149,2	171,0	102,7	202,5	176,3	141,1	135,3	81,5	127,9	153,8	172,7	108,1	204,5	121,1	90,6	123,6
1940 Januari	128,2	149,9	184,6	120,8	261,6	196,7	160,1	144,0	96,2	132,2	156,1	186,5	125,8	254,0	125,5	100,2	136,8

TIJDVAK	INDEXCIJFER DER VERKOOPPRIJZEN VAN PRODUCTEN VAN DIERLIJKE OORSPRONG											Algemeen indexcijfer akker- bouw en dierlijke producten			
	ENKELVOUDIG INDEXCIJFER							INDEXCIJFER NA SEIZOENCORRECTIE							
	Ossen	Koeien	Kalveren	Varkens	Boter	Eieren	Paarden	Ossen	Koeien	Kalveren	Varkens		Boter	Eieren	Dierlijke producten algemeen indexcijfer
1938	105,4	106,5	120,8	131,2	122,6	114,3	96,1	105,4	106,5	120,8	131,2	122,6	114,3	118,8	115,2
1939	106,6	106,7	113,2	116,4	109,7	108,8	75,1	106,6	106,7	113,2	116,4	109,7	108,8	109,6	106,2
1938 November	103,4	106,5	140,2	141,6	135,8	145,1	75,3	106,6	108,7	138,8	137,5	129,3	92,4	119,2	111,2
December	105,9	109,2	139,7	139,9	140,8	123,5	62,9	109,2	110,3	131,8	135,8	131,6	99,6	120,8	112,6
1939 Januari	103,6	103,7	120,6	138,0	129,3	115,7	63,4	106,8	105,8	113,8	136,6	120,8	110,2	117,4	110,7
Februari	103,2	103,1	108,6	123,4	133,5	84,3	63,4	106,4	106,3	105,4	125,9	124,8	93,7	113,3	107,5
Maart	104,6	105,3	113,6	120,6	117,4	82,4	75,5	105,6	106,3	111,4	124,3	115,1	117,7	114,4	108,5
April	109,5	110,8	127,1	113,8	104,5	87,6	75,5	106,3	109,7	125,8	118,5	113,6	134,8	117,0	110,6
Mei	115,4	111,8	125,3	111,2	100,4	80,4	77,2	109,9	108,5	126,6	115,8	115,4	121,8	115,1	108,0
Juni	115,6	111,6	115,5	108,9	101,6	97,1	78,2	111,2	106,3	121,6	115,9	114,2	131,2	116,1	107,0
Juli	114,5	111,4	113,4	113,0	101,2	100,9	73,2	111,1	109,2	119,4	114,1	110,0	123,0	112,8	106,1
Augustus	110,5	107,3	105,5	113,0	98,7	109,8	74,6	108,3	106,2	109,9	107,6	99,7	112,0	104,8	100,7
September	103,2	102,0	89,2	112,0	99,3	127,4	79,9	103,2	103,0	91,9	107,7	92,8	106,2	99,7	100,9
October	98,1	103,1	91,1	124,7	94,4	153,9	79,9	100,1	105,2	92,0	119,9	89,0	103,3	100,0	103,2
November	96,6	103,5	114,3	110,6	110,1	152,9	80,5	99,6	105,6	113,2	107,4	104,9	97,4	103,4	106,5
December	103,6	107,3	132,8	108,3	126,0	115,7	80,5	106,8	108,4	125,3	105,1	117,8	93,3	108,5	112,2
1940 Januari	111,7	110,6	131,9	105,5	130,9	121,6	82,2	115,1	112,9	124,4	104,5	122,3	115,8	115,3	120,7

(1) De methode tot het berekenen van deze indexcijfers werd uiteengezet in ons Tijdschrift voor Inlichting en Documentatie, blz. 255 en 353 (September en October 1939).

Bron : Ministerie van Landbouw.

TIJDVAK	INDEXCIJFER DER PRODUCTIEKOSTEN								
	Huurgelden	Loonen	Meststoffen	Veevoeders	Plant- en zaadgoed	Materieel	Belastingen	Algemeene onkosten	Productie-kosten algemeen indexcijfer
1938.....	102,3	109,4	108,5	127,7	95,1	108,5	107,5	111,0	111,0
1939.....	105,7	112,5	109,5	119,0	85,7	108,5	106,3	113,3	111,3
1938 November.....	102,5	110,8	110,0	109,6	91,8	108,5	105,3	112,5	108,6
December.....	102,5	110,8	109,7	117,6	91,8	108,5	105,3	112,0	109,9
1939 Januari.....	106,1	112,1	109,1	117,8	91,8	108,5	103,8	110,6	110,8
Februari.....	106,1	112,1	108,7	110,7	83,9	108,5	103,8	109,3	109,3
Maart.....	106,1	112,1	109,6	107,2	83,9	108,5	103,8	109,4	108,7
April.....	106,1	112,1	111,1	111,9	83,9	108,5	103,4	109,0	109,6
Mei.....	106,1	112,1	108,5	109,1	83,9	108,5	102,9	108,7	108,9
Juni.....	106,1	112,1	107,3	111,1	83,9	108,5	102,9	109,4	109,1
Juli.....	105,4	112,9	106,1	99,3	83,9	108,5	103,3	109,8	107,2
Augustus.....	105,4	112,9	106,2	95,3	83,9	108,5	103,1	109,6	106,5
September.....	105,4	112,9	109,0	135,8	87,4	108,5	110,2	110,2	114,2
October.....	105,4	112,9	114,0	145,2	87,4	108,5	113,6	116,8	117,0
November.....	105,4	112,9	113,3	136,6	87,4	108,5	111,6	119,2	115,6
December.....	105,4	112,9	112,1	149,9	87,4	108,5	113,8	121,9	118,1
1940 Januari.....	106,3	113,1	113,7	161,3	87,4	117,6	124,6	123,6	121,4

b) Regionale indexcijfers.

Bron : Ministerie van Landbouw.

TIJDVAK	INDEXCIJFER DER VERKOOPPRIJZEN																				
	AKKERBOUWPRODUCTEN						DIERLIJKE PRODUCTEN					AKKERBOUW- EN DIERLIJKE PRODUCTEN									
	Leemstreek van Midden-België	Vlaamse zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen	Leemstreek van Midden-België	Vlaamse zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen	Leemstreek van Midden-België	Vlaamse zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen
1938.....	107,1	102,0	104,8	99,8	95,1	106,4	101,7	118,2	119,7	118,7	119,5	118,9	117,6	118,0	114,7	115,3	115,2	115,3	118,1	114,8	114,3
1939.....	102,3	90,8	96,5	86,4	83,9	95,6	87,3	109,1	110,4	109,7	110,2	109,8	108,4	109,0	106,9	105,4	106,4	104,9	108,9	105,2	104,0
1939 Januari.....	95,4	85,7	91,6	80,6	82,5	90,3	84,6	116,1	113,8	117,5	118,7	117,9	115,3	116,3	109,6	110,5	110,9	110,2	116,7	109,0	109,1
Februari.....	95,3	84,7	91,2	78,7	80,9	89,2	82,8	111,8	113,0	112,1	115,3	115,9	112,4	113,7	108,6	105,8	106,8	107,2	114,8	106,5	106,7
Maart.....	97,1	84,5	91,7	78,9	82,1	90,2	83,0	113,8	116,0	114,7	115,1	114,0	112,7	113,0	108,5	108,0	108,9	107,1	113,0	107,0	106,2
April.....	97,6	85,1	91,8	79,1	84,0	89,3	82,8	116,9	119,2	117,6	117,2	115,5	114,9	114,7	110,8	110,6	111,1	108,7	114,4	108,4	107,4
Mei.....	94,7	78,5	87,0	71,3	74,5	86,1	77,0	114,7	116,1	115,1	115,6	115,0	113,8	114,0	108,3	106,6	108,0	105,8	113,6	106,8	105,5
Juni.....	89,0	70,5	79,7	63,2	64,7	80,6	69,5	115,9	117,3	116,4	116,3	115,0	114,3	114,1	107,4	105,9	107,1	104,5	113,3	105,8	103,9
Juli.....	93,2	79,7	80,5	73,5	76,7	84,4	77,0	112,4	114,2	113,2	113,1	112,1	111,2	111,4	106,4	105,5	106,4	104,3	110,9	104,5	103,5
Augustus.....	95,0	81,8	88,3	76,5	81,8	85,5	79,2	104,5	106,0	105,5	104,9	104,2	103,7	103,9	101,5	99,9	101,2	98,6	103,4	99,1	98,3
September.....	108,7	101,6	102,8	100,6	90,8	105,2	96,9	99,6	101,2	100,8	99,5	98,5	98,5	98,7	102,5	101,3	101,3	99,8	98,3	100,2	98,3
October.....	117,0	109,8	112,1	109,7	96,0	113,8	103,7	99,8	102,3	102,0	99,8	98,3	98,5	98,9	105,2	104,2	104,6	102,0	98,2	102,3	100,0
November.....	121,0	112,9	116,4	112,6	98,6	115,9	103,0	102,8	103,4	103,2	104,0	104,3	103,0	103,6	108,6	105,8	106,6	105,9	104,1	106,3	104,2
December.....	128,4	122,5	125,5	121,3	101,7	125,1	114,3	107,5	106,9	106,9	109,7	111,2	108,8	109,7	114,1	110,8	111,6	112,3	110,9	113,0	110,8
1940 Januari.....	142,3	135,0	139,6	133,1	110,2	142,2	131,5	114,8	114,6	114,0	116,2	116,8	115,0	115,2	123,5	119,8	120,5	120,0	116,6	121,9	119,0

TIJDVAK	INDEXCIJFER DER PRODUCTIEKOSTEN																				
	MESTSTOFFEN						VEEVOEDERS					TOTAAL VAN DE PRODUCTIEKOSTEN									
	Leemstreek van Midden-België	Vlaamse zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen	Leemstreek van Midden-België	Vlaamse zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen	Leemstreek van Midden-België	Vlaamse zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen
1938.....	108,2	107,3	108,5	107,9	108,0	109,1	107,3	128,3	129,8	131,3	125,5	123,7	127,3	131,8	111,0	111,7	111,1	111,5	111,3	110,7	108,5
1939.....	108,7	108,1	109,7	109,7	110,5	110,9	110,5	119,1	121,1	123,9	116,9	117,0	117,1	121,4	111,1	111,7	111,7	111,3	111,4	110,9	110,4
1939 Januari.....	108,4	107,8	109,0	110,0	110,9	110,6	111,2	118,1	119,9	122,0	115,7	115,0	116,6	120,9	110,6	111,2	111,1	110,8	110,6	110,6	110,2
Februari.....	108,0	107,4	108,6	109,5	110,2	110,1	110,4	110,8	112,7	115,1	108,5	108,3	109,1	113,4	109,1	109,5	109,7	108,8	108,7	109,0	109,5
Maart.....	108,7	108,3	109,5	110,8	112,2	111,4	112,8	107,3	108,6	110,3	105,7	105,6	106,0	109,0	108,5	108,8	109,0	108,3	108,1	108,6	109,4
April.....	109,6	109,6	110,7	113,6	115,7	113,7	117,4	111,8	112,1	112,6	111,6	112,0	111,3	111,3	109,3	109,6	109,5	109,9	109,8	109,6	109,9
Mei.....	106,5	106,7	107,8	110,8	112,4	111,1	113,8	108,8	109,8	111,4	108,3	109,1	107,6	109,2	108,4	108,8	108,9	108,8	108,9	108,7	109,4
Juni.....	105,6	105,7	107,4	108,5	110,4	109,7	111,2	111,0	111,0	111,3	111,2	111,6	110,7	110,6	108,7	108,9	108,8	109,2	109,4	109,2	109,3
Juli.....	105,5	104,9	106,6	105,9	106,7	107,3	106,6	99,0	99,2	100,0	99,4	100,7	98,3	98,1	106,8	106,8	107,1	106,5	106,7	107,1	106,7
Augustus.....	106,2	105,2	106,7	104,8	104,3	106,4	103,0	95,1	96,2	98,1	94,4	95,3	93,6	95,6	106,1	105,3	106,8	105,1	105,2	106,2	108,1
September.....	108,1	107,6	108,9	109,8	110,8	110,6	111,0	136,4	139,7	143,4	131,9	130,3	133,9	141,9	114,1	115,2	114,7	114,6	114,7	113,6	111,5
October.....	113,5	112,4	114,7	113,0	113,5	115,1	112,6	145,7	150,7	157,0	139,5	138,3	141,3	152,9	117,1	118,6	118,3	117,5	117,6	116,0	112,9
November.....	112,9	111,8	114,1	111,7	111,7	114,0	110,5	126,6	140,9	146,9	132,2	132,9	132,2	141,2	115,6	116,8	116,8	115,8	116,3	114,6	112,3
December.....	112,4	110,7	113,0	109,0	107,7	111,6	105,3	110,0	154,3	160,5	145,1	145,2	145,7	155,4	118,2	119,6	119,2	118,8	119,5	116,9	112,8
1940 Januari.....	114,8	111,4	115,6	106,5	103,0	111,9	97,3	161,6	165,0	169,2	157,5	156,7	158,6	160,4	121,7	122,8	122,1	122,5	123,4	120,3	113,9

VOORTBRENGING.

I. — PRODUCTIE DER STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN.

Bron : Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg.

55

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN										
	GEMIDDELD AANTAL ARBEIDERS (duizenden)		NETTO HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOI PER BEKKEN (duiz. tons)							Gemiddeld aantal extractie- dagen	Voorraad op 't einde der maand (duiz. tons)
	onder- grondsche	onder- en boven- grondsche	Bergen	Centrum	Charleroi	Namen	Luik	Kempen	TOTAAL		
1938 Maandgemiddelde	91,4	130,3	408	355	665	33	459	545	2.465	24,1	1.934
1939 Maandgemiddelde	90,1	128,7	379	354	659	32	460	603	2.487	24,1	2.129
1938 October.....	91,1	130,4	427	367	670	34	470	558	2.526	24,8	2.204
November.....	94,3	134,1	407	364	678	33	480	568	2.531	24,0	2.234
December.....	92,1	131,5	421	358	690	33	481	583	2.566	24,8	2.222
1939 Januari.....	94,5	133,8	441	387	704	34	503	595	2.604	25,4	2.333
Februari.....	91,0	130,2	385	320	632	31	452	537	2.357	22,8	2.506
Maart.....	92,8	132,3	451	379	717	36	511	630	2.724	25,9	2.696
April.....	93,6	134,0	400	352	644	31	456	569	2.452	23,2	2.524
Mei.....	93,6	133,9	422	358	677	32	468	613	2.569	24,0	2.274
Juni.....	93,8	133,4	403	386	712	33	491	638	2.662	24,9	2.311
Juli.....	90,1	129,6	339	308	606	33	469	567	2.321	22,7	2.275
Augustus.....	88,8	127,1	310	343	640	27	375	508	2.292	22,3	2.212
September.....	81,4	116,8	349	356	648	31	433	591	2.409	25,6	1.923
October.....	83,3	120,0	376	375	665	32	451	614	2.513	25,9	1.645
November.....	88,7	125,6	354	357	655	31	453	662	2.512	24,2	1.526
December.....	89,9	127,7	324	330	609	30	455	625	2.373	22,1	1.320

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoogovens in werking (aan het eind van het tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duiz. tons)					
	Productie (duiz. tons)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duiz. tons)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Stukken gegoten staal	Afgewerkte staalwaren	Afgewerkte ijzerwaren	Blik
1938 Maandgemidd..	392	3.775	142	870	37 (1)	205	184	6,0	145	2,5	0,2
1939 Maandgemidd..	431	3.757	127	814	44 (1)	256	253	6,2	184	2,6	
1938 October.....	384	3.685	136	862	36	216	201	6,3	179	2,9	0,2
November.....	380	3.685	136	839	36	222	213	5,7	188	2,3	0,2
December.....	406	3.768	136	836	37	232	214	5,5	176	2,6	0,3
1939 Januari.....	406	3.745	132	818	37	231	204	5,9	162	3,2	0,3
Februari.....	360	3.681	105	814	37	203	193	5,9	152	2,5	0,6
Maart.....	371	3.673	123	772	35	222	217	7,5	174	3,1	0,6
April.....	362	3.647	110	782	37	225	213	6,0	169	2,5	0,6
Mei.....	417	3.662	121	803	42	270	274	6,7	195	2,7	0,7
Juni.....	436	3.741	117	793	44	286	298	7,0	200	2,7	0,7
Juli.....	471	3.836	96	758	46	295	291	5,4	196	2,1	0,8
Augustus.....	470	3.860	110	754	45	280	277	5,8	185	2,4	
September.....	419	3.761	126	735	38	206	206	6,1	145	10,6	
October.....	474	3.813	155	836	39	256	255	6,0	196	10,8	
November.....	482	3.806	158	905	45	281	290	6,0	213	2,7	
December.....	509	3.858	172	995	44	314	318	6,2	218	2,6	

(1) Op 31 December.

II. — DIVERSE PRODUCTIES.

TIJDVAK	KATOEN Halfjaar- lijksche productie van gesponnen katoen (tons)	WOL		BIERBROUWE- RIJEN Hoeveelheden aangegeven meel (tons)	STOKERIJEN Voort- gebrachte alcohol (hectoliters)	MARGARINE EN BEREIDE VETTEN		
		Drooginrich- tingen van Verviers, van Dison en van het Oosten (reeds gedroogd of enkel gewogen) (tons)	Kamwol- voorraden in wolkammerijen (eind der maand) (tons)			Voort- brenging	In consumptie gebracht (tons)	Voor den uitvoer verklaard
1938 Maandgemiddelde	29.100 (1) 32.600 (2)	2.274	3.801	16.087	38.730	5.089	5.072	17
1939 Maandgemiddelde	34.500 (1)	2.730	3.564	15.042	38.572	5.062	5.047	10
1938 October		2.836	3.626	16.771	30.674	5.311	5.263	30
November		2.674	3.879	15.869	42.032	5.779	5.597	12
December	32.600 (2)	2.631	3.951	13.696	48.340	6.452	6.553	17
1939 Januari		2.607	4.264	15.407	45.055	6.126	6.158	10
Februari		2.671	3.765	13.699	41.533	5.092	5.086	7
Maart		2.825	3.785	17.911	43.619	5.473	5.395	10
April		2.617	3.323	16.732	41.054	4.568	4.569	7
Mei	34.500 (1)	2.692	3.314	16.966	37.676	4.312	4.071	7
Juni		3.021	3.551	18.190	25.919	4.546	4.422	19
Juli		2.439	3.399	16.943	40.047	4.363	4.503	5
Augustus		2.589	3.648	15.642	43.303	5.497	5.629	22
September		2.767	4.468	11.088	32.023	4.772	4.681	4
October		3.185	4.177	11.837	37.134	5.581	5.286	7
November		3.224	2.581	13.145	36.733	5.216	5.189	11
December		2.128	2.486	12.942	38.771	5.196	5.590	7

TIJDVAK	SUIKER				VISSCHERIJ		LUCIFERS		
	Voortbrenging		Voorraden (raffinade- en ruwe suiker) (eind der maand) (tons)	In consumptie gebracht	Omzetten ter mijn van Oostende		Fabricage	Verbruik	Uitvoer (met ontheffing van den accijns)
	Ruwe suiker	Raffinade- suiker			Hoeveelheid	Waarde			
1938 Maandgemiddelde	15.099	18.745	124.816	17.612	2.481	7.445	3.956	1.725	2.334
1939 Maandgemiddelde	20.506	19.210	97.211	19.883	3.465	6.250	5.000	2.108	3.038
1938 October	50.708	22.248	68.435	21.263	3.031	8.128	5.302	2.810	3.489
November	120.898	27.371	161.138	18.841	2.812	7.208	4.893	1.522	2.302
December	8.949	19.236	158.699	15.193	2.179	7.453	3.992	1.513	2.105
1939 Januari	552	17.929	152.301	14.641	2.258	8.362	3.963	1.453	2.447
Februari	292	15.843	141.351	12.899	2.352	7.792	4.325	1.555	2.065
Maart	86	19.969	128.891	19.211	2.658	9.814	5.118	1.764	3.820
April	123	20.241	113.897	20.703	2.289	6.719	4.823	2.161	2.518
Mei	—	21.821	98.829	17.722	2.464	6.395	4.780	1.575	3.639
Juni	3	20.461	74.464	17.026	2.077	5.595	5.637	1.571	3.366
Juli	—	19.024	53.389	23.579	2.077	5.695	4.515	1.830	2.609
Augustus	7	21.677	25.579	20.112	2.662	7.067	5.109	2.000	3.695
September	91	17.462	9.655	27.823	2.556	7.665	5.515	2.827	3.854
October	72.752	19.771	50.384	28.780	5.141	12.083	5.744	3.856	3.225
November	123.732	21.620	143.104	18.631	1.804	5.538	5.298	2.652	2.514
December	48.438	14.697	174.700	17.464	1.198	4.324	5.183	2.156	2.707

(1) Productie van het halfjaar 1 Februari-31 Juli.

(2) Productie van het halfjaar 1 Augustus-31 Januari.

III. — BOUWBEDRIJVIGHEID.

TIJDVAK	BOUWVERGUNNINGEN VERLEEND IN STEDELIJKE OENTRA (53 OENTRA — 114 GEMBENTEN)		
	Nieuwbouw	Herbouw en verbouwingen	Totaal
1938 Voor het jaar	8.585	16.416	25.001
1939 Voor het jaar (*)	5.156	11.196	16.352
1938 October	566	1.024	1.590
November	533	1.072	1.605
December	424	1.012	1.436
1939 Januari	505	951	1.456
Februari	721	1.149	1.870
Maart	940	1.528	2.468
April	646	1.261	1.907
Mei	573	1.259	1.832
Juni	572	1.282	1.854
Juli	454	1.208	1.662
Augustus	442	1.113	1.555
September	110	501	611
October	77	385	462
November	47	278	325
December	46	270	316

(*) Gerectificeerde cijfers.

IV. — VOORTBRENGING VAN ELECTRISCHEN STROOM.

58

TIJDVAK	TOTALE PRODUCTIE (Centrales van 100 kWh. en meer) Bron: Ministerie van Openbare Werken en Werkverschaffing						PRODUCTIE van de 121 voornaamste industriële centrales Bron: Association des Centrales Electriques Industrielles de Belgique	
	Aantal centrales	PRODUCTIE (duizenden kWh.)					Totale productie (duiz. kWh.)	Gemiddelde dagproductie (miljoenen kWh.)
		Unie der electrische bedrijven van België	Verbond der industriële centrales	Niet aangesloten maatschap- pijen	Gemeen- telijke regioën	Totaal		
1938 Maandgemiddelde	338 (1)	194.288	198.624	26.321	20.616	439.848	177.766(2)	6,98 (2)
1939 Maandgemiddelde	351 (1)	198.272	216.853	29.858	21.037	466.020	191.131	7,51
1938 October	338	204.253	213.638	27.740	22.782	468.413	187.878	7,22
November	338	207.337	214.280	28.483	24.364	474.464	189.212	7,88
December	338	218.200	216.357	28.107	27.447	490.111	189.698	7,02
1939 Januari	355	217.255	214.820	29.772	26.635	488.482	186.775	7,18
Februari	355	195.481	192.896	27.778	22.632	438.787	170.454	7,10
Maart	354	218.876	214.559	31.550	23.918	488.903	190.151	7,31
April	354	192.663	200.359	29.857	19.996	441.875	177.113	6,81
Mei	354	182.439	218.713	29.710	18.155	449.017	192.685	7,70
Juni	354	178.536	227.097	28.831	18.017	452.481	199.800	7,08
Juli	354	173.089	222.932	27.476	15.720	439.217	195.995	7,54
Augustus	354	189.844	218.505	28.318	18.411	453.077	189.417	7,58
September	353	177.409	209.001	29.159	18.512	434.081	183.816	7,06
October	352	206.819	227.810	32.182	22.123	488.934	201.140	7,73
November	351	213.328	228.283	32.648	23.064	497.323	202.248	8,25
December	351	233.524	229.260	32.017	25.264	520.065	204.176	8,17

(1) Op het eind van het jaar.

(2) Gemiddelden voor de zeven laatste maanden.

V. — GASDISTRIBUTIE (1)

(duizenden kubieke meters).

Bron: Ministerie van Openbare Werken en Werkverschaffing.

59

TIJDVAK	GEMEENTEBEDRIJVEN		GASVERDEELINGSMAATSCHAPPIJEN		Gasvoort- brengende nijverheids- maatschappijen, die rechtstreeks verbruikende inrichtingen voeden (verkocht gas)	TOTAAL
	die zelf het gas, dat zij verdeelen, geheel of gedeeltelijk voortbrengen (voortgebr. gas)	die het gas, dat zij verdeelen, aankopen (aangekocht gas)	die zelf het gas, dat zij verdeelen geheel of gedeeltelijk voortbrengen (voortgebr. gas)	die het gas, dat zij verdeelen geheel of gedeeltelijk aankopen (aangekocht gas)		
	1938 Maandgemiddelde	5.915	463	1.208		
1939 Maandgemiddelde	5.645	439	1.146	40.276	14.515	62.022
1938 October	6.222	402	1.179	39.702	9.277	56.782
November	5.815	358	1.103	38.283	9.378	54.937
December	6.419	386	1.255	42.688	9.494	60.242
1939 Januari	6.209	398	1.116	41.226	9.758	58.707
Februari	5.490	356	996	37.663	9.082	53.587
Maart	5.720	384	1.054	41.497	9.716	58.371
April	5.265	438	1.006	38.404	11.231	56.344
Mei	5.422	449	1.098	39.790	13.297	60.056
Juni	5.959	515	1.333	42.600	14.493	64.905
Juli	5.904	632	1.423	43.799	17.886	69.645
Augustus	5.979	722	1.438	43.753	18.395	70.287
September	5.540	407	1.217	39.884	15.632	62.680
October	5.274	317	1.023	37.271	19.005	62.890
November	5.132	305	980	37.045	17.983	61.445
December	5.841	347	1.071	40.387	17.701	65.347

(1) Deze statistiek betreft de verdeling van gas, verkregen door droge distillatie van steenkool. Zij omvat dus niet het soort-
gelijk gas, voortgebracht in de mijn-, metaal- en chemische cokesfabrieken of in de andere bedrijven en door de voortbrengers
voor eigen gebruik gebezigd.

VERBRUIK.

N. B. — Voor het verbruik van suiker, lucifers, margarine en toebereide vetten, zie tabel n^r 56.

I. — INDEXCIJFERS VAN DEN VERKOOP AAN DE VERBRUIKERS.

Basis : maandgemiddelde van 1927 = 100 (1).

65

TIJDVAK	GROOTE WARENHUIZEN						Winkels met bijhuizen		COOPERATIES EN PATROONSWINKELS					
	Kleeding		Meubelen		Huishoudelijke artikelen en andere (1)		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleeding	
	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939
Januari	85	74	129	103	123	127	132	133	74	63	148	154	158	162
Februari	72	65	117	110	101	99	123	128	73	59	140	143	127	119
Maart	109	95	129	129	125	130	136	146	81	71	150	163	166	165
April	100	89	130	100	123	126	140	146	73	64	153	161	184	170
Mei	99	99	136	119	124	134	136	139	71	64	146	152	167	163
Juni	88	86	114	105	128	130	137	138	72	67	148	150	142	141
Juli	77	81	120	108	138	148	141	149	72	64	147	158	130	127
Augustus	55	50	96	84	124	142	137	153	67	61	142	176	114	123
September	76	99	114	71	137	171	150	202	69	65	175	212	164	237
October	99	96	116	66	126	138	140	160	68	63	140	166	220	222
November	76	67	101	49	121	158	135	145	66	64	140	145	155	147
December	76	76	118	69	182	183	164	174	72	73	180	171	174	165

(1) Basis van de indexcijfers van de groote warenhuizen (huishoudelijke artikelen en verscheidene) = het maandgemiddelde over 1934.

II. — TABAKSVERBRUIK.

(Productie + invoer.)

66

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillos	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruintabak (tons)
	(millioenen stuks)			
1938	195	615	5.108	13.201
1939	180	556	5.128	14.335
1937 2 ^o kwartaal	43	140	1.395	3.283
3 ^o id.	46	153	1.406	3.420
4 ^o id.	57	159	1.252	3.274
1938 1 ^{ste} id.	47	152	1.263	3.223
2 ^o id.	48	200	1.444	3.246
3 ^o id.	42	133	1.312	3.299
4 ^o id.	57	129	1.089	3.433
1939 1 ^{ste} id.	45	117	1.070	3.152
2 ^o id.	40	135	1.376	3.436
3 id.	39	130	1.404	3.654
4 ^o id.	56	174	1.278	4.093

III. — SLACHTINGEN IN DE 13 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND.

67

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, vaarzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
1938 Maandgemiddelde	16.457	778	10.957	23.066	6.304
1939 Maandgemiddelde	19.688	902	12.774	23.475	6.703
1938 October	18.822	1.002	9.333	23.356	10.229
November	17.740	856	9.665	23.217	13.537
December	15.260	919	8.904	21.624	13.636
1939 Januari	16.012	917	12.212	22.581	8.968
Februari	15.186	822	13.043	20.001	6.588
Maart	18.069	871	16.844	23.553	5.573
April	14.831	770	14.353	18.357	3.701
Mei	19.493	903	16.135	25.312	3.330
Juni	15.120	767	13.323	22.733	2.117
Juli	16.003	871	11.685	24.663	2.231
Augustus	19.068	975	13.045	25.295	2.308
September	26.433	1.075	10.910	24.704	3.399
October	31.072	1.054	10.306	25.209	10.934
November	23.486	881	11.296	26.302	15.216
December	21.484	918	10.141	22.997	16.072

VERVOER.

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN.

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken).

70

TIJDVAK	ONTVANGSTEN				UITGAVEN	SALDO	UITBATINGS-COEFFICIENT
	Reizigers	Goederen	Buitengewone inkomsten	Totaal			
1937 Maandgemiddelde	69,8	149,4	4,9	224,1	221,0	3,1	98,63
1938 Maandgemiddelde	70,2	136,7	5,0	211,9	226,2	— 14,4	106,78
1938 October	67,3	151,6	4,7	223,6	220,1	3,5	98,43
November	54,5	148,8	4,2	207,5	219,9	— 12,4	105,95
December	57,8	141,5	5,5	204,8	225,7	— 20,9	110,20
1939 Januari	66,8	139,2	8,5	214,7	226,8	— 12,2	105,62
Februari	53,9	126,5	6,0	186,5	217,6	— 31,2	116,70
Maart	62,4	145,9	6,2	214,5	229,0	— 14,5	106,76
April	70,8	142,3	5,8	218,8	220,9	— 2,0	100,92
Mei	71,9	151,9	6,6	230,4	220,2	10,2	95,57
Juni	69,3	151,7	6,0	227,0	220,4	6,6	97,10
Juli	94,2	141,0	6,2	241,4	220,6	20,9	91,36
Augustus	89,0	139,7	6,4	235,2	218,7	16,5	92,98
September	50,4	144,3	6,6	201,4	217,8	— 16,4	108,12
October	48,4	154,0	8,0	210,4	213,6	— 3,2	101,51
November	47,8	160,9	7,2	215,9	212,4	3,5	98,37
December	58,3 *	144,1 *	14,2 *	216,6 *	219,2 *	— 2,6 *	101,20 *

* Voorloopige cijfers.

TIJDVAK	b) Aantal wagons aan de nijverheid geleverd (1).				c) Transportstatistiek. 1° Algemeen spoorverkeer.						
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARE GOEDEREN				
					Aantal (duizenden)	Reizigers-Km. (millioenen.)	Ton (duizenden)	Millioen ton-kilometer (tK.m.)			
								Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	Totaal
1937 Maandgemidd..	438.774	132.576	108.493	547.267	16.870	512	6.090	205	204	110	519
1938 Maandgemidd..	388.982	114.745	90.604	479.647	16.234	497	5.250	186	154	88	429
1938 September	399.858	118.692	96.075	495.933	16.173	530	5.440	196	165	86	447
October	433.676	135.446	97.584	531.260	16.004	485	5.907	204	171	93	468
November	424.833	122.017	94.742	519.575	16.093	475	5.940	205	167	105	477
December	382.513	134.608	91.991	474.504	15.068	450	5.226	177	176	118	471
1939 Januari	368.597	130.560	89.095	457.692	16.780	496	4.990	170	167	97	434
Februari	339.856	108.450	79.899	419.755	14.292	417	4.573	155	148	82	385
Maart	392.725	118.072	87.221	479.946	15.660	461	5.246	179	167	85	431
April	376.007	128.090	84.736	460.743	14.966	463	5.237	186	167	83	436
Mei	400.619	140.343	95.620	496.239	16.125	505	5.727	191	196	109	496
Juni	406.538	129.738	100.441	506.979	15.105	493	5.818	190	204	120	514
Juli	368.714	112.613	94.553	463.267	15.346	569	5.310	172	200	84	456
Augustus	379.086	114.627	92.876	471.962	15.274 (2)	563 (2)	5.283	178	184	86	448
September	390.057	143.102	71.524	461.581	12.612 (3)	416 (3)	5.136 (4)	172	207	59	438 (4)
October	441.757	149.098	83.058	524.815	14.249 (3)	467 (3)	6.081 (4)	226	178	97	501 (4)
November	437.869	142.616	86.800	524.669							
December	384.878	137.638	86.757	471.635							

A. — Aantal wagons aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en steenkoolbriketten).

B. — Aantal wagons meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en steenkoolbriketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagons komend van vreemde netten aldan niet met bestemming naar stations van het net van de Maatschappij, of naar stations van andere netten.

(1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

(2) Excl. heropgeroepen militairen.

(3) Incl. heropgeroepen militairen.

(4) Incl. militaire transporten.

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN

(vervolg).

c) Transportstatistiek (vervolg).

2° Vervoer der voornaamste zware goederen.

A. — Gezamenlijk verkeer.

70

TIJDVAK	(duizenden tons)										
	Totaal	Landbouw- producten en voedings- middelen	Brand- stoffen	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbe- drijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooi- er., kleding	Chemische en artseni- kundige producten	Nijver- heidsvetten en oliën, petroleum, teer	Vershil- lende
1937 Maandgemidd..	6.090	379	2.434	572	653	556	777	65	202	82	370
1938 Maandgemidd..	5.250	347	2.161	401	439	478	794	54	191	66	320
1936 Maart	5.563	298	2.276	453	536	541	734	50	215	68	392
Juni	3.767	227	1.486	328	355	366	556	29	128	53	239
September	5.492	281	2.152	435	542	534	822	104	192	63	367
December	5.942	385	2.679	511	609	443	629	67	188	72	359
1937 Maart	6.147	341	2.472	536	672	592	726	64	255	98	391
Juni	6.316	243	2.515	567	826	594	898	53	175	61	384
September	6.251	289	2.434	584	664	630	869	100	198	71	412
December	5.985	330	2.370	674	608	456	747	49	275	106	370
1938 Maart	5.547	301	2.110	424	428	555	996	51	228	81	373
Juni	5.000	207	1.954	388	422	509	983	39	125	56	317
September	5.440	284	2.232	378	429	496	864	81	268	63	345
December	5.228	315	2.506	408	547	374	450	62	200	70	304
1939 Maart	5.246	307	2.180	368	517	455	727	55	216	68	353
Juni	5.848	244	2.446	550	639	495	872	46	155	55	346
September	5.136	262	2.450	503	357	347	672	45	181	53	266

B. — Belgisch binnenlandsch verkeer.

TIJDVAK	(duizenden tons)										
	Totaal	Landbouw- producten en voedings- middelen	Brand- stoffen	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbe- drijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooi- er., kleding	Chemische en artseni- kundige producten	Nijver- heidsvetten en oliën, petroleum, teer	Vershil- lende
1937 Maandgemidd..	3.527	253	1.692	11	186	350	610	13	94	30	288
1938 Maandgemidd..	3.250	231	1.523	10	130	312	673	12	85	26	248
1938 Augustus	3.071	143	1.373	13	130	317	694	38	89	23	251
September	3.384	183	1.566	12	134	322	737	26	98	26	280
October	3.706	532	1.734	11	136	295	640	9	83	25	235
November	3.766	804	1.648	11	131	277	550	8	71	24	242
December	2.962	177	1.743	7	133	212	353	8	75	23	231
1939 Januari	2.909	148	1.795	8	130	201	369	9	82	25	232
Februari	2.729	131	1.468	13	122	231	410	9	98	23	224
Maart	3.225	162	1.574	12	146	288	623	9	119	24	268
April	3.259	135	1.711	21	130	270	641	8	87	27	229
Mei	3.321	115	1.741	10	136	297	684	8	67	25	238
Juni	3.384	118	1.679	10	154	314	750	9	71	27	252
Juli	3.050	123	1.515	22	122	296	617	8	76	28	243
Augustus	3.166	149	1.569	21	134	296	614	33	95	27	228
September	3.485	207	1.849	27	182	232	591	28	119	28	222
October	4.049	636	1.976	26	205	261	533	19	131	35	227

II. — HAVENVERKEER.

71

TIJDVAK	a) Haven van Antwerpen.											
	Bronnen : Havendienst der stad Antwerpen en « Bulletin over den Handel met de vreemde landen ».											
	ZEEVAART					BINNENVAART						
	IN			UIT		IN			UIT			
Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen		Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Laadvermogen (duizenden steren)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Laadvermogen (duizenden steren)	Goederen (duizenden metrieke tons)	
			geladen	ledig (op ballast)								
1937 Maandgemidd..	1.032	2.093	1.193	864	167	1.177	4.129	1.422	469	3.994	1.378	422
1938 Maandgemidd..	980	2.012	989	846	134	975	3.699	1.222	382	3.562	1.187	368
1938 September.....	1.025	2.142	1.012	855	139	993	3.921	1.252	368	3.589	1.135	405
October.....	1.012	2.042	926	915	132	1.042	3.916	1.220	376	3.757	1.198	318
November.....	987	1.987	1.000	838	143	1.166	3.780	1.234	399	3.463	1.148	314
December.....	1.007	2.097	1.027	870	153	1.145	3.195	1.064	399	3.207	1.045	355
1939 Januari.....	1.018	2.240	1.004	847	155	952	3.910	1.245	269	3.662	1.224	302
Februari.....	939	1.931	924	841	119	932	3.664	1.126	392	3.503	1.134	331
Maart.....	1.046	2.124	903	901	136	1.002	4.054	1.284	361	3.950	1.246	285
April.....	1.040	2.107	926	926	132	921	3.960	1.290	399	3.852	1.253	346
Mei.....	1.093	2.212	994	954	122	1.084	3.996	1.373	438	3.721	1.297	342
Juni.....	1.066	2.233	1.137	931	131	1.199	4.266	1.397	464	3.876	1.279	432
Juli.....	1.018	2.051	937	894	126	1.168	3.836	1.259	344	3.834	1.266	407
Augustus.....	983	1.950	990	858	139	1.135			421			380
September.....	(* 258	(* 623	428			751			253			290
October.....	(* 346	(* 666	491			467			241			195
November.....	(* 377	(* 688										

TIJDVAK	a) Haven van Antwerpen (vervolg).					b) Haven van Gent.						
	Bron : Havendienst der stad Antwerpen.					Bron : Havendienst van Gent en Bulletin over den Handel met de vreemde landen.						
	OPGELEGDE ZEEESCHEPEN (op het eind van de maand)				ZEEVAART					BINNENVAART		
	Aantal schepen		Tonnenmaat (duizenden registertons)		Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)	Goederen (duizenden metrieke tons)	UIT		GOEDEREN (duizenden metrieke tons)		
totaal	Belgische	totaal	Belgische	Aantal schepen				Tonnenmaat (duizenden register-tons)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Gelost	Geladen	
1937 Maandgemidd..	(1) 5	(1) —	(1) 19	(1) —	185	189	243	186	190	94	212	186
1938 Maandgemidd..	(1) 15	(1) 3	(1) 37	(1) 3	151	162	191	151	162	87	170	127
1938 November.....	16	3	38	3	163	172	241	161	156	77	150	124
December.....	15	3	37	3	158	163	204	162	174	103	152	106
1939 Januari.....	12	2	33	2	141	153	151	141	157	116	144	82
Februari.....	12	2	31	2	131	124	171	134	134	88	133	128
Maart.....	10	2	25	2	161	137	139	160	134	78	124	142
April.....	9	2	17	2	153	141	161	154	138	59	131	125
Mei.....	5	2	5	2	148	144	152	149	147	76	131	120
Juni.....	5	2	5	2	177	165	133	172	157	116	140	122
Juli.....	4	2	4	2	168	184	220	166	183	117	146	165
Augustus.....	4	2	4	2	181	171	227			112	117	154
September.....					58	75	126			57	57	114
October.....					59	51	66			52	84	57
November.....					64	71						
December.....					62	70						
1940 Januari.....					58	50						

(* Cijfers door de *Moniteur des Intérêts Matériels* gepubliceerd.
(1) Op het eind van het jaar.

II. — HAVENVERKEER (vervolg).

TIJDVAK	c) Haven van Brugge-Zeebrugge. Bronnen : Havendienst van Brugge en « Bulletin over den Handel met de vreemde landen ».						d) Haven van Groot-Brussel. Bron : Havendienst van Brussel.						
	ZEEVAART			BINNENVAART			ZEEVAART			BINNENVAART			
	Binnen-gekomen zee-schepen	Tonnen-maat (duizenden register-tons)	GOEDEREN (duizenden metrieke tons)		GOEDEREN (duizenden metrieke tons)	Gelost	Geladen	BINNENGEKOMEN		VERTROKKEN		GELOST EN GELADEN GOEDEREN (duizenden metrieke tons)	
			Gelost	Geladen				Aantal schepen	Tonnen-maat (duizenden register-tons)	Goede-ren (duizen-den metrieke tons)	Aantal schepen		Tonnen-maat (duizen-den register-tons)
1937 Maandgemiddelde...	172	189	59	34	21	4	72	37	32	73	38	39	579
1938 Maandgemiddelde...	131	163	37	26	13	2	52	28	22	52	28	29	492
1938 November	130	145	35	28	15	2	66	36	26	67	36	42	450
December	166	208	34	36	16	1	58	38	35	60	39	43	387
1939 Januari	146	185	27	39	16	3	60	40	25	63	41	39	462
Februari	134	162	38	33	19	3	45	23	15	46	27	33	453
Maart	146	183	26	27	15	3	48	22	17	47	22	23	543
April	133	166	21	30	11	2	50	30	17	49	27	33	481
Mei	134	191	31	37	14	3	65	30	27	61	30	32	498
Juni	128	156	42	28	15	4	63	32	27	62	31	29	504
Juli	159	235	65	19	13	3	84	39	38	85	40	31	489
Augustus	123	174	44	29	10	2	80	41	30	79	38	40	499
September	27	46	18	14	7	2	40	29	20	45	32	36	485
October	25	33	19	14	9	2	46	26	16	46	29	33	559
November	15	19					30	13	8	30	13	13	510
December	20	19					15	9	10	19	9	6	500
1940 Januari	43	35											

TIJDVAK	e) Haven van Oostende.															
	ZEEVAART						BINNENVAART						STAATSPAKETBOOTEN			
	BINNENGEKOMEN			VERTROKKEN			BINNENGEKOMEN			VERTROKKEN			BINNENGEKOM.		VERTROKKEN	
	Aantal schepen	Tonnen-maat (duizenden register-tons)	Goede-ren (duizen-den metrieke tons)	Aantal schepen	Tonnen-maat (duizen-den register-tons)	Goede-ren (duizen-den metrieke tons)	Aantal schepen	Tonnen-maat	Goede-ren (duizen-den metrieke tons)	Aantal schepen	Tonnen-maat	Goede-ren (duizen-den metrieke tons)	Aantal schepen	Aantal reizigers (duizenden)	Aantal schepen	Aantal reizigers (duizenden)
1937 Maandgemiddelde..	71	39	10	71	39	21	107	20	8	109	3	—	100	32	101	33
1938 Maandgemiddelde..	69	41	10	69	41	20	88	16	7	86	3	—	95	27	95	27
1938 November	54	31	11	56	32	26	83	16	8	85	2	—	62	5	62	6
December	71	33	19	68	33	20	63	11	6	66	2	—	64	11	64	7
1939 Januari	58	31	10	62	32	19	69	12	6	62	1	—	63	7	63	11
Februari	47	27	21	46	25	14	66	12	7	65	3	—	56	5	56	6
Maart	52	32	12	54	35	11	74	11	3	89	7	—	63	6	63	7
April	49	32	3	48	31	17	86	17	8	79	1	—	74	19	75	20
Mei	52	33	11	52	33	17	93	17	7	82	3	—	71	16	71	16
Juni	79	67	6	76	64	18	112	21	8	114	6	—	92	18	93	21
Juli	111	94	26	115	97	20	109	20	9	95	3	—	154	51	154	43
Augustus	121	105	20	116	103	27	110	22	13	107	9	3	173	58	174	73
September	22	14	9	24	16	13	52	10	3	59	3	—	34	2	34	3
October	12	12	3	12	12	11	72	16	5	66	6	—	14	1	14	2
November	16	10		17	11		57	13		55	1		11	1	11	1
December	23	13		22	12		52	8		58	1		13	1	13	—
1940 Januari	17	9		17	9		18	4		20	1		12	1	13	—

BUITENLANDSCHE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSCHE ECONOMISCH UNIE MET DE OVERIGE LANDEN.

75

I. — SAMENVATTING NAAR DE VIJF GROEPEN DER ALGEMEENE NOMENCLATUUR AANGENOMEN DOOR DE OVEREENKOMST VAN BRUSSEL VAN 31 DECEMBER 1913.

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tons)					WAARDE (miljoenen franken)						GEMID- DELDE PRIJS PER TON (franken)	OVERSCHOT (+) OF TEKORT (-) OF DE HANDELSBALANS (miljoenen franken)	VERHOUDING VAN UIT- TOT INVOER IN 'FOT.
	Levende dieren	Voe- dings- mid- delen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Totaal	Levende dieren	Voe- dings- mid- delen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Onbew. goud en zilver gouden en zilver- munt.	Totaal			
INVOER														
1937 Voor het jaar	12,0	4.076	34.083	835	38.986	36,0	5.419	15.869	6.163	405,5	27.893	715		
1938 Voor het jaar	8,6	3.777	27.110	659	31.555	28,2	4.660	12.612	5.395	471,7	23.107	734		
1938 September ..	0,7	344	2.267	47	2.659	2,2	401	1.001	409	32,6	1.845	694		
October.....	0,3	372	2.226	57	2.655	1,7	414	999	423	18,6	1.855	699		
November...	0,3	382	2.249	52	2.683	1,4	408	1.004	425	56,7	1.895	706		
December...	0,3	337	2.234	51	2.622	2,0	381	1.161	424	17,6	1.986	757		
1939 Januari.....	0,1	296	2.283	54	2.633	0,9	334	1.224	441	70,8	2.071	787		
Februari....	0,3	304	2.098	54	2.456	1,5	319	1.061	459	41,3	1.841	750		
Maart	0,3	359	2.166	65	2.590	1,4	367	1.120	519	40,4	2.047	791		
April	0,2	307	2.150	62	2.519	1,-	318	927	425	38,7	1.709	679		
Mei	0,2	347	2.489	63	2.897	1,6	365	995	443	33,5	1.839	635		
Juni	0,1	416	2.381	59	2.857	0,7	388	962	418	29,0	1.798	629		
Juli	0,8	272	2.533	56	2.862	3,2	260	885	397	41,-	1.587	544		
Augustus ...	0,9	279	2.469	52	2.802	3,2	261	1.057	399	56,2	1.777	634		
September ..	0,6	171	1.495	31	1.698	2,0	210	455	198	37,7	904	532		
October.....	0,8	292	1.796	41	2.130	2,8	341	569	300	12,1	1.225	575		
November...	0,8	388	1.877	46	2.312	2,6	458	719	357	2,9	1.539	666		
UITVOER														
1937 Voor het jaar	6,3	730	18.516	5.758	25.010	67,4	1.364	11.252	12.523	310,0	25.516	1.020	- 2.377	91,5
1938 Voor het jaar	5,5	604	17.209	4.189	22.008	67,4	1.134	9.790	10.502	231,1	21.724	987	- 1.443	93,8
1938 September ..	0,4	36	1.499	343	1.879	5,6	72	829	849	20,0	1.776	945	- 68	96,3
October.....	0,4	52	1.665	360	2.078	4,3	91	905	941	18,2	1.959	943	++ 103	105,6
November...	0,5	56	1.546	404	2.007	6,1	99	892	923	26,0	1.946	969	++ 50	102,6
December...	0,3	90	1.331	383	1.805	4,4	137	919	963	23,4	2.047	1.134	++ 61	103,0
1939 Januari.....	0,3	51	1.277	338	1.667	4,2	98	802	823	21,8	1.749	1.050	- 322	84,5
Februari....	0,5	42	1.289	317	1.649	5,3	92	907	823	23,4	1.851	1.122	++ 9	100,5
Maart	0,5	39	1.345	368	1.752	5,6	80	900	881	25,5	1.892	1.079	- 155	92,4
April	0,5	35	1.356	359	1.750	5,1	69	725	838	20,0	1.656	946	- 53	96,9
Mei	0,4	41	1.656	406	2.103	4,9	79	940	979	16,8	2.020	960	++ 180	109,8
Juni	0,5	52	1.870	451	2.374	4,8	88	886	1.056	25,8	2.061	868	++ 263	114,6
Juli	0,7	30	1.695	425	2.151	7,4	61	812	989	19,6	1.889	878	++ 303	119,1
Augustus ...	0,6	41	1.715	427	2.184	5,0	74	958	969	24,7	2.031	930	++ 254	114,3
September ..	0,2	10	1.123	266	1.399	2,6	25	657	774	5,7	1.464	1.047	++ 561	162,1
October.....	0,3	13	1.374	287	1.674	4,0	29	692	913	7,2	1.645	983	++ 421	134,3
November...	0,2	29	1.148	330	1.508	2,3	43	714	951	2,8	1.714	1.136	++ 174	111,3

II. — SAMENVATTING NAAR DEN GRAAD VAN VOLTOOIING DER PRODUCTEN
(rangschikking aangenomen door den Raad van den Volkenbond op 17 September 1935).

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tons)				WAARDE (millioenen franken)			
	Ruwe artikelen	Artikelen welke een verwerking hebben ondergaan		Totaal (1)	Ruwe artikelen	Artikelen welke een verwerking hebben ondergaan		Totaal (1)
		gewone verwerking	grootere verwerking			gewone verwerking	grootere verwerking	
1937 Voor het jaar	29.755	8.557	752	39.065	13.754	7.641	5.860	27.662
1938 Voor het jaar	24.452	6.432	670	31.555	11.297	6.267	5.163	23.167
1938 Augustus	2.005	521	53	2.580	1.063	436	349	1.939
September	2.100	516	43	2.658	890	535	388	1.845
October	2.039	533	83	2.655	900	531	404	1.855
November	2.054	552	77	2.683	937	483	418	1.895
December	1.946	626	50	2.623	1.011	545	372	1.987
1939 Januari	1.979	602	52	2.633	1.022	558	421	2.071
Februari	1.873	511	51	2.455	976	428	393	1.839
Maart	1.961	568	60	2.589	982	522	504	2.048
April	1.914	544	59	2.517	774	478	415	1.708
Mei	2.240	593	59	2.898	856	591	447	1.839
Juni	2.198	604	55	2.857	844	515	409	1.798
Juli	2.245	543	53	2.840	708	446	395	1.692
Augustus	2.233	545	50	2.828	794	523	402	1.776
September	1.285	374	35	1.694	360	291	218	907
October	1.664	409	47	2.120	564	331	288	1.196

INVOER.

1937 Voor het jaar	29.755	8.557	752	39.065	13.754	7.641	5.860	27.662
1938 Voor het jaar	24.452	6.432	670	31.555	11.297	6.267	5.163	23.167
1938 Augustus	2.005	521	53	2.580	1.063	436	349	1.939
September	2.100	516	43	2.658	890	535	388	1.845
October	2.039	533	83	2.655	900	531	404	1.855
November	2.054	552	77	2.683	937	483	418	1.895
December	1.946	626	50	2.623	1.011	545	372	1.987
1939 Januari	1.979	602	52	2.633	1.022	558	421	2.071
Februari	1.873	511	51	2.455	976	428	393	1.839
Maart	1.961	568	60	2.589	982	522	504	2.048
April	1.914	544	59	2.517	774	478	415	1.708
Mei	2.240	593	59	2.898	856	591	447	1.839
Juni	2.198	604	55	2.857	844	515	409	1.798
Juli	2.245	543	53	2.840	708	446	395	1.692
Augustus	2.233	545	50	2.828	794	523	402	1.776
September	1.285	374	35	1.694	360	291	218	907
October	1.664	409	47	2.120	564	331	288	1.196

UITVOER.

1937 Voor het jaar	11.462	11.716	1.833	25.011	5.021	11.846	8.666	25.689
1938 Voor het jaar	11.041	9.281	1.682	22.008	4.394	9.321	7.873	21.724
1938 Augustus	939	717	123	1.779	344	682	701	1.734
September	963	775	142	1.875	362	780	624	1.777
October	1.103	829	143	2.077	413	857	682	1.960
November	1.023	840	144	2.007	382	869	669	1.945
December	857	789	157	1.805	411	866	701	2.040
1939 Januari	787	761	118	1.667	368	794	575	1.749
Februari	761	767	121	1.649	374	710	753	1.851
Maart	971	636	145	1.752	398	750	724	1.888
April	910	697	141	1.749	339	731	576	1.656
Mei	1.139	801	163	2.103	409	917	683	2.017
Juni	1.244	961	168	2.374	378	840	728	2.053
Juli	1.051	961	127	2.147	326	884	662	1.882
Augustus	830	1.197	155	2.184	263	1.030	581	1.889
September	624	671	105	1.399	258	715	489	1.464
October	784	791	97	1.675	240	827	579	1.646

(1) Incl. onrangschikbare of aan bijzondere voorwaarden onderworpen artikelen.

WERKLOOSHEID.

I. — MAANDCIJFERS.

Bron : Nationale Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

80

MAAND	Aantal werkloze verzekerden								Verloren werkdagen			
	Absolute cijfers				Gemiddelden per 100 verzekerden				Per 1.000 verzekerden en per week		In % van het aantal mogelijke werkdagen	
	Geheel werkloos		Gedeeltelijk werkloos		Geheel werkloos		Gedeeltelijk werkloos		1937	1938	1937	1938
December	136.298	167.145	147.510	232.788	14,9	16,9	16,1	23,6	1.114	1.420	18,6	23,7
	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939
Januari	146.678	173.299	178.668	218.334	15,9	17,4	19,4	21,9	1.213	1.318	20,2	22,0
Februari	141.499	166.851	164.444	178.051	15,3	16,7	17,8	17,8	1.195	1.208	19,9	20,1
Maart	131.007	152.735	136.510	148.688	14,2	15,1	14,8	14,7	1.038	1.092	17,3	18,2
April	121.734	144.932	136.141	145.062	13,1	14,3	14,7	14,3	892	1.056	16,5	17,6
Mei	121.763	150.021	171.217	157.655	13,1	14,8	18,4	15,6	1.014	1.073	16,9	17,9
Juni	115.382	144.188	158.064	146.928	12,3	14,2	16,8	14,5	966	1.010	15,9	16,8
Juli	114.555	144.651	152.286	156.804	12,1	14,3	16,1	15,4	936	990	15,6	16,5
Augustus	118.750	150.791	149.096	163.355	12,5	14,9	15,7	16,1	899	1.021	15,0	17,0
September	124.010	183.292	144.074	158.385	13,0	18,2	15,1	15,7	950	1.259	15,8	21,0
October	135.847	168.681	154.827	137.116	14,1	16,7	16,1	13,6	968	1.120	15,9	18,7
November	150.892	172.647	156.470	133.410	15,5	17,0	16,1	13,2	1.123	1.184	18,7	19,7

II. — WERKLOOSHEID PER PROVINCIE.

Bron : Nationale Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

a) Aantal gecontroleerde werklozen (daggemiddelde).

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werkdagen	Voor het RIJK		ANTWERPEN		BRABANT		WEST- VLAANDEREN		OOST- VLAANDEREN		HENEGOUWEN		LUIK		LIMBURG		LUXEMBURG		NAMEN	
	van	tot		Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal
	1939 Juni	—		—	24	163.867	175.250	38.995	40.068	20.921	22.146	24.141	25.769	37.445	42.318	26.718	27.561	9.091	10.738	2.834	2.846	656	656
Juli	—	—	29	163.532	173.732	38.473	39.494	21.248	22.432	25.470	26.981	36.556	40.553	25.842	26.740	9.525	11.048	2.774	2.785	699	699	2.945	3.000
Augustus	—	—	23	165.850	176.033	39.345	40.334	21.529	22.719	25.688	27.428	37.402	41.389	25.556	26.358	9.550	10.954	3.028	3.050	826	826	2.916	2.975
September	—	—	24	203.355	222.884	48.162	49.537	25.467	27.189	36.281	42.532	42.489	49.137	29.648	31.087	12.636	14.631	3.655	3.676	1.238	1.238	3.779	3.856
October (*)	—	—	29	180.279	194.209	43.802	45.200	23.877	25.383	33.458	37.654	37.173	41.475	25.227	26.206	10.374	11.837	2.846	2.864	894	898	2.628	2.692
November (*)	—	—	23	185.956	203.143	45.540	47.258	26.844	28.369	33.269	38.371	37.992	43.017	24.988	26.377	10.467	12.392	3.228	3.260	944	952	3.071	3.147
December (*)	—	—	23	198.549	213.632	46.490	47.947	28.748	30.598	35.998	39.411	41.011	46.048	26.523	27.749	11.604	13.646	3.581	3.579	949	950	3.346	3.404
1940 Januari (**)	—	—	29	226.789	241.280	49.045	50.669	32.639	34.627	41.897	44.665	45.467	50.358	30.953	32.155	14.418	16.363	5.366	5.388	1.697	1.697	5.260	5.355
1939 November	6	11	5	178.753	195.058	44.267	45.823	25.201	26.911	31.784	37.008	36.685	41.427	24.273	25.494	10.057	11.825	3.060	3.078	786	786	2.640	2.706
13 18 6	182.561	199.207	45.321	47.023	25.643	27.360	32.791	37.967	37.372	42.211	24.528	25.819	10.192	12.002	2.995	3.018	870	872	2.849	2.935			
20 25 6	185.819	202.983	45.808	47.494	26.692	28.005	33.506	38.509	37.839	42.905	24.706	26.136	10.245	12.202	3.120	3.150	962	963	2.941	3.019			
27 2 6	196.690	213.977	47.763	48.450	28.401	30.358	34.996	39.771	40.070	45.261	26.446	27.912	11.372	13.446	3.737	3.765	1.158	1.159	3.855	3.855			
December ... 4 9 6	192.706	210.419	45.904	47.602	27.606	29.793	34.656	39.199	39.915	45.399	25.637	27.135	11.311	13.496	3.445	3.474	1.017	1.017	3.215	3.304			
11 16 6	190.000	205.585	45.233	46.765	28.053	30.048	33.441	36.960	39.133	44.101	25.295	26.656	11.297	13.395	3.465	3.494	921	923	3.162	3.243			
18 23 6	199.593	213.656	46.881	48.281	28.706	30.360	36.952	39.917	41.536	46.241	26.006	27.221	11.383	13.410	4.067	4.090	898	899	3.164	3.237			
25 30 5	211.895	227.116	47.942	49.380	30.627	32.608	38.941	41.998	43.459	48.933	29.155	30.433	12.423	14.411	4.545	4.574	961	962	3.842	3.917			
1940 Januari	1	6	5	223.986	239.647	48.689	50.407	33.278	35.315	41.130	44.275	45.539	50.889	29.935	31.234	14.091	16.088	5.094	5.126	1.372	1.372	4.858	4.941
8 13 6	220.137	234.233	48.708	50.261	32.199	34.401	40.148	42.826	44.715	49.387	29.319	30.529	13.773	15.749	5.174	5.193	1.388	1.388	4.713	4.799			
15 20 6	225.801	239.951	49.162	50.705	32.473	34.377	41.515	44.233	44.907	49.559	30.705	31.922	14.545	16.473	5.493	5.516	1.759	1.760	5.302	5.406			
22 27 6	232.659	247.042	48.929	50.547	32.798	34.693	43.776	46.483	45.749	50.669	32.824	33.994	15.205	17.144	5.577	5.601	2.003	2.003	5.798	5.908			
29 3 6	231.302	245.527	49.737	51.425	32.699	34.661	42.914	45.510	46.425	51.288	31.982	33.098	14.475	16.359	5.480	5.503	1.693	1.693	5.627	5.730			

b) Aantal opgeteekende dagen werkloosheid (duizenden dagen).

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werkdagen	Voor het RIJK		ANTWERPEN		BRABANT		WEST- VLAANDEREN		OOST- VLAANDEREN		HENEGOUWEN		LUIK		LIMBURG		LUXEMBURG		NAMEN	
	van	tot		Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal
	1939 Juni	—		—	24	3.876	4.140	924	950	499	528	571	607	881	993	629	649	217	256	68	68	15	15
Juli	—	—	29	4.688	4.995	1.105	1.126	614	647	727	765	1.049	1.139	741	769	274	311	82	80	19	20	84	87
Augustus	—	—	23	3.766	3.985	890	911	492	522	591	616	848	938	582	598	217	245	69	70	19	19	66	68
September	—	—	24	4.817	5.210	1.129	1.149	606	608	859	1.008	1.006	1.155	719	740	295	347	87	88	28	29	90	92
October (*)	—	—	29	5.176	5.565	1.238	1.290	689	723	965	1.082	1.069	1.182	729	752	300	342	82	84	26	25	75	77
November (*)	—	—	23	4.242	4.630	1.022	1.072	608	638	783	884	868	982	574	603	240	284	73	74	22	20	69	72
December (*)	—	—	23	4.515	4.835	1.044	1.087	758	677	822	906	932	1.046	607	630	266	313	88	75	22	19	76	80
1940 Januari (**)	—	—	29	6.533	6.942	1.392	1.441	943	998	1.213	1.292	1.312	1.446	898	932	416	473	155	155	48	48	153	155
1939 November	6	11	5	885	966	214	222	125	134	158	184	182	206	121	127	50	59	15	15	4	4	13	13
13 18 6	1.084	1.187	266	276	155	166	227	222	250	147	154	61	72	18	18	5	5	5	5	17	17		
20 25 6	1.105	1.207	269	279	159	170	200	230	255	148	156	61	73	18	18	6	6	6	6	17	18		
27 2 6	1.168	1.271	273	283	169	181	209	237	269	158	167	68	80	22	22	7	7	7	7	22	23		
December ... 4 9 6	1.144	1.247	269	280	165	178	207	234	235	154	162	68	81	21	21	6	6	6	6	19	20		
11 16 6	1.130	1.222	265	275	167	179	200	221	235	151	160	68	80	20	21	6	6	6	6	19	19		
18 23 6	1.191	1.275	276	285	174	184	221	239	248	156	163	68	80	24	25	5	5	5	5	19	20		
25 30 5	1.050	1.125	234	241	152	162	194	209	216	146	152	62	71	23	23	5	5	5	5	19	20		
1940 Januari	1	6	5	1.112	1.188	238	246	166	176	205	221	228	252	149	156	70	80	25	25	7	7	24	24
8 13 6	1.311	1.393	286	296	192	203	240	256	267	176	183	82	94	31	31	8	8	8	8	28	28		
15 20 6	1.346	1.429	289	298	194	205	249	265	268	184	191	87	99	33	33	10	10	10	10	32	32		
22 27 6	1.387	1.471	288	299	196	207	262	278	273	197	204	91	103	33	33	12	12	12	12	35	36		
29 3 6	1.377	1.461	291	302	195	207	257	272	276	192	198	86	97	33	33	11	11	11	11	34	35		

(*) Voorloopige cijfers voor de mannen alleen.

(**) Voorloopige cijfers.

BANKSTATISTIEKEN.

I. — BELGIE EN BELGISCH-KONGO.

a) Nationale Bank van België.

Voornaamste posten van de weekstaten

(*millioenen franken*).

1° Tot December 1939.

85

TIJDVAK	Goudvoorraad	Buitenlandsche deviezen en goudwaarden	Wissels		Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Vordersingen op den Staat	Overheidsfondsen	Bankbiljetten in circulatie	Rek.-courantsaldi		Totaal der opeischbare schulden	Dekkingspercentage	Discontovoet voor geaccepteerde wissels (1)	Rentevoet voor beleening op overheidsfondsen (2)
			binnenlandsche	buitenlandsche					Diverse	Van 's Rijks-schatkist				
Jaargemiddelde :														
1938.....	15.945	4.717	1.486	16	286	742	1.144	21.812	2.118	227	24.157	66,01	2,61	3,70
1939.....	16.935	3.827	2.156	16	581	716	1.327	24.029	1.222	97	25.348	66,81	2,67	3,93
Maandgemiddelde :														
1938 November....	17.065	4.512	1.632	11	242	735	1.152	22.547	2.016	605	25.168	67,80	2,50	4,—
December.....	17.207	4.580	1.103	11	227	735	1.152	22.076	2.137	641	24.854	69,23	2,50	4,—
1939 Januari.....	17.157	4.618	952	11	181	729	1.163	21.941	2.286	413	24.640	69,63	2,50	4,—
Februari.....	17.341	4.604	873	11	190	722	1.173	22.122	2.363	256	24.741	70,09	2,50	4,—
Maart.....	15.659	3.775	1.433	11	464	722	1.170	21.604	1.362	95	23.061	67,91	2,50	4,—
April.....	15.318	2.807	2.392	15	729	722	1.191	22.152	791	51	22.994	66,62	3,20	4,70
Mei.....	15.428	2.480	2.877	19	530	722	1.269	22.300	685	90	23.075	66,86	3,32	4,82
Juni.....	15.828	3.313	1.970	16	311	722	1.210	22.167	914	106	23.187	68,26	3,—	4,50
Juli.....	16.585	3.981	1.214	13	313	712	1.222	22.741	1.037	51	23.829	69,60	2,58	3,66
Augustus.....	17.810	4.385	1.190	17	489	709	1.265	24.048	1.542	32	25.622	69,51	2,50	3,50
September.....	18.162	4.664	2.254	21	1.089	709	1.634	27.186	1.065	23	28.274	64,24	2,50	3,50
October.....	18.039	4.393	2.682	19	758	709	1.668	27.032	934	12	27.978	64,65	2,50	3,50
November.....	17.993	3.701	3.540	18	944	709	1.580	27.403	824	7	28.234	63,73	2,50	3,50
December.....	17.962	3.232	4.718	18	1.000	709	1.462	27.878	914	65	28.857	62,24	2,50	3,50

2° Vanaf Januari 1940.

TIJDVAK	Goud en deviezen		Wissels op België	Wissels op het buitenland	Voorschot op overheidsfondsen	Vordersingen op den Staat	Overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courantsaldi		Totaal der opeischbare schulden	Discontovoet voor geaccepteerde wissels (1)	Rentevoet voor beleening op overheidsfondsen (2)
	Minimale wettelijke kasvoorr.	Overschot							Diverse	Van 's Rijks-schatkist			
Maandgemiddelde :													
1940 Januari.....	11.678	9.436	5.405	17	817	695	1.424	28.271	912	11	29.194	2,39	3,39
Weekcijfers :													
1940 Januari 4.....	11.679	9.449	5.326	17	894	695	1.413	28.292	898	9	29.199	2,50	3,50
11.....	11.694	9.446	5.457	16	793	695	1.415	28.222	1.011	2	29.235	2,50	3,50
18.....	11.692	9.422	5.439	17	817	695	1.427	28.282	923	26	29.231	2,50	3,50
25.....	11.645	9.428	5.397	16	762	695	1.443	28.288	816	8	29.112	2,—	3,—

(1) Sedert 6 Juli 1939, is het disconto voor geaccepteerde wissels of documentaire wissels en bankaccepten in vertegenwoordiging van verkopen in het buitenland van in België gefabriceerde producten op 1,50 pCt. bepaald.

(2) Sedert 6 Juli 1939, is de rente voor beleeningen op Belgische Overheidsfondsen met maximum 120 dagen looptijd, vastgesteld op 2,50 pCt.

Nota : Sedert 25 Januari 1940 zijn de toegepaste discontovoet en rentetarieven de volgende :

Geaccepteerde of documentaire wissels en bankaccepten in vertegenwoordiging van verkoop in het buitenland van in België gefabriceerde producten : 1,50 pCt.

Geaccepteerde wissels en warrants..... } 2 pCt.

Beleeningen en voorschotten in rekening-courant op overheidsfondsen met ten hoogste 120 dagen looptijd } 2 pCt.

Niet-geaccepteerde wissels en promessen..... } 3 pCt.

Beleeningen en voorschotten in rekening-courant op overheidsfondsen met meer dan 120 dagen looptijd } 3 pCt.

Stand van het bezit der Nationale Bank aan Overheidsfondsen

(*in duizendtallen franken*).

AARD	31 December 1938	31 Maart 1939	30 Juni 1939	30 September 1939	31 December 1939	
					Nominale waarde	Boekwaarde
Op hoogstens 120 dagen : Schatkistcertificaten.....	(1) 25.000,0	(1) 211.500,0	(1) 224.500,0	(1) 413.500,0	3.318.000,0	3.306.624,5
Hiermede gelijkgesteld (3).....	—	—	—	—	421.500,0	419.732,9
Op hoogstens één jaar.....	—	—	—	—	—	—
Op hoogstens vijf jaar.....	—	—	—	—	—	—
Op meer dan vijf jaar.....	(2) 603.467,1	(2) 621.542,5	(2) 660.465,9	(2) 1.132.202,6	(2) (4) 862.397,4	(4) 862.397,4
TOTAAL.....	628.467,1	833.042,5	884.965,9	1.545.702,6	4.601.897,4	4.588.754,8
Geautoriseerd bedrag.....	—	—	—	—	—	5.685.995,1

(1) Nominale waarde.

(2) Boekwaarde.

(3) Effecten door den Belgischen Staat gewaarborgd, effecten door de Kolonie of door het Groothertogdom Luxemburg uitgegeven of gewaarborgd, effecten uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door den Belgischen Staat zijn gewaarborgd.

(4) Saldo der « Staatsfondsen » van de Bank, zegge fr 1.412.387.378,25, na afkorting van het bedrag der krachtens de wet van 19 Juli 1932 verworven effecten, zegge fr 549.989.919,50.

b) Bank van Belgisch-Kongo.
Voornaamste posten van de maandstaten
(miljoenen franken).

TIJDVAK	DEKKINGSVOORRAAD			Diverse kasgelden en tegoed bij banken	Wissels op Kongo, op België en op andere landen	Debiteuren	Circulatie (Bankbiljetten en munten)	CREDITEUREN		Dekkingspercentage
	Gouden munt en muntmateriaal	Gouddeviezen	Totaal					dadelijk opvraagbaar	op termijn	
1937 Jaargemiddelde	98,3	67,4	165,7	344,1	174,4	168,3	342,6	559,5	58,6	48,39
1938 Jaargemiddelde	155,9	17,1	173,0	246,3	226,4	169,3	377,2	502,5	64,5	45,85
1938 30 September	165,9	—	165,9	190,0	292,0	155,6	369,0	497,6	61,0	44,96
31 October	165,9	—	165,9	134,2	319,9	150,2	363,1	481,0	50,9	45,68
30 November	165,9	—	165,9	149,8	293,8	184,9	364,6	503,8	52,9	45,49
31 December	165,8	—	165,8	193,0	244,7	188,9	395,8	488,1	46,9	41,90
1939 31 Januari	165,8	5,0	170,8	212,2	267,4	167,6	398,4	504,1	49,7	42,88
28 Februari	165,8	5,0	170,8	232,6	262,1	164,4	401,3	523,0	48,2	42,58
31 Maart	165,8	—	165,8	267,8	211,6	167,1	387,6	530,6	51,3	42,79
30 April	165,8	—	165,8	275,6	197,0	171,6	376,9	529,1	42,0	44,—
31 Mei	165,8	—	165,8	282,2	221,9	172,4	380,7	562,7	41,2	43,56
30 Juni	170,9	—	170,9	261,9	249,5	162,8	389,8	546,7	44,6	43,83
31 Juli	170,9	—	170,9	207,9	327,5	190,0	394,1	596,8	51,2	43,35
31 Augustus	170,9	—	170,9	250,4	336,4	186,5	389,0	636,1	49,6	43,92
30 September	170,9	—	170,9	225,1	331,8	200,6	385,2	595,0	48,2	44,36
31 October	170,9	—	170,9	219,2	376,0	184,0	380,4	637,6	41,2	44,92
30 November	170,9	—	170,9	238,0	360,2	190,5	377,8	649,4	40,5	45,23

c) Gecombineerde kwartaalstaat der Belgische banken (1)

door de Nationale Bank van België gepubliceerd

(millioenen franken).

85

POSTEN	31 Dec. 1938	31 Maart 1939	30 Juni 1939	30 Sept. 1939	31 Dec. 1939
ACTIVA.					
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :					
Kas, Nationale Bank, Postrekeningen	2.106	1.263	978	1.281	1.634
Daggeld	579	524	785	388	278
Bankiers	2.686	3.320	3.006	2.622	2.516
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	517	477	409	359	372
Andere te innen waarden op korten termijn	1.539	1.693	1.617	1.285	1.135
Wissels	3.747	3.283	3.365	3.682	2.903
Prolongaties en voorschotten op effecten	1.292	1.322	1.135	862	700
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	872	1.017	956	936	767
Diverse debiteuren	5.272	5.604	5.475	5.207	5.047
Effecten	4.838	4.926	4.607	5.094	4.487
a) Belegde wettelijke reserve	144	148	149	149	149
b) Belgische overheidsfondsen	3.710	3.770	3.498	3.590	3.012
c) Buitenlandsche overheidsfondsen	44	66	34	308	252
d) Bankaandeelen	335	334	324	333	316
e) Andere fondsen	605	608	602	714	758
Diversen	168	204	226	241	535
Niet gestort kapitaal	52	52	54	53	53
<i>Totaal beschikbare en vlottende middelen...</i>	23.668	23.685	22.613	22.010	20.427
C. Vastgelegde middelen :					
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	5	5	5	7	5
Gebouwen	329	333	331	328	328
Participaties in de dochtermaatschappijen voor immobiliën	171	171	171	170	170
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobiliën	116	100	98	96	94
Materieel en meubilair	13	13	13	13	13
<i>Totaal vastgelegde middelen...</i>	634	622	618	614	610
Algemeen totaal activa ...	24.302	24.307	23.231	22.624	21.037
PASSIVA.					
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—	—
B. Opraagbaar :					
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeischers	128	413	219	687	701
Daggeld	10	50	28	35	6
Bankiers	1.473	1.336	1.299	1.175	1.196
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	300	259	227	174	143
Geaccepteerde wissels	873	1.019	958	937	773
Andere te betalen waarden op korten termijn	389	850	536	485	404
Crediteuren wegens wissels ter incasso	819	800	801	766	712
Deposito's crediteuren	16.313	15.635	15.286	14.423	13.155
a) Dadelijk opraagbaar en op ten hoogste 30 dagen	14.592	13.993	13.798	12.983	11.934
b) Op meer dan 30 dagen	1.721	1.642	1.487	1.440	1.221
Obligaties en kasbons	55	32	29	29	29
Nog te storten op fondsen en participaties	255	247	246	252	252
Diversen	380	357	268	359	336
<i>Totaal opraagbaar...</i>	20.995	20.998	19.899	19.322	17.707
C. Niet opraagbaar :					
Kapitaal	2.685	2.676	2.678	2.650	2.637
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	64	64	64	64	64
Wettelijke reserve (artikel 13, koninklijk besluit 185)	146	151	152	151	152
Beschikbare reserve	376	377	393	391	358
Reservefonds	36	41	46	46	119
<i>Totaal niet opraagbaar...</i>	3.307	3.309	3.333	3.302	3.330
Algemeen totaal passiva ...	24.302	24.307	23.231	22.624	21.037

(1) Omloopsnelheid van het geld in de banken, zie tabel nr 35.

II. — BUITENLANDSCHE CIRCULATIEBANKEN.

a) Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken.

86

	Sedert	%		Sedert	%
België	25 Januari 1940	2,—	Japan	11 Maart 1938	3,46
Bohemen en Moravië	1 Januari 1936	3,—	Letland (1)	1 Januari 1939	5,—
Bulgarije	15 Augustus 1935	6,—	Litauen	15 Juli 1939	6,—
Dantsig	2 Januari 1937	4,—	Nederland	29 Augustus 1939	3,—
Denemarken	10 October 1939	5,50	Noorwegen	22 September 1939	4,50
Duitschland	22 September 1932	4,—	Polen	18 December 1937	4,50
Estland	1 October 1935	4,50	Portugal	11 Augustus 1937	4,—
Finland	3 December 1934	4,—	Roemenië	5 Mei 1938	3,50
Frankrijk	4 Januari 1939	2,—	Spanje	5 December 1938	4,—
Griekenland	4 Januari 1937	6,—	Vereenigde Staten (Feder. Reserve Bank of New-York)	27 Augustus 1937	1,—
Groot-Brittannië	26 October 1939	2,—	Zuidslavië	1 Februari 1935	5,—
Hongarije	29 Augustus 1935	4,—	Zweden	14 December 1939	3,—
Indië	30 November 1935	3,—	Zwitserland	26 November 1936	1,50
Italië	18 Mei 1936	4,50			

(1) Discontovoet voor handelshuizen. Voor creditinstellingen : 4 1/2 pCt.

b) Banque de France.

Weekstaten

(in millioenen franken).

DATUM	Munt en munt-materiaal	Tegoed in het buitenland	Wisselportefeuille en publieke waarden		Beleeningen op effecten	Voorloopige renteloze voorschotten aan den Staat (terugbetaalbaar krachtens artikel 8 van overeenkomst van 12-11-38)	Voorloopige voorschotten aan den Staat (overeenk. van 29 September 1938 goedgekeurd bij decreet van 1 September 1939)	Bankbiljetten in circulatie	Creditsaldi in rekening-courant	Dekkingspercentage	
			Gedisconteerd handelspapier								Aangekocht verhandelbaar papier
			binnenlandsch	buitenlandsch							
1938 Jaargemidd. .	—	21,9	10.513	20,3	1.475	3.740	—	—	101.704	23.291	—
1938 : Gemiddelde van 1-1 tot 10-11.	56.086	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45,90
Gemiddelde van 17-11 tot 31-12	87.265	—	—	—	—	—	20.627	—	—	—	61,01
1939 Jaargemidd. .	92.939	20,0	8.563	18,8	3.924	3.427	20.564	7.566.666(2)	—	—	—
1938 10 November.	55.808	12,2	12.941	26,5	1.997	4.005	—	—	108.771	26.987	41,11
17 November.	87.264 (1)	13,5	12.070	25,8	2.253	3.971	20.627	—	107.349	37.785	60,13
8 December.	87.265	19,1	10.783	22,7	2.500	3.708	20.627	—	108.779	33.911	61,16
1939 5 Januari . . .	87.265	14,6	7.923	23,1	2.877	3.686	20.627	—	111.520	29.081	62,07
9 Februari . . .	87.266	15,3	7.743	20,2	3.012	3.422	20.627	—	111.253	27.877	62,72
9 Maart	87.266	14,0	6.830	18,4	3.037	3.371	20.627	—	113.886	24.336	63,13
6 April	87.266	13,8	6.651	17,5	3.873	3.397	20.577	—	120.303	18.775	62,75
4 Mei	92.266	15,6	7.476	16,8	3.862	3.441	20.577	—	125.353	19.460	63,71
8 Juni	92.266	14,7	6.964	15,5	3.631	3.468	20.577	—	121.287	23.517	63,72
6 Juli	92.266	14,0	6.420	14,7	3.481	3.557	20.577	—	123.478	20.379	64,14
10 Augustus . . .	97.266	13,8	6.441	14,1	3.595	3.502	20.577	—	123.733	25.939	64,99
7 September.	97.266	7,2	20.101	19,7	4.520	3.824	20.577	—	146.149	20.239	58,46
5 October	97.266	17,2	13.185	19,7	4.309	3.724	20.473	3.300	145.716	18.094	59,38
9 November.	97.266	35,9	8.470	19,0	4.576	3.653	20.473	8.700	146.721	16.067	59,75
7 December.	97.266	46,5	7.015	28,5	5.797	3.581	20.473	10.000	149.456	13.669	59,63
1940 4 Januari . . .	97.267	40,5	6.730	31,7	6.040	3.577	20.473	14.750	152.969	14.881	57,96

Discontovoet (huidige : 2 % sedert 4 Januari 1939.
vorige : 2 1/2 % sedert 25 November 1938.

(1) Herwaardeering van den goudvoorraad op basis van 27,5 mgr. goud van 0,900 fijn per frank.
(2) Deze rubriek komt maar sedert 21 September 1939 op den weekstaat voor; dit cijfer is dus het gemiddelde van de laatste vijftien weekstaten van het jaar 1939.

c) Bank of England.
Weekstaten
(in duizenden £).

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het «Banking Department»				Bank- biljetten in circulatie	Deposito's				Verhoud. v. d. goudv. v. h. Bank. Dep. tot het saldo van haar dep. %
	Goud (Issue Departm.)	Gouden en zilveren munt (Banking Departm.)	Door den Staat gwaar- borgde fondsen	Discont en beleening	Andere waarden	Totaal		Openbare organismen	Banken	Andere deposito's	Totaal	
1938 Jaargemidd.	326.411	995	103.168	9.581	20.986	133.735	485.562	18.200	106.224	36.230	160.654	28,0
1939 Jaargemidd.	—	819	106.985	8.501	22.890	138.376	507.256	21.318	102.535	37.993	161.846	25,6
Gemidd. der eerste 8 maanden	214.201	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gemidd. der laat- ste 4 maanden . . .	183	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1938 9 Novemb.	326.414	1.292	101.571	11.103	20.979	133.653	482.690	15.937	109.498	35.504	160.939	27,9
7 Decemb.	326.416	1.198	66.136	17.871	21.503	105.510	487.752	18.628	102.045	35.944	157.517	44,3
1939 4 Januari.	326.416	685	71.381	48.906	22.380	142.667	488.071	20.503	135.955	37.241	193.699	35,6
11 Januari. (1)	126.414	652	96.171	22.122	22.321	140.614	476.644	19.214	118.139	36.653	174.006	29,5
8 Februari.	126.414	890	77.636	20.649	22.357	120.642	474.998	15.361	103.950	35.490	164.791	33,7
8 Maart. (2)	226.033	1.041	89.246	3.360	22.395	115.001	479.178	11.449	97.424	35.804	144.677	33,1
5 April.	226.160	1.105	100.351	8.485	21.509	130.345	491.451	16.042	91.947	40.529	148.518	24,1
10 Mei	226.160	703	114.126	8.102	21.245	143.473	495.894	19.059	101.356	36.279	156.694	19,7
7 Juni.	226.160	587	114.176	7.801	22.608	144.585	498.371	18.401	100.623	36.104	155.128	18,2
5 Juli	226.414	671	118.706	8.789	22.465	149.960	508.722	19.301	96.477	37.561	153.339	13,9
9 Augustus	246.417	687	114.831	5.955	21.533	142.319	521.877	31.846	81.664	35.929	149.429	16,8
6 Septemb. (1)	102	586	123.721	6.017	25.213	154.951	549.886	15.029	111.267	41.235	167.531	18,3
4 October.	165	735	113.616	2.392	22.335	138.343	538.749	15.346	106.034	40.867	162.247	25,9
8 Novemb.	193	935	102.246	5.451	21.923	129.620	528.372	21.267	101.859	41.477	164.603	32,0
7 Decemb.	220	1.129	114.886	5.400	23.362	143.642	533.876	47.141	86.288	39.824	173.253	27,4
1940 10 Januari.	220	926	127.356	6.305	25.352	159.013	536.132	27.853	115.719	42.500	188.072	24,1

(1) Overdracht van goud naar het Egalisatiefonds.
(2) Herwaardeering van den goudvoorraad.

Discontovoet { huidige : 2 %, sedert 26 October 1939.
vorige : 3 %, sedert 28 September 1939.

d) Nederlandsche Bank.
Weekstaten
(in millioenen guldens).

DATUM	Munt en munt- materiaal	Wissels		Beleggingen			Bank- biljetten	Credit- saldi in rekening- courant	Dekkings- percentage
		Binnen- landsche	Buiten- landsche	op effecten	op goederen en ceelen	Totaal			
1938 Jaargemiddelde	1.484	10,0	4,8	295	1,3	296	944	870	81,79
1939 Jaargemiddelde	1.231	25,5	2,3	233	1,5	235	1.056	466	80,87
1938 10 October.	1.495	18,5	4,0	289	1,3	290	1.069	757	81,85
7 November.	1.502	15,7	4,0	307	1,3	308	1.016	835	81,15
5 December.	1.486	10,9	3,6	306	1,6	307	1.010	819	81,28
1939 9 Januari.	1.489	8,4	3,6	305	1,7	307	988	839	81,47
6 Februari.	1.489	8,1	3,1	299	1,7	301	993	828	81,77
6 Maart.	1.442	7,4	3,1	244	1,3	245	988	730	83,91
11 April.	1.317	11,0	2,7	208	0,9	209	1.022	535	84,51
8 Mei	1.227	11,6	2,7	215	1,0	216	1.056	422	83,02
5 Juni.	1.227	11,6	2,7	209	0,7	210	1.034	436	83,48
10 Juli.	1.151	10,1	2,2	222	0,9	223	1.025	382	81,81
7 Augustus	1.154	9,9	1,8	214	1,2	215	1.014	387	82,34
4 September.	1.139	84,5	1,6	247	1,4	248	1.206	303	75,44
9 October.	1.113	35,2	1,6	225	1,6	227	1.129	291	78,39
6 November.	1.115	17,9	1,6	212	1,7	213	1.114	272	80,44
4 December.	1.034	48,2	1,6	215	4,4	219	1.158	195	76,41
1940 8 Januari.	1.024	9,2	1,6	239	3,9	243	1.117	195	78,06

Discontovoet { huidige : 3 %, sedert 29 Augustus 1939.
vorige : 2 %, sedert 3 December 1936.

e) Nationale Bank van Zwitserland.
Weekstaten
(in millioenen Zwitsersche franken).

86

DATUM	Goud- voorraad	Tegoed in het buitenland	Binnen- landsche wissels	Beleeningen	Correspon- denten	Bank- biljetten in circulatie	Andere terstond opvorderbare verplichting.	Dekkings- percentage
1938 Jaargemiddelde	2.852	394	35,7	22,8	15,5	1.558	1.807	96,46
1939 Jaargemiddelde	2.525	281	93,4	36,9	6,2	1.806	1.179	94,01
1938 7 November	2.873	302	96,0	24,8	3,7	1.696	1.668	94,38
7 December	2.890	284	95,8	27,5	4,1	1.670	1.697	94,26
1939 7 Januari	2.890	281	140,1	19,7	5,0	1.675	1.717	93,46
7 Februari	2.813	255	148,9	18,8	4,4	1.620	1.673	93,18
7 Maart	2.813	265	114,3	24,3	5,2	1.642	1.631	94,03
5 April	2.633	249	171,5	25,9	7,0	1.741	1.405	91,60
6 Mei	2.472	264	172,5	32,0	3,9	1.748	1.237	91,67
7 Juni	2.471	266	36,1	28,8	4,2	1.699	1.148	96,18
7 Juli	2.469	271	37,8	29,5	5,5	1.711	1.141	96,07
7 Augustus	2.461	274	41,6	26,8	4,3	1.711	1.135	96,12
7 September	2.419	283	61,9	48,7	5,0	2.067	787	94,71
7 October	2.419	278	86,6	45,4	5,2	2.043	823	94,10
7 November	2.353	316	86,4	60,2	7,1	2.002	852	93,55
7 December	2.307	335	87,6	61,4	5,0	1.990	834	93,65
1940 6 Januari	2.259	366	97,4	68,2	7,4	1.983	824	93,51

Discontovoet { huidige : 1 1/2 %, sedert 26 November 1936
vorige : 2 %, sedert 9 September 1936.

f) Reichsbank.
Weekstaten
(in millioenen RM.).
1° Tot 15 Juni 1939.

DATUM	Goud- voorraad	Deviezen als goud- dekking geldende	Pasmunt	Waarden tot bijkomende dekking	Wissels	Beleeningen op onderpand	Gediscont. Schatkist- bons	Bank- biljetten in circulatie	Verschill. opeisbare schulden	Dekkings- percentage van goud en deviezen
1938 Jaargemiddelde	70,8	5,6	174	394	6.039	45,0	11,3	6.228	983	1,06
1939 Gemidd. van 1° Januari tot 15 Juni	70,8	5,8	184	695	7.205	42,3	8,5	7.825	1.073	0,86
1938 7 November	70,8	5,8	121	548	7.020	32,9	0,5	7.423	918	0,92
7 December	70,8	5,6	134	548	7.252	47,1	0,1	7.629	1.003	0,88
1939 7 Januari	70,8	5,7	168	554	7.225	44,1	1,5	7.705	950	0,88
7 Februari	70,8	5,9	203	671	6.761	43,8	1,2	7.549	1.064	0,89
7 Maart	70,8	5,7	179	677	7.084	37,9	0,2	7.737	1.027	0,87
6 April	70,8	5,6	121	668	7.776	37,8	2,3	8.165	1.060	0,83
8 Mei	70,8	5,9	123	659	7.473	48,5	1,2	8.252	1.219	0,81
7 Juni	70,8	5,7	153	921	7.174	34,1	2,3	8.192	1.117	0,82

2° Sedert 23 Juni 1939.

DATUM	Dekkingsreserve aan goud en deviezen	Bezit aan wissels, cheques en Schat- kistwissels	Papier aangekocht krachtens § 13, n° 3 (als toegevoegde dekking dienend)	Beleeningen op onderpand	Pasmunt	Bankbiljetten in circulatie	Verschillende opeisbare schulden	Dekkings- percentage van goud en deviezen t. o. v. de gezamenlijke opeisbare verplichtingen
1939 Gemidd. van 23 Juli tot einde December	76,9	9.350	1.063	32,2	236	9.987	1.391	0,68
1939 7 Juli	76,6	7.779	925	57,3	133	8.531	987	0,80
7 Augustus	76,6	8.188	919	24,9	125	8.799	1.086	0,77
7 September	76,8	10.592	1.063	32,0	63	10.970	1.611	0,61
7 October	76,7	9.754	1.349	20,9	237	10.695	1.395	0,63
7 November	76,6	9.625	1.218	34,9	345	10.583	1.552	0,63
7 December	77,1	9.921	942	38,8	371	10.922	1.606	0,62
1940 6 Januari	77,3	11.220	654	27,0	365	11.414	1.617	0,59

Discontovoet { huidige 4 %, sedert 22 September 1932.
vorige : 5 %, sedert 28 April 1932.

g) Federal Reserve Banks.

Weekstaten
(in. miljoenen \$).

DATUM	MUNTVOORRAAD		WISSELS		Nationale publieke fondsen	Bankbiljetten in circulatie (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Dekkings- percentage (1)
	Goud- certificaten op de Schatkist	Andere reserves	in herdisconto van de member- banks	in de open markt gekocht				
1937 Jaargemiddelde	8.939	297	13,9	3,4	2.504	4.221	7.326	80,0
1938 Jaargemiddelde	10.423	402	8,6	0,5	2.564	4.200	8.980	82,1
1938 5 October	10.976	367	7,3	0,5	2.564	4.263	9.437	82,8
9 November	11.327	352	7,8	0,5	2.564	4.356	9.654	83,4
7 December	11.672	346	6,0	0,5	2.564	4.422	9.950	83,6
1939 4 Januari	11.848	365	4,3	0,5	2.564	4.441	10.146	83,7
8 Februari	11.989	442	7,4	0,5	2.564	4.345	10.437	84,1
8 Maart	12.194	415	3,3	0,5	2.564	4.343	10.597	84,4
5 April	12.582	361	2,6	0,6	2.564	4.398	10.891	84,7
3 Mei	13.128	364	3,5	0,6	2.564	4.465	11.362	85,2
7 Juni	13.401	350	3,5	0,6	2.564	4.476	11.618	85,4
5 Juli	13.543	318	4,6	0,6	2.551	4.543	11.649	85,6
9 Augustus	13.923	349	4,9	0,5	2.443	4.551	11.950	86,5
6 September	14.461	308	6,0	0,5	2.594	4.684	12.505	85,9
4 October	14.705	325	6,7	0,5	2.785	4.732	12.916	85,2
8 November	14.867	324	6,5	—	2.687	4.817	12.875	85,9
6 December	15.008	291	8,1	—	2.512	4.900	12.747	86,7

Discontovoet van de Federal Reserve Bank of New-York { huidige : 1 % sedert 27 Augustus 1937.
vorige : 1,50 % sedert 2 Februari 1934.

(1) Verhouding muntvoorraad tegenover opeischbare schulden.

h) Sveriges Riksbank.

Toestand op het eind van ieder maand
(in miljoenen Kr.).

1° Tot einde December 1939.

TIJDVAK (op het eind van het jaar of van de maand)	Metaalvoorraad (1)		STAATS- FONDSEN		BETAALBARE WISSELS EN WAARDEN		Beleggingen en voor- schotten in rekening- courant	Bankbiljetten in circulatie	REKENING-COURANTSALDI				Emissie- recht (2)	VERHOUDING IN %		
	In het buitenland bewaarde goud niet in den metaalvoorraad begrepen	Rekening-courantsaldi in het buitenland	Zweedsche	Vreemde	Zweedsche	Vreemde			Staat	Handelsbanken	Andere rekeningen	Buitenlandsche banken		vande metaalvoor- raad tot de biljet- tencirculatie	van de metaal- voorraad tot het emissierecht	
1936	459	69,8	259	29,7	70,4	12,2	391	25,3	893	278	294	15,4	3,0	1.269	51,45	36,21
1937	471	68,1	256	6,1	39,6	12,8	740	25,4	980	311	434	6,4	61,4	1.291	48,02	36,45
1938 10 October	591	115,9	473	82,0	31,8	13,2	385	28,0	1.028	237	673	4,1	71,1	1.531	57,49	38,58
November	591	115,8	491	87,0	32,1	14,1	351	32,7	982	484	452	3,2	89,5	1.533	60,18	38,55
December	591	115,8	414	102,0	34,0	13,2	386	36,8	1.061	418	428	3,4	83,7	1.533	56,76	38,58
1939 1 Januari	594	135,5	448	112,0	36,0	12,3	298	39,9	979	350	583	3,4	87,5	1.538	60,63	38,62
Februari	595	135,3	468	117,0	36,2	12,1	259	42,7	991	345	564	3,1	87,6	1.541	60,06	38,64
Maart	596	135,2	480	127,0	38,9	12,6	231	47,6	1.054	324	524	3,6	69,1	1.543	56,59	38,66
April	601	146,6	488	137,0	49,8	12,8	153	51,4	1.041	347	500	3,2	72,1	1.551	57,60	38,72
Mei	614	144,6	526	147,0	45,9	13,2	87	56,3	1.012	506	397	3,5	66,2	1.572	60,68	39,08
Juni	615	146,5	550	152,1	45,7	12,5	50	57,2	1.059	490	368	4,3	63,0	1.570	58,12	39,20
Juli	621	146,1	560	162,1	45,5	11,2	22	59,2	1.025	350	544	4,9	64,0	1.567	60,60	39,65
Augustus	633	148,9	545	182,1	43,6	11,3	19	60,5	1.126	338	483	3,2	58,7	1.589	56,24	39,86
September	634	152,3	470	190,0	43,6	13,0	15	78,4	1.259	320	327	3,4	53,6	1.547	50,35	40,99
October	626	106,1	392	203,0	43,3	13,8	17	111,5	1.248	291	246	3,4	31,4	1.485	50,17	42,19
November	627	106,0	348	213,0	40,9	65,2	18	150,0	1.232	519	90	3,0	20,2	1.551	50,91	40,44
December	590	85,6	278	232,9	32,6	197,3	14	211,5	1.422	267	153	4,6	23,1	1.530	41,48	38,56

2° Vanaf Januari 1940.

TIJDVAK (einde van het jaar of van de maand)	Goud- voor- raad (1)	Zweed. Staatspap. en dito oblig.; wis- betaalb. in Zweden beleen. en voorsch.	Buit. Staatspap. wissels betaalb. in het buit., saldirek- cour. in het buit.	Diverse activa	Bank- biljetten in omloop	REKENINGEN-COURANT				Diverse passiva	Emissie- recht totaal (2)	VERHOUDING IN pCt. (3)	
						Staat	Handels- banken	Andere	Te- zamen			v.d. metaal- dekking tot de biljetten in omloop	v.d. metaal- dekking tot het emissie- recht
1940 Januari	569	600	406	484	1.351	195	141	4,1	340	315	2.089	80,19	51,88

Discontovoet { huidige : 3 % sedert 14 December 1939.
vorige : 2 1/2 % sedert 1 December 1933.

(1) Tot ult. December 1939, bestaat de metaaldekking uit het goud van de Bank dat in Zweden berust, plus uit het goud dat in den vreemd uitstaat, tot een beloop van 15 pCt. van de gezamenlijke metaaldekking. Vanaf Januari 1940, bestaat de metaaldekking uit het geheele goudbezit, onverschillig waar het berust; in Zweden of in het buitenland.
(2) Het emissiecijfer is vastgesteld op het dubbel der metaaldekking plus 350 miljoen kroon. Ter berekening van deze grens, wordt vanaf 1 Januari 1940, de metaaldekking begroot op de basis van den goudprijs van den dag.
(3) De goudvoorraad zijnde begroot tegen den goudprijs van den dag.

i) Japansche Bank.
Weekstaten
(in millioenen yens).

86

DATUM	MUNT EN MUNTMATERIAAL			Speciaal fonds voor buitenlandsche valuta	Gedisconteerde wissels	Voorschotten aan den Staat	Voorschotten	Voorschotten op buitenlandsch papier	Obligaties van de Schatkist	Bijzettencirculatie	DEPOSITO'S VANDE REGERING			Andere deposito's	Overige verplichtingen	Gezamenlijke verbintenissen	Dekkingspercentage (munt en muntmateriaal) verbintenissen
	Gouden munt en goudmunt- materiaal	Andere	Totaal								Rekening- courant	Diverse	Totaal				
1937 Jaargemiddelde	624	46	670	—	535	154	29,9	86,1	676	1.532	217	129	346	72	163	2.113	31,7
1938 Jaargemiddelde	665	41	706	(1) 300	456	2,9	30,4	30,8	1.251	1.930	278	150	428	112	132	2.602	27,1
1938 10 September ..	501	46	547	300	488	2,9	30,4	15	1.366	1.843	452	178	630	122	139	2.734	20,0
8 October.....	501	44	545	300	482	2,9	30,5	15	1.441	1.940	411	201	612	143	140	2.835	19,2
5 November...	501	47	548	300	477	2,9	30,5	25	1.571	2.042	430	200	630	89	215	2.976	18,4
10 December...	501	49	550	300	418	2,9	30,6	15	1.495	2.105	187	216	403	202	120	2.830	19,4
1939 7 Januari.....	501	46	547	300	403	2,9	30,7	22	1.845	2.318	306	251	557	148	145	3.168	17,3
4 Februari....	501	36	537	300	420	2,9	30,5	25	1.619	2.246	265	295	560	85	121	3.012	17,8
4 Maart.....	501	34	535	300	416	2,9	30,2	31	1.627	2.234	225	323	548	89	170	3.041	17,6
8 April.....	501	26	527	300	407	2,9	30,6	15	1.650	2.162	323	298	621	110	137	3.030	17,4
6 Mei.....	501	37	538	300	402	2,9	30,1	15	1.499	2.142	226	213	439	134	162	2.877	18,7
10 Juni.....	501	39	540	300	399	2,9	30,4	29	1.475	2.060	277	230	507	180	128	2.875	18,8
15 Juli.....	501	47	548	300	397	2,9	30,6	22	1.560	2.194	331	257	588	99	113	2.994	18,3
19 Augustus ..	501	46	547	300	387	2,9	30,2	29	1.497	2.244	227	285	512	84	119	2.959	18,5
9 September ..	501	49	550	300	390	2,9	30,3	58	1.630	2.284	325	286	611	81	137	3.113	17,7
7 October.....	501	45	546	300	408	2,9	30,3	74	1.852	2.504	359	271	630	85	124	3.343	16,3
4 November ..	501	50	551	300	421	2,9	30,4	144	2.059	2.679	409	275	684	79	205	3.647	15,1
9 December...	501	44	545	300	382	2,9	30,4	159	2.108	2.789	388	253	641	91	129	3.650	14,9

Discontovoet / huidige : 3,46 %, sedert 11 Maart 1938.
vorige : 3,285 %, sedert 7 April 1936.

(1) Deze post komt in de weekstaten slechts sedert 23 Juli 1938 voor.

III. — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL.

MAANDSTAAT in duizenden Zwitsersche goud-franken [eenheden van 0,29032258... gr. fijn goud
(art. 5 der statuten)].

87

	Per 31 December 1939		Per 31 Januari 1940	
ACTIVA.				
I. Goud in baren	22.608	4,7	29.482	6,3
II. Kas :				
Specie en tegoed bij banken	50.415	10,5	33.102	7,0
III. Call-gelden	11.788	2,5	10.877	2,3
IV. Herdiscontabel papier :				
1° Handelswissels en bankaccepten	61.024	12,7	57.876	12,3
2° Schatkistpapier	99.324	20,7	101.833	21,7
	160.348		159.709	
V. Fondsen op termijn tegen interest uitgezet :				
Op ten hoogste 3 maanden	9.960	2,1	9.170	2,0
VI. Wissels en onderscheiden beleggingen :				
1° Op ten hoogste 3 maanden :				
a) Schatkistpapier	38.400	8,0	54.894	11,7
b) Onderscheiden beleggingen	39.304	8,2	40.894	8,7
2° Op 3 tot 6 maanden :				
a) Schatkistpapier	44.816	9,3	27.869	5,9
b) Onderscheiden beleggingen	57.549	12,0	84.911	18,1
3° Op méér dan 6 maanden :				
a) Schatkistpapier	12.963	2,7	13.590	2,9
b) Onderscheiden beleggingen	25.878	5,4	2.750	0,6
	218.910		224.908	
VII. Andere activa	5.673	1,2	2.159	0,5
TOTAAL ACTIVA...	479.702	100,0	469.407	100,0

PASSIVA.

I. Kapitaal :				
Geautoriseerd en geëmitteerd kapitaal : 200.000 aandelen van 2.500 Zwitsersche franken ieder	500.000		500.000	
Aandelen met 25 % volgestort		125.000		26,6
II. Reserves :				
1° Wettelijke reserve	5.117		5.117	
2° Dividend-reservefonds	6.659		6.659	
3° Algemeen reservefonds	13.317		13.317	
		25.093		5,3
III. Lang loopende deposito's :				
1° Deposito's op rekening van de Trust der annuïteiten	153.096		153.096	
2° Deposito der Duitsche regeering	76.548		76.548	
		229.644		32,6
IV. Kort loopende en dadelijke opvraagbare deposito's :				
1° Circulatiebanken voor eigen rekening :				
a) Op 3 maanden maximum	73			
b) Op zicht	46.398		34.234	7,3
2° Circulatiebanken voor rekening van derden :				
Dadelijk opvraagbaar		46.471		34.234
Dadelijk opvraagbaar		1.187		1.114
3° Andere depositanten :				
a) Op ten hoogste 3 maanden (incl. vanaf 31 December 1939 Deposito der Fransche regeering — Saargebied, — 697)	723		723	0,2
b) Dadelijk opvraagbaar	1.232		790	0,2
		1.955		1.513
V. Kort loopende en dadelijke opvraagbare deposito's (goud) :				
a) Op drie maanden maximum			1.764	0,4
b) Op zicht	10.298		10.400	2,2
		10.298		12.164
VI. Verschillende posten		40.054		40.645
TOTAAL PASSIVA...		479.702		469.407
		100,0		100,0

NOTA. — In dezen bankstaat is niet begrepen het goud voor rekening van circulatiebanken aangehouden en de fondsen bestemd voor de betaling van de internationale leeningen waarvan de Bank voor Internationale Betalingen trustee of fiscaal agent is.

INHOUDSTAFEL DER DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN.

	Tabel		Tabel
BEVOLKINGSSTATISTIEK VAN BELGIË	1		
GELDMARKT.			
I. — Discontovoet en rentestand voor beleen- ningen	2		
II. — Rentevoet der Schatkistcertificaten en kortlopende bons	3		
III. — Rentestanden voor bankdeposito's en tegoed ter Algemeene Spaar- en Lijfrentekas	4		
WISSELMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN.			
I. — Notering der edele metalen te Londen.	9		
II. — Contantwisselkoersen op de Beurs te Brussel	10		
III. — Termijnwisselkoersen	11		
a) wisselkoers op één maand;			
b) wisselkoers op drie maanden.			
KAPITAALMARKT.			
I. — Noteeringen van enkele publieke fondsen	14		
II. — Indexcijfer van de Beurs te Brussel...	15		
III. — Noteeringen, rendementen en index- cijfers van de voornaamste obliga- tietypen	16		
IV. — Kapitaaluitgiften in België en Belgisch- Congo	17		
a) retrospectief overzicht;			
b) detail der uitgiften;			
c) ingedeeld naar de belangrijkheid van het kapitaal.			
V. — Overheidsleeningen	18		
VI. — Hypotheekinschrijvingen	19		
RIJKSFINANCIËN.			
I. — Opbrengst van de belastingen	25		
II. — Stand van de Staatsschuld	26		
III. — Toestand van het Fonds tot Del- ging der Staatsschuld	27		
HET INKOMEN EN HET SPAREN.			
I. — Rendement der Belgische naamlooze vennootschappen	30		
a) detailgegevens per bedrijfsklasse;			
b) retrospectief overzicht;			
II. — Algemeene Spaar- en Lijfrentekas	31		
a) inlagen op particuliere spaar- boekjes;			
b) stórtingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen ter Lijfrentekas.			
III. — Driemaandelijksch loonindexcijfer	32		
LOOP DER ZAKEN.			
I. — Verrekeningskamers	35		
II. — Postchèque- en giroverkeer	36		
III. — Gevaarlijke of hinderlijke inrichtingen. — Aanvragen om vergunning	37		
IV. — Onbetaalde wissels	38		
V. — Faillissementen en accoorden tot voor- koming van faillissement	39		
a) retrospectief overzicht;			
b) detail per bedrijfsklasse.			
PRIJZEN.			
I. — Indexcijfers der groothandelsprijzen..	45		
a) in België;			
b) in het buitenland			
II. — Indexcijfers der kleinhandelsprijzen en van de kosten van levenshonder- houd	46		
a) kleinhandelsprijzen in België;			
b) nieuwe indexcijfers der klein- handelsprijzen in België;			
c) kosten van levensonderhoud in België;			
		d) kosten van levensonderhoud en kleinhandelsprijzen in het buit- enland.	
		III. — Groothandelsprijzen van nijverheidspro- ducten	47
		IV. — Prijzen van landbouwproducten	48
		V. — Landbouwindexcijfers	49
VOORTBRENGING.			
		I. — Steenkoolmijnen en metaalproductie..	55
		II. — Diverse producties	56
		III. — Bouwbedrijvigheid	57
		IV. — Electriciteit	58
		V. — Gas	59
VERBRUIK.			
		I. — Indexcijfers van den kleinverkoop...	65
		II. — Tabakverbruik	66
		III. — Slachtingen	67
VERVOER.			
		I. — Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen	70
		a) Uitbatingsontvangsten en -uit- gaven;	
		b) Wagonverladingsen;	
		c) Verkeer :	
		1° algemeen spoorverkeer;	
		2° zware goederen :	
		A) gezamenlijk verkeer;	
		B) binnenlandsch verkeer.	
		II. — Havenverkeer	71
		a) Antwerpen;	
		b) Gent;	
		c) Brugge-Zeebrugge;	
		d) Groot-Brussel;	
		e) Oostende.	
BUITENLANDSCHE HANDEL.			
		I. — Indeeling aangenomen door de overeen- komst van Brussel	75
		II. — Indeeling naar den graad van verwerking der producten	76
WERKLOOSHEID.			
		I. — Algemeen overzicht	80
		II. — Indeeling per provincie	81
BANKSTATISTIEKEN.			
		I. — België en Belgisch-Kongo	85
		a) Nationale Bank van België;	
		b) Bank van Belgisch-Kongo;	
		c) Driemaandelijksche staten der Belgische banken, door de Nationale Bank gepubliceerd.	
		II. — Buitenlandsche circulatiebanken	86
		a) Discontovoet;	
		b) Staat van de Banque de France;	
		c) " Bank of England;	
		d) " Nederland. Bank;	
		e) " Zwitsersche Natio- nale Bank;	
		f) " Reichsbank;	
		g) " Feder. Res. Banks;	
		h) " Sveriges Riksbank;	
		i) " Japansche Bank.	
		III. — Bank voor Internationale Betalingen ...	87

Abonnementsprijs per jaargang : fr 100 voor België.
fr 120 voor het buitenland.

Lossé exemplaren : fr 7,50 voor België.
fr 9,— voor het buitenland.

Prijs van het extranummer gewijd aan het overzicht van den economischen
toestand van België in den loop van het voorafgaande jaar :
fr 20 voor België.
fr 25 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgiroreke-
ning n° 500 van de Nationale Bank van België.

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenschen
te ontvangen : de Nederlandsche of de Fransche.
